

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ν'

Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 2014

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Γυμνάσιο Κουτσοποδίου Αργολίδας, σελ. 3808
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 3815, 3818, 3828, 3833
3. Πολιτικό μνημόσυνο εις μνήμην του Αθανάσιου Κανελλόπουλου, πρώην Αντιπροέδρου Κυβέρνησης και Βουλευτή, με αφορμή τη συμπλήρωση είκοσι ετών από το θάνατό του και τήρηση ενός λεπτού σιγής εις μνήμη του, σελ. 3808 - 3814

4. Ανακοινώνεται ότι το πολιτικό μνημόσυνο παρακολουθούν η σύζυγος κ. Χρυσή Κανελλοπούλου, οι κόρες και τα μέλη της οικογένειας του Αθανάσιου Κανελλόπουλου, σελ. 3814

5. Ανακοινώνεται ότι διαβιβάστηκε στη Βουλή το με αριθμό 3/11-12-2014 Βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου του άρθρου 86, παράγραφος 4 του Συντάγματος, το οποίο συγκροτήθηκε κατόπιν κληρώσεως των μελών του, ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής στις 17-7-2013 και συμπληρωματικώς στις 19-7-2013 και σύμφωνα με το οποίο, παραπέμπεται ο πρώην Υπουργός κ. Γεώργιος Παπακωνσταντίνου ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου για αξιόποινες πράξεις, σχετικά με την υπόθεση του ψηφιακού δίσκου ηλεκτρονικών αρχείων της Τράπεζας HSBC και αποφαινεται για όσα ειδικότερα ορίζονται σε αυτό, σελ. 3745 - 3804

6. Ανακοινώνεται η υπ' αριθμόν 12303/8213/16-12-2014 απόφαση του Προέδρου της Βουλής κ. Ευάγγελου Μεϊμαράκη, σχετικά με τη σύσταση και συγκρότηση Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος, σελ. 3824 - 3827

7. Ανακοινώνεται ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το νόμο περί «Ποινικής ευθύνης των Υπουργών», όπως ισχύει, δικογραφία που αφορά σε διατελέσαντες Πρωθυπουργούς και Υπουργούς του Ελληνικού Κράτους, σελ. 3833

8. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:

Αποφάσεις Βουλής:

Συζήτηση και λήψη απόφασης για τον ορισμό προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής, υποβολής της Έκθεσης Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, σελ. 3815 - 3833

9. Ανακοινώνεται ότι, κατόπιν απόφασης του Σώματος, ως ημερομηνία υποβολής της έκθεσης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του Συντάγματος, ορίζεται η 30η Ιουνίου 2015, σελ. 3833

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών με αριθμό από 2594 έως 2680, σελ. 3729 - 3734

2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 3734 - 3744

3. Συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων:

Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας:

i. σχετικά με τις μειώσεις των επικουρικών συντάξεων σε συνταξιούχους του ΤΕΑΠΕΤΕ με βάση το άρθρο 2 του ν. 4024/2011, σελ. 3805

ii. σχετικά με την πολιτική στεγαστικής προστασίας και την ταλαιπωρία των δικαιούχων του πρώην Οργανισμού Εργατι-

κής Κατοικίας, σελ. 3806

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κατέθεσαν την 12.12.2014 σχέδιο νόμου «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο Ελληνικό Δίκαιο, Τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις», σελ. 3817

2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα - Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις», σελ. 3817

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3805 - 3815

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ Ι. , σελ. 3829 - 3833

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 3729 - 3805

ΤΡΑΓΑΚΗΣ Ι. , σελ. 3815 - 3829

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ Ι. , σελ. 3833

ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3815

ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ Α. , σελ. 3828

ΠΑΦΙΛΗΣ Α. , σελ. 3815

ΤΡΑΓΑΚΗΣ Ι. , σελ. 3818, 3828

Β. Επί του πολιτικού μνημοσύνου:

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α. , σελ. 3812

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 3809

ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Γ. , σελ. 3809

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,

σελ. 3812

ΚΟΜΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. , σελ. 3811

ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ Π. , σελ. 3810

ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. , σελ. 3810

ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ Ε. , σελ. 3808

ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 3814

ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ Β. , σελ. 3813

ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. , σελ. 3812

Γ. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 3823
ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ Μ. ,	σελ. 3818
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. ,	σελ. 3831, 3832
ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ Α. ,	σελ. 3828
ΠΑΝΟΥΣΗΣ Ι. ,	σελ. 3819
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ. 3815
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 3821
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Κ. ,	σελ. 3817
ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. ,	σελ. 3830
ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ Μ. ,	σελ. 3829, 3833

Δ. Επί των αναφορών και ερωτήσεων:

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α. ,	σελ. 3805, 3806
ΜΠΕΖΑΣ Α. ,	σελ. 3805, 3806
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. ,	σελ. 3807, 3808
ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ Δ. ,	σελ. 3806, 3807

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΕ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ν'

Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 2014

Αθήνα, σήμερα στις 16 Δεκεμβρίου 2014, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.16' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΛΑΝΤΖΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Κωνσταντίνο Κουτσογιαννακόπουλο, Βουλευτή Φθιώτιδας, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2594) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγαρέων παραθέτει τα προβλήματα των δημοτών σχετικά με το αυξημένο κόστος των μετακινήσεων τους μέσω της Εθνικής οδού και αιτείται τη λήψη μέτρων οικονομικής ανακούφισης των κατοίκων, εφόσον η ιδιωτική εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ» που εκμεταλλεύεται τα διόδια στα όρια του Δήμου οφείλει να τηρεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2595) Οι Βουλευτές, Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ, Α' Θεσσαλονίκης κ. ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι κ. Παναγιώτης Ξουράφας και Παναγιώτης Καρακισιάνης αιτούνται τον ανακαθορισμό της σύνταξής τους με συυπολογισμό σε αυτήν του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας.

Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Εσωτερικών, Οικονομικών

2596) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγαρέων του Νομού Αττικής εκφράζει την ανησυχία του για τον κίνδυνο απένταξης του έργου «Κατασκευή δικτύου ακαθάρτων της πόλης των Μεγάρων/έργα δεύτερης (Β') φάσης» από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Αττική».

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2597) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κ. Παρασκευή Κουραλίδου διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση της πληρωμής των εργαζομένων στο πρόγραμμα «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» του Νομού Κιλκίς και αιτείται τη διευθέτηση του ζητήματος.

Εσωτερικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2598) Οι Βουλευτές, Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ, Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι κάτοικοι και οι επαγγελματίες του συνοικισμού Στρογγυλεϊκά του Δήμου Αγρινίου αιτούνται την αφαίρεση των κιγκλιδωμάτων που έχουν τοποθετηθεί σε όλο το μήκος της Εθνικής Οδού, καθώς και την πλήρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2599) Οι Βουλευτές, Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ, Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος ΑΜΕΑ Γονέων και Φύλων «ΑΛΚΥΟΝΗ» αιτείται την ολοκλήρωση της διαδικασίας υπογραφής της σύμβασης του ΕΟΠΥΥ με τον ως άνω φορέα, ώστε να εφαρμοστούν οι διατάξεις και να αποτραπεί η πιθανή διακοπή λειτουργίας και άλλων Στεγών ανά την Ελλάδα.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2600) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η διευθύντρια ΔΙΕΚ Κορίνθου-Λουτρακίου εκφράζει τη διαμαρτυρία της σχετικά με τα προβλήματα λειτουργίας που αντιμετωπίζει η ειδικότητα τεχνικός μαγειρικής τέχνης.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2601) Ο Βουλευτής Τρικάλων κ. ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Κοσμήτορας της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας προτείνει την κάλυψη των κενών θέσεων των φοιτητών από υποψηφίους που δήλωσαν τη Σχολή στο φετινό μηχανογραφικό δελτίο και είναι αθλητές αναγνωρισμένοι στο χώρο τους.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2602) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Ελλήνων Γεωλόγων διαμαρτύρεται για την υποβάθμιση των μαθημάτων του γνωστικού κύκλου της Γεωλογίας και των Γεωλόγων εκπαιδευτικών στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και παραθέτει πρόταση που προβλέπει η διδασκαλία των Γεωλογικών μαθημάτων να πραγματοποιείται από Γεωλόγους εκπαιδευτικούς.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2603) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Αγροτικών και Αλιευτικών Συλλόγων των Παραμεθόριων Νησιών

της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, αιτείται τη χορήγηση αδειών αλιείας κόκκινου τόνου σε αλιευτικά σκάφη για το 2015.

Υγείας - Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2604) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το φιλάνθρωπικό και κοινωνικό σωματείο «Οι φίλοι του παιδιού της Κρήτης» αιτείται την παράκαμψη των γραφειοκρατικών εμποδίων, προκειμένου να ιδρυθεί και να λειτουργήσει Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης στη Νεάπολη Λασιθίου Κρήτης.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2605) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζίτσας του Νομού Ιωαννίνων αιτείται την ένταξη της κατασκευής του οδικού τμήματος Πεδινής-Κακαβιάς, που αποτελεί την ολοκλήρωση του έργου της Ιονίας Οδού στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον, Αστική Ανάπτυξη (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)».

Οικονομικών

2606) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ξενοδόχων Κω του Νομού Δωδεκανήσου, επισημαίνει τις επιπτώσεις της αύξησης του ΦΠΑ διαμονής στον ξενοδοχειακό κλάδο και αιτείται την ανάκληση της ενέργειας αυτής προκειμένου να σταθεροποιηθεί σε υγιή επίπεδα, το εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον των επιχειρηματιών.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Οικονομικών

2607) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ - ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Χαλάστρας αιτείται την επιστροφή του ΦΠΑ σε αγρότες του ειδικού καθεστώτος, το οποίο είναι καταβεβλημένο με αγορές της καλλιεργητικής περιόδου του έτους 2013.

Υγείας

2608) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Κοινότητας Γλυκόβρυσης του Δήμου Ευρώτα του Νομού Λακωνίας αιτείται την άμεση κάλυψη της υπάρχουσας κενής θέσης του αγροτικού ιατρείου της κοινότητας, προκειμένου να δοθεί μόνιμη λύση στα προβλήματα της περίθαλψης των κατοίκων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2609) Οι Βουλευτές Αιτωλοακαρνανίας, κ. ΜΑΡΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ και κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ, Άρτης κ. ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ, Ηλείας κ. ΕΥΣΤΑΘΙΑ (ΕΦΗ) ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΑΛΤΑΡΗ, Αχαΐας κ. ΜΑΡΙΑ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ και κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΟΥ, Πρεβέζης κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ, κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, παραθέτει ψήφισμα που αφορά την ερευνητική και παραγωγική υποβάθμιση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και σειρά προτάσεων για την αναβάθμιση της περιοχής.

Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

2610) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΘΩΜΑΣ ΨΥΡΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το διοικητικό συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας Λιβαδίου Δήμου Ελασσόνας αιτείται τη μη κατάργηση του Αστυνομικού Τμήματος Λιβαδίου.

στον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, Παιδείας και Θρησκευμάτων

2611) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα διαμαρτυρίας των πτυχιούχων μηχανικών ΤΕ υπέρ της έκδοσης των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.

Οικονομικών

2612) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΑΠΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, καλεί τις αρμόδιες αρχές να

συνεργαστούν προκειμένου να βρεθεί λύση σχετικά με την κατάργηση και υποβάθμιση των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιφέρεια και αιτείται την επαναφορά των υπηρεσιών ΣΔΟΕ και ΔΟΥ στην αρχική τους μορφή.

Εσωτερικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού

2613) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα υπέρ της διάσωσης του αρχαϊκού ναού της Αφροδίτης στην Θεσσαλονίκη.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2614) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΖΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Μεγαρέων παραθέτει τα προβλήματα των δημοτών σχετικά με το αυξημένο κόστος των μετακινήσεων τους μέσω της εθνικής οδού και αιτείται τη λήψη μέτρων οικονομικής ανακούφισης των κατοίκων, εφόσον η ιδιωτική εταιρεία «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ» που εκμεταλλεύεται τα δρόμα στα όρια του δήμου οφείλει να τηρεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις.

Οικονομικών

2615) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα διαμαρτυρίας υπέρ των χιλιάδων ασφαλισμένων της «Ασπίς Πρόνοια».

στον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, Παιδείας και Θρησκευμάτων

2616) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα που επισημαίνει την ανάγκη έκδοσης Προεδρικού Διατάγματος με τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των ΤΕΙ.

Εσωτερικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2617) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην αναγκαιότητα επίσπευσης των διαδικασιών δρομολόγησης του ποδηλατόδρομου στο λιμάνι της Πάτρας.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2618) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΞΟΥΛΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΠΟΕ-ΔΕΥΑ), εκφράζει την αντίθεσή της στην ιδιωτικοποίηση του τομέα ύδρευσης της χώρας και καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν για την αποκατάσταση του ζητήματος.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2619) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΠΑΥΛΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Πολιτικής της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επισημαίνει την αναγκαιότητα έκδοσης προσωρινής άδειας σφαγής σε πρόχειρα σφαγεία για την εξυπηρέτηση της αγοράς των Χριστουγέννων στην Ικαρία και στη Σάμο.

Εσωτερικών

2620) Ο Βουλευτής Ζακύνθου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία 12 υπάλληλοι της Περιφερειακής Ενότητας Ζακύνθου διαμαρτύρονται για τη μη καταβολή των δεδουλευμένων τους στις εκλογές του 2014, διότι στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (ΠΙΣ) καταλογίστηκαν πρόστιμα και η ΔΟΥ παρακρατεί τις εκλογικές επιχορηγήσεις συμψηφίζοντας τις με το χρέος.

Υγείας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2621) Οι Βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Β' Θεσσαλονίκης κ. ΕΛΕΝΗ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων ΙΚΑ Νάουσας επισημαίνει τις ελλείψεις σε ιατρικό προσωπικό και σε

υλικοτεχνικές υποδομές στη μονάδα του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ) στο Δήμο Νάουσας και αιτείται την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2622) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΠΑΥΛΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επισημαίνει την αναγκαιότητα περαιτέρω διευκρινήσεων επί της διαχείρισης του Σχεδίου «Λειτουργία Μονάδας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων Προσφύγων - Αγιάσος Λέσβου 2010» με στόχο την ομαλή λειτουργία των μελλοντικών Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο φορέας.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

2623) Ο Βουλευτής Ευρυτανίας κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο σύνδεσμος «Ευγένιος ο Αιτωλός» επισημαίνει το έργο και τις δράσεις του στα πνευματικά και πολιτιστικά δρώμενα του τόπου και αιτείται έκτακτη οικονομική ενίσχυση, προκειμένου να καλύψει τα έξοδα των εορταστικών εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση των πενήντα χρόνων λειτουργίας του.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2624) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Χρήστος Ζωιόπουλος, καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν προκειμένου να διευθετηθεί το ζήτημα αποπληρωμής των οφειλών του προς το ΙΚΑ.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2625) Ο Βουλευτής Λέσβου κ. ΠΑΥΛΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Πολιτικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αιτείται την αποζημίωση των πληγέντων κτηνοτρόφων στη Λήμνο λόγω εκδήλωσης ευλογιάς σε εκτροφή προβάτων στην περιοχή.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

2626) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Ιχθυολόγων Ανωτάτης Εκπαίδευσης Δημοσίου, εκφράζει τη διαμαρτυρία της για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου «ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ», σε βάρος υπαλλήλου του εν λόγω οργανισμού.

Οικονομικών

2627) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας αιτείται την επαναφορά του ΦΠΑ στο 13%, επί της διανυκτέρευσης των τουριστών, προκειμένου να συντελεστεί ομοιόμορφη τουριστική ανάπτυξη.

Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

2628) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΙΡΒΙΔΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι κ. Διονύσιος Γιαννακόπουλος και Ανδρέας Τσιγκόπουλος αιτούνται την καταβολή των αμοιβών τους για την αξιολόγηση του συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΣΠΑ έργου ICT4Growth σχετικά με την «Ενίσχυση Επιχειρήσεων για την Υλοποίηση Επενδυτικών σχεδίων Ανάπτυξης-Παροχής Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών Προστιθέμενης Αξίας».

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2629) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας καλεί τις αρμόδιες αρχές να καθορίσουν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια για την ένταξη των επιχειρήσεων στο σύστημα «Περσέας», προκειμένου να εξασφαλίσουν την επιβράβευση της συνεπούς επιχειρηματικότητας.

Υγείας

2630) Η Βουλευτής Λακωνίας κ. ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινό-

τητας Γλυκόβρυσης του Δήμου Ευρώτα Λακωνίας, εκφράζει τη δυσαρέσκεια του για την παραίτηση της αγροτικής ιατρού της περιοχής και αιτείται την άμεση κάλυψη της εν λόγω θέσης, προς αποκατάσταση των προβλημάτων ιατρικής περίθαλψης των κατοίκων.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2631) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Ομοσπονδίες και τα Σωματεία Εργαζομένων Ελλάδας αιτούνται την περιφρούρηση των αποθεματικών της Πρόνοιας, καθώς επίσης και των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτών που εκπροσωπούν.

Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών, Τουρισμού

2632) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα για την ανάδειξη της Βυζαντινής Καρπούπολης στη Μάνη.

Εσωτερικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Μακεδονίας Θράκης, Οικονομικών

2633) Οι Βουλευτές, Α' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Β' Θεσσαλονίκης κ. ΕΛΕΝΗ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Αθλητικών Σωματείων Θεσσαλονίκης (ΣΕΓΑΣ), καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν για την αποκατάσταση του Καυταντζόγλειου Εθνικού Σταδίου.

Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2634) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία Ελλάδας διαμαρτύρεται για τη μη εφαρμογή του ν. 1473/1984 και αιτείται την τροποποίηση του άρθρου 82 του ν. 4182/2013, ώστε να καταργηθεί το καθεστώς εξαίρεσης που διέπει τα παλαιά κληροδοτήματα Ιωαννίνων και να αποκατασταθεί η Συνταγματική τάξη.

Υγείας

2635) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Κύμης - Αλιβερίου του Νομού Ευβοίας, εκφράζει τη δυσαρέσκεια του για την υποβάθμιση των υπηρεσιών υγείας του Κέντρου Υγείας Αλιβερίου και επισημαίνει την ανάγκη για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του και την ίδρυση τομέα ΕΚΑΒ στην περιοχή.

Επικρατείας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

2636) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών εκφράζει τη διαμαρτυρία του σχετικά με τις χαμηλές αποζημιώσεις για τα φωτοβολταϊκά και τη μηδενική ανάπτυξη που αυτό συνεπάγεται.

Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού

2637) Ο Βουλευτής Λαρίσης κ. ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία παραθέτει διαδικτυακό ψήφισμα υπέρ της αναβάθμισης της Ανώτερης Σχολής Δραματικής Τέχνης του Εθνικού Θεάτρου στην Ανώτατη Εκπαίδευση και την επαγγελματική αναβάθμιση των κατόχων πτυχίων τριετούς φοίτησης.

Οικονομικών, Υγείας

2638) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών επικαλείται ευνοϊκότερη μεταχείριση των μισθολογικών, συνταξιοδοτικών, φοροτεχνικών και δανειακών θεμάτων τους επί τη αφορμή της Παγκόσμιας Ημέρας κατά της Αναπηρίας (3/12).

Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
2639) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η επικεφαλής της Δημοτικής Παράταξης «Αυτοδιοικητική Συνεργασία» του Δήμου Ζαγοράς-Μουρεσίου του Νομού Μαγνησίας, επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωση της αστυνόμευσης στην περιοχή.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
2640) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επιχειρηματιών Στεγασμένων Σταθμών Αυτοκινήτων αιτείται την απόσυρση της επικείμενης προς ψήφιση τροπολογίας του νομοσχεδίου που ρυθμίζει τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης αυτοκινήτων και επισημαίνει την αναγκαιότητα διαβούλευσης των εμπλεκόμενων κλαδικών φορέων για το υπό ψήφιση νομοσχέδιο.

Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
2641) Οι Βουλευτές Αττικής κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ, Β' Θεσσαλονίκης κ. ΕΛΕΝΗ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΟΥ, Β' Πειραιώς κ. ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Επιτροπή Αγώνα Σπουδαστών της Σχολής Καλών Τεχνών Πανόρμου της Τήνου παραθέτει σειρά προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και αιτείται την επίλυση τους.

Παιδείας και Θρησκευμάτων
2642) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ερευνητών Δημοκρίτου εκφράζει την αντίθεσή του επί του προς ψήφιση νομοσχεδίου για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Τεχνολογία και παραθέτει τις προτάσεις του για την ομαλή λειτουργία του δημόσιου ερευνητικού συστήματος της χώρας.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
2643) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Παιδιών με αναπηρίες, καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ώστε να γίνει πράξη η ανάγκη για δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές δομές με σταθερή χρηματοδότηση και μόνιμο προσωπικό.

Εθνικής Άμυνας, Υγείας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
2644) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Άμαχου Πληθυσμού, διαμαρτύρεται για τα εξοντωτικά μέτρα που οδηγούν στην εξαθλίωσή τους και παραθέτει τις προτάσεις τους αιτούμενοι την υλοποίησή τους.

Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Οικονομικών, Τουρισμού
2645) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας εκφράζει τη διαμαρτυρία της για τη νέα απαίτηση της τρόικας περί αύξησης του ΦΠΑ στον κλάδο του τουρισμού.

Οικονομικών, Επικρατείας, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
2646) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Επαγγελματιών Ενοικιαστών Περιπτέρων και Καπνοπώλων Ελλάδας εκφράζει τη διαμαρτυρία της για την αύξηση της φορολογίας στα τσιγάρα.

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εσωτερικών
2647) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αφορά την ελλιπή αστυνόμευση του Δικαστικού Μεγάρου της Πάτρας.

Οικονομικών
2648) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται σε εταιρία-μυστήριο στην Πάτρα, η οποία ελέγχεται από το ΣΔΟΕ.

Εσωτερικών, Οικονομικών
2649) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σύμφωνα με το οποίο έχει διαπιστωθεί σωρεία λαθών στην αποτύπωση της πραγματικής επιφάνειας των ακινήτων.

Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
2650) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αφορά στην συμπεριφορά δημάρχου απέναντι σε αντικαπνίστρια μέσα σε χώρο εστίασης.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
2651) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης και το Σωματείο Ιδιοκτητών Ταξί Θεσσαλονίκης εκφράζουν την διαμαρτυρία τους για τις πολιτικές των μνημονίων και παραθέτουν θέσεις και προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων τους.

Παιδείας και Θρησκευμάτων
2652) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων στο Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών παραθέτει προτεινόμενες τροπολογίες, ενόψει της συζήτησης-ψήφισης του νομοσχεδίου για την ΕΤΑΚ.

Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών
2653) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών ΤΕΙ εκφράζει τη διαμαρτυρία της για την περικοπή των συντάξεων των καθηγητών ΑΕΙ και αιτείται την ταχεία αποκατάσταση των νόμιμων δικαιωμάτων τους.

Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
2654) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΙΡΒΙΔΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η πανελλήνια ομοσπονδία συμβασιούχων πυροσβεστών και πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης και παραθέτει τις προτάσεις της, οι οποίες προσβλέπουν στην πολύπλευρη αξιοποίηση των μελών τους και στην άρση της εργασιακής τους ομηρίας.

Υγείας
2655) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην αποδυνάμωση της παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου Πύργου.

Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
2656) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΠΑΡΙΣΗΣ ΜΟΥΤΣΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Παράταξη «Αυτοδιοικητική Συνεργασία» του Δήμου Ζαγοράς-Μουρεσίου του Νομού Μαγνησίας επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωση της αστυνόμευσης στην περιοχή.

Υγείας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
2657) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αφορά την έρευνα της Μονάδας Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας του Εργαστηρίου Υγιεινής του Πανεπιστημίου Πατρών για την ποιοτική βελτίωση του βιολογικού καθαρισμού της Πάτρας και τις επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2658) Η Βουλευτής Πέλλης κ. ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομάδα Πληγέντων Αγροτών Σκύδρας της Περιφέρειας Τεχνητής Λίμνης εκφράζει τη διαμαρτυρία της για την ελλιπή μέριμνα από τις αρμόδιες αρχές απέναντι στο φαινόμενο της πλημμύρας στο Δήμο Σκύδρας και παραθέτει τις προτάσεις της για τη λήψη προληπτικών μέτρων.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

2659) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΞΟΥΛΙ-ΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αθλητικών Σωματείων Θεσσαλονίκης (ΣΕΓΑΣ), καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν για την αποκατάσταση του Καυταντζόγλειου Εθνικού Σταδίου.

Υγείας

2660) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αφορά τις καταγγελίες του διοικητή του ΕΚΑΒ που οδήγησαν στην παραίτησή του.

Υγείας

2661) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ίδρυμα Στήριξης του Κέντρου Υγείας Μήλου εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την έλλειψη ιατρικού προσωπικού στο Κέντρο Υγείας του νησιού και καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2662) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Νάξου και μικρών Κυκλάδων, εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την ποιότητα της διαδικτυακής υποδομής στα νησιά των μικρών Κυκλάδων, με συνέπεια την αδυναμία κάλυψης των τηλεπικοινωνιακών αναγκών των κατοίκων και αιτείται την άμεση διευθέτηση του εν λόγω ζητήματος.

Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

2663) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Παράταξη «Αυτοδιοικητική Συνεργασία» του Δήμου Ζαγοράς-Μουρεσίου του Νομού Μαγνησίας επισημαίνει την ανάγκη λήψης μέτρων για τη βελτίωση της αστυνόμευσης στην περιοχή.

Υγείας

2664) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ίδρυμα Στήριξης του Κέντρου Υγείας της Μήλου, εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την έλλειψη ιατρικού προσωπικού στο Κέντρο Υγείας του νησιού και καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2665) Ο Βουλευτής Ευβοίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΠΟΕ-ΔΕΥΑ), εκφράζει την αντίθεσή της στην ιδιωτικοποίηση του τομέα ύδρευσης της χώρας και καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν για την αποκατάσταση του ζητήματος.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2666) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΞΟΥΛΙ-ΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Αναπληρωτών Φιλολόγων (ΠΑΣΑΦ), εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τον μειωμένο αριθμό προσλήψεων των αναπληρωτών φιλολόγων κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν στην αποκατάσταση του εν λόγω ζητήματος.

Υγείας

2667) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ινστιτούτο Καταναλωτών του Νομού Κορινθίας καταγγέλλει την περικοπή στην απόδοση δαπάνης πράξεων θεραπείας ειδικής αγωγής και επιφυλάσσεται για την άσκηση παντός νομίμου δικαιώματός του.

Οικονομικών

2668) Ο Βουλευτής Πέλλης κ. ΙΟΡΔΑΝΗΣ (ΔΑΝΗΣ) ΤΖΑΜΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία

Επαγγελματιών Πρακτόρων Παιχνιδιών Πρόγνωσης (ΟΠΑΠ ΑΕ), εκφράζει την έντονη διαμαρτυρία της για τετελεσμένες ενέργειες της προαναφερθείσας εταιρείας που κρίνονται ασύμφορες για το σύνολο των πρακτόρων του κλάδου.

Πολιτισμού και Αθλητισμού

2669) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος της Επαγγελματικής - Επισημονικής Ένωσης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών παρθένι τις προτάσεις του σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας σύνταξης του Οργανισμού της Λυρικής Σκηνής και αιτείται την πρόβλεψη της δυνατότητας κάλυψης των θέσεων με τεχνικό αντικείμενο από πτυχιούχους Μηχανικούς Τεχνολογικού και Πανεπιστημιακού τομέα.

Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2670) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Παιδιών με αναπηρίες, καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ώστε να γίνει πράξη η ανάγκη για δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές δομές με σταθερή χρηματοδότηση και μόνιμο προσωπικό.

Οικονομικών

2671) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η ΔΟΥ Ρόδου του Νομού Δωδεκανήσου, επισημαίνει την αδυναμία διόρθωσης εσφαλμένων υπολογισμών έκτακτων ειδικών τελών ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών (ΕΕΤΗΔΕ) και αιτείται τη διευθέτηση του εν λόγω ζητήματος.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

2672) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ, Α' Θεσσαλονίκης κ. ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΠΟΕ-ΔΕΥΑ), εκφράζει την αντίθεσή της στην ιδιωτικοποίηση του τομέα ύδρευσης της χώρας και καλεί τις αρμόδιες αρχές να συνεργαστούν για την αποκατάσταση του ζητήματος.

Οικονομικών

2673) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης εκφράζει την αντίθεσή της για την υποβάθμιση των τελωνείων Δράμας, Κομοτηνής, Ξάνθης, Ορεστιάδας και επισημαίνει τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τις οικονομικές δραστηριότητες και τη δημόσια υγεία.

Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

2674) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ, Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Αιτωλοακαρνανίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ, Α' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Β' Πειραιώς κ. ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ, Β' Αθηνών κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων στα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Παιδιών με αναπηρίες, καλεί τις αρμόδιες αρχές να προβούν σε κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες, ώστε να γίνει πράξη η ανάγκη για δημόσιες και δωρεάν κοινωνικές δομές με σταθερή χρηματοδότηση και μόνιμο προσωπικό.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2675) Ο Βουλευτής Δράμας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών του Νομού Δράμας, αιτείται την άμεση θεσμοθέτηση διαδικασίας διαπίστευσης συστημάτων πιστοποίησης γλωσσομάθειας, στα πλαίσια της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία του δημοσίου συμφέροντος και να μην καταπατηθούν τα δικαιώματα όλων όσων κατέχουν επάρκεια και άδεια διδασκαλίας.

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

2676) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Γεωτεχνικών και Επιχειρήσεων Πρασίνου εκφράζει την διαμαρτυρία της για τον τρόπο της διαχείρισης του προγράμματος κατασκευής φυτεμένων δωματίων από το ΚΑΠΕ και αιτείται την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης του.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2677) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Αναπληρωτών Φιλολόγων διαμαρτύρεται για τον αποκλεισμό των φιλολόγων από τον εκπαιδευτικό χώρο και την ανάθεση μαθημάτων σε εκπαιδευτικούς άλλων γνωστικών αντικειμένων και αιτείται να εργαστούν στο πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας και της πρόσθετης διδακτικής στήριξης.

Εθνικής Άμυνας

2678) Οι Βουλευτές Α' Πειραιώς κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ, Αιτωλοακαρνανίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΡΕΜΕΝΟΣ, Β' Αθηνών κ. ΕΛΕΝΗ ΑΥΛΩΝΙΤΟΥ, Σάμου κ. ΑΓΝΗ ΚΑΛΟΓΕΡΗ, Αχαΐας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το σωματείο εργαζομένων ΕΑΣ Μάνδρας Αττικής, εκφράζει τη διαμαρτυρία του για τον τερματισμό των δραστηριοτήτων της «ΕΑΣ-ΜΑΝΔΡΑΣ» και επισημαίνει ότι η εν λόγω ενέργεια είναι καταστροφική τόσο για τους εργαζομένους της όσο και για την άμυνα

της χώρας.

Παιδείας και Θρησκευμάτων

2679) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ανδριτσάνων του Νομού Ηλείας, εκφράζει τη διαμαρτυρία του για την έλλειψη συγκεκριμένης ειδικότητας καθηγητή οικονομολόγου-κοινωνιολόγου στο λύκειο της Ανδρίτσαινας και αιτείται την άμεση κάλυψη της εν λόγω θέσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου.

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων - Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

2680) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κ. Θάνος Αθανασίου αιτείται την καταψήφιση του άρθρου 64 του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις θεμάτων Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και δημοσίων έργων», διότι πλήττονται οικονομικά οι Ρ/Σ λόγω της αντικατάστασης του όρου «περιφέρεια» με τον όρο «νομός».

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2218/03-09-2014 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώταρου Ηλία δόθηκε με το υπ' αριθμ. 76540/16-12-2014 έγγραφο από τον Υπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

<<

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ,
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 16/12/2014

Αρ. Πρωτ.: 76540

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 213 2161428
Fax : 210 5237254
e-mail : tke@ygyka.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. **2218/3-9-2014** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Ηλία Παναγιώταρο, με θέμα: «Στο έλεος του Θεού η υγεία στην Αθωνική Παλιτεία», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Υ4α/218/17-6-1996 (ΦΕΚ 458 Β') τροποποίηση της ΔΥΓα/34495/8-11-1994 Απόφασης του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 846 Β'), το Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.) Αγίου Όρους συστάθηκε στην Ιερά Κοινότητα Αγίου Όρους Χερσονήσου Αθω, ως αποκεντρωμένη οργανική μονάδα του Ν.Γ.Ν. Παλύγουρου Χαλκιδικής με έδρα τις Καρυές, κατόπιν Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίοι έλαβαν υπόψη τους τις κείμενες διατάξεις.

Ως περιοχή ευθύνης του Κ.Υ. Αγίου Όρους ορίζεται στο σύνολό της η περιοχή της ιερής κοινότητας του Αγίου Όρους Αθω.

Επισυνάπτουμε στοιχεία του ΕΣΥ NET για τα περιστατικά που σημειώθηκαν κατά τους μήνες Μάιο και Αύγουστο του 2014. Επιπλέον, επισυνάπτονται σχετικοί πίνακες με στοιχεία των οργανικών θέσεων και των υπηρετούντων υπαλλήλων στο Κ.Υ. Αγίου Όρους, όσον αφορά σε ιατρικό και λοιπά προσωπικό.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού
2. Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
3. Τμήμα Νομ. Πρωτοβουλίας, Κοιν. Ελέγχου & Κωδικοποίησης

Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ

>>

Σελίδες απάντησης: 1
Σελίδες συνημμένων: 3
Σύνολο σελίδων: 4

2. Στην με αριθμό 3518/10-10-2014 ερώτηση της Βουλευτού κ. Ράπτη Ελένης δόθηκε με το υπ' αριθμ. 90709/16-12-2014 έγ-

γραφο από τον Υπουργό Υγείας η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ,
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
 Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
 Τηλέφωνο : 2132161429
 Fax : 2105237254
 Πληροφορίες :
 E-mail : tke@yyka.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 16/12/14

Αρ. Πρωτ.: 90709
(σχετ.: 92789, 95870)

ΠΡΟΣ: ✓ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
 Ελέγχου
 Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερωτήσεις Βουλευτών

Απαντώντας στις με αρ. 3518/10-10-2014, 3720/16-10-2014 και 4015/29-10-2014 ερωτήσεις, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Ε. Ράπτη, Κ. Μάρκου και Π. Ζησιμόπουλο, σχετικά με τον ιό Έμπολα, σας γνωρίζουμε ότι το εν λόγω θέμα αναπτύχθηκε στη Βουλή των Ελλήνων την 25-11-2014, κατά τη διάρκεια συζήτησης της αρ. 3785/20-10-2014 ερώτησης.

Η αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου μας, σε συνέχεια απόφασης που ελήφθη κατά τη σύγκληση της Επιτροπής Έκτακτης Ανάγκης του Π.Ο.Υ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΥΚ (Διεθνής Υγειονομικός Κανονισμός), εξέδωσε την με αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π. οικ.69893/08-08-2014 (ΑΔΑ: 7Κ2ΗΘ-ΤΣΗ) Εγκύκλιο 1 με θέμα: «Αιμορραγικός Πυρετός από ιό Ebola - Οδηγίες», όπου γίνεται περιγραφή της λοίμωξης από τον ιό Ebola, του τρόπου μετάδοσης, των κλινικών συμπτωμάτων, καθώς και παράθεση των τριών αλγορίθμων διαχείρισης περιστατικού με πιθανή έκθεση στο συγκεκριμένο ιό, οι δύο εκ των οποίων αφορούν μετανάστες χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα. Επιπλέον, μελετώνται αλγόριθμοι για εργαζομένους σε χώματα ασφαλείας και για επαγγελματίες Υγείας Δομών Υγείας Πρώτης Υποδοχής, που έρχονται σε επαφή με νεοεισερχόμενα άτομα χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα.

Πρόσφατα εκδόθηκε από την αρμόδια Υπηρεσία μας η με αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.92962/23-10-2014 (ΑΔΑ: 7Α44Θ-ΑΗΗ) Εγκύκλιος με θέμα: «Γενικές κατευθύνσεις-οδηγίες για τον αιμορραγικό πυρετό Έμπολα προς τις Μονάδες Υγείας (δημόσιες και ιδιωτικές) της χώρας», η με αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.95662/03-11-2014 (ΑΔΑ: Ω3Ε9Θ-ΙΟ3) Εγκύκλιος με θέμα «Ενίσχυση επιπέδου ετοιμότητας λιμένων της χώρας για τον αιμορραγικό πυρετό Ebola» και η με αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.96458/05-11-2014 (ΑΔΑ: Ω40ΞΘ-ΕΝ2) Εγκύκλιος με θέμα «Πρόληψη μετάδοσης του ιού Ebola από νεοεισερχόμενους μετανάστες χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα μέσω παράνομων σημείων εισόδου».

Επιπλέον, έχουν επιβληθεί μέτρα ελέγχου εισόδου επιβατών στις διεθνείς πτήσεις εκτός Σένγκεν με προορισμό τη χώρα μας, με την έκδοση από την αρμόδια Υπηρεσία της με αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.93081/23-10-2014 (ΑΔΑ: 7ΞΣ3Θ-ΓΤ6) Εγκύκλιου με θέμα: «Κάρτα επιβίβασης εισερχόμενων επιβατών σε διεθνείς πτήσεις στα Ελληνικά αεροδρόμια».

Το Υπουργείο Υγείας συντονίζει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως το ΕΚΑΒ, το ορισμένο προσωπικό του Νοσοκομείου Αναφοράς, που σύμφωνα με την αρ. Γ1α/οικ. 96894/5-11-2014 (ΑΔΑ: Β2Κ9Θ-ΧΘΛ) Εγκύκλιο με θέμα «Ορισμός Νοσοκομειακών Μονάδων για τη νοσηλεία υπόπτων ή επιβεβαιωμένων περιστατικών Ebola» είναι η Νοσοκομειακή μονάδα Αμαλία Φλέμινγκ του Γ.Ν.Α. «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ- ΑΜΑΛΙΑ ΦΛΕΜΙΝΓΚ» και το Γενικό

Σελίδες απάντησης: 3
 Σελίδες συνημμένων:
 Σύνολο σελίδων: 3

Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», με σκοπό την εξασφάλιση και διατήρηση της ποιότητας της χώρας για το χειρισμό ύποπτων κρουσμάτων και συγκεκριμένα τη διακομιδή, τη νοσηλεία, την εργαστηριακή διερεύνησή τους (Α' Εργαστήριο Μικροβιολογίας του Ιατρικού Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) κ.λ.π., διασφαλίζοντας παράλληλα με μέσα ατομικής προστασίας και διαδικασίες απολύμανσης, αποστείρωσης και διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων και νεκρών, την πρόσπιση της υγείας του εμπλεκόμενου προσωπικού καθώς και της Δημόσιας Υγείας.

Στην ιστοσελίδα του ΚΕΕΛΠΝΟ επικρατοποιούνται συνεχώς οι οδηγίες προς ταξιδιώτες, πληρώματα και επιβάτες πλοίων και αεροσκαφών, επαγγελματίες υγείας, καθώς και οδηγίες για το χειρισμό, τη μεταφορά και την αποστολή των κλινικών δειγμάτων στο εργαστήριο αναφοράς, την αποστείρωση και απολύμανση των χώρων του νοσοκομείου και τη διαχείριση νεκρών σωμάτων.

Σχετικά με το εμβόλιο κατά του ιού Έμπολα, σύμφωνα με ενημέρωσή μας από τη Μόνιμη Αντιπροσωπία της Ελλάδας στη Γενεύη, στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λωζάνης, κατά τα τέλη Οκτωβρίου, θα ξεκινούσε δοκιμαστικός εμβολιασμός σε 120 εθελοντές με το πειραματικό εμβόλιο κατά του ιού Έμπολα, μετά την άδεια που έλαβε από την Swissmedic (Οργανισμός της Ελβετίας για τα Θεραπευτικά Προϊόντα). Το εμβόλιο θα δοκιμαστεί σε μια πρώτη ομάδα ανθρώπων που είναι "μέλη του ιατρικού επαγγέλματος στη μάχη κατά της επιδημίας Έμπολα στη Δυτική Αφρική." Εποφές έχουν ήδη γίνει σε οργανώσεις όπως οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα ή τη Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού, ενώ η δεύτερη ομάδα αφορά όλους όσους επιθυμούν να συμμετάσχουν στη μελέτη. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένονται σε δύο μήνες. Η δοκιμή αυτή αποτελεί συνέχεια μιας σειράς κλινικών μελετών που ξεκίνησαν στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Αγγλία και το Μάλι, διευκρίνισε η Swissmedic.

Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου, όπως και το ΕΚΕΠΥ και το ΚΕΕΛΠΝΟ, συμμετέχουν σε τηλεδιασκέψεις που διοργανώνει η Health Security Committee (Επιτροπή Ασφάλειας της Υγείας) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ενημερώνονται καθημερινά αφενός από τη Μόνιμη Αντιπροσωπία της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Βρυξέλλες) και αφετέρου από τη Μόνιμη Αντιπροσωπία της Ελλάδας στη Γενεύη (Π.Ο.Υ.) σχετικά με τις εξελίξεις και τα νέα δεδομένα στην αντιμετώπιση του κινδύνου λοίμωξης από τον ιό Έμπολα, με σκοπό πιθανές επικρατοποιήσεις της εγκυκλίου (έκδοση ταξιδιωτικών οδηγιών, λήψη έκτακτων μέτρων στα σημεία εισόδου της χώρας, κ.λ.π.).

Από την αρχές Νοεμβρίου κλιμάκια από εξειδικευμένους επιστήμονες (ιατρονοσηλευτικό προσωπικό) από το ΚΕΕΛΠΝΟ και το ΕΚΕΠΥ επισκέπτονται ακριτικές περιοχές της χώρας (Έβρος) που υπάρχουν πύλες εισόδου καθώς και νησιά (Σάμος, Λήμνο, Ρόδο, Κω, Χίο, Μυτιλήνη, Λέρο), όπου γίνονται οργανωμένες εκπαιδευτικές ενημερώσεις σχετικά με τη διαχείριση ύποπτων περιστατικών Έμπολα και την εφαρμογή, εξάσκηση και ορθή χρήση Μέτρων Ατομικής Προστασίας. Για την περιοχή του Έβρου έχει προγραμματιστεί επίσκεψη κλιμακίου για την επόμενη εβδομάδα (τελευταία εβδομάδα του Νοεμβρίου).

Παράλληλα, σε συνεργασία με το ΚΕΕΛΠΝΟ και τις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ) διενεργείται εκπαίδευση - ενημέρωση ανά Υγειονομική Περιφέρεια σε όλη την επικράτεια.

Στις 22/10/14 πραγματοποιήθηκε ενημέρωση - εκπαιδευτική Ημερίδα/Σεμινάριο σε Πανελλαδικό επίπεδο, μέσω συστήματος τηλεδιάσκεψης (από τις εγκαταστάσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη) στο προσωπικό και τους Αξιωματικούς και Διοικητές της Αστυνομίας.

Στις 3/11/2014 πραγματοποιήθηκε ενημέρωση-εκπαιδευτική ημερίδα σε Πανελλαδικό επίπεδο, μέσω συστήματος τηλεδιάσκεψης (από τις εγκαταστάσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη) των Διοικητών των Προσαχωρησιακών Κέντρων Κράτησης.

3

Την Τρίτη 4/11/2014 πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του Ε.ΚΕ.Π.Υ εκπαίδευση των Αξιωματικών και Ιατρών της Δ/σης Υγειονομικού της Αστυνομίας, Λιμενικού Σώματος και του Πυροσβεστικού Σώματος, που θα απασχοληθούν και διατεθούν στις πύλες εισόδου ανά την επικράτεια.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτές κ.κ. Ε. Ράπτη, Κ. Μάρκου, Π. Ζησιμόπουλο

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.Γρ.Υπουργού
- 2.Τμήμα Κοιν. Ελέγχου, Νομοθ. Συντ. & Κωδικ.
- 3.Δ/ση Δημόσιας Υγείας

Μ. ΒΟΡΙΔΗΣ

>>

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

3. Στην με αριθμό 4206/03-11-2014 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ταλιαδούρου Σπυρίδων δόθηκε με το υπ αριθμ. Υ/ΙΕ/310/

22295/2014/16-12-2014 έγγραφο από τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό η ακόλουθη απάντηση:

<<

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ
Αυτοτελές Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

17 ΔΕΚ. 2014
Αθήνα, 16. 12. 2014
Α.Π.: Υ/ΙΕ/310/22295/2014

Φραγκούδη 11 & Αλ. Πάντου,
101 63, Αθήνα
Πληρ.: Ειρ. Αναστοπούλου
Ι. Λειβαδίτη, Α. Σαράκη.
Τηλ.: 210 9098294, -8133, -8270
Fax: 210 9098253

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Τμήμα Ερωτήσεων

E-mail: e.anastopoulou@minpress.gr
ioylla.livaditi@minpress.gr
artemis.saraki@minpress.gr

ΚΟΙΝ: -Βουλευτή κ. Σ. Ταλιαδούρο

Δια της Βουλής των Ελλήνων

**- Υπουργό Υποδομών,
Μεταφορών και Δικτύων**

Θέμα: «Απάντηση στην Ερώτηση υπ' αριθμ. 4206/3.11.2014 του Βουλευτή κ. Σ. Ταλιαδούρου»

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 4206/3.11.2014 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Σ. Ταλιαδούρου επισυνάπτουμε το με Α.Π. 2636/11.12.2014 έγγραφο που υπογράφει ο Πρόεδρος ΔΣ και Δ/νων Σύμβουλος της ΝΕΡΓΤ, κος Πέτρος Μόης.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ

>>

- Αρ. σελ. απάντησης: 1
- Αρ. σελ. συνημμένων απάντησης: 2
- Συνολικός αριθμός σελίδων : 3

4. Στην με αριθμό 4765/19-11-2014 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Καφαντάρη Χαρούλας (Χαράς), Τσουκαλά Δημητρίου, Διακάκη Μαρίας, Παναγούλη Ευσταθίου (Στάθη) δόθηκε με το

υπ' αριθμ. 7017/4/18174/19-12-2014 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη η ακόλουθη απάντηση:

<<

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/18174

15 ΔΕΚ. 2014

Σελίδες απάντησης:	2
Σελίδες συνημμένων:	2
Σύνολο σελίδων:	2

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2014

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ

ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτές κ.κ. Χ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ,
Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑ, Μ. ΔΙΑΚΑΚΗ
και Σ. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ/
101 84
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(Γραφείο κ. Αρχηγού)

ΘΕΜΑ : Παροχή υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας προς τρίτους με την καταβολή ανταλλάγματος. Παροχή στοιχείων.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 4765/ 19-11-2014.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Χ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ, Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, Μ. ΔΙΑΚΑΚΗ και Σ. ΠΑΝΑΓΟΥΛΗΣ, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο μας και η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο των προληπτικών τους δράσεων, μεριμνούν για την εξασφάλιση της δημόσιας ειρήνης και την εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας όλων των πολιτών που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια.

Ειδικότερα, στο υλοποιούμενο πρόγραμμα αντιμεγκληματικής πολιτικής έχουν εκπονηθεί κατόπιν χωρογράφησης του εγκληματολογικού περιβάλλοντος και επεξεργασίας των συναφών στατιστικών στοιχείων, μεταξύ άλλων, ειδικά σχέδια για όλη την επικράτεια. Τα σχέδια αυτά ήδη εφαρμόζονται από τις αστυνομικές Υπηρεσίες, ύστερα από τον προσδιορισμό των εγκληματογόνων παραγόντων, όχι μόνο κατά περιφερειακή ενότητα αλλά και κατά περιοχή εντός αυτής, με στόχο τη βελτίωση της αστυνόμευσης σε όλη τη χώρα, την αποτελεσματική αντιμετώπιση των παραβατικών συμπεριφορών, καθώς επίσης και τη διαμόρφωση και παγίωση του επιθυμητού περιβάλλοντος ασφάλειας.

Περαιτέρω, στις διατάξεις της υπ' αριθ. 8004/21/2 από 15-03-2012 Κ.Υ.Α (Φ.Ε.Κ. Β' - 888/21-03-2012), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζονται οι περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας προς τρίτους με καταβολή ανταλλάγματος. Σημαίνεται δε, ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών είναι η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο στην αρμόδια αστυνομική αρχή τουλάχιστον 3 ημέρες πριν την επιζητούμενη παροχή υπηρεσιών. Αφού παρασχεθούν οι αιτούμενες υπηρεσίες εκδίδεται από την Διεύθυνση Οικονομικών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών, το οποίο επιδίδεται στον ενδιαφερόμενο προς εξόφληση.

- 2 -

Ενταύθα, σύμφωνα με ενημέρωσή μας από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, παρασχέθηκαν υπηρεσίες προς τρίτους και κοστολογήθηκαν από την αρμόδια Διεύθυνση, 1026 περιπτώσεις το έτος 2013 και 952 κατά το από 01-01-2014 έως 02-12-2014 χρονικό διάστημα. Η πλειονότητα δε, των περιπτώσεων αυτών αφορά σε χρηματοπιστωτές τραπεζικών ιδρυμάτων και των ελληνικών ταχυδρομείων. Ειδικότερα, για το έτος 2013 διατέθηκαν 2.444 αστυνομικοί, 912 περιπολικά οχήματα, 170 δίκυκλες μοτοσυκλέτες, 11 εγκαταστάσεις και 1 αστυνομικός σκύλος, ενώ κατά το 11μηνο του τρέχοντος έτους, διατέθηκαν 2.114 αστυνομικοί, 817 περιπολικά οχήματα, 167 δίκυκλες μοτοσυκλέτες, 7 εγκαταστάσεις και 1 αστυνομικός σκύλος.

Σε ό,τι αφορά στην είσπραξη της καταβολής ανταλλάγματος από τα αναφερόμενα πρόσωπα και εγκαταστάσεις, σας πληροφορούμε ότι έχει δημιουργηθεί ο Κ.Α.Ε. 2339 «Εσοδα από προσφορά λοιπών υπηρεσιών Ε.Δ. (Ελληνικού Δημοσίου)», στον οποίο, σύμφωνα με ενημέρωσή μας από την αρμόδια Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, έχουν κατατεθεί τα ποσά των 371.049,47 και 251.518,76 ευρώ για τα έτη 2013 και 2014 (01-01-2014 έως 02-12-2014), αντίστοιχα. Ενταύθα, σημειώνεται ότι το έτος 2013 αποδόθηκε στα ασφαλιστικά ταμεία του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας το ποσό των 16.920,22 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο ποσοστό 4% των εισπρακτέων από τρίτους ή φορείς μη επιχορηγούμενους από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη αστυνόμευση, την πληρέστερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αναβάθμιση του προσφερόμενου έργου, ώστε να εξασφαλισθούν καλύτερες συνθήκες τάξης και ασφάλειας, να ενισχυθεί περαιτέρω το αίσθημα ασφαλείας και να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής αυτών.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνεπρεπότερο Υπουργείο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημοσίας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη
ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΞΕΛΗ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ

5. Στην με αριθμό 4823/20-11-2014 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικολόπουλου Νικολάου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 881/16-12-2014

έγγραφο από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρω-
πίνων Δικαιωμάτων η ακόλουθη απάντηση:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικοινωνίας: 210 7767 023

Αριθμός σελίδων εγγράφου:	...2...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:	...0...
Σύνολο σελίδων:	...2...

Αθήνα, 16-12-2014
Αρ. Πρωτ.: 881

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
✓ Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:
1. Υποταγό Οικονομικών
2. Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο
(δωα της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 4823/20-11-2014

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4823/20-11-2014 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος, με θέμα: «Μη λοκάρει τις προσφυγές των φορολογουμένων ο Κ. Χαρδούβελης», σας γνωρίζουμε ότι σχετικά με την άσκηση ενδικοφανών προσφυγών επί φορολογικών διαφορών αρμόδιο είναι το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο έχει ήδη απευθυνθεί ο ερωτών Βουλευτής με την υπ' αριθ. 4825/20-11-2014 παρομοίου περιεχομένου Ερώτησή του.

Αναφορικά με το διαλαμβανόμενο στο 1^ο ερώτημα ζήτημα, σχετικές είναι οι διατάξεις των άρθρων 27, 28 και 30 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.). Ειδικότερα, με τις διατάξεις των παραγράφων 1 & 2 του άρθρου 27 του Κ.Δ.Δ. ορίζεται ότι:

«Διενέργεια διαδικαστικών πράξεων 1. Οι δώδικοι, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι και εκπρόσωποι τους διενεργούν τις διαδικαστικές πράξεις και παρίστανται κατά τη συζήτηση με δικαστικούς πληρεξούσιους. 2. Κατ' εξαίρεση, οι ιδιώτες δώδικοι ή οι νόμιμοι αντιπρόσωποι ή οι εκπρόσωποι τους μπορούν να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται κατά τη Συζήτηση χωρίς δικαστικό πληρεξούσιο : α) κατά την εκδίκαση χρηματικών διαφορών όταν το αντικείμενό της δεν υπερβαίνει το ποσό των 590€ (ν.2943/2001 άρθρο 3 §§ 1,4,5), αν πρόκειται δε για φορολογική εν γένει διαφορά που αφορά κύριο και πρόσθετο φόρο, όταν ο κύριος φόρος δεν υπερβαίνει το ποσό αυτό, β) κατά την εκδίκαση των διαφορών που αναφέρονται κατ' εφαρμογή των νομοθεσιών στις οποίες αναφέρεται η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 702/1977 και γ) κατά τη Διαδικασία Λήψης ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 200 έως και 215.»

Σχετικά με το δευτερευόντως στο 3^ο ερώτημα ζήτημα, επισημαίνουμε ότι η συνδρομή του δικηγόρου συμβάλει στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης αλλά και στην καλύτερη προάσπιση των συμφερόντων των πολιτών και ως εκ τούτου οιαδήποτε σκέψη όπως αυτή που διατυπώνεται στο τελευταίο σκέλος του ερωτήματος, της δυνατότητας δηλαδή των φορολογουμένων να διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και να παρίστανται στη συζήτηση της υπόθεσής τους χωρίς πληρεξούσιους δικηγόρους, θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

>>

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Μ. Χαράλαμπος

6. Στην με αριθμό 4871/21-11-2014 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γρέγου Αντωνίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1693/2014/16-12-2014

έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

16 ΔΕΚ 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αθήνα, 16 - 12 - 2014
Αριθ. πρωτ.: 1693/2014

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Φ. Αναγνωστάκης
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364366
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

✓ Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Αντώνιο Γρέγο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 4871/21-11-2014 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αντώνιος Γρέγος, με θέμα «Στο έλεος των ακουτιδίων και της ρύπανσης ο Γαλλικός ποταμός», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε ότι εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους για επενδύσεις (Σ.Α.Τ.Α.) έχει κατανεμηθεί στον Δήμο Κιλκίς της Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικής Μακεδονίας για το έτος 2014 έως σήμερα το ποσό των 604.960,00 ευρώ, για την κάλυψη έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προβεί σε αναζήτηση στοιχείων από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με τα υπ' αριθμ. πρωτ. 45898/25-11-2014 και 46297/26-11-2014 έγγραφα και, μόλις περιέλθουν οι σχετικές απαντήσεις, θα επανέλθουμε με νεότερο έγγραφο.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία είναι το συνεπιτωμένο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ

Εσωτερική διανομή:
1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Υφυπουργού
4. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι την Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2014 διαβιβάστηκε στη Βουλή το με αριθμό 3/11-12-2014 Βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου του άρθρου 86, παράγραφος 4 του Συντάγματος, το οποίο συγκροτήθηκε κατόπιν κληρώσεως των μελών του, ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής στις 17-7-2013 και συμπληρω-

ματικώς στις 19-7-2013 και σύμφωνα με το οποίο, παραπέμπεται ο πρώην Υπουργός κ. Γεώργιος Παπακωνσταντίνου ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου για αξιόποινες πράξεις, σχετικά με την υπόθεση του ψηφιακού δίσκου ηλεκτρονικών αρχείων της Τράπεζας HSBC και αποφαίνεται για όσα ειδικότερα ορίζονται σε αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Βούλευμα θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης.

(Το προαναφερθέν Βούλευμα έχει ως εξής:

- 6 -

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 86 ΠΑΡ.4
ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
(Πληροφορίες:Κ.Τσιώλη,τηλ.210-6419108)

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣ

Αριθμ. Πρωτ.: 3782
Ημερομ. 12/12/2014

Αθήνα, 12/12/2014
Αρ. Πρωτ. 29

Προς
Τον κύριο Ευάγγελο-Βασίλειο Μείμαράκη
Πρόεδρο
της Βουλής των Ελλήνων.

Σας επιδίδουμε το με αριθμό 3/11-12-2014 Βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου του άρθρου 86 παρ. 4 του Συντάγματος και παρακαλούμε για τις δικές Σας ενέργειες.

Με εντολή
Προέδρου του Δικαστικού Συμβουλίου
Η Γραμματέας του Συμβουλίου

Αικατερίνη Τσιώλη

- 7 -

Αριθμός 3/2014

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους δικαστές: 1) Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο του Αρείου Πάγου, πρόεδρο του Συμβουλίου, ως ανώτερο στο βαθμό από τα μέλη του Αρείου Πάγου, τρίτο εκ του ΑΠ τακτικό μέλος του Συμβουλίου, 2) Νικόλαο Ρόζο, αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, μοναδικό εκ του ΣτΕ αναπληρωματικό μέλος, λόγω κωλύματος της Μαρίνας-Ελένης Κωνσταντινίδου, συμβούλου επικρατείας, δευτέρου εκ του ΣτΕ τακτικού μέλους του Συμβουλίου, 3) Χρήστο Ράμμο, σύμβουλο επικρατείας, πρώτο εκ του ΣτΕ τακτικό μέλος του Συμβουλίου, 4) Χριστόφορο Κοσμίδη, αρεοπαγίτη, εισηγητή, πρώτο εκ του ΑΠ αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, κωλυόμενου, κατ' άρθρο 10 παρ.2 του ν. 3126/2003, του ορισθέντος με τη 2/2013 απόφαση του Συμβουλίου ως ανακριτού, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, αρεοπαγίτη, δευτέρου εκ του ΑΠ τακτικού μέλους του Συμβουλίου και 5) Αγγελική Αλειφεροπούλου, αρεοπαγίτη, πρώτο εκ του ΑΠ τακτικό μέλος του Συμβουλίου.

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ του Βασιλείου Πλιώτα, αντεισαγγελέως του Αρείου Πάγου, αναπληρωματικού εισαγγελέως του Συμβουλίου, λόγω συνταξιοδότησεως του Αναστασίου Κανελλόπουλου, τακτικού εισαγγελέως.

ΚΛΗΡΩΘΕΝΤΩΝ απάντων σε δημόσια συνεδρίαση της Ολομελείας της Βουλής, κατά τις 17^η και 19^η Ιουλίου 2013, μετά την άσκηση ποινικής δίωξης από τη Βουλή των Ελλήνων κατά του πρώην υπουργού Γεωργίου Παπακωνσταντίνου.

4/61

- Θ -

AB216GA

2^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ και της γραμματέως Αικατερίνης Τσιώλη, δικαστικής υπαλλήλου του Αρείου Πάγου, η οποία ορίστηκε ως γραμματέας του Συμβουλίου με την 103/18-7-2013 πράξη του ασκούντος καθήκοντα προέδρου του Αρείου Πάγου.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε διάσκεψη στο «Θέμιδος Μέλαθρον», στο γραφείο του προέδρου του Αρείου Πάγου, κατά τις 15^η Οκτωβρίου, 3^η και 19^η Νοεμβρίου και 2^α και 9^η Δεκεμβρίου του έτους 2014, προκειμένου να αποφανθεί επί της ποινικής κατηγορίας σε βάρος των προσώπων που αναφέρονται στη συνέχεια, για την οποία ο εισαγγελέας του Συμβουλίου έχει υποβάλει την από 28-7-2014 πρόταση, που έχει ως ακολούθως:

Προς Το Δικαστικό Συμβούλιο του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος. Εισάγεται η συνημμένη ποινική δικογραφία, μετά τη νόμιμη περάτωση της κυρίας ανακρίσεως που διενεργήθηκε σε εκτέλεση της από 15-7-2013 απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής, ΣΙΣτ' Συνεδρίαση της ΙΕ' Περιόδου, Συνόδου Α', με την οποία ασκήθηκε ποινική κατά του Γεωργίου Παπακωνσταντίνου του Στεργίου, πρώην υπουργού, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Ζίτσης 4Γ, για α) νόθευση εγγράφου από υπάλληλο με σκοπό το αθέμιτο όφελος, κατά του δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη, β) απιστία σχετική με την υπηρεσία, με ιδιαίτερα τεχνάσματα, κατά του δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη και γ) παράβαση καθήκοντος, καταληφθέντων από την ποινική δίωξη, ως συμμετόχων, κατά τη σαφή και ανάλογη της διάταξης του άρθρου 250 παρ.1 ΚΠοινΔ, ειδική πρόβλεψη των άρθρων 7 παρ.1 και 10 παρ.4 του ν. 3126/2003 «ποινική ευθύνη των υπουργών» και των 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, κατοίκου Φιλοθέης Αττικής, οδός Μακεδονίας 31, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένης Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, κατοίκων Αθηνών, οδός Ρηγίλλης 15, εναντίον των οποίων επεκτάθηκε η δίωξη και απαγγέλθηκε κατηγορία για ηθική αυτουργία στις δύο πρώτες από τις ανωτέρω πράξεις του φυσικού αυτουργού (άρθρα 1, 13 εδ.α και γ, 14, 26 παρ.1α, 27 παρ.1, 46 παρ.1α, 49 παρ.1 και 2, 94 παρ.1, 242 παρ.1,2 και 3, 256 εδ. γ' περ. α-β, 259, 263 ΠΚ σε συνδ. με το άρθρο 1 παρ.1 ν.1608/1950). Στο άρθρο 242 παρ.1, 2 και 3 του ΠΚ ορίζονται τα εξής: «1. Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή σύνταξη ορισμένων δημοσίων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει με πρόθεση ψευδώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. 2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υ-

Ο Εισαγγελέας
ΣΥΜΕΩΝ ΣΙΚΙΑΡΙΔΗΣ

()

5/61

- 9 -

ΑΒΙ216GA

3^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

πάλληλος, ο οποίος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει, βλάπτει ή υπεξάγει έγγραφο που του εμπιστεύθηκαν ή του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του. 3. Αν όμως ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ». Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ της παρ.3 αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ με την παρ.1 περ. ζ' του άρθρου 24 ν.4055/2012. Κατά το άρθρο 13 εδ.α' ΠΚ «υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημοσίας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου», ενώ κατά το άρθρο 2 παρ.3 ν.3126/2003 «οι υπουργοί θεωρούνται υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 εδ. α' ΠΚ». Έγγραφο, σύμφωνα με το εδάφιο γ' ιδίου τελευταίου άρθρου, είναι «κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία, όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός. Έγγραφο είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφ' όσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία». Έγγραφο υπάρχει ακόμη και όταν είναι άκυρο ή πλαστό, καθώς και όταν δεν είναι συντεταγμένο κατά τους νομίμους τύπους ή δεν παρέχει άμεση και πλήρη απόδειξη, αρκεί ότι το ενσωματωμένο σε υλικό φορέα διανόημα επιτελεί αποδεικτική λειτουργία, δηλαδή είναι προορισμένο ή πρόσφορο (κατά τις διακρίσεις του άρθρου 13 εδ. γ' ΠΚ) να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία (Χρ. Μυλωνόπουλος, Ποινικό Δίκαιο, Ειδικό Μέρος, Εγκλήματα περί τα Υπομνήματα, σελ. 14 επ.). Ως έγγραφο θεωρείται και το αντίγραφο εγγράφου, στο οποίο απεικονίζεται με τη χρησιμοποίηση κατάλληλης συσκευής το πρωτότυπο έγγραφο. Επομένως, το γεγονός με έννομη συνέπεια που το πρωτότυπο του εγγράφου προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει, εμφανίζεται και στο αντίτυπό του, που παρότι δεν είναι πρωτότυπο, είναι δυνατόν να καταστεί υλικό αντικείμενο νόθευσης. Η έννοια της νόθευσης της παρ.2 του άρθρου 242 ΠΚ, είναι εκείνη του άρθρου 216 παρ.1 ΠΚ. Ως τέτοια νοείται κάθε μεταγενέστερη αλλοίωση του εννοιολογικού περιεχομένου ενός γνήσιου εγγράφου, ώστε να δίνεται η εντύπωση ότι το αλλοιωμένο περιεχόμενο προέρχεται από τον εκδότη του εγγράφου. Με την αλλοίωση μεταβάλλεται το έγγραφο σε μη γνήσιο, εφ' όσον με τη νέα του μορφή παύει

6/61

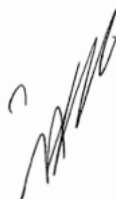
-10-

AB1216GA

4^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

να προέρχεται από εκείνον που εμφανίζεται ως εκδότης του (Ν. Μπιτζιλέκης, Τα Υπηρεσιακά Εγκλήματα, σελ. 420, 421). Για την αξιόποινη αυτή νόθευση, απαιτείται η με πρόθεση αλλαγή του περιεχομένου του εγγράφου, η οποία επηρεάζει ή ματαιώνει το περιεχόμενο της αρχικής αποδεικτικής του ισχύος και η οποία μπορεί να συντελεστεί με προσθήκη στο κείμενο του εγγράφου, ψηφίων, αριθμών ή φράσεων κλπ. ή με διαγραφή με οποιονδήποτε τρόπο τέτοιων στοιχείων ή και με αναγραφή αντί των διαγραφέντων άλλων, να γίνεται αυτή η αλλοίωση από υπάλληλο και το έγγραφο πρέπει να το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο ή να είναι προσιτό σ' αυτόν λόγω της υπηρεσίας του. Θα πρέπει από τη νόθευση να προκύπτει αντικειμενικά η δυνατότητα εξαπάτησης άλλου ως προς τον πραγματικό εκδότη του εγγράφου, έστω και αν η διάταξη δεν απαιτεί, από υποκειμενικής απόψεως, να αποσκοπεί ο υπάλληλος να παραπλανήσει με τη χρήση του νοθευμένου εγγράφου άλλον, αφού χωρίς αυτήν την αντικειμενική δυνατότητα εξαπάτησης δεν απειλείται η αποδεικτική και εγγυητική λειτουργία του εγγράφου (Ν. Μπιτζιλέκης, ό.π. σελ. 421). Η ιδιαιτερότητα της παρ.2 του άρθρου 242 ΠΚ συνίσταται στο ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη πράξη της νόθευσης τελείται από υπάλληλο των άρθρων 13 στοιχ. α' και 263Α ΠΚ, χωρίς βεβαίως να είναι απαραίτητο ο υπάλληλος αυτός να έχει ως καθήκον την έκδοση ή σύνταξη εγγράφων, όπως στην περίπτωση της παρ.1 ιδίου άρθρου ή να ασχολείται γενικά με έγγραφα, αρκεί ότι του είναι εμπιστευμένο ή προσιτό κάποιο έγγραφο και χωρίς ακόμη να ενδιαφέρει ο χαρακτήρας αυτού, αν είναι δηλαδή δημόσιο ή ιδιωτικό, καθώς και αν εξυπηρετεί την εσωτερική λειτουργία της υπηρεσίας. Προσιτό στον υπάλληλο λόγω της υπηρεσίας του θεωρείται το έγγραφο όταν ο υπάλληλος μπορεί να έχει πρόσβαση σ' αυτό, ακριβώς λόγω της υπαλληλικής του ιδιότητας (ΑΠ 270/2013, ΑΠ 1006/2012, ΑΠ 827/2011). Ο υπαίτιος της νόθευσης υπάλληλος, αν είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, τιμωρείται, κατά την παρ.3 του άρθρου 242 ΠΚ, με κάθειρξη, εφ' όσον το συνολικό όφελος ή η συνολική βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των 73.000 ευρώ και ήδη το ποσό των 120.000 ευρώ, χωρίς να ενδιαφέρει εάν αυτά επήλθαν (ΑΠ 257/2014, ΑΠ 609/2012, ΑΠ 1913/2010). Εξάλλου, κατά το άρθρο 390 ΠΚ «Όποιος με γνώση ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Εάν η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσόν των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών». Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ του δεύτερου εδαφίου αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ με την παρ.2 περ. ε' του άρθρου 24 ν. 4055/2012), ενώ κατά το άρθρο 256 ΠΚ «υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 86 ΠΑΡ. 4
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

5^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος

Εκ του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

φορών, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει εν γνώσει του και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία ή την περιουσία νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, της οποίας η διαχείριση του είναι εμπιστευμένη, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, β) αν η ελάττωση είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών αν αα) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και η ελάττωση της περιουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, ανώτερης συνολικά των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ή ββ) το αντικείμενο της πράξης έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ». Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ της περ. γ' υποπερ. αα' αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ με την παρ.2 περ. β' του άρθρου 24 ν. 4055/2012 και το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ της περ. γ' υποπερ. ββ' αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ με την παρ.1 περ. η' ιδίου άρθρου 24 ν. 4055/2012. Η διάταξη του πρώτου των ανωτέρω άρθρων (390 ΠΚ) ανήκει στην κατηγορία των εγκλημάτων κατά των περιουσιακών δικαιών, προβλέπει το έγκλημα της κοινής απιστίας, υποκείμενο της οποίας μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο και νομικό αντικείμενό της αποτελεί η αλλότρια περιουσία της οποίας το πρόσωπο ασκεί την επιμέλεια ή τη διαχείριση, ενώ η διάταξη του δευτέρου των άνω άρθρων (256 ΠΚ) έχει ενταχθεί στην κατηγορία των εγκλημάτων των σχετικών με την υπηρεσία, είναι διάταξη ειδική έναντι εκείνης του άρθρου 390 ΠΚ, προβλέπει το έγκλημα της απιστίας της σχετικής με την υπηρεσία, το οποίο λόγω της ιδιότητας του υποκειμένου του ως υπαλλήλου των άρθρων 13 στοιχ. α' και 263Α ΠΚ, ανάγεται σε ιδιαίτερο έγκλημα και σκοπό έχει την προστασία της χρηστής διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και γενικά της δημόσιας κλπ. περιουσίας (έγκλημα κατά της υπηρεσιακής χρηστότητας). Από τη γραμματική διατύπωση της δεύτερης αυτής διάταξης (256 ΠΚ) προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απιστίας στην υπηρεσία απαιτείται ελάττωση της δημόσιας κλπ περιουσίας, η διαχείριση της οποίας είναι εμπιστευμένη στον υπάλληλο, η ελάττωση αυτή να λαμβάνει χώρα κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση των φόρων, των δασμών, των τελών ή άλλων φορολογημάτων ή των οίωνδήποτε εσόδων και άμεσος δόλος του υπαλλήλου (εν γνώσει, άρθρο 27 ΠΚ), που συνίσταται στη θέλησή του να ελαττώσει τη δημόσια κλπ περιουσία και τη γνώση του ότι με την πράξη ή την παράλειψή του επέρχεται η ελάττωση, ως και σκοπός του να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος ανεξαρτήτως της πραγματοποίησής του (ΑΠ 116/2014, ΑΠ 824/2013, ΑΠ 811/2013). Προσδιορισμός σημαίνει όχι μόνο τον τελικό καθορισμό του ύψους της προσόδου ή το αν υπάρχει κάποια φορολογική υποχρέωση, αλλά και κάθε υπηρεσιακή συμβολή σ' όλη τη διαδικασία πάνω στην οποία

8/61

AB1216GA

- 12 -

6^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

βασίζεται μια τέτοια εκτίμηση (λ.χ. φοροτεχνικός έλεγχος). Στην εισπράξη υπάγεται όλη η διαδικασία που τείνει στην πρόσκτηση των εσόδων. Ως ιδιαίτερα τεχνάσματα, τα οποία, εφ' όσον συντρέχουν με το οριζόμενο ποσοτικό όριο ελάττωσης της περιουσίας, καθιστούν την παραπάνω πράξη της απιστίας στην υπηρεσία κακούργημα, θεωρούνται και οι κρυφές υλικές ενέργειες και μέθοδοι, μη εμφανώς διακριτές, με τις οποίες καθίσταται δύσκολη η αποκάλυψη και οι οποίες αποσκοπούν στη δυσχέραση ή παρεμπόδιση του ελέγχου, με σύγχρονη εξαπάτηση τρίτων προσώπων και μάλιστα εκείνων που έχουν δικαίωμα ελέγχου, οι οποίοι, έτσι, θεωρούν τις ενέργειες ως κατ' αρχήν νόμιμες. Τέτοια ιδιαίτερα τεχνάσματα είναι και οι ψευδείς εγγραφές ή οι παραποιήσεις τους σε βιβλία ή λογαριασμούς, οι αλλοιώσεις ή διαγραφές αριθμών και κάθε άλλη ενέργεια ή παράλειψη ικανή να προκαλέσει σύγχυση και να δυσχεράνει τον έλεγχο ή να συγκαλύψει το έγκλημα (ΑΠ 93/2014, ΑΠ 1249/2013, ΑΠ 824/2013, ΑΠ 2021/2006). Από τις ίδιες δε παραπάνω διατάξεις των άρθρων 242 και 256 του ΠΚ, προκύπτει ότι οι θεσπιζόμενες με τις αντίστοιχες αυτές αξιόποινες πράξεις διαφέρουν κατά τα συγκροτούντα την κάθε μία από αυτές στοιχεία και μπορεί να συρρέουν κατά το άρθρο 94 ΠΚ (ΑΠ 824/2013, ΑΠ 1563/2004, ΑΠ 685/1995). Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 ν. 1608/1950, όπως ισχύει, «1. Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 ΠΚ, εφ' όσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 263Α ΠΚ και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών, επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαίζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης. Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρο 256 ΠΚ, τα παραπάνω εφαρμόζονται μόνον όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου». Είναι σαφές ότι η τελευταία διάταξη, δογματικά, απλώς εισάγει επιβαρυντικές περιστάσεις, αφού δεν τυποποιεί εξ υπαρχής νέα εγκλήματα, αλλά επαυξάνει το υφιστάμενο κατά τον ΠΚ αξιόποينو συγκεκριμένων εγκλημάτων με τη συνδρομή ορισμένου ύψους ζημίας (υπερβαίνουσας τώρα, κατά το άρθρο 5 παρ.7 ν. 2943/ 2001, τα 150.000 ευρώ) σε βάρος του Δημοσίου κλπ. Θεσπίζεται δηλαδή μία ακόμη σειρά αυτοτελών και ιδιαίτερα διακεκριμένων μορφών των ήδη τυποποιημένων στον ΠΚ βασικών εγκλημάτων, προϋποθέτοντας την πλήρωση όλων των νομοτυπικών στοιχείων της αντικειμενικής

 DEPARTMENT OF EDUCATION
 Western Cape

[Handwritten signature]

ΑΔΙΣ 16/54

- 13 -

7^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

και υποκειμενικής υποστάσεως αυτών (ΑΠ 430/2014, ΑΠ 116/2014, ΑΠ 811/2013, ΑΠ 1881/2002, Λ. Μαργαρίτη, «Ο ν. 1608/ 1950 [...]», 2000, σελ. 16, Χ. Μυλωνόπουλου, «Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας», 2006, σελ. 558 και 563, Α. Παπαδαμάκη, «Τα περιουσιακά εγκλήματα», 2000, σελ. 178). Με την αυστηρότερη αυτή ποινική μεταχείριση, εφ' όσον τα βασικά εγκλήματα της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της υπηρεσιακής απιστίας υπάγονται, λόγω του ύψους του οφέλους ή της ζημίας, στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ.1 του ν. 1608/1950, ελάχιστη σημασία έχει η θεμελίωση των επικαλυπτομένων από το τελευταίο επιβαρυντικών κακουργηματικών περιστάσεων, αντίστοιχα, των άρθρων 242 παρ.3 και 256 εδ. γ' ΠΚ. Περαιτέρω, στο άρθρο 259 ΠΚ ορίζεται ότι «υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή για να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι για τη στοιχειοθέτηση της πράξης της παράβασης καθήκοντος, ενεργητικό υποκείμενο του οποίου μπορεί να είναι μόνον ο υπάλληλος κατά το άρθρο 13 στοιχ. α' ΠΚ, απαιτούνται: 1) παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος, το οποίο καθορίζεται από το νόμο ή διοικητική πράξη ή τις ιδιαίτερες οδηγίες της προϊσταμένης αρχής ή ενυπάρχει στη φύση της υπηρεσίας του υπαλλήλου, 2) δόλος του δράστη, που περιέχει τη θέληση παράβασης του υπηρεσιακού καθήκοντος και 3) σκοπός παράνομης ωφέλειας ή βλάβης του κράτους ή κάποιου άλλου, χωρίς να προσαπαιτείται και η επίτευξη του ως άνω σκοπού. Η σκοπούμενη παράνομη ωφέλεια ή βλάβη μπορεί να είναι υλική ή ηθική. Με ρητή επιταγή του άρθρου, η διάταξη για το έγκλημα της παράβασης καθήκοντος είναι επικουρική, εφαρμοζόμενη μόνο όταν η παράβαση δεν τιμωρείται από άλλη ποινική διάταξη. Συντρέχει δε αληθής και όχι φαινομένη κατ' ιδέα συρροή μεταξύ των αξιοποιώνων πράξεων αφ' ενός της ψευδούς βεβαίωσης και της απιστίας στην υπηρεσία και αφ' ετέρου της πράξης της παράβασης καθήκοντος, όταν τα περιστατικά που θεμελιώνουν την τελευταία πράξη δεν ταυτίζονται με εκείνα των πράξεων της ψευδούς βεβαίωσης ή της απιστίας (ΑΠ 812/2012, ΑΠ 859/2011, ΑΠ 820/2010, ΑΠ 2245/2009, ΑΠ 1389/2008), ταύτιση που δεν υφίσταται και στην κρινόμενη περίπτωση, κατά τα στη συνέχεια παρατιθέμενα. Τέλος, κατά το άρθρο 46 παρ.1α ΠΚ, «με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι για την ύπαρξη ηθικής αυτουργίας απαιτείται, αντικειμενικώς, πρόκληση στον αυτουργό της απόφασης να διαπράξει ορισμένη άδικη πράξη, η οποία μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο, όπως με προτροπές (παρακίνηση, παρόρμηση, ενθάρρυνση), παραινήσεις, συμβουλές κλπ, με πειθώ, φορτικότητα ή

10(61)

- 14 -

ΑΒΙ216GA

8^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

με εκμετάλλευση της επιβολής στο φυσικό αυτουργό, λόγω υπηρεσιακής ή άλλης εξάρτησης, χωρίς να απαιτείται για την αιτιολόγησή της επίκληση και άλλων πραγματικών περιστατικών ή περαιτέρω εξειδίκευση σε τι συνίστανται αυτά (ΑΠ 604/2014, ΑΠ 463/2012, ΑΠ 384/2012, ΑΠ 28/2012, ΑΠ 1032/2011). Ο νόμος, πλέον, σε αντίθεση με την προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 56 περ.3 του ΠΝ, που καθόριζε περιοριστικά τα μέσα και τον τρόπο τέλεσης της ηθικής αυτουργίας, δεν αναφέρεται στον τρόπο πρόκλησης της απόφασης στο φυσικό αυτουργό, που μπορεί να γίνει οπωσδήποτε (Α. Μπουρόπουλου, Ποινικό Δίκαιο, τόμος Α, σελ. 141, Δημάκης, σε Συστηματική Ερμηνεία του ΠΚ, άρθρα 45-49, σελ 73, με εκεί παραπομπές). Υποκειμενικώς, απαιτείται δόλος του ηθικού αυτουργού που περιλαμβάνει τη συνείδηση αυτού ότι παρήγαγε στο φυσικό αυτουργό την απόφαση για τη διάπραξη από αυτόν της αντικειμενικής υπόστασης εγκλήματος. Σε αναφορά δε με τις διωκόμενες πράξεις των συμμετόχων, από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 49 παρ.2 και 242 παρ.3 ΠΚ, συνάγεται ότι ο σκοπός πορισμού αθέμιτου οφέλους εαυτού ή άλλου ή παράνομης βλάβης άλλου πρέπει να συντρέχει ιδιαιτέρως και αυτοτελώς και στο πρόσωπο του ηθικού αυτουργού, για να έχει και γι' αυτόν η πράξη της ηθικής αυτουργίας σε νόθευση εγγράφου από υπάλληλο κακουργηματικό χαρακτήρα, διαφορετικά ο ηθικός αυτουργός τιμωρείται με την ποινή του βασικού εγκλήματος, έστω ακόμη και αν γνώριζε ότι ο δράστης (φυσικός αυτουργός) της νόθευσης δρα κακουργηματικά (ΑΠ 257/2014, ΑΠ 16/2014, ΑΠ 125/2013, ΑΠ 67/2009, ΑΠ 2705/2008), ενώ η τιμώρηση της ηθικής αυτουργίας στο έγκλημα της υπηρεσιακής απιστίας κατά του δημοσίου με την επιβαρυντική περίπτωση του άρθρου 1 ν. 1608 /1950, θα πρέπει να θεωρείται ότι καλύπτεται με την εφαρμογή του άρθρου 49 παρ.2 ΠΚ, δηλαδή ως συμμετοχή με την ποινή του άρθρου 390 ΠΚ, όχι όμως με την επιβαρυντική του άρθρου 1 ν. 1608/1950, αλλά με δυνατότητα να επιβληθεί στον υπαίτιο αυτής ποινή μειωμένη, με δεδομένο ότι το έγκλημα της υπηρεσιακής απιστίας αποτελεί μη γνήσιο ιδιαίτερο έγκλημα (Ν. Μπιτζιλέκης, ό.π. σελ. 584, Γ. Δημήτριντας, Το δογματικό πρόβλημα της αξιόποινης συμμετοχής σε ιδιαίτερο έγκλημα και ιδίως η ποινική ευθύνη των συμμετόχων στο έγκλημα της απιστίας στην υπηρεσία, σε ΠοινΧρον 2009, σελ. 401 επ, Δημάκης, σε Συστηματική Ερμηνεία του Ποινικού Δικαίου, σελ 139 επ). Στην ΑΠ 116/2014, γίνεται δεκτό ότι σε περίπτωση συνδρομής και των όρων του ν. 1608/1950, δεν πρόκειται για προσωπικές ιδιότητες ή σχέσεις, αλλά για στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος και επομένως και ο ηθικός αυτουργός ή ο άμεσος συνεργός της υπηρεσιακής απιστίας τιμωρούνται με την αυξημένη ποινή του αυτουργού. Στην προκειμένη περίπτωση, από τις καταθέσεις των μαρτύρων, τις απολογίες των κατηγορουμένων και από όλα τα συνημμένα στη δικογραφία έγγραφα, μεταξύ των οποίων και οι εκθέσεις πραγματογνωμοσύ-

Ο Εισαγγελέας
Ε. Γεωργιάδης

11/61

-15-

ΑΒ'216QA

9^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

νης με αριθ. πρωτ. 3022/21/2686/1-δ από 9-2-2013, 3022/21/ 2686/2-δ από 14-4-2013, 3022/21/2686/2-δ από 11-6-2013 και 3022/ 21/2686/3-δ από 12-6-2013 της ΔΕΕ, προέκυψαν τα εξής: Στις αρχές Ιουλίου του έτους 2010, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) μετέφερε στο Υπουργείο Οικονομικών της Ελλάδος πληροφορίες που είχε λάβει από την αντίστοιχη αρχή της Γαλλίας, σύμφωνα με τις οποίες το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας κατείχε και είχε επεξεργαστεί τη γνωστή διεθνώς ως «λίστα Falciani», που περιελάμβανε σύνολο αρχείων με ονόματα ευρωπαίων καταθετών σε υποκατάστημα της τράπεζας HSBC του Χόνγκ – Κόνγκ στην Ελβετία, μεταξύ των οποίων και αρχεία με ελληνικά ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων. Στο χρόνο αυτό είχαν ήδη αξιοποιήσει τη λίστα, με σημαντικά μάλιστα δημοσιονομικά οφέλη, ευρωπαϊκές χώρες κατά την αναζήτηση φορολογητέας ύλης, αφού προηγουμένως απευθύνθηκαν επισήμως και έλαβαν στοιχεία και σχετικές πληροφορίες από τις γαλλικές αρχές. Στις 13-9-2010, το Υπουργείο Οικονομικών της Ελλάδος, με έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Ηλία Πλασκοβίτη, ζήτησε, στα πλαίσια διοικητικής συνδρομής, επικαλούμενο τα άρθρα 23 της από 21-8-1963 φορολογικής σύμβασης μεταξύ Ελλάδος και Γαλλίας και 21 της από 19 Δεκεμβρίου 1977 Οδηγίας 77/799/ΕΕ, ενδιαφέρουσες συναφείς πληροφορίες και στοιχεία από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών της Γαλλίας. Η αρχή αυτή σύντομα ανταποκρίθηκε. Στις 29-9-2010 και ώρα 11.00, παρέδωσε, παρακάμπτοντας τη συνήθη διπλωματική διαδικασία διαβίβασης των αιτηθέντων, απευθείας, με επίσημο, βεβαίως, διαβιβαστικό έγγραφο, στον Κωνσταντίνο Χαλασάνη, πρεσβευτή της χώρας μας στο Παρίσι, εντός σφραγισμένου φακέλου, ψηφιακό δίσκο CD στον οποίο είχαν καταχωρηθεί και εγγραφεί από τις γαλλικές αρχές τα αιτηθέντα στοιχεία, που, όπως και για καταθέτες άλλων χωρών, είχε ταξινομήσει και τηρούσε πλέον το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας. Την κατά τον τρόπο αυτό διαβίβαση των αιτηθέντων στοιχείων ακολούθησε η αρμόδια γαλλική αρχή αφού, από τα μέσα του μηνός αυτού (Σεπτέμβριος 2010), ο τότε Υπουργός Οικονομικών, κατηγορούμενος Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, ευρισκόμενος υπηρεσιακώς στη Γαλλία, είχε παρέμβει στις γαλλικές αρχές και είχε ζητήσει να γίνει η παράδοση και η διαβίβαση των πληροφοριών και των στοιχείων προσωπικώς στον ίδιο, μέσω του ανωτέρω πρεσβευτή, τον οποίο ενημέρωσε τον χρόνο αυτό, χωρίς ειδικότερες διευκρινίσεις και πληροφορίες γι' αυτήν τη διαβίβαση του φακέλου και του απαίτησε την άμεση προς αυτόν, μετά την παραλαβή, αποστολή του. Ο Κωνσταντίνος Χαλασάνης, πράγματι, μερίμνησε και με υπάλληλο της ελληνικής πρεσβείας, που αποκλειστικά για το σκοπό αυτό ταξίδευσε, την ίδια μέρα, αεροπορικώς, από το Παρίσι στην Αθήνα και προσήλθε στο Υπουργείο Οικονομικών της Ελλάδος την 19.00 ώρα της ίδιας 29-9-2010, παρέδωσε το φάκελο αυτό, ενυπογράφως, στη διευθύντρια του γραφείου του κατηγορουμένου υπουργού, που

12/61

AB1216GA

-16-

10^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

και αυτήν προηγουμένως είχε ενημερώσει ο ίδιος για την αποστολή του φακέλου και της είχε ζητήσει να τον παραλάβει και να του τον παραδώσει κατά την επάνοδό του στο γραφείο, όπως και επισυνέβη, τις τελευταίες νυκτερινές ώρες της ίδιας, στις 29-9-2010 δηλαδή, που για το λόγο αυτό, παρά την προχωρημένη ώρα, επανήλθε στο γραφείο του. Η διαβίβαση των στοιχείων από τις γαλλικές αρχές δεν μπορεί, υπό τα δεδομένα αυτά, να θεωρηθεί άτυπη. Συνοδευόταν από σχετικό διαβιβαστικό έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Οικονομικών της Γαλλίας, έγινε στα πλαίσια ενεργοποίησης διοικητικής συνδρομής προβλεπόμενης από σύμβαση μεταξύ Ελλάδας και Γαλλίας, καθώς και από ευρωπαϊκή οδηγία και μετά από έγγραφο αίτημα της χώρας μας. Ο ανορθόδοξος όμως τρόπος, μετά από τις ενέργειες του αυτού κατηγορουμένου, στην υπό τον απόλυτο έλεγχό του διαδικασία αποστολής και παραλαβής των αιτηθέντων στοιχείων, δεν ήταν τυχαίος, όπως αυτός χωρίς πειστικότητα επιχειρεί να εμφανίσει. Εξηγείται και στοιχίζεται με την έλλειψη, τελικώς, βούλησής του για την επιτακτικώς επιβαλλόμενη ταχεία επεξεργασία και αξιοποίηση των στοιχείων αυτών, ώστε να ικανοποιηθεί η ανάγκη της είσπραξης φόρων από εισοδήματα και περιουσίες, στις περιπτώσεις βεβαίως που είχαν αποκρυβεί και δεν είχαν φορολογηθεί, ενόψει και των περιστάσεων υπό τις οποίες ήδη βίωνε η ελληνική κοινωνία και ιδίως οι ασθενέστερες κοινωνικές τάξεις. Η αξιόποινη δε συμπεριφορά του, που ακολούθησε, ήταν δηλωτική των προθέσεών του. Παραλαμβάνοντας το φάκελο αποσύρθηκε αμέσως στο γραφείο του και με εξαιρετική σπουδή μετέφερε με κατάλληλο μηχανικό μέσο το περιεχόμενο του ψηφιακού δίσκου CD των γαλλικών αρχών, δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2062) ηλεκτρονικά αρχεία, που αντιστοιχούσαν σε ανάλογο αριθμό ελληνικών φυσικών και νομικών προσώπων, καταθετών στην αναφερόμενη τράπεζα, σε φορητή μονάδα αποθήκευσης USB και από ώρα 00:28:53 έως 00:54:10 της 30-9-2010 προέβη με τη χρήση του λογισμικού σε όχι τυχαία, αλλά σε στοχευμένη αναζήτηση αρχείων, πλέον, από τη φορητή αυτή μονάδα αποθήκευσης USB, με βάση λέξεις κλειδιά, μεταξύ των οποίων και αρχείου με το όνομα «Paraconstantin», ανοίγοντας εικοσιτέσσερα (24) συνολικά ηλεκτρονικά αρχεία. Περί τα τέλη του έτους 2010, παρέδωσε στον Γεώργιο Αγγελόπουλο, σύμβουλο και συνεργάτη του στο γραφείο του στο Υπουργείο Οικονομικών, τον ψηφιακό δίσκο CD και του ζήτησε, χωρίς ειδικότερη ενημέρωση ή εξήγηση, να υπολογίσει μόνο το συνολικό ποσό των καταθέσεων στην αναφερομένη τράπεζα των μνημονευομένων σ' αυτόν προσώπων και να του συντάξει κατάσταση με τα ονόματα των μεγαλύτερων καταθετών του δίσκου, εντολή που αυτός εκτέλεσε, ενώ κατά τα τέλη του έτους 2010 με αρχές του επομένου έτους, 2011, παρέδωσε ατύπως, χωρίς δηλαδή κανένα διαβιβαστικό έγγραφο ή τήρηση κάποιας άλλης βεβαιωτικής του γεγονότος έκθεσης, κατάλογο με μικρό αριθμό ονομάτων του ψηφιακού δίσκου CD στον τότε

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Ο Εισαγγελέας

- 17 -

11^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ Ιωάννη Κατελήρη, με προφορική εντολή να ελέγξει το φορολογικό προφίλ των προσώπων αυτών και να του το θέσει υπόψη, όπως ο τελευταίος και έπραξε, χωρίς και μετά από τις δύο αυτές κινήσεις του να προβεί σε επόμενες, επιβαλλόμενες από τα καθήκοντά του ως Υπουργού Οικονομικών, συγκεκριμένες και με κατεύθυνση ενέργειες αξιοποίησης του καταλόγου των καταθετών και φορολογικό τους έλεγχο, συμπεριφορά που δεν ήταν ανεπηρεάστη από τη συμπερίληψη στους καταθέτες των συγγενικών του προσώπων. Η έλλειψη της βούλησής του για ταχεία και άμεση διενέργεια φορολογικού ελέγχου δεν ξεπεράστηκε ούτε και μετά τη σύσκεψη του κατηγορουμένου, ως Υπουργού, στο Υπουργείο Οικονομικών, στις 24-1-2011, με υπηρεσιακούς παράγοντες τους οποίους ενημέρωσε για κατοχή από το Υπουργείο Οικονομικών, προς φορολογική αξιοποίηση, του ψηφιακού δίσκου με τα αποθηκευμένα ονόματα των ελλήνων καταθετών στο υποκατάστημα της τράπεζας HSBC του Χόνγκ - Κόνγκ στην Ελβετία, αφού και μετά την σύσκεψη αυτή, ενώ κρίθηκε επιβεβλημένη η δια του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Οικονομικών Ηλία Πλασκοβίτη παρέμβαση στην Κυβέρνηση της Ελβετίας για τη φορολόγηση Ελλήνων καταθετών σε ελβετικές τράπεζες και η αξιοποίηση, με φορολογικό έλεγχο, του καταλόγου των καταθετών, δεν εδόθησαν εντολές ή οδηγίες, από τον κατηγορούμενο υπουργό, για ενέργειες, επιβαλλόμενες προς αξιοποίηση και εκμετάλλευση των στοιχείων του καταλόγου των συγκεκριμένων καταθετών από το ΣΔΟΕ ή έστω από άλλο κλιμάκιο ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο θα ανατίθετο ο επιβαλλόμενος φορολογικός έλεγχος, για τον οποίο και δεν δόθηκε, ακολούθως, εντολή. Μετά δε από πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος, την 5-7-2011, ο κατηγορούμενος υπουργός, που μέχρι τότε διατηρούσε, μόνος, παρανόμως, προνομιακή πρόσβαση στα αρχεία του συγκεκριμένου καταλόγου καταθετών, τα οποία είχε τη δυνατότητα να επισκέπτεται ηλεκτρονικώς, όπως και έπραττε και ενώ ήδη από 16-6-2011 είχε αποχωρήσει, αντικαθιστάμενος από το Υπουργείο Οικονομικών, απέστειλε χωρίς επίσημη καταγραφή, ατύπως δηλαδή ενεργώντας και πάλι, στον τότε Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ Ιωάννη Διώτη, την ανωτέρω φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, που είχε αναπαράγει, για να χειριστεί αυτός τον κατάλογο των καταθετών. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται, απλώς, ότι εκκρεμεί στην τακτική ανάκριση προς έρευνα ποινική υπόθεση με θέματα σχετικά, μεταξύ άλλων και με χειρισμούς του καταλόγου των καταθετών, για πράξεις και πρόσωπα που αποκλείονται της παρούσης ειδικής ποινικής διαδικασίας κλπ. Από τη φορητή αυτή μονάδα αποθήκευσης USB, που δεν βρέθηκε ούτε παραδόθηκε στην ανάκριση, ο αναφερόμενος παραλήπτης της, Ιωάννης Διώτης, αναπαρήγαγε, την 8-7-2011, πρώτο πιστό της αντίγραφο. Όπως διαπιστώνεται ιδίως από τις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης, με αριθ. πρωτ. 3022/21/ 2686/2-β από 14-4-2013 και 3022/21/2686/1-δ από 9-2-2013 της ΔΕΕ,

14/61

- 18 -

AB1216GA

12^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

αλλά και την αξιοποίηση των ευρημάτων των λοιπών ομοίων εκθέσεων και προεχόντως από την αντιπαραβολή και συσχέτιση του αμέσως προηγούμενου, πιστού αντιγράφου της συγκεκριμένης αυτής φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, με το αντίτυπο του ψηφιακού δίσκου CD των γαλλικών αρχών, που ζητήθηκε απ' αυτές, αφού ο πρώτος ψηφιακός δίσκος CD που είχε παραλάβει ο κατηγορούμενος υπουργός την 29-9-2010, δεν παραδόθηκε, επικαλούμενος ο ίδιος, αορίστως, είτε απώλειά του είτε παράδοσή του σε υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, η φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, που απέστειλε δηλαδή κατά τα προηγούμενως, ο Γεώργιος Παπακωνσταντίνου στον Ιωάννη Διώτη, είχε νοθευτεί. Σ' αυτήν ήταν, πλέον, μετά την κατά τα άνω αποστολή της στον Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ, καταγεγραμμένα-αποθηκευμένα όχι και τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία του πρωτότυπου ψηφιακού δίσκου CD των γαλλικών αρχών, αλλά τα δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059) ηλεκτρονικά αρχεία. Τα τρία, μόνα, αρχεία που αναμφισβήτητα επιλεκτικά είχαν διαγραφεί από τον υλικό αυτό φορέα, φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, έφεραν στοιχεία: B 9010138503.xls, B 9010140694.xls και B 9010140695.xls και αφορούσαν, αντίστοιχα, τα συγγενικά του πρόσωπα και συγκατηγορουμένους του 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, από τους οποίους η τρίτη είναι συγγενής εξ αίματος (πρώτη εξαδέλφη), οι δε πρώτος και δεύτερος συγγενείς εξ αγχιστείας (γαμβροί από πρώτες εξαδέλφες). Ο κατηγορούμενος, κατά το χρονικό διάστημα από 30-9-2010 έως 16-6-2011 και σε μη επακριβέστερα προσδιορισμένο χρόνο, προέβη, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών, σ' αυτή τη νόθευση της επέχουσας θέση γνησίου εγγράφου φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, αλλοιώνοντας με μηχανικά μέσα το περιεχόμενο του εγγράφου και δη με τη διαγραφή των τριών (3) συγκεκριμένων αρχείων. Στον ψηφιακό δίσκο CD, ως υλικό μέσο, δεν μπορούσε από τη φυσική του κατασκευή να υπάρξει αλλοίωση των στοιχείων του. Από τη «νόθευση» αυτή, κατά την εκτεθείσα έννοια και κατά τα κρατούντα στην νομική επιστήμη θεώρηση του όρου, μπορούσαν να εξαπατηθούν οι επιληφθησόμενες αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τον αριθμό των προς έλεγχο των εισοδημάτων τους προσώπων και την καταβολή του αναλογούντος φόρου και να παραλειφθεί ο έλεγχος αυτός για τους συγκατηγορουμένους του, συγγενικά του πρόσωπα, στους οποίους, με την πράξη του αυτή της νόθευσης, σκόπευε να περιποιήσει παράνομο περιουσιακό όφελος, αφού αυτοί, θα απέφευγαν έτσι τον φορολογικό έλεγχο, που υλοποιήθηκε τελικώς μετά την αποκάλυψη της πράξης του και εμφανίσε ότι είχε αποκρυβεί φορολογητέα ύλη από εισοδήματα, που ανερχόταν, για το χρονικό διάστημα από 1-1-1997 έως 31-12-2011, ως προς α) τον Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, στο ποσό

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
Ο Εισηγητής
[Signature]

[Signature]

[Signature]

AB1216GA

- 19 -

13^η σελίδα του 3/2014 βουλευόμετος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

των 1.457.210,48 ευρώ, θ) τον Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.666.318,05 ευρώ και γ) την Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, στο ποσό των 2.987.660,08 ευρώ, το όφελος δε που θα απεκτόμιζαν οι συγκατηγορούμενοί του αυτοί και η αντίστοιχη ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου και η οποία συνίστατο στο ποσόν των αναλογούντων στα ως άνω εισοδήματα φόρων, υπερέβαιναν, για τον καθένα τους, χωρίς τις προσαυξήσεις, το ποσόν των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και, πάντως, δεν ήταν το ποσό αυτό κατώτερο των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσσώνη, των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και συνολικά τουλάχιστον του ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ. Έτσι, η ζημία του δημοσίου λόγω του ύψους της και της αντικειμενικής αξίας του ποσού της στις συναλλαγές, είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Περαιτέρω, όμως, με τη νόθευση του εγγράφου αυτού, κατέστη ο κατηγορούμενος Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ως υπουργού, υπαίτιος και της διωκόμενης πράξης της απιστίας σχετικής με την υπηρεσία. Ενώ ήταν ο κατ' εξοχή αρμόδιος υπάλληλος, ως Υπουργός των Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 2 ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», να εποπτεύει και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά, αφού κατά τα προεκτεθέντα έλαβε στην κατοχή του από το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας τον ψηφιακό δίσκο CD που περιείχε τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με τα ελληνικά ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων, καταθετών στο υποκατάστημα της Τράπεζας HSBC στη Γενεύη της Ελβετίας, με την κατά την ενάσκηση των καθηκόντων του ως υπουργού, κατά τα ήδη διαλαμβανόμενα, νόθευση της φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, που είχε αναπαραγάγει από τον πρωτότυπο ψηφιακό δίσκο CD των γαλλικών αρχών, στην οποία δεν εμφανίζονταν πλέον, μετά την επέμβασή του, τα αναφερόμενα τρία (3) ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούσαν τους συγκατηγορουμένους του, ελάττωσε με τη θέλησή του, τελώντας σε γνώση της από την πράξη του ελάττωσης αυτής, την περιουσία του δημοσίου, της οποίας είχε τη διαχείριση, αφού έτσι δεν θα προσδιοριζόταν σε βάρος των προσώπων αυτών ο φόρος που αντιστοιχούσε στα εισοδήματα της περιόδου 1-1-1997 έως 31-12-2011, ενήργησε δε με σκοπό να ωφεληθούν τα ίδια αναφερόμενα στον ψηφιακό δίσκο ως καταθέτες, στενά συγγενικά του πρόσωπα, κατά τα ποσά που θα καλούνταν να καταβάλουν στο Ελληνικό Δημόσιο ως φόρο εισοδήματος που δεν δηλώθηκε, στην περίπτωση που ήθελε διαπιστωθεί από το σχετικό φορολογικό έλεγχο, με βλάβη του Ελληνικού Δημοσίου και η οποία συνίστατο στην αποφυγή πληρωμής του

16/61

- 20 -

AB1216 GA

14^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ποσού των αναλογούντων στα ως άνω ποσά φόρων. Η ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του δημοσίου, με το αντίστοιχο όφελος ενός εκάστου των συγγενικών του προσώπων και συνολικά, ήταν σύμφωνα με την παράθεση των πραγματικών περιστατικών που συγκροτούν την προηγούμενη πράξη της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο, ανώτερη των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και κρίνεται λόγω του συγκεκριμένως αναφερομένου, στην ίδια προηγούμενη πράξη, για κάθε συγγενικό του πρόσωπο, αλλά και συνολικά, ύψους της, ιδιαίτερα μεγάλη και αυτή η πράξη του, της απιστίας στην υπηρεσία δηλαδή, αντιμετωπίζεται συνεπώς, όπως και η προηγούμενη πράξη της νόθευσης, ως διακεκριμένη επιβαρυντική περίπτωση του άρθρου 1 ν.1608/1950. Για την συγκάλυψη δε της πράξης αυτής της απιστίας μεταχειρίστηκε τα ιδιαίτερα τεχνάσματα της απόκρυψης του ψηφιακού δίσκου που είχε παραλάβει από τις γαλλικές αρχές και της αλλοίωσης του αντιτύπου του δίσκου αυτού, της φορητής δηλαδή μονάδας αποθήκευσης USB που είχε αναπαράγει. Συντρέχουν, ακόμη, σε βάρος του ιδίου κατηγορουμένου, τα αντικειμενικά και υποκειμενικά στοιχεία της πράξης της παράβασης καθήκοντος, πράξη που δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επικουρική έναντι των προηγούμενων πράξεων, αφού τα ακόλουθως εκτιθέμενα περιστατικά για τα οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη και τα προκύψαντα, που θεμελιώνουν αυτήν την πράξη, δεν ταυτίζονται με τα συγκροτούντα τις πράξεις αυτές περιστατικά. Συγκεκριμένα και σε αναφορά με την τελευταία αυτή πράξη, της παράβασης καθήκοντος δηλαδή, ενώ τα καθήκοντά του ιδίου κατηγορουμένου ως Υπουργού Οικονομικών, κατ' εξοχή αρμοδίου υπαλλήλου, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», να εποπτεύει και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά, επέβαλαν, όταν έλαβε στην κατοχή του επισήμως από το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια διοικητικής συνδρομής, τον ψηφιακό δίσκο (CD) που περιείχε τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με τα ονόματα ελληνικών φυσικών και νομικών προσώπων που είχαν καταθέσεις στο υποκατάστημα της Τράπεζας HSBC στη Γενεύη της Ελβετίας, να μεριμνήσει ώστε να εγγραφούν και καταχωρηθούν, κατά τα κεκανονισμένα και προβλεπόμενα, στο οικείο πρωτόκολλο του Υπουργείου Οικονομικών ο εν λόγω ψηφιακός δίσκος και το έγγραφο που τον συνόδευε, ώστε να πιστοποιηθεί το γεγονός λήψεώς τους και να αποτελέσουν τη βάση του φορολογικού ελέγχου και στη συνέχεια να δώσει εντολή στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), την πρωτίστως αρμόδια υπηρεσία, για άμεση έναρξη φορολογικών ελέγχων όλων των φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονταν στα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία του ως άνω ψηφιακού δίσκου, παρέλειψε, με πρόθεση την άσκηση των κατά νόμο οφειλομένων αυτών καθηκόντων

Ο Εισαγγελέας
π. α. α.

17/12/14

ΑΒ1216GA

- 21 -

15^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

του ως υπουργού και δεν έδωσε τη σχετική εντολή στο ΣΔΟΕ, σκοπώντας, εκτός της αποφυγής διαπίστωσης των αποκρυβέντων εισοδημάτων και της καταβολής των αναλογούντων σ' αυτά φόρων, προσαυξήσεων κλπ των συγγενικών του προσώπων, να ωφεληθούν, παρανόμως, από την δυσχέραση και μη άμεση έναρξη του επιβαλλόμενου φορολογικού ελέγχου, όσα από τα λοιπά φυσικά και νομικά πρόσωπα από τα δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059), πλέον, της λίστας, είχαν αποκρύψει φορολογητέα εισοδήματα. Και οι τρεις αυτές αξιόποινες πράξεις, εμπίπτουν αναμφίβολα στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 86 του Συντάγματος, που ορίζει ότι, στην παρ. 1εδ.α : «Μόνο η Βουλή έχει την αρμοδιότητα να ασκεί δίωξη κατά όσων διατελούν ή διετέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί για ποινικά αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, όπως ο νόμος ορίζει» και στην παρ. 4 εδ. α' ιδίου άρθρου : «Αρμόδιο για την εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είναι, ως ανώτατο δικαστήριο, Ειδικό Δικαστήριο, που συγκροτείται για κάθε υπόθεση από έξι μέλη του Συμβουλίου Επικρατείας και επτά μέλη του Αρείου Πάγου», θεσπίζοντας, έτσι, ειδική ποινική δικαιοδοσία της Βουλής και του Ειδικού Δικαστηρίου για τη δίωξη και εκδίκαση αξιόποινων πράξεων υπουργών και υφυπουργών, που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Στην έννοια του όρου «άσκηση των καθηκόντων», της αυτής διάταξης του άρθρου 86 παρ.1α του Συντάγματος και του άρθρου 1 του εκτελεστικού νόμου 3126/2003, που επίσης, ταυτόσημα, αναφέρεται σε «πλημμελήματα ή κακουργήματα που τελούνται από Υπουργό, κατά την άσκηση των καθηκόντων του», εμπίπτουν οι πράξεις αυτές, προβλεπόμενες, με τη σειρά που αναφέρθηκαν, από τα άρθρα 242, 256 και 259 ΠΚ, αντιστοίχως, αφού στην προκειμένη περίπτωση πραγματώθηκαν με την ίδια την άσκηση των υπουργικών καθηκόντων του ιδίου κατηγορουμένου, συνιστώσες, κατά τις εκτεθείσες διακρίσεις και αναφορές, κατά νόμο αρμοδιότητας πράξεις και παραλείψεις ενάσκησης των κατά νόμο οφειλόμενων καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών (περισσότερα, συναφώς με την έννοια των «καθηκόντων» αυτών του υπουργού, σε 1/2011 απόφαση ΕιδΔικ, Λ. Μαργαρίτης σε ΠοινΔικ 2001, σελ. 490 επ, Ελισάβετ Συμεωνίδη – Καστανίδη, ΠοινΔικ 2011, σελ. 496, Κ. Φελουτζή, Προβλήματα αρμοδιότητας μεταξύ κοινών και ειδικών ποινικών δικαστηρίων, 2005, σελ. 455 επ). Την απόφαση, στον Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, ως φυσικό αυτουργό των κακουργηματικών πράξεων της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της υπηρεσιακής απιστίας, προκάλεσαν, αναμφισβήτητα, όπως μαρτυρείται ιδίως από τις συνοδευτικές περιστάσεις τέλεσης των πράξεων του αυτών και πρωτίστως από την επιλεκτική διαγραφή των ονομάτων τους από τη φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, με πειθώ και προτροπές, οι λοιποί κατηγορούμενοι, εκμεταλλευόμενοι την συγγενική τους σχέση και αφού γνώριζαν ότι είχαν αποκρύψει τα ανωτέρω εισοδήματα, θέλοντας

18/61

ΑΒ:21694

- 22 -

16^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

και οι ίδιοι την ελάττωση της περιουσίας του δημοσίου και γνωρίζοντας αυτήν την ελάττωση από την τέλεση της πράξης της απιστίας του φυσικού αυτοουργού, με περαιτέρω σκοπό τους να ωφεληθούν οι ίδιοι από την τέλεση και των δύο συγκεκριμένων κακουργηματικών αυτών πράξεων του φυσικού αυτοουργού, παρανόμως, σε βάρος του δημοσίου, κατά τα ήδη αναφερόμενα ποσά και με γνώση τους μάλιστα ότι το όφελός τους και η αντίστοιχη ζημία του δημοσίου υπερέβαιναν, κατά τα ήδη εκτεθέντα, το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και ότι η ζημία του δημοσίου ήταν, έτσι, ιδιαίτερα μεγάλη. Μεταβολή της κατηγορίας που επιφέρει απόλυτη ακυρότητα κατά το άρθρο 171 παρ. 1 περ. β' ΚΠΔ, γιατί παραβιάζονται οι διατάξεις, οι οποίες καθορίζουν την κίνηση της ποινικής δίωξης από τον εισαγγελέα, επέρχεται όταν η πράξη για την οποία παραπέμπεται ο κατηγορούμενος στο ακροατήριο είναι ουσιωδώς διάφορη από εκείνη για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, κατά τόπο, χρόνο και λοιπές ιστορικές περιστάσεις ή όταν τελέστηκε κάτω από τις ίδιες περιστάσεις, αλλά αποτελείται από γεγονότα άσχετα με εκείνα για τα οποία απαγγέλθηκε η κατηγορία. Τέτοια, όμως, μεταβολή της κατηγορίας δεν επέρχεται όταν με το παραπεμπτικό βούλευμα καθορίζεται σαφέστερα ο τρόπος τέλεσης της πράξης ή όταν προσδίδεται ο ορθότερος νομικός χαρακτηρισμός αυτής, ώστε να καλύπτεται η έκταση του δεδικασμένου, το οποίο παράγεται από το βούλευμα, εφόσον βεβαίως δεν μεταβάλλεται η ταυτότητά της και δεν συντρέχει, ακόμη, από την παραδοχή, από το δικαστικό συμβούλιο, επιβαρυντικών περιστάσεων σε βάρος του κατηγορουμένου, όπως η τέλεση της πράξης με τις επιβαρυντικές περιστάσεις του άρθρου 1 ν 1608/1950, όταν από την ανάκριση προκύψει ότι συντρέχουν αυτές (ΑΠ 763/2013, ΑΠ 1033/2010, ΑΠ 1941/2010). Από το συνδυασμό δε των διατάξεων των άρθρων 17 και 112 ΠΚ, προκύπτει ότι ο χρονικός προσδιορισμός της εκδήλωσης της ενέργειας του υπαιτίου που συνεχεται με το εγκληματικό αποτέλεσμα, αποτελεί πραγματικό περιστατικό και μπορεί το δικαστήριο ή το συμβούλιο, αναλόγως, εκτιμώντας τις αποδείξεις, να καθορίσει χρόνο τέλεσης της πράξης διαφορετικό από τον αναφερόμενο στην κατηγορία, χωρίς ο ακριβέστερος αυτός καθορισμός να επιφέρει ανεπίτρεπτη μεταβολή κατηγορίας, εκτός αν ασκεί επιρροή στην ταυτότητα της πράξης ή στην παραγραφή του αξιοποίνου αυτής (ΑΠ 979/2013, ΑΠ 779/2013, ΑΠ 1026/2011). Τέλος, από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 27, 43, 49, 57, 243-246, 250, 307-312 και 316-319 ΚΠΔ, συνάγεται ότι το δικαστικό συμβούλιο αποφαινεται μόνο για την πράξη για την οποία ασκήθηκε από τον εισαγγελέα ποινική δίωξη, όχι δε και για άλλη, έστω και συναφή, γιατί διαφορετικά προκαλείται απόλυτη ακυρότητα κατά το άρθρο 171 παρ. 18' ΚΠΔ. Στερείται δικαιοδοσίας ν' αποφανθεί για άλλη πράξη, διάφορη αυτής για την οποία κατά τα αντικειμενικά της συστατικά στοιχεία ασκήθηκε ποινική δίωξη και για την οποία, άλλη πράξη,

Εισηγητής
Ο Εισαγγελέας
Πρωτοδικών
Εφετών
Αθηνών
Πρωτοδικών
Εφετών
Αθηνών

19/61

ΑΒΙ'ΣΙ'Ε'Α

- 23 -

17^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

λόγω της έλλειψης της ποινικής δίωξης δεν μπορούσε να διενεργηθεί εγκύρως ανάκριση, χωρίς φυσικά σε τέτοια περίπτωση, να χρειάζεται να περιλαμβάνεται στο βούλευμα αιτιολογία σχετικά με πράξη αυτή (ΑΠ 1823/2008, ΑΠ 515/1995, ΑΠ 396/1988, ΑΠ 1545/1984). Συναφώς με την κρινόμενη υπόθεση, ο από τους κατηγορούμενους Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, αιτιάται ότι στις κατηγορίες που απήγγειλε εναντίον του ο ανακριτής – αρεοπαγίτης, περιελήφθησαν στοιχεία που προσήκουν και σε κατηγορία για πράξη υπεξαγωγής εγγράφου του άρθρου 242 παρ.2 ΠΚ, πράξη για την οποία δεν έχει ασκηθεί εναντίον του ποινική δίωξη. Από την επισκόπηση, όμως, της έκθεσης απαγγελίας κατηγορίας, σαφώς προκύπτει ότι αυτή δεν περιλαμβάνει αυτοτελή πράξη υπεξαγωγής εγγράφου. Η αναφορά, σ' αυτήν, για εξαφάνιση-απόκρυψη του ψηφιακού δίσκου CD των γαλλικών αρχών, γίνεται ιστορικά και διηγηματικά και μόνο ως παράθεση των συνοδευτικών περιστάσεων της πράξης της νόθευσης, για την οποία και ασκήθηκε ποινική δίωξη, προκειμένου αυτή να είναι με πληρότητα και με σαφήνεια διατυπωμένη, ώστε να πληροφορηθεί ο κατηγορούμενος με λεπτομέρειες τη φύση και το λόγο της εναντίον του κατηγορίας. Άλλωστε, με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, περιελήφθησαν στην ασκηθείσα ποινική δίωξη οι συγκεκριμένες, στην αρχή αναφερόμενες πράξεις, με αποδοχή και με παραπομπή στο πόρισμα και την σ' αυτό πρόταση για άσκηση ποινικής δίωξης της Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, κατά του πρώτου κατηγορουμένου, πρώην υπουργού Γεωργίου Παπακωνσταντίνου. Στο πόρισμα αυτό όχι μόνο ρητώς διαλαμβάνεται ότι συντρέχουν τα στοιχεία άσκησης ποινικής δίωξης για τις συγκεκριμένες τρεις πράξεις -της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της απιστίας σχετικής με την υπηρεσία σε βαθμό κακουργήματος και της παράβασης καθήκοντος σε βαθμό πλημμελήματος- των οποίων, πράξεων, εξειδικεύονται τα στοιχεία αυτά, αλλά και εξηγείται, ειδικώς, ότι η περίπτωση της υπεξαγωγής εγγράφου αντιμετωπίστηκε με την παραδοχή ότι μεταξύ αυτής και της πράξης της νόθευσης συνέτρεχαν οι όροι της φαινομένης συρροής που απέκλειαν την άσκηση δίωξης και για πράξη υπεξαγωγής, η οποία, έτσι, ρητώς εξαιρέθηκε της δίωξης. Συγκεκριμένα στο πόρισμα αξιολογήθηκε με αναλυτική αναφορά, ότι η υπεξαγωγή διαπράχθηκε για συγκαλύψη της νόθευσης και ότι είναι μη τιμωρητή υστέρα πράξη. Κρίθηκε δε, πάντως, η υπεξαγωγή αυτή, χωρίς να υφίσταται δικονομικό εμπόδιο, ως ιδιαίτερο τέχνασμα στην τέλεση της πράξης της απιστίας στην υπηρεσία, όπως αναφέρεται στην αυτή γραπτή παραγγελία της Βουλής για άσκηση ποινικής δίωξης και όπως πράγματι συνιστά τέτοιο τέχνασμα ως προς την τέλεση της πράξης αυτής. Όλως επικουρικός και στην περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι στις απαγγελθείσες κατηγορίες περιελήφθη και πράξη υπεξαγωγής εγγράφου, θα πρέπει να κηρυχθεί, από το συμβούλιο, ακυρότητα της απαγγελίας κατηγορίας για την πράξη αυτή, αφού δεν καλύπτεται, σε μια τέτοια

20/61

AB1218CA

- 24 -

18^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

περίπτωση, από την άσκηση ποινικής δίωξης (άρθρα 171 παρ1β, 173, 176 ΚΠΔ). Ενόψει αυτών, προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις για α) νόθευση εγγράφου από υπάλληλο με σκοπό το αθέμιτο όφελος, κατά του δημοσίου, η σε βάρος του οποίου ζημία που απειλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων(150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη, β) απιστία σχετική με την υπηρεσία με ιδιαίτερα τεχνάσματα κατά του δημοσίου, η σε βάρος του οποίου ζημία που απειλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων(150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη και γ) παράβαση καθήκοντος, σε βάρος του Γεωργίου Παπακωνσταντίνου και για ηθική αυτοουργία στις δύο πρώτες από τις παραπάνω πράξεις του φυσικού αυτού αυτοουργού, σε βάρος των λοιπών κατηγορουμένων, πράξεις που προβλέπονται και τιμωρούνται από τις διατάξεις των άρθρων 1, 13 εδ. α και γ, 14, 16, 17,18, 26 παρ.1α, 27 παρ.1, 46 παρ.1α, 49 παρ.1 και 2, 51, 52, 53, 59, 60, 79, 83, 94 παρ.1, 242 παρ.1, 2 και 3, 256 εδ.γ' περ. α-β, 259, 263 ΠΚ, 1 παρ.1 ν. 1608/1950, 24 ν. 4055/2012, 1, 2, 3 και 7 ν. 3126/2003 και πρέπει αυτοί να παραπεμφθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 128, 129 εδ.α, 309 παρ.1ε και 313 ΚΠΔ, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 12 ν. 3126/2003 και 86 του Συντάγματος, ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου των άρθρων 86 παρ.4 του Συντάγματος και 12 του ν. 3126/2003, για να δικαστούν ως υπαίτιοι αυτών. Περαιτέρω, θα πρέπει, κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 282 παρ.1 και 2, 296 και 315 παρ.1 ΚΠΔ και 10 παρ.3 ν. 3126/2003, όπως η παρ.3 του τελευταίου άρθρου αντικ. με το άρθρο 5 ν. 3961/2011, να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος της με αριθ. 1/2014 Διάταξης του ανακριτή-αρεοπαγίτη, με την οποία τέθηκαν στον κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, για τις κακουρηγηματικές πράξεις, οι περιοριστικοί όροι 1) της καταβολής εγγυοδοσίας ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και 2) της εμφάνισης μια φορά στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα, στο Αστυνομικό Τμήμα του τόπου κατοικίας του, αφού δεν εξέλπιαν οι λόγοι, οι οποίοι κρίθηκαν από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πράξεών του, τη βαρύτητα αυτών και την προσωπικότητά του, γενικά, αναγκαίοι για να αποτραπεί ο κίνδυνος τέλεσης απ' αυτόν νέων εγκλημάτων και να εξασφαλιστεί ότι θα παραστεί οποτεδήποτε στο δικαστήριο και θα υποβληθεί στην εκτέλεση της απόφασης. **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Προτείνω :** 1. Να παραπεμφθούν ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου των άρθρων 86 παρ.4 του Συντάγματος και 12 του εκτελεστικού νόμου 3126/2003 οι 1) Γεώργιος Παπακωνσταντίνου του Στεργίου και της Ελένης-Αθηνάς, οικονομολόγος, πρώην Υπουργός Οικονομικών, κάτοικος Κηφισιάς Αττικής, οδός Ζίτσης 4Γ, 2) Ανδρέας Ρωσώνης του Ιωάννη και της Ελένης, κάτοικος Φιλοθέης Αττικής, οδός Μακεδονίας 31, 3) Συμεών Σικαριδής του Ιωάννη και της Φωτεινής και 4) Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ και της Αναστασίας, συζ. Συμ. Σικαριδη, κάτοικοι Αθηνών, οδός Ρηγίλλης 15, για να δικαστούν ως υπαί-

W
I
O
I
A
C
B

~~W. S. Egan~~

Sum 23

9

Aug 2

21/61

ΑΒΙΣΙΓΓΑ

- 25 -

19^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

του ότι στην Αθήνα, Α) Ο πρώτος κατηγορούμενος, Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, στους παρακάτω χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα που στο νόμο τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές και συγκεκριμένα, 1) Κατά το χρονικό διάστημα από 30-9-2010 έως 16-6-2011 και σε μη ειδικότερα προσδιορισμένο χρόνο, έχοντας την ιδιότητα του υπαλλήλου, με πρόθεση νόθευσε έγγραφο που του ήταν προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, είχε δε σκοπό να προσπορίσει σε άλλον αθέμιτο όφελος με βλάβη του ελληνικού δημοσίου, η σε βάρος του οποίου ζημία που απειλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Ειδικότερα, ενώ την 29 Σεπτεμβρίου 2010, τελευταίες νυκτερινές ώρες, με την ιδιότητά του ως Υπουργού των Οικονομικών του Ελληνικού Κράτους, έλαβε στην κατοχή του από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια διοικητικής συνδρομής που προβλέπεται από σύμβαση μεταξύ των δύο χωρών (άρθρο 23 της από 21-8-1963 φορολογικής σύμβασης μεταξύ Ελλάδος και Γαλλίας και άρθρο 21 της από 19 Δεκεμβρίου 1977 Οδηγίας 77/799/ΕΕ), πρωτότυπο ψηφιακό δίσκο CD που εμπεριείχε δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με ελληνικά ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων, που είχαν καταθέσεις στο υποκατάστημα της Τράπεζας HSBC στη Γενεύη της Ελβετίας, στη συνέχεια, αφού προηγουμένως αναπαρήγαγε με μηχανικά μέσα το περιεχόμενο του ψηφιακού αυτού δίσκου σε φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, την οποία απέστειλε στις 5-7-2011 στον Ιωάννη Διώτη, τότε Ειδικό Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) και την οποία εμφάνισε ως πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου και δυνάμενη ως εκ τούτου να παράσχει πίστη στις ελεγκτικές φορολογικές αρχές, στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές και σε οποιαδήποτε άλλη αρχή και υπηρεσία, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών, με επέμβασή του, πριν την κατά τα ανωτέρω αποστολή της, στη φορητή αυτή μονάδα αποθήκευσης USB, αφήρεσε (διέγραψε), κατά τον στην αρχή αναφερόμενο χρόνο, τρία (3) ηλεκτρονικά αρχεία που έφεραν στοιχεία : B 9010138503.xls, B 9010140694.xls και B 9010140695.xls και αφορούσαν, αντίστοιχα, τα συγγενικά του πρόσωπα και συγκατηγορουμένους του 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, με αποτέλεσμα στην αποσταλείσα φορητή αυτή μονάδα αποθήκευσης USB να είναι καταγεγραμμένα και καταχωρημένα, πλέον, δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059) ηλεκτρονικά αρχεία και όχι τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία, που περιείχε ο πρωτότυπος ψηφιακός δίσκος CD, από τη νόθευση δε αυτή μπορούσαν να εξαπατηθούν οι επιληφθησόμενες αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Οικονομικών, ως προς τον αριθμό των προς έλεγχο των εισοδημάτων τους προσώπων και την καταβολή του

22/61

ΑΒ121694

- 26 -

20^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΕΙΣΠΡΑΞΗ
Ο ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

αναλογούντος φόρου και να παραλειφθεί, προς όφελός τους, ο έλεγχος αυτός των συγκατηγο-
ρουμένων του, συγγενικών του προσώπων, στα οποία με την πράξη του αυτή της νόθευσης σκό-
πευε να περιποιήσει παράνομο περιουσιακό όφελος, αφού αυτοί θα απέφευγαν έτσι τον φορο-
λογικό έλεγχο, που υλοποιήθηκε τελικώς μετά την αποκάλυψη της πράξης του και κατέδειξε ότι
είχαν αποκρυβεί φορολογητέα εισοδήματα, που ανερχόταν, για το χρονικό διάστημα από 1-1-
1997 έως 31-12-2011, ως προς α) τον Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.457.210,48
ευρώ, β) τον Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.666.318,05 ευρώ και γ) την Ελένη
Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, στο ποσό των 2.987.660,08 ευρώ, το όφελος
δε που θα απεκόμιζαν αυτοί και η αντίστοιχη ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού
Δημοσίου και η οποία συνίστατο στο ποσό των αναλογούντων στα ως άνω ποσά φόρων, υπερέ-
βαιναν, το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και, πάντως, αυτό δεν ήταν κατώ-
τερο των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσσώνη, των πεντακο-
σίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000)
ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και, συνολικά, τουλάχιστον του ενός εκατομμυρίου εννι-
ακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ, η ζημία δε λόγω του ύψους της και της αντικειμενι-
κής αξίας του ποσού της στις συναλλαγές είναι ιδιαίτερα μεγάλη. 2) Κατά το χρονικό διάστημα
από 30-9-2010 έως 16-6-2011, έχοντας την ιδιότητα του υπαλλήλου, κατά τον προσδιορισμό, την
είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε
εσόδων, ελάττωσε εν γνώσει του, αφού μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα, για να ωφεληθούν
άλλοι, τη δημόσια περιουσία, της οποίας η διαχείριση του ήταν εμπιστευμένη, η αντίστοιχη δε
ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου υπερέβαινε το ποσόν των 150.000
ευρώ και ήταν ιδιαιτέρως μεγάλη. Συγκεκριμένα, ενώ ήταν ο κατ' εξοχήν αρμόδιος, ως Υπουργός
των Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 2 ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», όπως
ισχύει, να εποπτεύει και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον
προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά και
ενώ, κατά τα παρατιθέμενα στην προηγούμενη πράξη, έλαβε στην κατοχή του από τη Γενική
Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια διοικη-
τικής συνδρομής, που προβλέπεται από σύμβαση μεταξύ των δύο χωρών και ευρωπαϊκή οδηγία,
τον πρωτότυπο ψηφιακό δίσκο (CD) των γαλλικών αρχών που περιείχε δύο χιλιάδες εξήντα δύο
(2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με ελληνικά ονόματα φυσικών και νομικών προσώπων, που είχαν
καταθέσεις στο υποκατάστημα της Τράπεζας HSBC στη Γενεύη της Ελβετίας, με την ίδια, κατά την
ενάσκηση των καθηκόντων του, πάντα, ως υπουργού, παράνομη ενέργεια της νόθευσης του

- 27 -

21^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

εγγράφου, που αναφέρεται προηγουμένως, της φορητής δηλαδή μονάδας αποθήκευσης USB στην οποία δεν εμφανίζονταν πλέον τα συγκεκριμένα τρία (3) ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούσαν τους συγκατηγορούμενους του, ελάττωσε με τη θέλησή του, τελώντας σε γνώση της από την πράξη του ελάττωσης αυτής, την περιουσία του δημοσίου της οποίας είχε τη διαχείριση, αφού έτσι δεν θα προσδιοριζόταν σε βάρος των προσώπων αυτών ο φόρος που αντιστοιχούσε στα εισοδήματά τους, για την περίοδο από 1-1-1997 έως 31-12-2011, ανερχόμενα στο ύψος που αναφέρεται στην προηγούμενη πράξη, ενήργησε δε με σκοπό να ωφεληθούν τα κατονομαζόμενα στον ψηφιακό δίσκο ως καταθέτες, στενά συγγενικά του πρόσωπα, κατά τα ποσά που θα καλούνταν να καταβάλουν στο Ελληνικό Δημόσιο ως φόρο εισοδήματος που δεν δηλώθηκε, στην περίπτωση που ήθελε διαπιστωθεί από το σχετικό φορολογικό έλεγχο, το όφελος δε που θα απεκόμιζαν αυτοί και η αντίστοιχη ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου και η οποία συνίστατο στην αποφυγή πληρωμής του ποσού των αναλογούντων στα ως άνω ποσά φόρων, θα υπερεβαίνουν, το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και πάντως το ποσό αυτό δεν θα ήταν κατώτερο, των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσώνη, των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και, συνολικά, τουλάχιστον του ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ, η ζημία δε του δημοσίου λόγω του ύψους της και της αντικειμενικής αξίας του ποσού της στις συναλλαγές είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Για την συγκάλυψη δε της πράξης αυτής της απιστίας μεταχειρίστηκε τα ιδιαίτερα τεχνάσματα της απόκρυψης του ψηφιακού δίσκου, που είχε παραλάβει από τις γαλλικές αρχές και της αλλοίωσης του αντιτύπου του δίσκου αυτού, που είχε αναπαραγάγει στη φορητή μονάδα αποθήκευσης USB. 3) Από 30-9-2010 μέχρι 16-6-2011, έχοντας την ιδιότητα του υπαλλήλου, με πρόθεση παρέβη τα καθήκοντα της υπηρεσίας του, με σκοπό να προσπορίσει σε άλλους παράνομο όφελος. Συγκεκριμένα, ενώ τα καθήκοντά του ως Υπουργού Οικονομικών επέβαλαν, ως κατ' εξοχήν αρμοδίου, σύμφωνα με το άρθρο 2 ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», να εποπτεύει και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά, αφού, κατά τα εκτεθέντα στις προηγούμενες πράξεις, έλαβε στην κατοχή του από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια διοικητικής συνδρομής, που προβλέπεται από σύμβαση μεταξύ των δύο χωρών και από ευρωπαϊκή οδηγία, τον ψηφιακό δίσκο (CD) που περιείχε τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με τα ονόματα Ελλήνων φορολογουμένων, που είχαν καταθέσεις στο υποκατάστημα της Τράπεζας HSBC στη

24/64

ΑΒΙΖΙΓΓΑ

- 28 -

22^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

Γενεύη της Ελβετίας, να μεριμνήσει ώστε να εγγραφούν και καταχωρηθούν, κατά τα κεκανονισμένα και προβλεπόμενα στο οικείο πρωτόκολλο του Υπουργείου Οικονομικών, ο εν λόγω ψηφιακός δίσκος και το έγγραφο που τον συνοδεύει και στη συνέχεια να δώσει εντολή στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), την πρωτίστως αρμόδια υπηρεσία, για άμεση έναρξη φορολογικών ελέγχων όλων των φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονταν στα 2.062 ηλεκτρονικά αρχεία του ως άνω ψηφιακού δίσκου, παρέλειψε την άσκηση των κατά νόμο οφειλομένων αυτών καθηκόντων του και δεν έδωσε τη σχετική εντολή στο ΣΔΟΕ, σκοπώντας, εκτός της αποφυγής διαπίστωσης των αποκρυβέντων εισοδημάτων και της καταβολής των αναλογούντων σ' αυτά φόρων, προσαυξήσεων κλπ των συγγενικών του προσώπων, να ωφεληθούν, παρανόμως, από τη δυσχέραση και τη μη άμεση έναρξη του επιβαλλόμενου φορολογικού ελέγχου, όσα από τα λοιπά φυσικά και νομικά πρόσωπα από τα δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059), πλέον, της λίστας, είχαν αποκρύψει φορολογητέα εισοδήματα. Β) Οι λοιποί κατηγορούμενοι, 1) Ανδρέας Ρωσσώνης του Ιωάννη και της Ελένης, 2) Συμεών Σικιαρίδης του Ιωάννη και της Φωτεινής και 3) Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ και της Αναστασίας, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, με πρόθεση προκάλεσαν σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει τις άδικες πράξεις που αυτός διέπραξε. Συγκεκριμένα, ενώ ο συγκατηγορούμενός τους Γεώργιος Παπακωνσταντίνου τέλεσε τις αμέσως προηγούμενες κακούργηματικές πράξεις α) της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο με σκοπό το αθέμιτο όφελος, κατά του δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη, β) της απιστίας σχετικής με την υπηρεσία, με ιδιαίτερα τεχνάσματα, κατά του δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη, οι ίδιοι κατά τους αυτούς με τον φυσικό αυτουργό χρόνους, ενεργώντας με πρόθεση, με πεινώ και προτροπές και εκμεταλλευόμενοι τη συγγενική τους μ' αυτόν σχέση, του προκάλεσαν την απόφαση να τελέσει τις άδικες αυτές πράξεις, που αυτός διέπραξε, με θέληση και τελώντας και οι ίδιοι σε γνώση της ελάττωσης της περιουσίας του δημοσίου από την τέλεση της πράξης της απιστίας του φυσικού αυτουργού και σκοπώντας να ωφεληθούν παρανόμως οι ίδιοι από την τέλεση και των δύο αυτών πράξεων από το φυσικό αυτουργό, σε βάρος του δημοσίου, με γνώση τους ότι το όφελός τους και η αντίστοιχη ζημία του δημοσίου από την τέλεση των πράξεων αυτών υπερέβαιναν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, συνολικά, αλλά και αυτοτελώς για τον καθένα τους και ότι η ζημία του δημοσίου ήταν ιδιαίτερα μεγάλη, κατά τα ήδη αναφερόμενα κατά την παράθεση των πράξεων του φυσικού αυτουργού. II. Να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος της με αριθμό 1/2014 Διάταξης του Ανακριτή - Αρεοπαγίτη, με την οποία τέθηκαν

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
Ο Εισαγγελέας
Συμ. Σικιαρίδης

ΑΒΙΖΙ6Α

- 29 -

23^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

στον κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου οι περιοριστικοί όροι 1) της καταβολής εγγυοδοσίας ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και 2) της εμφάνισης, μια φορά στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα, στο Αστυνομικό Τμήμα του τόπου κατοικίας του. Αθήνα 28-7-2014. Ο Εισαγγελέας του Δικαστικού Συμβουλίου, Βασίλειος Η. Πλιώτας, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου.

ΑΦΟΥ

ΑΚΟΥΣΕ τον Εισαγγελέα, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.1 ΚΠοινΔ, που εφαρμόζεται και κατά την ενώπιον του Συμβουλίου διαδικασία κατ' άρθρο 22 παρ.1 του ν. 3126/2003, όπως ισχύει σήμερα, ο οποίος ανέπτυξε προφορικά την ως άνω πρότασή του και, κατόπιν, αποχώρησε.

ΑΚΟΥΣΕ και όλους τους κατηγορουμένους, οι οποίοι, σε εκτέλεση του παρεμπόπτοντος 2/2014 βουλεύματος του Συμβουλίου, εμφανίσθηκαν αυτοπροσώπως ενώπιόν του, κατά τη συνεδρίαση της 15^{ης} Οκτωβρίου 2014, μετά των πληρεξουσίων συνηγόρων αυτών, οπότε και εξέθεσαν διεξοδικώς τις απόψεις τους (βλ. το σχετικό πρακτικό).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Με την από 15-7-2013 απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων, ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά του Γεωργίου Παπακωνσταντίνου του Στεργίου, πρώην υπουργού, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, για α) νόθευση εγγράφου από υπάλληλο με σκοπό το αθέμιτο όφελος, στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που είναι ιδιαίτερα μεγάλη και, πάντως, υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, β) απιστία σχετική με την υπηρεσία, με ιδιαίτερα τεχνάσματα, στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που είναι ιδιαίτερα μεγάλη και, πάντως, υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και γ) παράβαση καθήκοντος, ήτοι για πράξεις που φέρονται τελεσθείσες κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτού ως Υπουργού Οικονομικών της Ελληνικής Κυβερνήσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με αυτές του εκτελεστικού των εν λόγω διατάξεων ν. 3126/2003 «Ποινική Ευθύνη των Υπουργών». Κατόπιν, άρχισε η διενέργεια κυρίας ανακρίσεως από τον προς τούτο, ειδικώς ορισθέντα αρεοπαγίτη ανακριτή. Ο τελευταίος, με το από 15-10-2013 έγγραφό του και εκτιμώντας ότι ανακύπτει δυσχερές ζήτημα της προδικασίας, ζή-

26/64

- 30 -

ΑΒΙΖΙΩΣΑ

24^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

τησε από το παρόν Δικαστικό Συμβούλιο του Ειδικού Δικαστηρίου να αποφανθεί ως προς το αν για την ποινική δίωξη των ως άνω αξιοποιώνων πράξεων έχει παρέλθει ή όχι η αποσβεστική προθεσμία του άρθρου 86 παρ.3 του Συντάγματος. Επί του εν λόγω αιτήματος του αρεοπαγίτη ανακριτή, το Συμβούλιο εξέδωσε το 1/2014 παρεμπύπτον βούλευμα, στο οποίο και πάλι αναφέρεται και με το οποίο αποφάνθηκε ότι «το αξιόποιο των αποδιδομένων στον πρώην Υπουργό Γεώργιο Παπακωνσταντίνου ποινικών αδικημάτων, [...] για τα οποία η Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων άσκησε εναντίον του ποινική δίωξη στις 15-7-2013, δεν έχει εξαλειφθεί».

2. Στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της ανακρίσεως και κατά τη σαφή και ανάλογη της διατάξεως του άρθρου 250 παρ.1 ΚΠοινΔ ειδική πρόβλεψη των άρθρων 7 παρ.1 και 10 παρ.4 του ν. 3126/2003, η ποινική δίωξη επεκτάθηκε και κατά των φερομένων ως συμμετόχων: 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, κατοίκου Φιλοθέης Αττικής, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένης Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμεών Σικιαρίδη, κατοίκων Αθηνών, εναντίον των οποίων απαγγέλθηκε κατηγορία για ηθική αυτουργία στις δύο πρώτες από τις ανωτέρω πράξεις του φερομένου ως φυσικού αυτουργού. Μετά τη νομότυπη περάτωση της κυρίας ανακρίσεως, με λήψη της απολογίας απάντων των κατηγορουμένων και γνωστοποίηση του πέρατος της ανακριτικής διαδικασίας προς αυτούς (ΚΠοινΔ 270 παρ.1 και 308 παρ.4), ο εισαγγελέας του παρόντος Συμβουλίου υπέβαλε προς αυτό τη σχετική δικογραφία με την κατά νόμο, από 28-7-2014 πρότασή του επί της ουσίας της υποθέσεως.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 242 παρ.1 και 2 ΠΚ, «Υπάλληλος, που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημόσιων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει ψευδώς περιστατικό, που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους» και «Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπάλληλος ο οποίος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει, βλάπτει ή υπεξάγει έγγραφο που του εμπιστεύτηκαν ή του είναι προσιτό, λόγω της υπηρεσίας του». Σύμφωνα με τα άρθρα 13 περ. α' ΠΚ και 2 παρ.3 του ν. 3126/2003, «Υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας δημοσίας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου» και «Οι υπουργοί θεωρούνται

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ
Ο Εισαγγελέας
Συμεών Σικιαρίδης

Συμεών Σικιαρίδης

27/61

ΑΔΙC16GA

- 31 -

25^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 εδ. α' ΠΚ». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 13 περ. γ' ΠΚ, «Έγγραφο είναι κάθε γραπτό που προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονός, που έχει έννομη σημασία, όπως και κάθε σημείο που προορίζεται να αποδείξει ένα τέτοιο γεγονός». Γεγονός που έχει έννομη σημασία θεωρείται εκείνο, το οποίο, σύμφωνα με το νόμο, μπορεί να έχει επίδραση στη γένεση, ύπαρξη, διατήρηση, αλλοίωση ή απώλεια ενός δικαιώματος ή μιας έννομης σχέσης ή κατάστασης, δημοσίας ή ιδιωτικής φύσεως (ΑΠ 257/2014). Έτι περαιτέρω, σύμφωνα με το επόμενο εδάφιο του άρθρου 13 περ. γ' ΠΚ, «Έγγραφο είναι και κάθε μέσο το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστή ή περιφερειακή μνήμη υπολογιστή, με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο, για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων, που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως επίσης και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται οποιαδήποτε πληροφορία, εικόνα, σύμβολο ή ήχος, αυτοτελώς ή σε συνδυασμό, εφ' όσον τα μέσα και τα υλικά αυτά προορίζονται ή είναι πρόσφορα να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία». Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της νοθεύσεως εγγράφου από υπάλληλο (ΠΚ 242 παρ.2) απαιτείται η με πρόθεση μερική καταστροφή, φθορά ή αλλοίωση αυτού, ώστε να επέρχεται μεταβολή του νοηματικού περιεχομένου του εγγράφου, η οποία ματαιώνει ή επηρεάζει την αρχική του αποδεικτική ισχύ. Η νόθευση μπορεί να τελεσθεί με σβήσιμο ή ξύσιμο μέρους του εγγράφου, με τροποποίηση γραμμάτων ή αριθμών, με διαγραφή ή προσθήκη φράσεων και με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, με τον οποίο αλλοιώνεται το αρχικό νόημα του εγγράφου (ΣυμβΑΠ 827/2011). Εάν πρόκειται για ηλεκτρονικό ή άλλο έγγραφο, σύμφωνα με τη σύγχρονη τεχνολογία, τότε ως νόθευση νοείται οποιαδήποτε, μεταγενέστερη μαγνητική ή ηλεκτρονική επέμβαση σ' αυτό, με την οποία αλλοιώνεται και πάλι το νοηματικό περιεχόμενο. Τέλος, το αντίγραφο αποτελεί έγγραφο, εάν εμφανίζεται ότι έχει την ιδιότητα πιστού αντιγράφου του πρωτοτύπου, έστω και μη επικυρωμένου (ΟΛΑΠ 2/2000). Κατά συνέπεια, ο υπάλληλος, ο οποίος αντιγράφει το έγγραφο και κατά την αντιγραφή παραλείπει, με πρόθεση, ένα τμήμα αυτού ή, επί ηλεκτρονικής αντιγραφής, από το αντίγραφο, το οποίο ο ίδιος δημιουργεί, διαγράφει στη συνέχεια ένα τμήμα του αντιγραμμένου ηλε-

28/61

ΑΒΙΖΙ6C4

-32-

26^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

κτρονικού κειμένου, τελεί νόθευση, με την προϋπόθεση ότι θα εμφανίσει, ρητώς ή σιωπηρώς, κατά την περαιτέρω κυκλοφορία του αντιγράφου, ότι αυτό, το οποίο ο ίδιος δημιούργησε, είναι πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου. Υποκειμενικώς, απαιτείται δόλος, ο οποίος, για την πλημμεληματική υπόσταση του εγκλήματος, αρκεί να είναι και ενδεχόμενος (ΠΚ 27 παρ.1). Ο δράστης ενεργεί με δόλο, όταν γνωρίζει ότι πρόκειται για έγγραφο εμπιστευμένο σ' αυτόν ή προσιτό ως εκ της υπηρεσίας του και θέλει να προβεί στη νόθευση, προκειμένου να παραπλανηθεί κάποιος άλλος ως προς το γεγονός με έννομη σημασία, το οποίο, πριν από τη νόθευση, αποδεικνύει το έγγραφο.

4. Η ως άνω πράξη της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος. Εάν, όμως, ο υπαίτιος υπάλληλος είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα κάποιον τρίτο, επιβάλλεται κάθειρξη, με τον πρόσθετο όρο ότι το συνολικό όφελος ή η συνολική βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των 120.000 ευρώ (ΠΚ 242 παρ.3, όπως αναπροσαρμόστηκε ως προς το ύψος του ποσού με το άρθρο 24 παρ.1 περ. ζ' του ν. 4055/2012, που άρχισε να ισχύει από 2-4-2012, ήτοι μετά την τέλεση της πράξης που αποδίδεται στους κατηγορουμένους, αλλά εφαρμόζεται ως επιεικέστερη διάταξη, ΠΚ 2 παρ.1). Για την κακουρηγματική υπόσταση του εγκλήματος απαιτείται σκοπός οφέλους ή βλάβης («υπερχείλης υποκειμενική υπόσταση»), οπότε δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 και 2 του ν. 1608/1950, περί αυξήσεως των ποινών που προβλέπονται για τους καταχραστές του Δημοσίου, «Στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 216, 218, 235, 236, 237, 242, (256), 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφ' όσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 263 Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των 50.000.000 δραχμών (όπως αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 4 παρ.3 του ν. 2408/1996 και, ήδη, των 150.000 ευρώ, κατ' άρθρο 5 του ν. 2943/2001), επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης και, αν συντρέχουν ιδιαιτέρως επιβαρυντικές περιστάσεις, ιδίως αν ο ένοχος εξακολούθησε επί μακρό χρόνο την εκτέλεση

Ο Εισαγγελέας
Συμμόρφωσης
31

Συμμόρφωσης
31

29/64

AB1216GA

- 33 -

27^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

του εγκλήματος ή το αντικείμενό του είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται η ποινή της ισόβιας κάθειρξης». Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, ακόμη και αν ο δράστης δεν επιδίωξε όφελος οικονομικής φύσεως, η πράξη προσλαμβάνει κακουργηματικό χαρακτήρα, εφ' όσον στρέφεται κατά του Δημοσίου κλπ και εφ' όσον η ζημία που προκλήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ. Για την εφαρμογή της επιβαρυντικής περίπτωσης του ν. 1608/1950 αρκεί ο δράστης να γνωρίζει ή να τελεί σε ενδεχόμενο δόλο ότι το όφελος, που πέτυχε ή επιδίωξε ή η ζημία, που προκλήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε, υφίσταται κατά του Δημοσίου κλπ και προέρχεται από έγκλημα του άρθρου 1 παρ.1 αυτού (ΑΠ 1017/2011, ΑΠ 427/2005).

5. Σύμφωνα με το άρθρο 256 ΠΚ, «Υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει εν γνώσει του και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία, της οποίας η διαχείριση τού είναι εμπιστευμένη, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, β) αν η ελάττωση είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν: αα) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και η ελάττωση της περιουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, ανώτερη συνολικά των 30.000 ευρώ ή ββ) το αντικείμενο της πράξης έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των 120.000 ευρώ» (όπως αναπροσαρμόστηκε ως προς το ύψος του ποσού με το άρθρο 25 του ν. 4055/2012, που άρχισε να ισχύει από 2-4-2012, ήτοι μετά την τέλεση της πράξης που αποδίδεται στους κατηγορουμένους, αλλά εφαρμόζεται ως επεικέστερη διάταξη, ΠΚ 2 παρ.1). Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απιστίας περί την υπηρεσία απαιτείται α) η ιδιότητα του δράστη ως υπαλλήλου, κατά την έννοια του άρθρου 13 περ. α' ΠΚ (βλ. παραπάνω, αρ.3), στον οποίο είναι εμπιστευμένη η διαχείριση της δημόσιας κλπ περιουσίας, β) η με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου ελάττωση της περιουσίας αυτής, γ) η ελάττωση να επέρχεται κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση των φόρων και λοιπών εσόδων πάσης φύσεως του Δημοσίου κλπ, δ) άμεσος δόλος του υπαλλήλου («εν γνώσει», ΠΚ 27), που συνίσταται στη γνώση ότι με την πράξη ή την παράλειψή του επέρχεται η ελάττωση της δημόσιας

30/61

-34-

ΑΒΙΖΙΔΑ

28^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

κλπ περιουσίας και στη θέλησή του να την ελαττώσει και ε) σκοπός του δράστη να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος («υπερχειλής υποκειμενική υπόσταση»). Αν και δεν είναι απαραίτητο το όφελος να έχει οικονομικό χαρακτήρα, αλλά ενδέχεται να είναι και άλλης φύσεως, σε κάθε περίπτωση, για να τελειωθεί το έγκλημα, η ελάττωση της δημόσιας κλπ περιουσίας, που δεν μπορεί παρά να είναι οικονομική, πρέπει να επέλθει. Εάν δεν επέλθει, υπάρχει αξιόποινη απόπειρα, με την προϋπόθεση ότι μεσολάβησε αρχή εκτέλεσως (ΠΚ 42 παρ.1 και 83). Ως ελάττωση, νοείται και η, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, μη επαύξηση της δημόσιας κλπ περιουσίας, αφού η συμπεριφορά του υπαλλήλου κατά τον προσδιορισμό ή την είσπραξη των εσόδων μόνο υπό αυτήν την έννοια είναι δυνατό να γίνει αντιληπτή, ήτοι να εκδηλωθεί πριν από την εισροή του σχετικού πόρου στο δημόσιο ταμείο και να τη ματαιώσει ή να την περιορίσει (πρβλ. ΟΛΑΠ 2/2009). Η επίτευξη του οφέλους δεν είναι απαραίτητη, αλλά αρκεί η επιδίωξή του. Ως δημόσια κλπ περιουσία νοείται κάθε περιουσιακό στοιχείο του Δημοσίου κλπ, ανεξάρτητα από τη φύση του ή το σκοπό που επιτελεί. Εφ' όσον επέρχεται ελάττωση και συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις, το αξιόποινο δεν αποκλείεται από το ότι ο υπάλληλος, στο πλαίσιο της υπηρεσίας του, είχε τη διακριτική ευχέρεια να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και να ενεργεί σύμφωνα με αυτές (ΑΠ 824/2013). Για τον κακουργηματικό χαρακτήρα της πράξης, η διαπίστωση ιδιαίτερων τεχνασμάτων δεν είναι αναγκαία, εφ' όσον το οικονομικό αντικείμενο της πράξεως υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ. Ακόμη και αν το όφελος που επιδιώχθηκε δεν ήταν οικονομικό, αλλά διαφορετικής φύσεως, η πράξη προσλαμβάνει κακουργηματικό χαρακτήρα εφ' όσον η ελάττωση της δημόσιας κλπ περιουσίας υπερβαίνει το ως άνω ποσό. Περαιτέρω, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 1 παρ.1 του ν. 1608/ 1950, «Στον ένοχο του αδικήματος που προβλέπεται ειδικώς από το άρθρο 256 του Ποινικού Κώδικα, τα παραπάνω [οι προβλεπόμενες επιβαρυντικές περιστάσεις] εφαρμόζονται μόνον όταν το αδίκημα στρέφεται κατά του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου», ήτοι όχι και των λοιπών νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 263Α ΠΚ. Κατά συνέπεια, δεδομένου του ότι η απιστία στην υπηρεσία εξ ορισμού στρέφεται σε βάρος της δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής περι-

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
Ο Εισαγγελέας

[Handwritten signature]

[Handwritten mark]

[Handwritten signature]

31/61

701644

- 35 -

29^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ουσίας, εφ' όσον διαπιστώνεται προκληθείσα ή απειληθείσα βλάβη σε βάρος της εν λόγω περιουσίας, υπέρτερη του ποσού των 150.000 ευρώ, ανακύπτει ζήτημα εφαρμογής των επιβαρυντικών περιστάσεων του ν. 1608/1950 (βλ. παραπάνω, αρ.4).

6. Σύμφωνα με το άρθρο 259 ΠΚ, «Υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλον τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη». Από τη διάταξη αυτή, που έχει επικουρικό χαρακτήρα, συνάγεται ότι για τη συγκρότηση του εγκλήματος της παραβάσεως καθήκοντος, δράστης του οποίου είναι υπάλληλος κατά την έννοια του άρθρου 13 περ. α' ΠΚ (βλ. παραπάνω, αρ.3), απαιτούνται: α) παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος, το οποίο καθορίζεται με νόμο ή με διοικητική πράξη ή με ιδιαίτερες οδηγίες της προϊσταμένης αρχής ή ενυπάρχει στη φύση της υπηρεσίας του υπαλλήλου, β) πρόθεση του δράστη, δηλαδή άμεσος δόλος, που περιέχει τη θέληση παραβάσεως του καθήκοντος της υπηρεσίας και γ) σκοπός του δράστη να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον τρίτο («υπερχειλής υποκειμενική υπόσταση»). Η επίτευξη του σκοπού δεν απαιτείται για την πραγμάτωση του εγκλήματος. Το όφελος ή η βλάβη δεν είναι απαραίτητο να έχουν υλικό, αλλά αρκεί να έχουν και μη περιουσιακό περιεχόμενο (ΑΠ 1721/2002, ΑΠ 1780/2002). Εν τούτοις, πρέπει να συνδέονται αιτιωδώς με τη συμπεριφορά του δράστη. Εφ' όσον η παράβαση καθήκοντος έγινε για άλλο σκοπό ή με κανένα σκοπό ή η ωφέλεια ή η βλάβη επέρχεται ως συμπτωματική συνέπεια της παράβασης, δεν τελείται το έγκλημα (ΑΠ 1270/2003).

7. Σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ.1 περ. α' ΠΚ, «Με την ποινή του αυτουργού τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκάλεσε σε άλλον την απόφαση να εκτελέσει την άδικη πράξη που διέπραξε». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι για την ύπαρξη ηθικής αυτουργίας απαιτούνται: α) πρόκληση από τον ηθικό αυτουργό σε κάποιον άλλον της απόφασης να διαπράξει ορισμένη άδικη πράξη, β) διάπραξη από άλλον της πράξεως αυτής και γ) δόλος του ηθικού αυτουργού, δηλαδή ηθελημένη πρόκληση της αποφάσεως για τη διάπραξη από τον άλλο της αντικειμενικής υποστάσεως ορισμένου εγκλήματος με γνώση, θέληση ή αποδοχή της συγκεκριμένης εγκληματικής πράξεως. Η πρό-

32/61

-36-

AB1216GA

30^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

κληση της αποφάσεως αυτής μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, όπως, με προτροπές ή συμβουλές, με απειλή ή αξιοποίηση οποιασδήποτε πλάνης του φυσικού αυτουργού, με πειθώ ή φορτικότητα, με την επιβολή ή επιρροή λόγω της ιδιότητας, της θέσεως ή της σχέσεως του ηθικού με το φυσικό αυτουργό κλπ. Υποκειμενικώς απαιτείται δόλος, ο οποίος συνίσταται στην εκ μέρους του ηθικού αυτουργού συνείδηση περί της πράξεως, στην οποία παρακινεί το φυσικό αυτουργό, χωρίς να είναι αναγκαίος ο καθορισμός αυτής μέχρι λεπτομερειών, αρκεί δε και ενδεχόμενος δόλος, εκτός αν για την υποκειμενική θεμελίωση του τελούμενου εγκλήματος απαιτείται άμεσος ή υπερχειλής δόλος, οπότε αυτός πρέπει να συντρέχει και στο πρόσωπο του ηθικού αυτουργού (ΑΠ 966/2012, ΣυμβΑΠ 463/2012). Τέλος, για την κατάφαση αποχρωσών ενδείξεων σε βάρος του φερομένου ως ηθικού αυτουργού είναι αναγκαία η διαπίστωση στοιχείων (ήτοι, συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, ακόμη και χωρίς λεπτομέρειες), ως προς τον τρόπο, με τον οποίο ενήργησε ο δράστης και ως προς τα μέσα, τα οποία χρησιμοποίησε, προκειμένου να προκαλέσει στο φυσικό αυτουργό την απόφαση τέλεσης της άδικης πράξης που εκείνος διέπραξε (ΑΠ 129/2013).

8. Στην προκειμένη περίπτωση, από το αποδεικτικό υλικό που έχει συλλεγεί κατά την προδικασία ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων και του αρεοπαγίτη ανακριτή και, συγκεκριμένα, από τις καταθέσεις απάντων των μαρτύρων, από όλα τα έγγραφα και πειστήρια που έχουν ενταχθεί στη δικογραφία, από τις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης που συντάχθηκαν από τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών (ΔΕΕ) της ΕΛΑΣ α) 3022/21/2686/1-δ από 9-2-2013, β) 3022/21/2686/2-β από 14-4-2013, γ) 3022/21/2686/2-δ από 11-6-2013 και δ) 3022/21/2686/3-β από 12-6-2013, σε συνδυασμό και με τις απολογίες των κατηγορουμένων, καθώς και τα όσα αυτοί ανέφεραν στα απολογητικά τους υπομνήματα και στην ενώπιον του Συμβουλίου αυτοπρόσωπη εμφάνισή τους, αποχρώντως προκύπτουν, κατά την κρίση του Συμβουλίου, τα εξής: Σε χρόνο που δεν διαπιστώθηκε ακριβώς, αλλά τοποθετείται περί την άνοιξη του έτους 2010, η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), δια του τότε προϊσταμένου αυτής, Κωνσταντίνου Μπίκα, μετέφερε στον τότε Υπουργό Οικονομικών, ήδη κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, πληροφορία, την οποία είχε λάβει από την αντίστοιχη αρχή της Γαλλίας και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ

(Handwritten signatures)

33/61

ΑΒΙ216C4

- 34 -

31^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

σύμφωνα με την οποία το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας κατείχε και επεξεργαζόταν ένα σύνολο ηλεκτρονικών αρχείων, που αναφερόταν διεθνώς ως «λίστα Falciani». Τα αρχεία αυτά περιλάμβαναν στοιχεία που αφορούσαν σε πελάτες της τράπεζας «HSBC» και καλύπτονταν από το τραπεζικό απόρρητο, είχαν, όμως, υποκλαπεί από πρώην υπάλληλο της τράπεζας, στη Γενεύη της Ελβετίας. Μεταξύ αυτών, εφέρετο ότι υπήρχαν και αρχεία με στοιχεία φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία συνδέονταν, φορολογικά, με την Ελλάδα. Σύμφωνα με την πληροφορία, κάποιες ευρωπαϊκές χώρες είχαν ήδη αξιοποιήσει αρχεία της «λίστας Falciani», που αναφέρονταν σε δικούς τους φορολογούμενους, κατά την αναζήτηση φορολογητέας ύλης, με σημαντικά, μάλιστα, δημοσιονομικά αποτελέσματα, αφού προηγουμένως είχαν λάβει από τις γαλλικές αρχές τα στοιχεία που τις ενδιέφεραν. Ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου έδειξε ενδιαφέρον για την πληροφορία και, σε υπηρεσιακή συνάντηση που είχε, στο καλοκαίρι του ίδιου έτους, με την ομολογία του, τότε Υπουργό Οικονομικών της Γαλλίας, Κριστίν Λαγκάρντ, διερεύνησε τη διάθεσή της να συγκατατεθεί στη διαβίβαση, προς τις ελληνικές αρχές, του μέρους των αρχείων που αφορούσαν σε φορολογούμενους στην Ελλάδα. Η Κ. Λαγκάρντ, αρχικώς, επιφυλάχθηκε και, αργότερα, απάντησε, προφορικά, ότι η υπηρεσία της θα μπορούσε να διαβιβάσει στην Ελλάδα τα αρχεία που την ενδιέφεραν. Κατόπιν, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου έδωσε εντολή στον τότε γενικό γραμματέα του υπουργείου του, Ηλία Πλασκοβίτη, να κινήσει τη σχετική διοικητική διαδικασία με το γάλλο ομολογό του. Πράγματι, την 13-9-2010, με έγγραφο που υπογράφει ο Η. Πλασκοβίτης και με την επίκληση του άρθρου 23 της από 21-8-1963 φορολογικής σύμβασης μεταξύ Ελλάδος και Γαλλίας και του άρθρου 21 της από 19-12-1977 Οδηγίας 77/799/ΕΕ, η ελληνική πλευρά ζήτησε, στο πλαίσιο διοικητικής συνδρομής, πληροφορίες και στοιχεία φορολογικού περιεχομένου από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών της Γαλλίας. Η γαλλική πλευρά, δεδομένης και της συναίνεσης της Κ. Λαγκάρντ, ανταποκρίθηκε σύντομα. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, την 29-9-2010 και περί ώρα 11.00, ύστερα από προσυνεννόηση, απέστειλε και παρέδωσε στον πρεσβευτή της χώρας μας στο Παρίσι, Κωνσταντίνο Χαλαστάνη, μέσα σε κλειστό φάκελο, ένα ψηφιακό δίσκο αποθήκευσης ηλεκτρονικών αρχείων CD,

34/61

ΑΒΙΖΙΓΓΑ

- 38 -

32^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

στον οποίο είχαν μετεγγραφεί τα αιτηθέντα στοιχεία. Ο φάκελος συνοδευόταν από έγγραφο της αποστέλλουσας αρχής, επί του οποίου υπέγραψε για την παραλαβή ο Κ. Χαλαστάνης. Κατόπιν, ο ίδιος, χωρίς να ανοίξει το φάκελο, τον απέστειλε αυθημερόν στο γραφείο του τότε Υπουργού Οικονομικών, «χέρι με χέρι» με υπάλληλο της πρεσβείας (τον κλητήρα Πέτρο Σκληρό, που ερχόταν με ολιγοήμερη άδεια στην Ελλάδα), ο οποίος έφθασε στο Υπουργείο περί ώρα 19:00 της ίδιας ημέρας. Η διαβίβαση και παραλαβή των αιτηθέντων στοιχείων με τον τρόπο αυτό έγινε ύστερα από υπόδειξη του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος, περί τα μέσα Σεπτεμβρίου 2010, είχε βρεθεί στο Παρίσι και είχε δώσει, προφορικά, τις σχετικές οδηγίες, χωρίς να αναφέρει οτιδήποτε για το περιεχόμενο της αλληλογραφίας. Ο υπάλληλος της πρεσβείας παρέδωσε, ενυπογράφως, το φάκελο στη διευθύντρια (Χρυσή Χατζή) του γραφείου του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου, η οποία τον φύλαξε μέχρι την επάνοδο του Υπουργού εκεί, κατά τις τελευταίες νυκτερινές ώρες της 29-9-2010, οπότε και τον έδωσε στον ίδιο. Η παραλαβή του φακέλου ουδέποτε πρωτοκολλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών. Ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, μόλις παρέλαβε τον κλειστό φάκελο, αποσύρθηκε στο γραφείο του, στο Υπουργείο, όπου, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (Η/Υ) που υπήρχε εκεί και έφερε ως όνομα χρήστη τις λέξεις «windows user», αντέγραψε το σύνολο του περιεχομένου του ψηφιακού δίσκου CD, που μόλις είχε παραλάβει, σε φορητή μονάδα αποθήκευσης USB. Όπως διαπιστώθηκε εκ των υστέρων, επρόκειτο για δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία (files), που βρίσκονταν σε ηλεκτρονικό φάκελο (folder) με την ονομασία «GREECE», συνιστούσαν καρτέλες κίνησης λογαριασμών και αντιστοιχούσαν σε ανάλογο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία φέρονταν να έχουν δοσοληψία με την τράπεζα «HSBC», στη Γενεύη της Ελβετίας, κατά το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2005 μέχρι το Φεβρουάριο 2007. Όπως αναφέρεται στην από 9-2-2013 έκθεση εργαστηριακής πραγματογνωμοσύνης, κατά τις πρώτες ώρες της 30-9-2010 και συγκεκριμένα από ώρα 00:28:53 έως 00:54:10, μέσω του Η/Υ που έφερε ως όνομα χρήστη τις λέξεις «windows user», ανοίχθηκαν προς ανάγνωση και κλείστηκαν χωρίς αποθήκευση 24 από τα αρχεία, που υπήρχαν γραμμένα στο CD. Το άνοιγμα των αρχείων αυτών δεν έγινε τυχαία, αλλά με

ΕΠΙΛΗΨΗ
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΗΣ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΗΣ
20/13

35/61

4512169A

- 39 -

33^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

εντολή αναζήτησης αρχείων δια της χρήσεως των λέξεων «Papandreou», «Papaconstantin» και «Kozani», πράγμα το οποίο προκύπτει από το ότι στα αρχεία, που έχουν ανοιχθεί, απαντώνται οι λέξεις αυτές.

9. Από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, αποχρώντως προκύπτουν ακόμη και τα εξής: Περί τα τέλη Δεκεμβρίου 2010, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, θέλοντας να αρχίσει τη σταδιακή αξιοποίηση των πληροφοριών που είχαν περιέλθει στην κατοχή του, παρέδωσε στο Γεώργιο Αγγελόπουλο, σύμβουλο και συνεργάτη του στο Υπουργείο Οικονομικών, τον ψηφιακό δίσκο CD και του ζήτησε, χωρίς ειδικότερη εξήγηση, αφ' ενός να υπολογίσει το συνολικό ποσό των λογαριασμών, που εμφανίζονται στα περιεχόμενα αρχεία και αφ' ετέρου να συντάξει κατάλογο με τα ονόματα των προσώπων, που φέρονται ως δικαιούχοι των μεγαλύτερων κεφαλαίων. Ο Γ. Αγγελόπουλος εκτέλεσε την εντολή και, μετά από λίγες ημέρες, επέστρεψε το CD με τα αιτηθέντα στοιχεία, από τα οποία προέκυπτε ότι το συνολικό ποσό των λογαριασμών ήταν περίπου 2 δισεκατομμύρια δολάρια και ότι το ήμισυ, περίπου, του ποσού αυτού ανήκε σε είκοσι, περίπου, πρόσωπα, τα στοιχεία των οποίων ο εν λόγω συνεργάτης καταχώρησε σε ιδιαίτερο σημείωμα. Μετά την επιστροφή του CD εκ μέρους του Γ. Αγγελόπουλου, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, όπως ο ίδιος αναφέρει, το παρέδωσε σε κάποιον από τους υπαλλήλους του γραφείου του, προκειμένου να το φυλάξει με ασφάλεια. Έκτοτε, όμως, αγνοείται ο συγκεκριμένος ψηφιακός δίσκος. Κανένας από τους τότε υπαλλήλους του γραφείου του, οι οποίοι ρωτήθηκαν σχετικά κατά την εξέτασή τους ενώπιον της Προανακριτικής Επιτροπής της Βουλής, δεν γνώριζε οτιδήποτε. Ο κατηγορούμενος πρώην υπουργός, κατά την αυτοπρόσωπη εμφάνισή του ενώπιον του Συμβουλίου, εξέφρασε τη λύπη του για την απώλεια του ψηφιακού δίσκου, αρνήθηκε την εκ μέρους αυτού καταστροφή του, υποστήριξε ότι ποτέ δεν χάθηκε κάτι άλλο από το γραφείο του, είπε ότι δεν μπορούσε να θυμηθεί σε ποιον από τους υπαλλήλους είχε δώσει προς φύλαξη το CD, αλλά ότι έτρεφε προς όλους την ίδια εμπιστοσύνη και, τελικά, απέδωσε την απώλεια στο γεγονός ότι ο ψηφιακός δίσκος δεν έφερε κανένα διακριτικό γνώρισμα ούτε και συνοδευόταν από κάποιο έγγραφο. Ως εκ τούτου, είπε, κάπου θα παράπεσε, προφανώς κατά την αποχώρησή του από το Υπουργείο.

36/61

ΑΒΙΖΙΓΓΑ

- 40 -

34^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

10. Από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, αποχρώντως προκύπτουν ακόμη και τα εξής: Περί τις αρχές Ιανουαρίου 2011, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου παρέδωσε στον τότε Ειδικό Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (στο εξής αναφέρεται ως ΣΔΟΕ), Ιωάννη Καπελήρη, χωρίς κάποιο διαβιβαστικό έγγραφο, τον κατάλογο των ονομάτων που είχε συντάξει ο Γ. Αγγελόπουλος, δίδοντάς του την προφορική εντολή να ελέγξει το «φορολογικό προφίλ» των προσώπων αυτών και να τον ενημερώσει. Μετά από λίγες ημέρες, ο Ι. Καπελήρης ανέφερε στον κατηγορούμενο ότι οι πρώτες διαπιστώσεις για τα εν λόγω πρόσωπα ήσαν τέτοιες, που επέβαλαν τη διενέργεια λεπτομερούς οικονομικού ελέγχου. Επακολούθησε, την 24-1-2011, σύσκεψη του κατηγορουμένου, ως Υπουργού Οικονομικών, με υπηρεσιακούς παράγοντες, μεταξύ των οποίων οι προαναφερθέντες Η. Πλασκοβίτης και Ι. Καπελήρης, κατά τη διάρκεια της οποίας ο κατηγορούμενος τους ενημέρωσε για την κατοχή του ψηφιακού δίσκου CD με τα αποθηκευμένα ηλεκτρονικά αρχεία λογαριασμών φορολογουμένων ελληνικού ενδιαφέροντος στην τράπεζα «HSBC», στη Γενεύη. Οπότε, από κοινού, αναζητήθηκε τρόπος προς φορολογική αξιοποίηση των υπάρχοντων στοιχείων. Από τον τότε παριστάμενο νομικό σύμβουλο του Υπουργείου (Αναστάσιο Μπάνο) υποστηρίχθηκε ότι, λόγω υποκλοπής των στοιχείων και παραβίασης του τραπεζικού απορρήτου, υπήρχε νομική αδυναμία αποδεικτικής χρησιμοποίησης των σχετικών πληροφοριών. Κατόπιν αυτού, ο μεν Η. Πλασκοβίτης, ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών, ανέλαβε να προωθήσει το ζήτημα της συνάψεως διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Ελλάδος και Ελβετίας για τη φορολόγηση καταθέσεων ημεδαπών σε ελβετικές τράπεζες, στον δε Ι. Καπελήρη, ως Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ, δόθηκε προφορική εντολή να προχωρήσει σε οικονομικό έλεγχο των προσώπων, που είχαν ήδη επισημανθεί. Ο Ι. Καπελήρης, χωρίς να επιχειρήσει περαιτέρω ενέργειες σχετικώς, αποχώρησε από το ΣΔΟΕ περί τις αρχές Μαρτίου 2011, όταν μετακινήθηκε σε θέση προϊσταμένου ετέρας υπηρεσίας. Περί τις αρχές Μαΐου 2011, στη θέση του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ τοποθετήθηκε ο Ιωάννης Διώτης. Περί τα μέσα Ιουνίου του ιδίου έτους, λόγω του επελθόντος κυβερνητικού ανασχηματισμού, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου έπαυσε να έχει την ιδιότητα του Υπουργού Οικονομικών. Τότε, με πρόσωπο της εμπιστοσύνης του,

Ο Εισαγγελέας
Σ. Α. Μ. Ο. Εισαγγελέας

Α512164Α

37/61

- 41 -

35^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

απέστειλε προς τον Ι. Διώτη το USB, στο οποίο είχε αντιγράψει το περιεχόμενο του CD, αφήνοντας, σιωπηρώς, να εννοηθεί ότι πρόκειται για πιστό αντίγραφο του CD, το οποίο είχε παραλάβει από τους Γάλλους πριν από 9 περίπου μήνες και για το οποίο είχε προηγηθεί κάποια συζήτηση μεταξύ τους. Ο Ι. Διώτης, καταθέτοντας σχετικώς, διευκρίνισε ότι ήταν αυτονόητο γι' αυτόν το ότι, με αφορμή το περιεχόμενο του USB και με την ιδιότητα, που αυτός είχε τότε, έπρεπε να διενεργήσει οικονομικό έλεγχο. Ο Ι. Διώτης, την 8-7-2011, δημιούργησε μέσω του φορητού Η/Υ (laptop), που χρησιμοποιούσε στο γραφείο του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, ένα αντίγραφο του περιεχομένου του USB, που είχε παραλάβει από τον κατηγορούμενο υπουργό, μέσα σε άλλο USB, που προμηθεύτηκε εκείνη την ημέρα. Αυτό το άλλο USB είναι το πειστήριο, που υπάρχει στη δικογραφία και επισημαίνεται στις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης ως «Π1-USB». Κατόπιν, όπως ο ίδιος κατέθεσε, κατέστρεψε το USB, που είχε παραλάβει, διότι αφ' ενός δεν του ήταν, πλέον, χρήσιμο και αφ' ετέρου ήθελε να αποτρέψει τυχόν διαρροή του περιεχομένου του. Το αντίγραφο που κατασκεύασε, σε χρόνο που δεν διαπιστώθηκε ακριβώς, αλλά δεν απέχει πολύ από την ως άνω ημερομηνία, το παρέδωσε στον Ευάγγελο Βενιζέλο, ο οποίος ήταν ήδη Υπουργός Οικονομικών και, με την ιδιότητα αυτή, πολιτικώς προϊστάμενός του. Ο τελευταίος το διατήρησε στην κατοχή του για περίπου 15 μήνες, οπότε, μετά από δημοσιογραφικό θόρυβο, που δημιουργήθηκε κατά το Σεπτέμβριο του επομένου έτους, παρέδωσε το «Π1-USB» στο γραφείο του Πρωθυπουργού. Αυτό συνέβη την 2-10-2012 και την ίδια μέρα, με επίσημη, σχετική αλληλογραφία, το «Π1-USB» απεστάλη από το γραφείο του Πρωθυπουργού στο Στυλιανό Στασινόπουλο, που είχε τοποθετηθεί ήδη στη θέση του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, «για τις δικές του ενέργειες».

11. Από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, αποχρώντως προκύπτουν ακόμη και τα εξής: Λόγω του ότι ο πρωτότυπος, ψηφιακός δίσκος αποθήκευσης CD, που είχε περιέλθει στην κατοχή του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου από το Υπουργείο Οικονομικών της Γαλλίας, δεν μπορούσε να βρεθεί, την 12-10-2012, ο τότε Υπουργός Οικονομικών, Ιωάννης Στουρνάρας, κίνησε επίσημη διαδικασία λήψεως δευτέρου «πρωτοτύπου», από την ίδια πηγή. Πράγματι, την 20-12-2012, τριμελής επιτροπή της ελληνι-

- 43 -

37^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

12. Από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, σύμφωνα με την κρίση της πλειοψηφίας των μελών του Συμβουλίου, αποχρώντως προκύπτουν ακόμη και τα εξής: Το πρόσωπο, που επέφερε τη νόθευση, είναι ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος, με την ενέργειά του, αφ' ενός απέβλεπε στην αποφυγή βλάβης της πολιτικής του εικόνας, ως Υπουργού Οικονομικών, η οποία θα μπορούσε να επέλθει με την αποκάλυψη ότι συγγενείς του αναφέρονταν ως δικαιούχοι λογαριασμών στη «λίστα Falciani» και αφ' ετέρου επιδίωκε την εξυπηρέτηση των εν λόγω συγγενών του, με την αποτροπή φορολογικού ελέγχου εις βάρος τους. Ο έλεγχος αυτός, που πραγματοποιήθηκε μετά την αποκάλυψη της νόθευσης, εμφάνισε ότι, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-1997 έως 31-12-2011, είχε αποκρυβεί φορολογητέα ύλη από εισοδήματα, που ανέρχονταν ως προς α) τον Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.457.210,48 ευρώ, β) τον Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.666.318,05 ευρώ και γ) την Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, στο ποσό των 2.987.660,08 ευρώ. Ακόμη, ο έλεγχος εμφάνισε ότι το όφελος, που θα αποκόμιζαν οι εν λόγω συγγενείς του κατηγορουμένου και η αντίστοιχη ζημία, η οποία απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου και η οποία συνίστατο στο ποσό των αναλογούντων στα ως άνω εισοδήματα φόρων, υπερβαίνουν, για τον καθένα τους, χωρίς τις προσαυξήσεις, το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, δεδομένου του ότι, με βάση τους μικρότερους για τα εν λόγω εισοδήματα φορολογικούς συντελεστές (30% για τους δύο πρώτους και 40% για την τρίτη), το ποσό αυτό δεν μπορούσε να είναι κατώτερο των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσσώνη, των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και, συνολικά, του ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ και για τους τρεις μαζί. Έτσι, η ζημία, που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου, λόγω του ύψους της και της σημασίας, την οποία το ως άνω, συνολικό ποσό έχει, αντικειμενικά, στις συναλλαγές, θεωρείται, ευλόγως, ιδιαίτερα μεγάλη. Ο ισχυρισμός του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου, ότι δεν προέβη αυτός στην ένδικη νόθευση και ο υπαινιγμός του, ότι αυτή έγινε από άλλο πρόσωπο, για να ενοχοποιηθεί ο ίδιος, δεν κρίνεται πειστικός, προεχόντως, διότι προϋποθέτει και ερεί-

40/61

ΑΒΙΖΙΩΤΑ

- 44 -

38^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΕΙΣΠΡΕΣΗ
Ο ΕΙΣΠΡΕΣΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ

δεται στην ταυτόχρονη συρροή πέντε απίθανων συμπτώσεων και, ειδικότερα: α) Της συμπτώσεως: να μην ενθυμείται ο κατηγορούμενος σε ποιον υπάλληλο του γραφείου του παρέδωσε τον απολεσθέντα ψηφιακό δίσκο CD, παρόλο που για την απόκτησή του είχε προηγηθεί η εντελώς ασυνήθης και περίπλοκη διαδικασία, η οποία προαναφέρθηκε και στην οποία ανεμίχθησαν υπουργοί, μυστικές υπηρεσίες, διπλωμάτες και διοικητικοί υπάλληλοι. β) Της συμπτώσεως: κανένας υπάλληλος του γραφείου του κατηγορουμένου να μην ενθυμείται οτιδήποτε για την τύχη του εν λόγω ψηφιακού δίσκου και, κυρίως, εκείνος εξ αυτών, στον οποίο υποτίθεται ότι δόθηκε για να τον φυλάξει με ασφάλεια, ο τελευταίος δε να επέδειξε τόση αδιαφορία περί αυτού, ώστε να τον απολέσει και να μην ενδιαφερθεί να τον αναζητήσει, ως εάν επρόκειτο για πράγμα ασήμαντο ή άχρηστο. γ) Της συμπτώσεως: ένα άλλο πρόσωπο να συνέλαβε ως ιδέα και να υλοποίησε στη συνέχεια εγκληματικό σχέδιο με στόχο να εκθέσει τον κατηγορούμενο και συγκεκριμένα να προβεί στη νόθευση της παραχθείσης (με βάση το CD) φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, με την απάλειψη εξ αυτής των σχετικών με τους τρεις συγγενείς αυτού στοιχείων. δ) Της συμπτώσεως: το υποτιθέμενο αυτό πρόσωπο να θεώρησε δεδομένο ότι, όταν θα αποκαλυπτόταν η νόθευση και θα φαινόταν εκτεθειμένος ο κατηγορούμενος, ο τελευταίος δεν θα μπορούσε να αποδείξει την εις βάρος του εγκληματική ενέργεια συγκρίνοντας το ανόθευτο CD με το νοθευμένο USB. Και ε) Της συμπτώσεως: αυτή η παράξενη και παρακινδυνευμένη υπόθεση του περιέργου αυτού δράστη να επιβεβαιωθεί στη συνέχεια πλήρως λόγω απωλείας του CD στο γραφείο του κατηγορουμένου. Εξ άλλου, το γεγονός ότι ο Ι. Διώτης, στις καταθέσεις που κατά καιρούς έδωσε, προέβη σε παλινωδίες ως προς το χρόνο, κατά τον οποίο η φορητή μονάδα αποθήκευσης USB περιήλθε και παρέμεινε στην κατοχή του, αυτό και μόνο και χωρίς να συνδυάζεται με άλλη, συγκεκριμένη και ευλογοφανή εκδοχή αλλοιώσεως του περιεχομένου του εν λόγω USB από τρίτο πρόσωπο, δεν αρκεί για να κλονίσει την κρίση περί υπάρξεως αποχρωσών ενδείξεων, όπως αυτές έχουν ήδη εκτεθεί, ότι ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου προέβη στην επίμαχη αλλοίωση.

13. Σύμφωνα με τις ουσιαστικές παραδοχές που αναφέρονται στις προηγούμενες σκέψεις (βλ. αρ.8 έως 12) και, πάντοτε, κατά την κρίση της πλειοψηφίας των

41/61

- 45 -

ΑΒΙΖΙΒΥΑ

39^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

μελών του Συμβουλίου, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών και σε μη επακριβώς προσδιορισμένη ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος από 30-9-2010 (όταν παρέλαβε τον πρωτότυπο, πρώτο ψηφιακό δίσκο CD από τους Γάλλους) έως 16-6-2011 (όταν αποχώρησε από τη θέση του Υπουργού Οικονομικών), προέβη σε νόθευση του περιεχομένου της φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, που είχε μεν δημιουργήσει ο ίδιος, αλλά κατόπιν απέστειλε προς τον Ι. Διώτη ως πιστό αντίγραφο του περιεχομένου του ψηφιακού δίσκου CD, έτσι, ώστε να φαίνεται ότι, αν και αντίγραφο, επέχει θέση γνησίου, ηλεκτρονικού εγγράφου, αλλοιώνοντας το περιεχόμενο του εν λόγω εγγράφου με διαγραφή, μέσω Η/Υ, των αρχείων α) «B9010138503.xls», β) «B9010140694.xls» και γ) «B9010140695.xls», που αφορούσαν στους ως άνω συγγενείς του. Από τη νόθευση αυτή μπορούσαν να παραπλανηθούν ως προς το περιεχόμενο του USB οι υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι επρόκειτο, μελλοντικώς, να αξιοποιήσουν τις σχετικές εγγραφές ως αφορμή φορολογικού ελέγχου και να ασχοληθούν με τη διερεύνηση των εισοδημάτων του συνόλου των προσώπων που αναφέρονταν στα αρχεία αυτά, προς εντοπισμό φορολογητέας ύλης. Λόγω δε της διαγραφής των τριών αρχείων, οι αρμόδιοι υπάλληλοι θα παρέλειπαν τον έλεγχο ως προς τους ως άνω συγγενείς του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου. Με την πράξη του, πέραν του μη περιουσιακού οφέλους που επιδίωκε να προσφέρει στον εαυτό του, σκόπευε, παράλληλα, να περιποιήσει παράνομο περιουσιακό όφελος στους συγγενείς του, με την αποφυγή του προσήκοντος φορολογικού ελέγχου των εισοδημάτων τους. Περαιτέρω, με την ως άνω συμπεριφορά του, ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ως Υπουργού Οικονομικών, κατέστη υπαίτιος και της διωκόμενης πράξης της απιστίας στην υπηρεσία, πλην, όμως, όχι τετελεσμένης, όπως εξ αρχής υπελήφθη, αλλά σε απόπειρα. Πράγματι, ενώ, ως Υπουργός Οικονομικών, ήταν ο κατ' εξοχήν αρμόδιος υπάλληλος, σύμφωνα με το άρθρο 2 του τότε ισχύοντος ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», για να εποπτεύει και κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα στον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και, γενικά, των δημοσίων εσόδων, αφού έλαβε στην κατοχή του από το Υπουργείο Οικο-

43/61

ΑΔΙΣ164Α

- 47 -

41^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

κρυψης του ψηφιακού δίσκου CD, που είχε παραλάβει από τη Γαλλία, προκειμένου να μην αποκαλυφθεί η νόθευση που είχε επιφέρει. Επομένως, σύμφωνα με την κρίση της πλειοψηφίας των μελών του Συμβουλίου, υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που στηρίζουν την κατηγορία εναντίον του κατηγορουμένου, πρώην υπουργού, Γ. Παπακωνσταντίνου, για τις πράξεις α) της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο με σκοπό αθέμιτου οφέλους του ιδίου και τρίτων, που υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ και β) της απόπειρας απιστίας στην υπηρεσία με ιδιαίτερα τεχνάσματα και σκοπό οφέλους του ιδίου και τρίτων και ελάττωσης της δημόσιας περιουσίας, που υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ, σε αμφότερες τις περιπτώσεις με την επιβαρυντική περίπτωση ότι οι πράξεις στρέφονται κατά του Δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που όχι μόνο είναι μεγαλύτερη από 150.000 ευρώ, αλλά, υπολογιζόμενη συνολικώς στο ποσό των 1.930.000, είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας. Γι' αυτό και πρέπει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 128, 129 εδ. α', 309 παρ.1 περ. ε' και 313 ΚΠοινΔ, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11 και 12 του ν. 3126/2003 και 86 του Συντάγματος και σε συμφωνία με την εισαγγελική πρόταση, στις σκέψεις της οποίας κατά τα λοιπά και η πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου αναφέρεται ως προς τα ζητήματα που τώρα εξετάζονται, να παραπεμφθεί ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος, προκειμένου να δικασθεί για τις πράξεις αυτές, οι οποίες προβλέπονται και τιμωρούνται από τις διατάξεις των άρθρων 1, 13 εδ. α' και γ', 14, 16, 17, 18, 26 παρ.1 περ. α', 27 παρ.1, 42 παρ.1, 51, 52, 59, 60, 79, 83, 94 παρ.2, 242 παρ.1, 2 και 3 και 256 περ. γ' υποπερ. ββ' ΠΚ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 1 παρ.1 του ν. 1608/1950, 24 του ν. 4055/2012 και 1, 2, 3 και 7 του ν. 3126/2003.

14. Κατά τη γνώμη, όμως, ενός μέλους του Συμβουλίου και συγκεκριμένα του αρεοπαγίτη εισηγητή Χριστόφορου Κοσμίδη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 309 παρ.1 περ. α', 310 παρ.1 εδ. α', 313 και 318 του ΚΠοινΔ, το δικαστικό συμβούλιο εν γένει και εν προκειμένω αυτό του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος, μεταξύ άλλων, έχει τη δικαιοδοσία όπως α) αποφαινεται να μη γίνει κατηγορία, όταν «δεν υπάρχουν καθόλου ενδείξεις ή αυτές που υπάρχουν δεν είναι σοβαρές για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο» ή β) παραπέμπει

44/61

ΑΒΙΣΙ664

- 48 -

42^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

τον κατηγορούμενο στο ακροατήριο του αρμοδίου δικαστηρίου, όταν διαπιστώνει ότι «υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που στηρίζουν την κατηγορία εναντίον του» για ορισμένη αξιόποινη πράξη. Στο αρχικό κείμενο των άρθρων 310 παρ.1 εδ. α' και 313 ΚΠοινΔ, πριν από τη μεταγλώττιση που επήλθε με το π.δ. 256/1986, αντί των λέξεων «σοβαρές» και «επαρκείς», που χρησιμοποιούνται, κατά περίπτωση, ως επιθετικός προσδιορισμός του βαθμού [της «ποιότητας»] των ενδείξεων, μετά τη διαπίστωση ή μη των οποίων το δικαστικό συμβούλιο οφείλει είτε να παραπέμψει αρμοδίως τον κατηγορούμενο (όταν οι ενδείξεις είναι επαρκείς) είτε να αποφανθεί ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία εναντίον του (όταν οι ενδείξεις δεν είναι σοβαρές), γινόταν ομοιόμορφη χρήση της εννοιολογικά και νομικά σαφέστερης επιθετικής μετοχής «αποχρώσαι». Σύμφωνα με το λεξικό, το ρήμα «αποχρώ», από το οποίο προέρχονται και οι λέξεις «αποχρών» και «αποχρώσαι», σημαίνει όχι μόνο «επαρκώ», αλλά και «πείθω» για κάτι. Υπό την έννοια αυτή, «αποχρώσαι» μπορούν να χαρακτηρισθούν μόνο οι ενδείξεις, οι οποίες, αν και προκύπτουν, στην ποινική προδικασία, από απλώς πιθανολογούμενα περιστατικά, είναι «πειστικές», έτσι, ώστε να δικαιολογούν πλήρως [να «στηρίζουν»] την έκθεση του κατηγορουμένου στη λεγόμενη «βάσανο του ακροατηρίου». Διότι τότε μόνο, αυτή η τελευταία, αν και, ενίοτε, πραγματικός «βασανισμός» για τον κατηγορούμενο, είναι αναπόφευκτη για τη δημόσια διαλεύκανση (στο «ακροατήριο»), σε βαθμό πλήρους αποδείξεως, της κατηγορίας που του αποδίδεται. Σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ.3 του ν. 1406/1983, στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες με την τότε προβλεφθείσα μεταγλώττιση των βασικών κωδίκων ήθελε προκύψει αμφιβολία ως προς την αληθινή έννοια κάποιας διάταξης, υπερισχύει ερμηνευτικά το αρχικό κείμενο (ΑΠ 1450/1993, ΑΠ 1302/1986). Οι όροι, λοιπόν, «σοβαρές» και «επαρκείς» ενδείξεις, της νεοελληνικής απόδοσης του ΚΠοινΔ, είναι ταυτόσημοι και αποδίδουν τον όρο «αποχρώσαι» του αρχικού κειμένου (ΑΠ 184/2000).

15. Περαιτέρω, σύμφωνα πάντοτε με την εν λόγω, ελάχισσυνα γνώμη του Συμβουλίου, από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι το δικαστικό συμβούλιο, κατά την ενώπιον αυτού διαδικασία, έχει όχι μόνο την εξουσία, αλλά και την υποχρέωση (διότι, κατά την ΚΠοινΔ 239 παρ.2, οφείλει να ερευνήσει εξ ίσου τόσο τις ενδείξεις ενοχής όσο

Ο Εισαγγελέας

Εισαγγελέας
Συμβουλίου

9

Κυβερ

45/61

- 49 -

ΑΔΙΣΤΟΧΗ

-43^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

και αυτές της αθωότητας του κατηγορουμένου) να λάβει υπ' όψη και να αξιολογήσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας, που προκύπτουν από την προδικασία, προκειμένου, από το σύνολο των στοιχείων αυτών, να σταθμίσει το βαθμό των ενδείξεων και να αποφανθεί αναλόγως (έτσι, ΟΛΑΠ 9/2001, σύμφωνα με την οποία, περαιτέρω, «Η άποψη ότι η εξουσία του δικαστικού συμβουλίου περιορίζεται στην αναζήτηση επαρκών ενδείξεων, οπότε αν υπάρξουν, παραπέμπει τον κατηγορούμενο και δεν αξιολογεί τα αντίθετα αποδεικτικά στοιχεία, που μπορούν να τις εκμηδενίσουν ή να τις αποδυναμώσουν σε βαθμό που να μη στηρίζουν την κατηγορία, όχι μόνο δεν είναι σύμφωνη προς τις ανωτέρω διατάξεις, αλλά αντιστρατεύεται και τη λογική, αφού δεν είναι δυνατό να γίνεται λόγος για επαρκείς ενδείξεις σε βάρος κατηγορουμένου, αν από άλλα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας οι ενδείξεις αυτές αποδυναμώνονται, σε βαθμό που να μη στηρίζουν την κατηγορία, οπότε θα πρόκειται για ανεπαρκείς και όχι επαρκείς - σοβαρές ενδείξεις»). Κατά συνέπεια, οι ενδείξεις της προδικασίας, είτε αποκληθούν σοβαρές, είτε επαρκείς, είτε αποχρώσεις, πρέπει να έχουν τέτοια πειστικότητα, ώστε να μπορούν να αποτελέσουν «αποδεικτικό θεμέλιο», το οποίο δικαιολογεί, πλήρως, την παραπομπή. Με μόνη τη διαφορά ότι στην προδικασία, για την κατάφαση του εν λόγω θεμελίου, αρκεί πιθανολόγηση, ενώ στην επ' ακροατηρίου διαδικασία θα πρέπει τα πραγματικά περιστατικά, που είχαν στοιχειοθετήσει τις αποχρώσεις ενδείξεις κατά την προδικασία, να αποδειχθούν πλήρως. Αυτό δεν μπορεί να συμβεί όταν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, τα εν λόγω περιστατικά, ακόμη και αν υποθεθούν αληθινά (πράγμα, που δεν απαιτείται στην προδικασία), δεν αποδεικνύουν πλήρως την τέλεση της πράξεως από τον κατηγορούμενο, αλλά, αξιολογούμενα σύμφωνα με τους κανόνες της λογικής και την αρχή της ηθικής απόδειξης (ΚΠοινΔ 177 παρ.1), δημιουργούν ενδεχόμενο μόνο (ήτοι, όχι «βεβαιότητα», που απαιτείται στο ακροατήριο) για την τέλεση της πράξεως από αυτόν. Σε μια τέτοια περίπτωση, όταν υπό τα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας, τόσο αυτά που είναι σε βάρος του κατηγορουμένου όσο και εκείνα που είναι υπέρ αυτού, τα οποία, θετικά ή αρνητικά, δεν φαίνεται ότι θα μπορούσαν να συμπληρωθούν με νόμιμο τρόπο, [όταν] διαπιστώνεται εξ αρχής, ότι το δικαστήριο της ουσίας θα βρεθεί μπροστά σε περισσότερα από ένα ενδεχόμενα και δεν θα μπορέσει να σχηματίσει πλήρη δικανική πεποίθηση, [τότε] η «βάσanos του ακροατηρίου» δεν είναι δικονομικώς απαραίτητη. Οπότε, το δικαστικό συμ-

46/61

ΑΒΙΖΙΣΣΑ

- 50 -

44^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

βούλιο θα πρέπει να χαρακτηρίσει ανεπαρκείς [μη αποχρώσες] τις υπάρχουσες ενδείξεις και να αποφανθεί ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία.

16. Σύμφωνα, λοιπόν, με την αυτή ελάχισσυνα γνώμη, πέραν των όσων γίνονται δεκτά από την πλειοψηφία των μελών του Συμβουλίου και παρατίθενται στις σκέψεις αρ.8 έως 13 του παρόντος, χωρίς να αμφισβητούνται ειδικά από το μέλος που μειοψήφησε, προκύπτουν και τα εξής: Ανεξάρτητα προς τον ακριβή χρόνο, κατά τον οποίο ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου αντέγραψε το περιεχόμενο του ψηφιακού δίσκου CD, που είχε παραλάβει από τους Γάλλους, στη φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, που παρέδωσε στον Ι. Διώτη (χρόνο, ο οποίος πρέπει να προηγήθηκε εκείνου, κατά τον οποίο ο Γ. Αγγελόπουλος, κατ' εντολή του κατηγορουμένου, άνοιξε τα αρχεία από το CD, περί τα τέλη Δεκεμβρίου 2010, διότι τα ηλεκτρονικά ίχνη του ανοίγματος αυτού δεν ανιχνεύθηκαν εργαστηριακά επί του πειστηρίου «Π1-USB»), η διαγραφή των τριών ηλεκτρονικών λογιστικών φύλλων, που αφορούσαν σε συγγενείς του, έγινε επάνω στη μονάδα αυτή [στο αντίγραφο USB], επί της οποίας, σύμφωνα με τις τεχνικές δυνατότητες του σχετικού υλικού και τις επιστημονικές γνώσεις των πραγματογνωμόνων αστυνομικών, που εξέτασαν τα πειστήρια, έπρεπε να έχουν παραμείνει ηλεκτρονικά ίχνη («μεταδεδομένα» - metadata). Το εν λόγω αντίγραφο USB δεν υπάρχει, διότι, όπως ο Ι. Διώτης παραδέχθηκε, το κατέστρεψε ο ίδιος, μετά τη δημιουργία του νέου αντιγράφου, που παρέδωσε στον Ευάγγελο Βενιζέλο και αποτελεί το πειστήριο «Π1-USB». Κατά συνέπεια, τα ίχνη αυτά έχουν απολεσθεί, όπως και οι ενδείξεις του χρόνου, κατά τον οποίο έγινε η διαγραφή των τριών αρχείων, οι οποίες ακολουθούσαν τα ίχνη. Ανάλογα ίχνη θα είχαν υπάρξει εάν η διαγραφή είχε γίνει επάνω σε κάποιον ενδιάμεσο υλικό φορέα, στον οποίο μεταφέρθηκε το περιεχόμενο του αντιγράφου USB (εκείνου που είχε δημιουργήσει ο Γ. Παπακωνσταντίνου) και από τον οποίο έγινε η νέα αντιγραφή στο «Π1-USB». Σε κάθε περίπτωση, όμως, τα ίχνη της διαγραφής δεν θα μπορούσαν να μεταφερθούν στο νέο αντίγραφο. Με δεδομένο, λοιπόν, το ότι ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου αφ' ενός, πράγματι, είχε στην κατοχή του το αντίγραφο USB για πολύ περισσότερο χρόνο, από όσον ο Ι. Διώτης και αφ' ετέρου, εν δυνάμει, είχε κίνητρο για να κάνει τη διαγραφή των τριών αρχείων, επιδιώκοντας να ωφελήσει είτε την πολιτική εικόνα του ε-

ΕΙΣΑΓΑΓΗ
Ο ΕΙΣΑΓΑΓΗΓΗΣ
ΕΙΣΑΓΑΓΗΓΗΣ

47/61

ΑΒΙ2169Α

- 51 -

45^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

αυτού του, είτε τους συγγενείς του, είτε όλους ταυτόχρονα, ένα πολύ πιθανό ενδεχόμενο είναι ότι αυτός έκανε τη νόθευση. Το ενδεχόμενο αυτό ενισχύεται από το ότι ο κατηγορούμενος ουδέποτε έδωσε μια ικανοποιητική εξήγηση για τη μη ανεύρεση του πρωτότυπου CD, το οποίο, εάν υπήρχε, θα αποκάλυπτε αμέσως τη νόθευση του αντιγράφου. Ο ίδιος εξ αρχής αρνήθηκε τη νόθευση και, κατά την αυτοπρόσωπη εμφάνισή του ενώπιον του Συμβουλίου, αμφισβήτησε το κίνητρο που του αποδίδεται και χαρακτήρισε τη διαγραφή των τριών αρχείων ως σκευωρία σε βάρος του, από τρίτους, τους οποίους απέφυγε να προσδιορίσει. Έτσι, άνοιξε ένα δεύτερο, λιγότερο πιθανό ενδεχόμενο, σύμφωνα με το οποίο η διαγραφή των τριών αρχείων έγινε μετά την εκ μέρους αυτού αποστολή του αντιγράφου USB στον Ι. Διώτη και πριν από την περαιτέρω αντιγραφή από εκείνον, με στόχο να πληγεί η πολιτική του σταδιοδρομία. Μεταξύ των δύο ενδεχομένων, φαίνεται, κατ' αρχήν, εύλογο το να επιλεγεί, σε επίπεδο ενδείξεων της ποινικής προδικασίας, το περισσότερο πιθανό, ήτοι το πρώτο. Υπάρχουν, όμως, κάποιες λεπτομέρειες στην εξέλιξη των πραγματικών περιστατικών, όπως αυτές επισημαίνονται, προεχόντως, στις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης της ΔΕΕ, στις οποίες η μειοψηφούσα γνώμη του Συμβουλίου θα ήθελε να σταθεί.

17. Από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό προκύπτουν, σύμφωνα με την ελάσσονα γνώμη, και τα εξής: Ο Ι. Διώτης, όπως και ο κατηγορούμενος, συνδύασε το χρόνο αποστολής του αντιγράφου USB προς αυτόν με το χρόνο αποχώρησης του Γ. Παπακωνσταντίνου από το Υπουργείο Οικονομικών και, με τον τρόπο αυτό, προσδιόρισε την 16-6-2011 [ημέρα αντικατάστασης του υπουργού] ως την πλέον πιθανή ημερομηνία κατά την οποία το αντίγραφο USB περιήλθε στην κατοχή του (βλ. το από 24-10-2012 υπόμνημα του Ι. Διώτη προς τους οικονομικούς εισαγγελείς). Αργότερα, όμως, από την πραγματογνωμοσύνη με ημερομηνία 9-2-2013, που διενήργησαν οι αξιωματικοί της ΔΕΕ, προέκυψε ότι από τα 2.059 ηλεκτρονικά αρχεία που περιέχονται στο πειστήριο «Π1-USB» είχαν ανοιχθεί χωρίς αποθήκευση α) 7 αρχεία την 1-7-2011, από ώρα 07:46:31 έως 08:05:27, σε Η/Υ που φέρει ως όνομα χρήστη τις λέξεις «windows user» και β) 2 αρχεία την 6-7-2011, από ώρα 11:33:50 έως 11:38:25, σε Η/Υ που φέρει ως όνομα χρήστη τα στοιχεία «S0113601». Υπενθυμίζεται ότι αναφέρθηκε παραπάνω (βλ.

48/61

ΑΒΙ2166Α

- 52 -

46^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΚΑΣΤΗΣ

σκέψη αρ.8) ότι ο Η/Υ που υπήρχε στο γραφείο του κατηγορουμένου στο Υπουργείο Οικονομικών, μέσω του οποίου αυτός άνοιξε για πρώτη φορά, μετά τα μεσάνυχτα της 29 προς 30-9-2010, κάποια από τα αρχεία του ψηφιακού δίσκου CD που μόλις είχε παραλάβει, έφερε ως όνομα χρήστη τις λέξεις «windows user». Με Η/Υ που έφερε το ίδιο όνομα χρήστη διαπιστώθηκε ότι είχαν ανοιχθεί χωρίς αποθήκευση άλλα 16 αρχεία, την 28-2-2011, από ώρα 00:12:17 έως 00:36:06. Ο κατηγορούμενος αποδέχεται το δειγματοληπτικό άνοιγμα δύο μόνο αρχείων την 30-9-2010 (το με αναζήτηση λέξεων άνοιγμα των υπολοίπων 22 το αποδίδει στην εναντίον του ενέργεια, κατά την οποία, το πρόσωπο που ενήργησε, είχε επέμβει στην ημερομηνία και ώρα του Η/Υ για να προχρονολογίσει [συγκαλύψει] την επέμβαση, βλ. πρακτικά αυτοπρόσωπης εμφάνισης) και 16 αρχείων την 28-2-2011, με τον Η/Υ που υπήρχε στο γραφείο του. Θέλοντας, λοιπόν, ο Ι. Διώτης να εμφανίσει ότι και το άνοιγμα των 7 αρχείων κατά την 1-7-2011 είχε γίνει από τον κατηγορούμενο, μιας και ο Η/Υ μέσω του οποίου είχαν ανοιχθεί έφερε ως όνομα χρήστη τις λέξεις «windows user», μετέβαλε την αρχική του θέση και είπε ότι η αποστολή του αντιγράφου USB προς αυτόν είχε γίνει από τον κατηγορούμενο κατά την 6-7-2011 ή το νωρίτερο την 5-7-2011. Για να δικαιολογήσει τη μεταβολή αυτή, επικαλέσθηκε μια σειρά από μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που είχε ανταλλάξει με τον κατηγορούμενο την 7-7-2011, με αφορμή το γεγονός ότι δεν είχε ανταποκριθεί σε πρόσκληση του τελευταίου σε αποχαιρετιστήρια συγκέντρωση, που διοργανώθηκε στο σπίτι του προς τιμή των συνεργατών που είχε στο Υπουργείο Οικονομικών. Σε κάποιο από τα μηνύματα αυτά, ο πρώην υπουργός ρωτάει τον Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ εάν πήρε το «στικάκι» [το αντίγραφο USB] που του είχε στείλει. Ο Ι. Διώτης απαντάει ότι το πήρε μεν, αλλά δεν το είδε ακόμη, διότι δεν είναι εξοικειωμένος στην ηλεκτρονική τεχνολογία. Με τον τρόπο αυτό, λοιπόν, προσπαθεί να αποκλείσει την παραδοχή ότι το αντίγραφο USB είχε ήδη ανοιχθεί. Παρατηρείται, όμως, ότι α) ο ίδιος ή πρόσωπο με ευχέρεια στην ηλεκτρονική τεχνολογία, που ενεργούσε για λογαριασμό του, είχε ανοίξει ήδη το αντίγραφο USB την προηγούμενη ημέρα, 6-7-2011, μέσω του Η/Υ με την ονομασία χρήστη «S0113601», ο οποίος, όπως έδειξε η εργαστηριακή έρευνα, είναι ο υπηρεσιακός φορητός Η/Υ (laptop) που είχε τεθεί στη διάθεση του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ και β) το άνοιγμα

49/61

AB1216GA

- 53 -

47^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

του αντιγράφου USB κατά την 1-7-2011 είχε γίνει μεν από Η/Υ με την ονομασία χρήστη «windows user», ο οποίος, κατά τις προηγούμενες χρήσεις, συνέδεε με τα ανοίγματα τον κατηγορούμενο, όμως, κατά την εν λόγω ημερομηνία, στο γραφείο του Υπουργού Οικονομικών, όπου ήταν εγκατεστημένος ο εν λόγω Η/Υ, δεν είχε, πλέον, πρόσβαση ο κατηγορούμενος, διότι είχε παύσει να είναι ο Υπουργός Οικονομικών. Από τις λεπτομέρειες αυτές προκύπτει ότι ο Ι. Διώτης έχει κάποιο λόγο για να περιορίσει ακόμη περισσότερο το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο είχε στην κατοχή του το αντίγραφο USB και, μάλιστα, να συνδέσει με το Γ. Παπακωνσταντίνου το άνοιγμα της 1-7-2011, αποκλείοντας κάποιο άλλο πρόσωπο από αυτό. Και πέραν αυτών, ο Ι. Διώτης, στην παρούσα υπόθεση, αναδεικνύεται ανειλικρινής, όταν α) γράφει την 7-7-2011 στον κατηγορούμενο ότι δεν είδε ακόμη το «στικάκι» [αντίγραφο USB], που εκείνος του είχε στείλει, ενώ το είχε ανοίξει στο laptop του γραφείου του, την προηγούμενη ημέρα (τουλάχιστον, εάν όχι, δηλαδή και την 1-7-2011, στο γραφείο του Υπουργού Οικονομικών) και β) λέγει, στις αρχικές τοποθετήσεις του, ότι παρέδωσε στον Ε. Βενιζέλο ό,τι και παρέλαβε, δηλαδή το αντίγραφο USB που του είχε στείλει ο κατηγορούμενος, ενώ αργότερα, όταν αποκαλύφθηκε ότι το «Π1-USB», το οποίο είναι αυτό που παραδόθηκε στον Ε. Βενιζέλο, είχε δημιουργηθεί στο laptop του γραφείου του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ την 8-7-2011, υποχρεώνεται να ανασκευάσει και να παραδεχθεί το γεγονός αυτό (δηλαδή, ότι κατέστρεψε εκείνο που είχε παραλάβει και παρέδωσε το αντίγραφο που ο ίδιος κατασκεύασε, βλ. και στην επόμενη σκέψη, αρ.18).

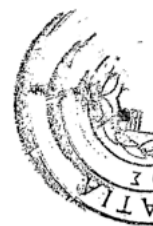
18. Ακόμη, από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, προκύπτουν, σύμφωνα με την ελάχισσونا γνώμη, και τα εξής: Όπως ήδη έγινε μνεία, ο Ι. Διώτης ή πρόσωπο που ενεργούσε κατ' εντολή του, μέσω του φορητού Η/Υ με την ονομασία χρήστη «S0113601», που υπήρχε στο γραφείο του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, την 8-7-2011 και από ώρα 15:02:00 έως 15:04:36, δημιούργησε ένα αντίγραφο του περιεχομένου του USB, που είχε παραλάβει από τον κατηγορούμενο υπουργό, μέσα σε άλλο USB, που προμηθεύτηκε εκείνη την ημέρα. Αυτό το τελευταίο USB είναι το πειστήριο που υπάρχει στη δικογραφία και επισημαίνεται ως «Π1-USB». Από το νέο αντίγραφο, το «Π1-USB», ανοίχθηκαν χωρίς αποθήκευση 3 από τα ηλεκτρονικά αρχεία του περιεχο-

56/64

ΑΒΙ216GA

- 54 -

48^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

μένου του, την ίδια μέρα με τη δημιουργία του, αλλά μερικές ώρες αργότερα, ήτοι την 8-7-2011 και από ώρα 21:39:46 έως 21:40:03, μέσω Η/Υ με την ονομασία χρήστη «usern». Ο χρόνος αυτός, όπως και οι χρόνοι των ανοιγμάτων που έχουν προαναφερθεί, είναι ιδιαίτερα σύντομος και, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα αρχεία ανοίγονται και κλείνονται χωρίς αποθήκευση, αποκλείει οποιαδήποτε επέμβαση σ' αυτά. Τα ανοίγματα αυτά, όμως, τα οποία μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα γίνονται από πλείονες χρήστες διαφορετικών Η/Υ (ήτοι, την 1-7-2011 από τον «windows user», την 6-7-2011 και μετέπειτα από τον «S0113601» και την 8-7-2011 από τον «usern»), υπό καθεστώς αδιαφάνειας (διότι ούτε ο Ι. Διώτης ούτε κάποιος άλλος προσδιόρισε την ταυτότητα των προσώπων αυτών), δείχνουν κάποια κινητικότητα δυσανάλογη προς εκείνη, που είχε εκδηλωθεί κατά τους προηγούμενους 9 μήνες, κατά τους οποίους τα αρχεία είχαν ανοιχθεί μόνο από τον κατηγορούμενο και, κατ' εντολή αυτού, από το συνεργάτη του, Γ. Αγγελόπουλο. Στη συνέχεια, την 12-7-2011 και για ελάχιστο χρόνο μετά την 08:58:12, μέσω του ίδιου laptop με την ονομασία χρήστη «S0113601», ο Ι. Διώτης ή πρόσωπο που ενεργούσε κατ' εντολή του, διέγραψε πλήρως το περιεχόμενο του USB, που είχε παραλάβει από τον κατηγορούμενο υπουργό, του οποίου, έκτοτε, η ύπαρξη, ακόμη και ως κενής, φορητής μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρονικών αρχείων, αγνοείται. Όπως έδειξε η πραγματογνωμοσύνη, επακολούθησε, την 15-7-2011 και από ώρα 10:25:52 έως 10:37:52, μέσω του ίδιου laptop του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, η δημιουργία ενός ακόμη αντιγράφου των ηλεκτρονικών αρχείων, η ύπαρξη του οποίου, επίσης, αγνοείται. Τέλος, όπως δημοσίευσε ο δημοσιογράφος Κωνσταντίνος Βαξεβάνης στο από 27-10-2012 τεύχος του περιοδικού «Hot Doc.» και, κατόπιν, ανέφερε εξεταζόμενος στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, κάποιος «ανώνυμος αναγνώστης» τού είχε στείλει μια φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, που περιείχε τα προαναφερθέντα 2.059 αρχεία ηλεκτρονικών λογιστικών φύλλων, με τη διευκρίνιση ότι πρόκειται για τη «Λίστα Lagarde», η οποία «κυκλοφορεί ήδη, αυτούσια ή πειραγμένη, στα χέρια περισσότερων προσώπων και στο διαδίκτυο, με στόχο την πρόκληση εντυπώσεων ή την πολιτική αποσταθεροποίηση» και με την υπόδειξη (προς το δημοσιογράφο) «να τη δημοσιοποιήσει προκειμένου να παύσει η ασύδοτη λασπολογία». Είχε προηγηθεί συζήτηση στην Επιτροπή Θεσμών και Δι-

51/64

AB216GA

-55-

49^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

αφάνειας της Βουλής (η ανώνυμη επιστολή, τα σχετικά δημοσιεύματα, καθώς και ιδιωτική πραγματογνωμοσύνη, η οποία συντάχθηκε με εντολή του Κ. Βαξεβάνη επί του USB που είχε αποσταλεί στον ίδιο, υπάρχουν στη δικογραφία).

19. Τέλος, από το υπάρχον αποδεικτικό υλικό, προκύπτουν, σύμφωνα με την ελάχιστη γνώμη, και τα εξής: Η από 14-4-2013 έκθεση της εργαστηριακής πραγματογνωμοσύνης που διεξήχθη επί του φορητού Η/Υ (laptop) του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ έδειξε ότι στο σκληρό δίσκο αυτού υπήρχαν ίχνη διαγραφής τριών ηλεκτρονικών φακέλων, οι οποίοι είχαν δημιουργηθεί εκεί με τις ονομασίες «GREECE», «GREECE αντίγραφο» και «GREECE.FINAL». Μετά τη διαγραφή τους, το περιεχόμενο των φακέλων αυτών δεν ήταν δυνατό να ανακτηθεί. Με δεδομένο ότι το σύνολο των ηλεκτρονικών λογιστικών φύλλων, που είχαν αποστείλει οι Γάλλοι, ήταν αποθηκευμένο σε ηλεκτρονικό φάκελο με την ένδειξη «GREECE», από την ανίχνευση των ως άνω ιχνών προκύπτει ότι α) το περιεχόμενο του αντιγράφου USB, που στάλθηκε από τον κατηγορούμενο στον Ι. Διώτη, αντιγράφηκε, περαιτέρω, στο laptop του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, κατ' αρχήν ως φάκελος «GREECE», από τον οποίο ανοίχθηκαν 2 αρχεία την 6-7-2011, 22 αρχεία την 12-7-2011 και 1 αρχείο την 18-7-2011, β) στο ίδιο laptop δημιουργήθηκε στη συνέχεια, κατά πάσα πιθανότητα αυτόματα, από το λειτουργικό του σύστημα, ο φάκελος «GREECE-αντίγραφο», από τον οποίο ανοίχθηκαν 8 αρχεία την 15-7-2011 και γ) στο ίδιο laptop δημιουργήθηκε, επίσης, όχι αυτόματα, αλλά από κάποιον χρήστη, ο φάκελος «GREECE.FINAL», από τον οποίο ανοίχθηκαν 10 αρχεία την 15-7-2011, τα 5 από τα οποία είχαν ανοιχθεί και την 12-7-2011 από το φάκελο «GREECE». Πλην του πρώτου ανοίγματος, όλα τα υπόλοιπα έγιναν μετά τη δημιουργία του «Π1-USB». Κατά συνέπεια, μπορεί να λεχθεί ότι δεν έχουν σχέση με την ένδικη νόθευση. Εν τούτοις, τα ευρήματα αυτά δείχνουν ότι το σύνολο του περιεχομένου του αντιγράφου USB μεταφέρθηκε στο laptop του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, όπου έτυχε επεξεργασίας. Η επεξεργασία αυτή υποδηλώνεται από το ίχνος του φακέλου «GREECE.FINAL», ο οποίος αφ' ενός δεν μπορούσε να δημιουργηθεί αυτόματα και αφ' ετέρου φέρει προσθήκη στην ονομασία του [«.FINAL»], η οποία χρησιμοποιείται ως διάκριση για ένα κείμενο

52/61

ΑΒ1216GA

- 56 -

50^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

που θεωρείται τελικό, σε σχέση με κάποιο προηγούμενο που υπήρξε αρχικό και υπέστη ηλεκτρονική επεξεργασία.

20. Σύμφωνα με όλες τις προηγούμενες παραδοχές της γνώμης που μειοψήφησε (βλ. παραπάνω, αρ.14 έως 19), το φερόμενο ως, κατ' αρχήν, περισσότερο εύλογο ενδεχόμενο της νόθευσης του αντιγράφου USB από τον κατηγορούμενο Γ. Παπακωνσταντίνου εξασθενίζει σοβαρά, αν ληφθούν υπ' όψη οι παλινωδίες του Ι. Διώτη, η επεξεργασία, την οποία είχε το περιεχόμενο του αντιγράφου USB στο laptop του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, οι μετακινήσεις του αντιγράφου USB μεταξύ των τριών Η/Υ, που προαναφέρθηκαν και, μάλιστα, σε ημέρες, οι οποίες θεωρούνται κρίσιμες για το χρόνο νόθευσης του περιεχομένου του, η πρόνοια να καταστραφεί τόσο το περιεχόμενο του αντιγράφου USB όσο και τα περαιτέρω αντίγραφα, που είχαν δημιουργηθεί στο laptop του Ειδικού Γραμματέα του ΣΔΟΕ, επί των οποίων θα μπορούσαν να ανιχνευθούν ίχνη διαγραφής των τριών αρχείων, εφ' όσον η διαγραφή είχε γίνει επ' αυτών και, τέλος, ο ισχυρισμός του κατηγορουμένου ότι υπήρξε σκευωρία σε βάρος του. Οι υπάρχουσες ενδείξεις, οι οποίες πιθανολογούν ένα ενδεχόμενο, το οποίο προκύπτει ως συμπέρασμα συλλογισμού (ήτοι, α: λείπουν τρία αρχεία, β: τα αρχεία αυτά αφορούν σε συγγενείς του κατηγορουμένου, άρα γ: ο κατηγορούμενος, που υπήρξε ο δημιουργός και πρώτος κάτοχος του αντιγράφου USB, διέγραψε τα αρχεία που λείπουν), δεν φαίνεται εφικτό να ενισχυθούν στο ακροατήριο, αφού από το σύνολο του υπάρχοντος αποδεικτικού υλικού δεν συνάγεται άλλη διαπίστωση, πλην αυτών που συγκροτούν τον ως άνω συλλογισμό. Τα επί πλέον περιστατικά, τα οποία επισημαίνονται από την ελάχισσυνα γνώμη του Συμβουλίου, συνιστούν ενδείξεις που πιθανολογούν, εξ ίσου κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, το έτερο ενδεχόμενο, αυτό της δόλιας ενέργειας σε βάρος του κατηγορουμένου. Οπότε, η παράλληλη διαπίστωση των εν λόγω περιστατικών κατά την επ' ακροατηρίου διαδικασία δεν αναμένεται να επιτρέψει στο Ειδικό Δικαστήριο τη διαμόρφωση πλήρους δικανικής πεποίθησης για την ενοχή του κατηγορουμένου. Επομένως, οι υπάρχουσες ενδείξεις θα έπρεπε να μη χαρακτηρισθούν αποχρώσεις και, κατόπιν αυτού, θα έπρεπε, κατά την ελάχισσυνα γνώμη του Συμβουλίου, να μη γίνει κατηγορία σε βάρος του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου για τις πράξεις της νόθευσης εγγράφου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΗΣ

Εισαγγελέας
Πρωτοδικών
Εκπαιδευτικών
Εκπαιδευτικών
Εκπαιδευτικών

9

Κυβ

53/61

- 57 -

ΑΒΥΖΙΩΤΑ

51^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

από υπάλληλο και της απιστίας στην υπηρεσία, η οποία, εν προκειμένω, έχει ως προϋπόθεση την ίδια νόθευση.

21. Σύμφωνα με τις ουσιαστικές παραδοχές, που αναφέρονται στις σκέψεις αρ.8 έως 12 και κατά την ομόφωνη κρίση του Συμβουλίου, ουδόλως προέκυψε ότι ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου τέλεσε τα ως άνω αδικήματα [όχι με δική του πρωτοβουλία, αλλά] παρακινούμενος από τους συγκατηγορούμενους του. Πολύ δε περισσότερο, κανένα αξιόλογο αποδεικτικό στοιχείο δεν υπάρχει στη δικογραφία σχετικά με τον τρόπο και τα μέσα, με τα οποία έγινε η σχετική παρακίνηση και η δι' αυτής πρόκληση στον αυτουργό της εγκληματικής απόφασης, πράγμα που με βάση τα προεκτεθέντα είναι νομικώς απαραίτητο για τη στοιχειοθέτηση κατηγορίας για ηθική αυτουργία σε έγκλημα. Προφανώς δε, δεν μπορεί να θεωρηθεί μόνη η μεταξύ των κατηγορουμένων συγγένεια επαρκές αποδεικτικό στοιχείο (τεκμήριο) για την παραπομπή των φερομένων ως ηθικών αυτουργών σε δημόσια δίκη. Επομένως, το Συμβούλιο πρέπει να αποφανθεί να μη γίνει κατηγορία σε βάρος των κατηγορουμένων 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, κατοίκου Φιλοθέης Αττικής, οδός Μακεδονίας 31, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένης Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμεών Σικιαρίδη, κατοίκων Αθηνών, οδός Ρηγίλλης 15, για ηθική αυτουργία στις πράξεις της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της απιστίας στην υπηρεσία, σε βαθμό κακουργήματος, οι οποίες, κατά τα προεκτεθέντα, αποδίδονται στον κατηγορούμενο Γ. Παπακωνσταντίνου, ως φυσικό αυτουργό.

22. Σύμφωνα, τέλος, με τις ουσιαστικές παραδοχές, που αναφέρονται στις σκέψεις αρ.8 έως 12 και κατά την ομόφωνη κρίση του Συμβουλίου, δεν προέκυψαν καθόλου ενδείξεις ως προς το ότι ο κατηγορούμενος Γ. Παπακωνσταντίνου, με τη συμπεριφορά που εκεί αναφέρεται και, επί πλέον, με το ότι αφ' ενός απέφυγε να πρωτοκολλήσει στο Υπουργείο Οικονομικών το διαβιβαστικό έγγραφο, με το οποίο η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας είχε αποστείλει προς αυτό τον πρώτο, ψηφιακό δίσκο CD και αφ' ετέρου παρέλειψε να δώσει άμεση εντολή στον τότε Ειδικό Γραμματέα του ΣΔΟΕ προς διεξαγωγή φορολογικού ελέγχου για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που φέρονται ότι διατηρούσαν λογαριασμούς στην τράπεζα

54/64

- 58 -

ΑΒΙ2169Α

52^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

«HSBC» της Γενεύης, είχε σκοπό να περιποιήσει παράνομο όφελος σε όλα τα πρόσωπα αυτά (επί πλέον των συγγενών του, υπέρ των οποίων φέρεται ότι τέλεσε τις λοιπές πράξεις που του αποδίδονται) ή να βλάψει το κράτος. Και τούτο διότι, πέραν του εάν καλώς ή κακώς απέφυγε την πρωτοκόλληση των πληροφοριών που είχε λάβει [ο κατηγορούμενος αντέτεινε ότι εάν είχε πρωτοκολλήσει την παραλαβή των πληροφοριών, θα καταστρεφόταν ο απόρρητος χαρακτήρας αυτών και θα βρισκόταν εκτεθειμένος στη γαλλίδα ομολογό του] και πέραν του εάν υπήρχε ή όχι αντικειμενική δυνατότητα για ένα ταχύτερο και γενικότερο οικονομικό έλεγχο εκ μέρους του ΣΔΟΕ [ο κατηγορούμενος ισχυρίστηκε ότι ούτε τα 20 πρόσωπα με τις μεγαλύτερες καταθέσεις φάνηκε πρόθυμος να ελέγξει ο τότε Ειδικός Γραμματέας του ΣΔΟΕ (Ι. Καπελέρης), προφασισζόμενος την έλλειψη γραπτής εντολής, ενώ εκ των υστέρων προέκυψε ότι και ο διάδοχος εκείνου (Ι. Διώτης), που δεν είχε καμιά αμφιβολία για ποιο λόγο του είχε στείλει το «στικάκι» ο αποχωρών Υπουργός Οικονομικών, δεν έκανε τίποτε περισσότερο, αλλά κατέστρεψε το «στικάκι», παρέδωσε το αντίγραφο, που είχε δημιουργήσει ο ίδιος, στο νέο Υπουργό Οικονομικών και άφησε να διαρρεύσει η λίστα, πράγμα που επιβεβαιώνει τις εξ αρχής επιφυλάξεις του κατηγορουμένου απέναντι στην εχεμύθεια και την αποτελεσματικότητα κάποιων από τους ανθρώπους του ΣΔΟΕ, βλ. πρακτικά της αυτοπρόσωπης εμφάνισης], αυτό που εν προκειμένω έχει σημασία είναι το ότι δεν μπορούν να θεμελιωθούν σοβαρές ενδείξεις για το ότι ο κατηγορούμενος είχε τον απαιτούμενο υπερχειλή δόλο να προσπορίσει παράνομο όφελος σε όλους, συλλήβδην, τους ελληνικού ενδιαφέροντος καταθέτες της τράπεζας «HSBC» στη Γενεύη, υπέρ των οποίων ουδόλως προέκυψε ότι είχε ή μπορούσε να έχει κάποιο κίνητρο. Επομένως, το Συμβούλιο πρέπει να αποφανθεί να μη γίνει κατηγορία σε βάρος του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου για την πράξη της παράβασης καθήκοντος, με τη μορφή που του αποδίδεται.

23. Λόγω της παραπομπής του κατηγορουμένου Γ. Παπακωνσταντίνου στο Ειδικό Δικαστήριο για τις πράξεις της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της απόπειρας απιστίας στην υπηρεσία, αμφότερες σε βαθμό κακουργήματος, θα πρέπει, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 282 παρ.1 και 2, 296 και 315 παρ.1 ΚΠΔ και 10 παρ.3 του ν. 3126/2003, όπως η παρ.3 του τελευταίου άρθρου αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 3961/2011, να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος της με αριθ. 1/2014 διάταξης του αρεοπαγίτη ανακριτή, με την οποία επιβλήθηκαν στον κατηγορούμενο οι

ΕΙΣΑΓ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΔΟΕ
Εισαγγελέας
Κωνσταντίνος

55/61

ΑΠ' 2164Α

- 59 -

53^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

περιοριστικοί όροι της καταβολής εγγυοδοσίας και της περιοδικής εμφάνισης αυτού στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του, προκειμένου να εξασφαλισθεί η παρουσία του στη δίκη και η υποβολή αυτού στην εκτέλεση της ποινής, που τυχόν θα επιβληθεί.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος και του άρθρου 12 του εκτελεστικού νόμου 3126/2003 τον κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου του Στεργίου και της Ελένης-Αθηνάς, οικονομολόγο, πρώην Υπουργό Οικονομικών, κάτοικο Κηφισιάς Αττικής, για να δικάσθει ως υπαίτιος του ότι στην Αθήνα, σε μη επακριβώς προσδιορισμένη ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος από 30-9-2010 έως 16-6-2011, έχοντας την ιδιότητα του υπαλλήλου και συγκεκριμένα του Υπουργού των Οικονομικών της Ελληνικής Κυβερνήσεως και ενεργώντας κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτού ως Υπουργού Οικονομικών, με μία πράξη τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται στο νόμο και τιμωρούνται με στερεητικές της ελευθερίας ποινές. Ειδικότερα:

1) Με πρόθεση νόθευσε έγγραφο που ήταν προσιτό σ' αυτόν λόγω της υπηρεσίας του, έχοντας σκοπό να προσπορίσει σε άλλον αθέμιτο όφελος με βλάβη του Δημοσίου, σε βάρος του οποίου απειλήθηκε ζημία που υπερβαίνει το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Περισσότερο συγκεκριμένα: Κατά τις τελευταίες νυκτερινές ώρες της 29-9-2010, με την ως άνω ιδιότητα, έλαβε στην κατοχή του, από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια νόμιμης διοικητικής συνδρομής, έναν ψηφιακό δίσκο αποθήκευσης δεδομένων CD, που περιείχε σε ηλεκτρονική μορφή, μέσα σε ηλεκτρονικό φάκελο (folder) με την ονομασία «GREECE», δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) καρτέλες κίνησης λογαριασμών, τα οποία αντιστοιχούσαν σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, που συνδέονταν φορολογικώς με την Ελλάδα και φέρονταν να έχουν καταθέσεις στην τράπεζα «HSBC», στη Γενεύη της Ελβετίας, κατά το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2005 μέχρι το Φεβρουάριο 2007. Στη συνέχεια, αντέγραψε, με ηλεκτρονικό υπολογιστή, το περιεχόμενο του εν λόγω ψηφιακού δίσκου CD σε φορητή μονάδα α-

56/64

- 60 -

AB12169A

54^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ποθήκευσης USB, την οποία, την 5-7-2011, απέστειλε στον Ιωάννη Διώτη, τότε Ειδικό Γραμματέα του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) και την οποία εμφάνισε ως πιστό αντίγραφο του ως άνω CD και δυναμένη, ως εκ τούτου, να παράσχει πίστη στις ελεγκτικές φορολογικές αρχές ή σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία. Πριν την κατά τα ανωτέρω αποστολή της, όμως, από το περιεχόμενο της εν λόγω φορητής μονάδας αποθήκευσης USB διέγραψε, με ηλεκτρονικό υπολογιστή, τρία (3) ηλεκτρονικά αρχεία που έφεραν τις ονομασίες (file names): «B9010138503.xls», β) «B9010140694.xls» και γ) «B9010140695.xls» και αφορούσαν, αντίστοιχα, στους συγγενείς του α) Ανδρέα Ρωσώνη του Ιωάννη, σύζυγο της Μαρίνας Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, πρώτης εξαδέλφης του κατηγορουμένου, β) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη, σύζυγο της Ελένης Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, πρώτης εξαδέλφης του κατηγορουμένου και γ) Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, σύζυγο Συμεών Σικιαρίδη, πρώτη εξαδέλφη του κατηγορουμένου. Μετά την ενέργεια αυτή, στη φορητή μονάδα αποθήκευσης USB, που στάλθηκε στον Ιωάννη Διώτη για τη διενέργεια οικονομικού ελέγχου, ήταν, πλέον, καταγεγραμμένα μόνο δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059) ηλεκτρονικά αρχεία και όχι το σύνολο του περιεχομένου του ψηφιακού δίσκου CD, τον οποίο ο κατηγορούμενος είχε παραλάβει από τη Γαλλία και, τελικώς, απέκρυψε. Από τη νόθευση αυτή μπορούσαν να παραπλανηθούν οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Υπουργείου Οικονομικών ως προς τον αριθμό των προσώπων, των ορίων τα εισοδήματα έπρεπε να ελεγχθούν και ως προς τον υπολογισμό του αναλογούντος φόρου και να παραλείφθει ο έλεγχος των ως άνω συγγενών του κατηγορουμένου. Με τη νόθευση, ο κατηγορούμενος σκόπευε αφ' ενός να αποκρύψει το γεγονός ότι τα ονόματα των συγκεκριμένων συγγενών του περιείχονταν στον προαναφερθέντα ψηφιακό δίσκο CD (που αποτελούσε μέρος καταλόγου γνωστού διεθνώς ως «λίστα Falciani») και, με τον τρόπο αυτό, να αποφύγει βλάβη της πολιτικής του εικόνας ως Υπουργού Οικονομικών και αφ' ετέρου να προσφέρει παράνομο περιουσιακό όφελος στους εν λόγω συγγενείς του, αφού, με την ίδια ενέργεια, αυτοί θα απέφευγαν τον φορολογικό έλεγχο. Τελικώς, όμως, ο έλεγχος, πραγματοποιήθηκε μετά την αποκάλυψη της πράξης του κατηγορουμένου και κατέδειξε ότι, κατά το χρονικό διάστημα από 1-1-1997 έως 31-12-2011, οι συγγενείς του είχαν αποκρύ-

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
Ο ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
Μ. ΣΥΜΕΩΝ

9

μωφ

57/64

ABIZIGGA

- 61 -

55^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ψει φορολογητέα εισοδήματα, που ανέρχονταν συνολικά, για τα 15 οικονομικά έτη του ως άνω χρονικού διαστήματος, ως προς α) τον Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.457.210,48 ευρώ, β) το Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη, στο ποσό των 1.666.318,05 ευρώ και γ) την Ελένη Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμ. Σικιαρίδη, στο ποσό των 2.987.660,08 ευρώ. Το όφελος, που θα απεκόμιζαν οι ως άνω από την αποφυγή του φορολογικού ελέγχου και η αντίστοιχη ζημία, που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου και συνίστατο στο ποσό των αναλογούντων στο αποκρυβέν εισόδημα φόρων, υπερέβαινε για τον καθένα το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και, πάντως, δεν ήταν κατώτερο των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσσώνη, των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και, συνολικά, ως προς όλους τους συγγενείς του κατηγορουμένου, τουλάχιστον του ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ. Ως εκ τούτου, η ζημία που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου, λόγω του ύψους αυτής και της αντικειμενικής αξίας του συνολικού ποσού της στις συναλλαγές, είναι ιδιαίτερα μεγάλη. -Και

2) Έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα, επιχείρησε πράξη που περιείχε, τουλάχιστον, αρχή εκτελέσεως, πλην, όμως, το κακούργημα δεν ολοκληρώθηκε από αίτια εξωτερικά και ανεξάρτητα από τη θέλησή του. Ειδικότερα, κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, αφού μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα, επιχείρησε να ελαττώσει εν γνώσει του, για να ωφεληθούν άλλοι, τη δημόσια περιουσία, της οποίας η διαχείριση του ήταν εμπιστευμένη, η δε αντίστοιχη ζημία, που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου υπερέβαινε το ποσό των 150.000 ευρώ και ήταν ιδιαίτερος μεγάλη. Περισσότερο συγκεκριμένα: Με την ιδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, την οποία είχε, ήταν ο κατ' εξοχήν αρμόδιος, σύμφωνα με το άρθρο 2 του τότε ισχύοντος ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», για να εποπτεύει και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά. Ενώ, λοιπόν, κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη πράξη, έλαβε στην κατοχή του, από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, τον πρω-

58/61

- 62 -

ΑΒΙ2Ι6GA

56^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

τότυπο ψηφιακό δίσκο CD των γαλλικών αρχών, που περιείχε σε ηλεκτρονική μορφή, μέσα σε ηλεκτρονικό φάκελο (folder) με την ονομασία «GREECE», δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) καρτέλες κίνησης λογαριασμών, που αντιστοιχούσαν σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία συνδέονταν φορολογικώς με την Ελλάδα και φέρονταν να έχουν καταθέσεις στην τράπεζα «HSBC», στη Γενεύη της Ελβετίας, κατά το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο 2005 μέχρι το Φεβρουάριο 2007, με την ίδια, παράνομη ενέργεια, που ήδη αναφέρθηκε, δηλαδή της νόθευσης του περιεχομένου της φορητής μονάδας αποθήκευσης USB, στην οποία δεν εμφανίζονταν πλέον τα συγκεκριμένα τρία (3) ηλεκτρονικά αρχεία που αφορούσαν στους ως άνω συγγενείς του, προσπάθησε να ελαττώσει, με τη θέλησή του και τελώντας σε γνώση της ελάττωσης που επρόκειτο να επέλθει, την περιουσία του Δημοσίου, της οποίας είχε τη διαχείριση. Αυτό θα γινόταν, διότι μετά τη νόθευση, που επέφερε, δεν θα προσδιοριζόταν σε βάρος των συγγενών του ο φόρος, που αντιστοιχούσε στα εισοδήματά τους για την περίοδο από 1-1-1997 έως 31-12-2011, ανερχόμενα στο ύψος που αναφέρεται στην προηγούμενη πράξη. Κατά την πράξη του, ενήργησε με σκοπό αφ' ενός να αποκρύψει το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι συγγενείς του αναφέρονταν στη «λίστα Falciani» και, με τον τρόπο αυτό, να αποφύγει τη βλάβη της πολιτικής του εικόνας ως Υπουργού Οικονομικών και αφ' ετέρου να ωφεληθούν οι ως άνω συγγενείς του, στο όνομα των οποίων υπήρχαν καρτέλες κίνησης λογαριασμών στον ψηφιακό δίσκο CD, κατά τα ποσά που θα καλούνταν να καταβάλουν στο Δημόσιο ως φόρο για εισοδήματα που δεν δηλώθηκαν, στην περίπτωση που αυτό ήθελε διαπιστωθεί από το σχετικό φορολογικό έλεγχο. Το όφελος που θα αποκόμιζαν οι συγγενείς του και η αντίστοιχη ζημία, που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου και συνίστατο στην απώλεια του ποσού των αναλογούντων στα ως άνω εισοδήματα φόρων, υπερέβαιναν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και, πάντως, το ποσό αυτό δεν ήταν κατώτερο, των τετρακοσίων τριάντα χιλιάδων (430.000) ευρώ για τον Ανδρέα Ρωσσώνη, των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τον Συμεών Σικιαρίδη και του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για την Ελένη Παπακωνσταντίνου και, συνολικά, για όλους μαζί, του ενός εκατομμυρίου εννιακοσίων τριάντα χιλιάδων (1.930.000) ευρώ. Η ζημία, που απειλήθηκε σε βάρος του Δημοσίου, λόγω του ύ-

59/64

- 63 -

AB1216GA

57^η σελίδα του 3/2014 βουλεύματος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

ψους αυτής και της αντικειμενικής αξίας του συνολικού ποσού στις συναλλαγές, είναι ιδιαίτερα μεγάλη. Για τη συγκάλυψη της πράξης της απιστίας στην υπηρεσία μεταχειρίστηκε τα ιδιαίτερα τεχνάσματα της απόκρυψης του ψηφιακού δίσκου, που είχε παραλάβει από τις γαλλικές αρχές και της αλλοίωσης του αντιγράφου του δίσκου αυτού, που είχε δημιουργήσει ο ίδιος στη φορητή μονάδα αποθήκευσης USB. Πλην, όμως, δεν κατόρθωσε να ολοκληρώσει την πράξη του και, τελικώς, η ελάττωση της περιουσίας του Δημοσίου δεν επήλθε, διότι αποκαλύφθηκε η νόθευση, διαπιστώθηκε το περιεχόμενο των διαγραφέντων τριών (3) ηλεκτρονικών αρχείων και, μετά το φορολογικό έλεγχο που ακολούθησε, καταλογίσθηκαν οι αναλογούντες φόροι στους ως άνω συγγενείς του.

ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία σε βάρος των κατηγορουμένων 1) Ανδρέα Ρωσσώνη του Ιωάννη, κατοίκου Φιλοθέης Αττικής, οδός Μακεδονίας 31, 2) Συμεών Σικιαρίδη του Ιωάννη και 3) Ελένης Παπακωνσταντίνου του Μιχαήλ, συζ. Συμεών Σικιαρίδη, κατοίκων Αθηνών, οδός Ρηγίλλης 15, για ηθική αυτουργία στις πράξεις της νόθευσης εγγράφου από υπάλληλο και της απιστίας στην υπηρεσία, σε βαθμό κακουργήματος, οι οποίες, κατά τα προεκτεθέντα, αποδίδονται στον κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου, ως φυσικό αυτουργό.

ΑΠΟΦΑΙΝΕΤΑΙ ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία σε βάρος του κατηγορουμένου Γεωργίου Παπακωνσταντίνου για την πράξη της παράβασης καθήκοντος και συγκεκριμένα για το ότι, από 30-9-2010 μέχρι 16-6-2011, έχοντας την ιδιότητα του υπαλλήλου, με πρόθεση παρέβη τα καθήκοντα της υπηρεσίας του, με σκοπό να προσπορίσει σε άλλους παράνομο όφελος. Ειδικότερα, ενώ τα καθήκοντά του ως Υπουργού Οικονομικών επέβαλαν, σύμφωνα με το άρθρο 2 του τότε ισχύοντος ν. 2362/1995 «Κώδικας Δημοσίου Λογιστικού», να εποπτεύει, ως ο κατ' εξοχήν αρμόδιος και να κατευθύνει τις δημόσιες υπηρεσίες, που έχουν αρμοδιότητα για τον προσδιορισμό, την είσπραξη και τη διαχείριση των φόρων και των δημοσίων εσόδων γενικά, αφού, κατά τα εκτεθέντα στις προηγούμενες πράξεις, έλαβε στην κατοχή του από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Οικονομικών του Υπουργείου Οικονομικών της Γαλλίας, στα πλαίσια διοικητικής συνδρομής, που προβλέπεται από σύμβαση μεταξύ των δύο χωρών και από ευρωπαϊκή οδηγία

60/61

AB2169A

- 64 -

58^η σελίδα του 3/2014 βουλευμάτος
του Δικαστικού Συμβουλίου του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 86 παρ.4 του Συντάγματος

α, τον ψηφιακό δίσκο CD που περιείχε τα δύο χιλιάδες εξήντα δύο (2.062) ηλεκτρονικά αρχεία με τα ονόματα ελλήνων φορολογουμένων, που είχαν καταθέσει στο υποκατάστημα της τράπεζας «HSBC» στη Γενεύη της Ελβετίας, να μεριμνήσει ώστε να εγγραφούν και καταχωρηθούν, κατά τα κεκανονισμένα και προβλεπόμενα, στο οικείο πρωτόκολλο του Υπουργείου Οικονομικών, ο εν λόγω ψηφιακός δίσκος και το έγγραφο που τον συνόδευε και στη συνέχεια να δώσει εντολή στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), την πρωτίστως αρμόδια υπηρεσία, για άμεση έναρξη φορολογικών ελέγχων όλων των φυσικών και νομικών προσώπων που αναφέρονταν στα 2.062 ηλεκτρονικά αρχεία του ως άνω ψηφιακού δίσκου, παρέλειψε την άσκηση των κατά νόμο οφειλομένων αυτών καθηκόντων του και δεν έδωσε τη σχετική εντολή στο ΣΔΟΕ, σκοπώντας, εκτός της αποφυγής διαπίστωσης των αποκρυβέντων εισοδημάτων και της καταβολής των αναλογούντων σ' αυτά φόρων, προσαυξήσεων κλπ των συγγενικών του προσώπων, να ωφεληθούν, παρανόμως, από τη δυσχέραση και τη μη άμεση έναρξη του επιβαλλόμενου φορολογικού ελέγχου, όσα από τα λοιπά φυσικά και νομικά πρόσωπα από τα δύο χιλιάδες πενήντα εννέα (2.059), πλέον, της λίστας, είχαν αποκρύψει φορολογητέα εισοδήματα.

ΔΙΑΤΗΡΕΙ την ισχύ της με αριθμό 1/2014 διάταξης του αρεοπαγίτη ανακριτή, με την οποία επιβλήθηκαν στον κατηγορούμενο Γεώργιο Παπακωνσταντίνου οι περιοριστικοί όροι 1) της καταβολής εγγυοδοσίας ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και 2) της εμφάνισης, μια φορά στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα, στο αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ και **ΕΓΙΝΕ** στην Αθήνα, κατά τις ημερομηνίες 15^η Οκτωβρίου, 3^η και 19^η Νοεμβρίου και 2^α και 9^η Δεκεμβρίου του έτους 2014 και **ΕΚΔΟΘΗΚΕ** στον ίδιο τόπο, την 11^η Δεκεμβρίου του έτους 2014.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

>>

Φ Ε Π Η Θ Η Κ Ε

Ο Εισαγγεστής

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Η πρώτη με αριθμό 3292/3-10-2014 ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Μεσσηνίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Πετράκου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με την πορεία υλοποίησης της εξωδικαστικής συμφωνίας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της «SIEMENS», δεν θα συζητηθεί και διαγράφεται.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 1547/25-9-2014 αναφορά πρώτου κύκλου του πρώην Προέδρου της Βουλής και Βουλευτή Β' Αθηνών του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Απόστολου Κακλαμάνη προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με τις μειώσεις των επικουρικών συντάξεων σε συνταξιούχους του ΤΕΑΠΕΤΕ με βάση το άρθρο 2 του ν.4024/2011.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η αναφορά μου αυτή προς τον Υπουργό Εργασίας και ειδικότερα εις τον παριστάμενο αρμόδιο Υφυπουργό τον κ. Αντώνιο Μπέζα αφορά τους συνταξιούχους της Εμπορικής Τραπεζής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Κύριε Πρόεδρε, δεν ακούγεστε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ακούγομαι τώρα; Ωραία.

Αφορά, λοιπόν, κύριε Υπουργέ τους συνταξιούχους της Εμπορικής Τραπεζής, οι οποίοι είτε είχαν συνταξιοδοτηθεί μέχρι το 2006 ή υπήχθησαν στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς. Μετά ταύτα, αυτοί πλέον έχουν την κύρια σύνταξη τους από το ΙΚΑ, την επικουρική τους από το Επικουρικό Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών ή από το Επικουρικό Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζών. Στα αρκτικόλεξα προσπαθώ να πω τους τίτλους όπως είναι, γιατί μπερδεύουν κάποιους.

Το 2011 επεβλήθη μία περιοική 15% στις επικουρικές συντάξεις αυτών που παίρνουν επικουρική σύνταξη είτε από το Επικουρικό Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζών (ΕΤΑΤ) είτε από το Επικουρικό Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών, δηλαδή από το ΙΚΑ. Σε αυτούς, όμως, που παρέμειναν στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζής -που από εκεί παίρνουν μαζί επικουρική και ουσιαστικά και την κύρια σύνταξη- επεβλήθη συνολικά το 15% επί του 50% του συνόλου, του συνολικού ποσού. Και όπως αντιλαμβάνεστε, υπάρχει μια άνιση μεταχείριση. Και διαμαρτύρονται γι' αυτό.

Εάν ενθυμείστε, μάλιστα, κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής της Βουλής για τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς κοινής ωφέλειας, για την τοποθέτηση της νέας Προέδρου στο Ειδικό Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζών, έθεσα το θέμα αυτό και σας παρέδωσα και πάλι για δεύτερη φορά το σχετικό υπόμνημα των ενδιαφερομένων.

Και συναφώς με αυτό σας παρακαλώ να δείτε το θέμα που αφορά ότι από το ένα εκατομμύριο των συνταξιούχων μόνο οι πέντε χιλιάδες τετρακόσιοι συνταξιούχοι της Εμπορικής Τραπεζής δεν έχουν πάρει την εισοδηματική αύξηση 2% με 3% που έδωσε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 2008. Η χώρα πήγαινε κατά κρημνών, αλλά η κυβέρνηση εκείνη διόριζε στο δημόσιο και έδινε και αυξήσεις. Αυτές τις πήραν μεν οι άλλοι συνταξιούχοι, αλλά αυτοί ειδικώς δεν έχουν πάρει ακόμη αυτή την αναδομητική πλέον -πάνω πάνω από πέντε χρόνια τώρα- αύξηση. Και παρά την απόφαση του ταμείου, με παρότρυνση μάλιστα του κ. Βρούτση, εντούτοις ακόμα δεν τους έχει καταβληθεί.

Δεν καταλαβαίνω εγώ αυτή την πολιτική. Το ταμείο έχει -δόξα τω Θεώ- αποθεματικά 2,5 δισεκατομμύρια. Δεν είναι σωστό. Είναι μικροσυνταξιούχοι, που άλλωστε έχουν υποστεί πλείστες όσες μέχρι τώρα περικοπές και περιορισμούς και δεν μπορούμε να τους ταλαιπωρούμε για πράγματα, τα οποία δικαιούνται και οφείλουμε να τα καλύψουμε.

Ελπίζω η απάντησή σας να είναι ικανοποιητική για να μην επανέλθω δριμύτερος!

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Καλαντζής): Τον λόγο έχει ο κύ-

ριος Υπουργός.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για ένα -θα το έλεγα- πολύπλοκο συνταξιοδοτικό καθεστώς, που θα προσπαθήσω να το παρουσιάσω στο σύντομο χρόνο της πρωτολογίας μου.

Πράγματι με το ν. 3455/2006 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΤΕΑΠΕΤΕ, του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδας, υπήχθησαν υποχρεωτικά είτε στο τώως ΕΤΕΑΜ, Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών, νυν ΕΤΕΑ, Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης είτε στο ΕΤΑΤ.

Πώς έγινε αυτός ο διαχωρισμός; Οι μέχρι την ημερομηνία υπαγωγής -17-4-2006- συνταξιούχοι του ΤΕΑΠΕΤΕ κατέστησαν συνταξιούχοι του τώως ΕΤΕΑΜ, του νυν ΕΤΕΑ, το οποίο έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου την καταβολή της σύνταξής τους, είτε αυτή αντιστοιχεί σε προσυνταξιοδοτικό καθεστώς -δίνει και κύρια και επικουρική, αλλά σε καθεστώς προσυνταξιοδοτικό- είτε σε επικουρική σύνταξη. Υπάρχουν κάποιοι, οι οποίοι παίρνουν μόνο την επικουρική σύνταξη. Άρα, αυτοί οι οποίοι ήταν συνταξιούχοι στις 17-4-2006 έχουν υπαχθεί στο τώως ΕΤΕΑΜ, νυν ΕΤΕΑ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ-ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΜΕΙΜΑΡΑΚΗΣ**)

Οι μέχρι τις 17-4-2006 ασφαλισμένοι του ΤΕΑΠΕΤΕ, οι οποίοι καθίστανται συνταξιούχοι μετά απ' αυτήν την ημερομηνία, υπήχθησαν στο ΕΤΑΤ, το οποίο καταβάλλει τις προσυνταξιοδοτικές παροχές, δηλαδή πάλι κύρια και επικουρική σύνταξη, που προβλέπει η νομοθεσία αυτού του φορέα. Και πότε τις καταβάλλει; Μέχρι να θεμελιώσουν κύρια σύνταξη. Όταν θεμελιώσουν κύρια σύνταξη, παίρνουν την κύρια σύνταξη από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και η επικουρική σύνταξη δίδεται από το ΕΤΕΑ, το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης.

Στην περίπτωση αυτή, όπου έχουμε κύρια σύνταξη από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και επικουρική από το ΕΤΕΑ, το ΕΤΑΤ συνεχίζει να καταβάλλει ένα επιπλέον ποσό σύνταξης, που συμπληρώνει αυτήν του ΕΤΕΑ, τώως ΕΤΕΑΜ -σας μπέρδεψα, αλλά είναι πολύπλοκο το καθεστώς- προκειμένου να λαμβάνουν το ίδιο ποσοστό σύνταξης με αυτό που προκύπτει από το προϊσχύον ασφαλιστικό καθεστώς. Δηλαδή, αυτή η καταβαλλόμενη από το ΕΤΑΤ επικουρική σύνταξη, που συνεχίζει να καταβάλλεται, αποτελεί τη διαφορά των ποσών των συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των διατάξεων του τώως ΕΤΕΑΜ και των καταστατικών διατάξεων του ΤΕΑΠΕΤΕ. Αυτό είναι το καθεστώς.

Πράγματι, με το ν.4024/2011 και συγκεκριμένα με το άρθρο 2 υπήρξαν μειώσεις από 1-11-2011 των επικουρικών συντάξεων συγκεκριμένων φορέων επικουρικής ασφάλισης, με σκοπό τη διασφάλιση της βιωσιμότητας αυτών των φορέων και την ομαλή συνέχιση της καταβολής των συντάξεων. Δεν υπήρξαν εκ παραδρομής διαφορετικά ποσοστά μείωσης. Τα διαφορετικά ποσοστά μείωσης, στα οποία αναφερθήκατε, υπάρχουν, διότι είναι διαφορετικές οι ανάγκες για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του κάθε ταμείου. Άλλο Ταμείο το τώως ΕΤΕΑΜ, νυν ΕΤΕΑ, το οποίο αφορά στην επικουρική σύνταξη περίπου ενός εκατομμυρίου συνταξιούχων μισθωτών του ιδιωτικού τομέα και άλλο Ταμείο, πολύ μικρότερο -αφορά μόνο κάποιες χιλιάδες συνταξιούχους- το ΕΤΑΤ.

Στους συνταξιούχους του τώως ΕΤΕΑΜ, το τμήμα της μηνιαίας επικουρικής σύνταξης, το οποίο υπερβαίνει τα 150 ευρώ μειώθηκε σε ποσοστό 30%. Δεν μειώθηκε όλη η επικουρική σύνταξη κατά 30%, αλλά το ποσό της επικουρικής που υπερβαίνει τα 150 ευρώ, ενώ στους άλλους, στους συνταξιούχους που παίρνουν σύνταξη από το ΕΤΑΤ, προβλέπεται μείωση 15% της επικουρικής σύνταξης στο σύνολο της επικουρικής σύνταξης. Δηλαδή, από τη μια μεριά έχουμε στο σύνολο της επικουρικής σύνταξης μείωση 15% και από την άλλη, στο ποσό πάνω από τα 150 ευρώ μείωση κατά 30%. Αυτό έγινε, διότι υπάρχουν, όπως είπαμε και πριν, διαφορετικοί λόγοι για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δύο ταμείων. Είναι διαφορετικά τα δύο ταμεία και άλλες οι ανάγκες που υπήρξαν. Γι' αυτό υπάρχει και αυτό το διαφορετικό ποσοστό μείωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαράκης): Ο Πρόεδρος, ο κ. Κακλαμάνης, έχει τον λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ελπίζω ο κύριος Υπουργός τουλάχιστον να κρατήσει σημείωση, για να εφαρμοστεί η απόφαση που με επιμέλεια του Υπουργείου σας και του Υπουργού, του κ. Βρούτση, ελήφθη από το Επικουρικό Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζών για την καταβολή των αναδρομικών, που, όπως είπα, δόθηκαν σε όλους τους συνταξιούχους, σε περίπου ένα εκατομμύριο συνταξιούχους, εκτός από αυτούς, ενώ το ταμείο έχει 2,5 δισεκατομμύρια αποθεματικό, διότι δεν είναι σωστό να τρέχουν στα δικαστήρια για κάτι που αυτονοήτως πρέπει να το πάρουν.

Στο πρώτο θέμα που ανέπτυξα, παρά το μπέρδεμα που έχουμε με τους τίτλους -τώρα, πώς έγιναν και αυτά, ήταν και αυτή η ασφαλιστική σας μεταρρύθμιση που δεν μπορούμε ούτε εμείς να βρούμε άκρη με τους τίτλους- αυτό που είναι η ουσία, που είναι και λίγο παράδοξο, είναι ότι εκεί που επιβάλλεται το 30% η επιβάρυνση είναι μικρότερη από εκεί που επιβάλλεται το 15%, διότι εκεί, στην άλλη περίπτωση, επιβάλλεται στο σύνολο, που είναι μαζί και η κανονική σύνταξη με προσυνταξιοδοτικό καθεστώς και η επικουρική.

Και στη μια και στην άλλη περίπτωση, οι άνθρωποι έχουν καταβάλει χρόνια πολλά τις εισφορές τους και συνεχίζουν μέχρι να βγουν οι άλλοι, και στη σύνταξη να την παίρνουν από το ΙΚΑ, δηλαδή το ΕΤΕΑΜ, που έγινε ΕΤΕΑ κ.λπ.. Δεν καταλαβαίνω γιατί όλες αυτές οι μετονομασίες.

Αρα, λοιπόν, αυτό που παρακαλώ και πάλι που πρέπει να δείτε είναι να έχουν την όποια επιβάρυνση του νόμου του '11 εξίσου και οι μεν και οι δε. Η ισότητα είναι κάτι το στοιχειώδες, όταν μάλιστα δεν είναι κάτι που η εφαρμογή του υπερβάλλει σε δαπάνη, ώστε να γίνεται όλη αυτή η αναστάτωση, η πικρία που δημιουργείται, η αγανάκτηση που ακολουθεί, η οργή κι όλα τα άλλα. Στις σημερινές συνθήκες δυστυχώς δεν κοιτάζουμε πώς να ηρεμήσουμε τον κόσμο, αλλά να μην τον αδικούμε. Αυτό σας παρακαλώ.

Και για το θέμα της αναδρομικής καταβολής του 2% με 3% που είχατε αποφασίσει τότε, θα είχατε συμβάλει κι εσείς ως Υφυπουργός επί των εσόδων ότι ναι, να δώσουμε. Δώσατε και μας πήγατε εκεί που, αν δεν ήταν το ΠΑΣΟΚ να πάρει αυτήν τη βόμβα, όλοι αυτοί που φωνάζουν εδώ που ήρθαν στο Σύνταγμα και έλεγαν «να καεί το ...» -όπως αποκαλούσαν τη Βουλή- θα σφαζόντουσαν μεταξύ τους.

Είναι αλήθεια ιστορική. Από εκεί και πέρα, ας κάνουμε ό,τι θέλουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Θα αφήσω την ιστορική αλήθεια. Δεν θα απαντήσω γι' αυτό. Θα έρθω στα δύο συγκεκριμένα θέματα που θίξατε.

Όσον αφορά τα αναδρομικά -το πρώτο θέμα- τα αναδρομικά έχουν δεσμευθεί ότι θα δοθούν. Έγινε και μια συνάντηση με το Σύλλογο των Συνταξιούχων της Εμπορικής Τράπεζας στο γραφείο το δικό μου και με την παρουσία του Διοικητού του ΕΤΕΑ, δηλαδή του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης, υπάρχει ένα πρόβλημα σε σχέση με τα αρχεία των ασφαλισμένων. Πρέπει να ξεκαθαριστούν και το επόμενο διάστημα -πιστεύω, από τις αρχές του έτους- θα αρχίσουν να δίνονται αυτά τα αναδρομικά. Αυτό για το πρώτο θέμα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Συγγνώμη, αλλά ίσως έχει γίνει κάποιο λάθος. Αλλά το λάθος, κύριε Υπουργέ, που μπορεί ο Σύλλογος των Συνταξιούχων δικαίως να προσπαθεί να το λύσει, δεν πρέπει να αποβεί σε βάρος των άλλων, να τους παραπέμψουμε σε ελληνικές καλές νδες.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Όχι, όχι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτό σας το λέω, γιατί ξέρω το θέμα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Θα δοθούν και υπάρχει και οικονομική δυνατότητα από το ταμείο για να δοθούν. Πρέπει, όμως, να ξέρουμε σε ποιους τα δίνουμε. Έπρεπε αυτό να είχε ξεκαθαριστεί πολύ πιο πριν.

Τώρα, όσον αφορά το άλλο θέμα, να υπάρχει ενιαίο ποσοστό μείωσης, επαναλαμβάνω, δεν μπορεί να εφαρμοστεί αυτή η πρόταση, η νομοθετική διάταξη η οποία υπάρχει στο υπόμνημα το οποίο έχετε καταθέσει στη Βουλή, για τρεις λόγους:

Ο πρώτος λόγος είναι αυτός τον οποίον ανέφερα στην πρωτολογία μου, ότι υπάρχει διαφορετικό ποσοστό μείωσης, διότι είναι διαφορετικές οι ανάγκες του κάθε ταμείου. Άλλο το τέως ΕΤΕΑΜ, νυν ΕΤΕΑ, που έχει 30% και δεν αφορά μόνο τους συνταξιούχους της Εμπορικής Τράπεζας, αλλά το σύνολο των συνταξιούχων που παίρνουν επικουρική σύνταξη από τον ιδιωτικό τομέα, και άλλο το ΕΤΑΤ, το οποίο είναι ένα ταμείο με πολύ λιγότερους συνταξιούχους. Ένας λόγος είναι αυτός.

Ο δεύτερος λόγος είναι διότι, στο μεν τέως ΕΤΕΑΜ, έχουμε ένα ποσοστό μείωσης κατά 30% στο ποσό της επικουρικής πάνω από 150 ευρώ, στο δε ΕΤΑΤ, έχουμε 15% στο σύνολο της επικουρικής. Εάν πάρουμε το μέσο όρο της επικουρικής...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Είναι μαζί και η βασική σύνταξη.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Όχι, όχι μόνο της επικουρικής.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν είναι μόνο η επικουρική.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Μόνο της επικουρικής. Υπάρχει κι άλλη μείωση και στα δυο ταμεία 15% στο σύνολο της κύριας και της επικουρικής. Αν συγκρίνουμε αυτές τις δυο μειώσεις στα απόλυτα νούμερα, θα δούμε ότι είναι περίπου κοντά. Είναι μεγαλύτερο το 30%, αλλά δεν διαφέρει πολύ από το 15% στο σύνολο της επικουρικής.

Και ο τρίτος λόγος -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- είναι ότι εάν πάμε στο 15% τους συνταξιούχους του τέως ΕΤΕΑΜ, που τώρα είναι στο 30% στο ποσό πάνω από 150 ευρώ, που προέρχονται από το ΤΕΑΠΕΤΕ -αποκλειστικά αυτούς, ενώ στο τέως ΕΤΕΑΜ είπα ότι είναι ένα εκατομμύριο συνταξιούχοι- τότε θα υπάρχει μια άδικη μεταχείριση σε βάρος των άλλων συνταξιούχων, θα υπάρξει μια άδικη μεταχείριση των λοιπών συνταξιούχων σε βάρος των συνταξιούχων που προέρχονται από το ΤΕΑΠΕΤΕ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εγώ ζητώ επί της αυτής κατηγορίας να εφαρμοστούν τα ίσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Η τρίτη με αριθμό 3709/16-10-2014 ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατωτή προς τον Υπουργό Υγείας, σχετικά με τη διακοπή λειτουργίας του Κολυμβητηρίου στο Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης στο Ίλιον, δεν συζητείται και διαγράφεται.

Η τέταρτη με αριθμό 400/3-7-2014 αναφορά πρώτου κύκλου του Βουλευτή Κιλκίς των Ανεξαρτήτων Δημοκρατικών Βουλευτών κ. Θεόδωρου Παραστατίδη προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με την καταβολή δεδουλευμένων και αποκατάστασης των εργαζομένων στην εταιρεία «ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ «ΑΛΜΑΚΟ» Α.Ε.», δεν συζητείται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού και διαγράφεται.

Θα συζητηθεί τώρα η πρώτη με αριθμό 2800/22-9-2014 ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δημητρίου Στρατούλη προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σχετικά με την πολιτική στεγαστικής προστασίας και την ταλαιπωρία των δικαιούχων του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας.

Τον λόγο έχει ο κ. Στρατούλης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γνωστό ότι στις 28 Φεβρουαρίου 2012 καταργήθηκαν, με πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας και ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας. Εμείς, βεβαίως, τότε είχαμε διαφωνήσει ριζικά, διότι θεωρούσαμε ότι με αυτόν τον τρόπο θα ακυρωθούν ή θα συρρικνωθούν κοινωνικές πολιτικές, από τις οποίες επωφελούνταν τα πιο χαμηλόμισθα στρώματα της μισθωτής εργασίας. Είχαμε πει ότι αυτό το μέτρο ήταν και αδικαιολόγητο, διότι δεν υπήρχε ούτε ευρώ χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό -χρηματοδοτούνταν από εισφορές

εργαζομένων και εργοδοτών- και πως οι μόνοι που θα κέρδιζαν θα ήταν οι μεγάλες επιχειρήσεις, περίπου 250 εκατομμύρια ευρώ ετησίως, από την κατάργηση της εργοδοτικής εισφοράς τους στους δύο αυτούς οργανισμούς κοινωνικής πολιτικής.

Ωστόσο, παρέμεινε η εργατική εισφορά. Μεταφέρθηκε, συμπρικνωμένο, το έργο των δύο οργανισμών στον ΟΑΕΔ, αλλά υπάρχουν πάρα πολλές εκκρεμότητες από τότε. Υπάρχει η βασική εκκρεμότητα ότι δεν υπάρχει πλέον δημόσιο πρόγραμμα στεγαστικής πολιτικής, δηλαδή πρόγραμμα κατασκευής εργατικών κατοικιών.

Επιπροσθέτως, δεν υπάρχει πλέον πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου για όσους εργαζόμενους χαμηλόμισθους ενοικιάζουν σπίτι. Υπήρχαν δεκαπέντε χιλιάδες εκκρεμότητες για να δοθούν παραχωρητήρια σε αυτούς οι οποίοι είχαν κληρωθεί για εργατικές κατοικίες.

Επίσης, για δύο ολόκληρα χρόνια –μέχρι τον Οκτώβριο του 2014 που η Κυβέρνηση έκανε κάποια ρύθμιση- υπήρχε πρόβλημα με όσους είχαν πάρει –και ήταν δεκάδες χιλιάδες- δάνεια από εμπορικές τράπεζες με επιδοτούμενα επιτόκια για εννέα χρόνια από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας. Οι τράπεζες δεν έκαναν ρυθμίσεις για τα δάνειά τους, που δεν μπορούσαν μέσα στην περίοδο της κρίσης να αποπληρώσουν λόγω οικονομικών δυσκολιών, παρά μόνο εάν παραιτούνταν από την επιδότηση επιτοκίου που έδινε ο ΟΕΚ.

Κατόπιν αυτού, θα ήθελα να ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, τέσσερα πράγματα:

Πρώτον, η ρύθμιση την οποία κάνατε με το άρθρο 55 του ν. 4305/2014 σε ποιο βαθμό προχωράει; Έχετε εικόνα; Πόσους αφορά; Η εκτίμηση η δική μας ήταν ότι αφορούσε ενενήντα επτά χιλιάδες. Από αυτούς –πάλι εκτίμηση δική μας είναι- οι τριάντα έξι χιλιάδες δεν μπορούσαν να μπουν στη ρύθμιση, γιατί δεν είχαν ενήμερα δάνεια και χρωστούσαν πάνω από έξι μήνες. Εν πάση περιπτώσει, ποια είναι η πορεία εφαρμογής αυτής της διάταξης;

Δεύτερον, τι σκέφτεστε και τι σκέφτεται ο ΟΑΕΔ πλέον που έχει αυτή την ευθύνη των δύο πρώην οργανισμών κοινωνικής πολιτικής για πρόγραμμα στεγαστικής πολιτικής είτε αφορά εργατικές κατοικίες είτε αφορά επιδότηση ενοικίου;

Τρίτον, τι έχετε κάνει με τα δεκαπέντε χιλιάδες παραχωρητήρια εργατικών κατοικιών που εκκρεμούσαν προς τους δικαιούχους;

Τέταρτον, τι σκέφτεστε να κάνετε σε σχέση με αυτούς οι οποίοι είχαν πάρει δάνεια από τον ίδιο τον ΟΕΚ; Ποιες ρυθμίσεις εφαρμόζετε; Και, επίσης, τι σκέφτεστε να κάνετε στην κατεύθυνση βελτίωσης αυτών των ρυθμίσεων, γιατί οι επιβαρύνσεις από τόκους και προσαυξήσεις είναι πάρα πολύ μεγάλες;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Ο Υφυπουργός κ. Πλακωτάκης έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΩΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Με το ν. 4144/2013 τον σκοπό της στεγαστικής προστασίας των εργαζομένων, αλλά και των οικογενειών τους, ανέλαβε ο ΟΑΕΔ τον Απρίλιο του 2013. Έκτοτε υπήρξε προβληματισμός όσον αφορά το κατά πόσο μπορούν, η διοίκηση αλλά και οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, να προχωρήσουν σε νέα προγράμματα στέγασης, έτσι ώστε να καλύπτονται πραγματικές ανάγκες των δικαιούχων, όσο βεβαίως και οι δυνατότητες του φορέα μέσα στο κλίμα της γνωστής οικονομικής συγκυρίας.

Θα πρέπει εδώ να επισημανθεί ότι στον ειδικό λογαριασμό για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών, ο οποίος τηρείται στον ΟΑΕΔ και εκεί όπου συγκεντρώνονται οι υποχρεωτικές εισφορές των δικαιούχων, δεν αποδίδονται από το ΙΚΑ που είναι ο φορέας είσπραξης των εισφορών. Και αυτό δεν είναι ένα τυρινό φαινόμενο. Είναι ένα φαινόμενο δεκαετιών. Οπότε, εκ του αντικειμένου δεν υπάρχει η δυνατότητα εφαρμογής προγραμμάτων βασιζόμενα στις εισφορές των εργαζομένων.

Αντίθετα, στο πλαίσιο της επιδότησης του επιτοκίου, ο ΟΑΕΔ πληροί τις υποχρεώσεις του για χορηγηθέντα από τραπεζικά κεφάλαια δάνεια. Μάλιστα, με τον τελευταίο νόμο, που και εσείς

μνημονεύσατε, τον ν.4305/2014, συγκεκριμενοποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων οι δανειολήπτες με επιδότηση επιτοκίου μπορούν να επιμηκύνουν τα δάνειά τους, χωρίς να χάνεται η επιδότηση του επιτοκίου.

Σε ό,τι αφορά το γιατί δεν έχει προχωρήσει το θέμα των παραχωρητηρίων, ξέρετε ότι τα παραχωρητήρια είναι μία σύνθετη διαδικασία. Περιλαμβάνει, για παράδειγμα, κοστολογίες και συγγραφή των συστάσεων οριζόντιας ιδιοκτησίας, αλλά και άλλες υπηρεσίες και τρίτους, όπως πολεοδομίες, συμβολαιογραφεία, κτηματολογικά γραφεία.

Προς το παρόν –και θέλω να ενημερώσω τον αγαπητό συνάδελφο- έχουν εκδοθεί πενήντα εννέα οριστικοί τίτλοι κυριότητας, εκ των οποίων οι τριάντα τρεις αφορούν τον οικισμό Αίγιο-6. Ωστόσο, θα εκδοθούν άμεσα τίτλοι για επτακόσιες ενενήντα οκτώ κατοικίες.

Επιπλέον, στη διαδικασία της κοστολόγησης, που είναι και η βασική προϋπόθεση για την έκδοση των οριστικών παραχωρητηρίων, βρίσκονται συνολικά τρεις χιλιάδες εβδομήντα μία κατοικίες. Δηλαδή, επίκειται η έκδοση τίτλων κυριότητας για τέσσερις χιλιάδες εβδομήντα τριάντα έξι κατοικίες.

Τέλος, με υπογραφή του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για τη διενέργεια απογραφών, προκειμένου να γίνουν κληρώσεις για εκατόν σαράντα κενές και αδιάθετες κατοικίες σε δεκαοκτώ συνολικά περιοχές ανά την επικράτεια. Η έναρξη αυτών των απογραφών θα γίνει μέσα στον Ιανουάριο του 2015.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Ο κ. Στρατούλης έχει τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η δική μας εκτίμηση, κύριε Υπουργέ, είναι ότι μπορείτε –και πρέπει- να προχωρήσετε πιο γρήγορα στην ολοκλήρωση της εκκρεμότητας που υπάρχει με τα δεκαπέντε χιλιάδες παραχωρητήρια, με την προϋπόθεση ότι θα αξιοποιηθεί προσωπικό του πρώην Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας που έχει ενταχθεί στον ΟΑΕΔ, όπως πολιτικοί μηχανικοί και άλλες τέτοιες κατηγορίες, που έχουν εξειδίκευση σε αυτό το αντικείμενο. Ένα μεγάλο μέρος αυτού του προσωπικού είναι παραπεταμένο στα γκισέ του ΟΑΕΔ, ενώ πραγματικά θα μπορούσε να αξιοποιηθεί με τη συγκρότηση κλιμακίου ή κλιμακίων, που με πιο γρήγορους ρυθμούς θα περάτωνα αυτή την εκκρεμότητα.

Σας καλούμε, λοιπόν, να πάρετε ένα τέτοιο μέτρο, δηλαδή στελέχωσης της αρμόδιας υπηρεσίας, ώστε να προχωρήσετε πιο γρήγορα στην άρση αυτής της εκκρεμότητας.

Δεύτερον, πιστεύουμε ότι δεν είναι επαρκής δικαιολογία το γεγονός ότι το ΙΚΑ δεν αποδίδει στον ΟΑΕΔ τις εργατικές εισφορές προς τον πρώην Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας. Το ΙΚΑ πρέπει να αποδίδει. Έτσι κι αλλιώς, στον Ειδικό αυτό λογαριασμό Κοινωνικών Πολιτικών του ΟΑΕΔ υπήρχε ένα αποθεματικό που διέθεταν οι δύο καταργημένοι οργανισμοί. Γνωρίζετε καλά και εσείς και εγώ και πάρα πολλοί που ασχολούνται με αυτά τα θέματα, ότι τον Δεκέμβριο του 2013 από αυτό τον ειδικό λογαριασμό, στον οποίο πήγαν τα αποθεματικά και τα έσοδα από τις εργατικές εισφορές των δύο αυτών οργανισμών, δόθηκαν 160 εκατομμύρια ευρώ για χρηματοδότηση του ΟΑΕΔ, προκειμένου να δώσει τα δώρα Χριστουγέννων στους ανέργους. Επομένως, υπήρχαν χρήματα. Τα αποθεματικά αυτού ειδικά λογαριασμού χρησιμοποιήθηκαν ως κεφάλαια κίνησης. Άρα, μπορούν και πρέπει να γίνουν προγράμματα στεγαστικής πολιτικής με χρηματοδότηση από αυτά τα αποθεματικά.

Κυρίως, πρέπει να επανέλθει το πολύ χρήσιμο πρόγραμμα επιδότησης ενοικίου. Ήταν πενήντα πέντε χιλιάδες χαμηλόμισθοι, αυτοί οι οποίοι επωφελούνταν και δικαιούνταν από αυτό περίπου 800 ευρώ το χρόνο. Αυτό τους έδινε μεγάλη οικονομική ανάσα. Και στις συγκεκριμένες συνθήκες μπορεί να τους δώσει ακόμα μεγαλύτερη ανάσα.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, πιστεύουμε και σας προτείνουμε να δείτε με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή τους ρυθμούς, με τους οποίους προχωρά η ρύθμιση του άρθρου 55 του ν.4305/2014, καθώς και τα αποτελέσματα εφαρμογής της. Η ρύθμιση αυτή έδινε τη δυνατότητα χρονικής επιμήκυνσης των δανειακών

υποχρεώσεων αυτών που είχαν πάρει δάνεια από εμπορικές τράπεζες, με επιδοτούμενα επιτόκια από τον ΟΕΚ, διατηρώντας την επιδότησή τους.

Και, αφού δείτε, όπως είπα, τους ρυθμούς και τον τρόπο εφαρμογής του άρθρου 55 του ν.4305/2014, πρέπει να βρείτε τρόπο -με τροπολογία ή με όποια άλλη νομοθετική ρύθμιση- να καλύψετε από τους ενενήντα επτά χιλιάδες, που είχαν τέτοια στεγαστικά τραπεζικά δάνεια με επιδοτούμενα επιτόκια από τον ΟΕΚ, τις τριάντα έξι χιλιάδες, οι οποίοι δεν είχαν ενήμερα δάνεια εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα να έχουν οικονομική αδυναμία να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους και να καθυστερήσουν για πάνω από έξι μήνες.

Κύριε Υπουργέ, κατά τη γνώμη μας, πρέπει να μελετήσετε σοβαρά και να δείτε μία ρύθμιση με βάση τις ανάγκες των λαϊκών νοικοκυριών -είναι κι αυτά δεκάδες χιλιάδες- που είχαν πάρει στεγαστικά δάνεια απευθείας από τον ΟΕΚ και όχι από εμπορικές τράπεζες, με επιδότηση επιτοκίου για εννιά χρόνια, όπου έχουν πολύ σοβαρές εκκρεμότητες με τον οργανισμό. Η ρύθμιση αυτή πρέπει να είναι πολύ πιο γενναία από αυτή που εφαρμόζεται γι' αυτά τα δάνεια σήμερα, γιατί, όπως σας είπα, οι επιβαρύνσεις που έχουν και από προσαυξήσεις και από τόκους είναι πολύ μεγάλες, ενώ υπάρχουν -από ό,τι γνωρίζω και από μια εικόνα που έχω πανελλαδικά- πάρα πολλοί, οι οποίοι έχουν διάθεση να ξεκαθαρίσουν και να αρχίσουν να αποπληρώνουν αυτά τα δάνεια και να είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρakis): Κι εγώ ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κ. Ιωάννης Πλακιδάκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΔΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Θέλω να κάνω μία παρατήρηση σε αυτά που ανέφερε ο αγαπητός συνάδελφος για το ν. 4305/2014, που αναφέρεται στις ρυθμίσεις των δανειοληπτών.

Ενημερωτικά σας λέω, αγαπητέ κύριε συνάδελφε, ότι ολοκληρωμένη εικόνα θα έχουμε στις αρχές τους έτους. Η ρύθμιση αναφέρεται σε ενενήντα επτά χιλιάδες τετρακόσια σαράντα τρία ενεργά δάνεια και όλες τις συμβεβλημένες με τον τώως ΟΕΚ τράπεζες. Βάσει της ρύθμισης, οι τράπεζες δέχονται επιμήκυνση των δανείων κατά μέγιστο δέκα έτη, χωρίς να χάνεται η επιδότηση του επιτοκίου. Έτσι, θα επιτυγχάνεται μία σημαντική μείωση στη μηνιαία καταβαλλόμενη τοκοχρεωλυτική δόση, που κατ' εκτίμηση θα κινηθεί μεσοσταθμικά κοντά στο 50%.

Επομένως, ως περιμένουμε τις αρχές του έτους για να δούμε την ολοκληρωμένη εικόνα. Από και πέρα, εάν χρειαστούν συμπληρωματικές παρεμβάσεις, να είστε βέβαιος ότι θα γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρakis): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γυμνάσιο Κουτσοποδίου Αργολίδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και των ερωτήσεων.

Εισερχόμεθα στο πολιτικό μνημόσυνο που θα πραγματοποιηθεί για να τιμήσουμε τη μνήμη του αιμνήστου Αθανάσιου Κανελλόπουλου επ' ευκαιρίας συμπληρώσεως είκοσι χρόνων από το θάνατό του.

Μετά τη σύντομη τοποθέτηση του Προεδρείου, τον λόγο θα λάβουν για λίγο συνάδελφοι, ένας από κάθε κοινοβουλευτική ομάδα, κι ένας εκπρόσωπος της Κυβέρνησης. Στη συνέχεια θα τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του.

«Αναλίσκεσθε εν τω υπηρετείν». Δηλαδή υπάρχει ανάλωση όλων των θετικών στοιχείων ενός ανθρώπου υπέρ του κοινωνικού συνόλου. Αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πίστευε ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος κι αυτό έκανε πράξη σε όλη του τη ζωή,

κατά τη διάρκεια της οποίας προσέφερε πάρα πολλά στον τόπο μας.

Σήμερα η Βουλή των Ελλήνων τιμά αυτόν τον μεγάλο πολιτικό άνδρα, τιμά την προσφορά του, που ήταν πολυεπίπεδη και βασίστηκε κυρίως στο μοναδικό του ήθος, τελώντας ένα πολιτικό μνημόσυνο με αφορμή τη συμπλήρωση των είκοσι ετών από το θάνατό του.

Ότι και να πει κάποιος για τον Αθανάσιο Κανελλόπουλο είναι λίγο. Και πιστεύω ότι σ' αυτό συμφωνούμε όλοι. Όλα τα κόμματα του δημοκρατικού τόξου πιστεύω ότι τιμούν αυτόν τον άνθρωπο. Άλλωστε κι ο ίδιος υπήρξε άνθρωπος της συναίνεσης και της συνεννόησης. Επεδίωκε τη σύνθεση κι όχι τη διαίρεση και με απαράμιλλο χιούμορ, που έχει μείνει στην ιστορία της Βουλής και όχι μόνο, κατόρθωνε να αμβλύνει τα πάθη και να δημιουργεί τις απαραίτητες συνθήκες για διάλογο ουσίας.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος δεν ήταν πολιτικός καριέρας. Προσεκλήθη να προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες του στην πατρίδα μας και μάλιστα, σε πολύ δύσκολες εποχές. Στη ζωή του κατέκτησε αριστείες και ακαδημαϊκά αξιώματα. Η παιδεία του ήταν πολυδιάστατη και αναδείχθηκε ως ένας εκ των μεγαλύτερων συγγραφέων, χωρίς αυτό να αποτελεί υπερβολή. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, πως η νομική του συγκρότηση, αλλά και η οικονομική, ήταν τέτοια που τον οδήγησε στη θέση του οικονομικού εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ.

Τοποθετήθηκε, μάλιστα, επικεφαλής των εμπειρογνομένων του οργανισμού στη Λιβύη.

Δεν ήταν, όμως, μόνο αυτό. Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος ήταν πρωτοεργάτης και στον χώρο της δημοσιογραφίας. Ήταν ο πρώτος διευθυντής του «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ», ενός περιοδικού που, επίσης, έχει γράψει ιστορία στον χώρο του Τύπου και ειδικά του οικονομικού. Διετέλεσε, μάλιστα, και αρχισυντάκτης στα «ΝΕΑ». Η δημοσιογραφία και η αρθρογραφία ήταν μία από τις αγαπημένες του ενασχολήσεις. Άλλωστε, ο ίδιος, όπως έλεγε, δεν μπορούσε να μη γράφει. Ήθελε να γράφει. Το συγγραφικό του έργο υπήρξε αρκετά μεγάλο και, μάλιστα, σε διαφορετικές γλώσσες.

Όμως, είναι βέβαιο πως οι δια του Τύπου παρεμβάσεις του, αποτελούσαν γι' αυτόν διέξοδο. Με το αστείρευτο χιούμορ του, αλλά και με το εύρος των γνώσεών του, αποτελούσε πηγή πληροφόρησης και μάθησης. Οι επιφυλλίδες του και τα πολιτικά του σημειώματα, τα άρθρα του και τα σχόλιά του, «έσπαγαν κόκκαλα» ακόμα και στα δύσκολα χρόνια της Επταετίας, που «τα έσκιαζε όλα η φοβέρα».

Ήταν δάσκαλος για όλους, για όλους εμάς τους πολιτικούς και για μένα προσωπικά, αν μου επιτρέπεται αυτή η προσωπική αναφορά, για τους δημοσιογράφους και, φυσικά, για τους φοιτητές, που είχαν και την τύχη να τον έχουν καθηγητή, έχοντας συγγράψει και πληθώρα επιστημονικών εργασιών.

Είλικρινά, αγαπητοί συνάδελφοι, πιστεύω ότι το να αποδίδουμε τιμές σε πρόσωπα όπως ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος, είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε ως εκπρόσωποι του λαού, γιατί ο ίδιος εργάστηκε σκληρά γι' αυτόν τον λαό και για τους συντοπίτες του στον Νομό Ηλείας, που κατ' επανάληψη τον τίμησαν εκλέγοντάς τον ως εκπρόσωπό τους, αλλά και για το σύνολο των πολιτών αυτής της χώρας.

Είχε όραμα και προσπάθησε να το κάνει πράξη. Δεν του άρεσαν τα πολλά λόγια. Του άρεσαν τα μεστά λόγια και οι πράξεις. Κυρίως, όμως, ήταν άνθρωπος με χιούμορ. Έχει μείνει γνωστός γι' αυτό. Σε κάθε συζήτηση στη Βουλή, σε άρθρα του, με κάθε ευκαιρία θα έλεγε κανείς ότι «έσπαγε τον πάγο», ηρεμούσε τα πνεύματα με τις ατάκες του και επέτρεπε τη συνέχιση του διαλόγου, αποτρέποντας πολλές φορές τις εντάσεις. Ήταν πολιτικός της συναίνεσης, της συνεννόησης, επιθυμούσε τη συνεργασία και πίστευε ότι όλοι μαζί μπορούμε να μεγαλοουργήσουμε.

Τα όσα πίστευε, είναι και σήμερα αυτά που επιδιώκουμε. Η πολιτική του ευπρέπεια και η κοινωνική του ευαισθησία δεν του επέτρεπαν τις εντάσεις. Αντιθέτως, με τον ισχυρό και μεστό του λόγο επεδίωκε, όχι να μετατοπίσει τους πολιτικούς τους αντιπάλους από την ιδεολογία τους, αλλά να τους φέρει πιο κοντά, να συζητήσει, να ανοίξει διάλογο και όχι να δημιουργήσει ακραίες καταστάσεις. Κυρίως, δεν λαϊκίζε. Δεν μπορούσε να λαϊκίσει. Δεν

του το επέτρεπε το ήθος του.

Βέβαια, πάνω απ' όλα ήταν και άνθρωπος, με μια πολύ καλή οικογένεια, η οποία του συμπαραστάθηκε. Και είναι χαρά μας σήμερα που έχουμε εδώ παρούσα και τη σύζυγο και τις κόρες.

Δεν πρέπει, λοιπόν, να θεωρήσουμε ότι ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος ήταν ένας άνθρωπος των γραμμάτων, που απλά έτσι έγραφε ή συγγράμματα ή επιφυλλίδες ή ακόμα και πολιτικές ομιλίες. Δεν ήταν ένας απλός παρατηρητής, δηλαδή. Ήταν άνθρωπος των πράξεων. Ήταν ένας οραματιστής. Έβλεπε μπροστά και αγωνιζόταν για το παρόν και για ένα καλύτερο μέλλον.

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να αναφερθώ σε ένα άρθρο του, που δημοσιεύθηκε στον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» το 1986, με αφορμή τη συμπλήρωση εξήντα χρόνων κυκλοφορίας. Αναφέρομαι σε αυτό, γιατί το απόσπασμα θα μπορούσε να έχει γραφτεί και σήμερα. Έγραφε: «Η σύγχρονη παγκόσμια οικονομική κρίση, που απειλεί με βαθύτατες αλλοιώσεις και τη δημοκρατία και την κοινωνική ενότητα, δεν μπορεί να ξεπεραστεί αν οι οικονομίες των ευρωπαϊκών κρατών δεν κινηθούν σ' έναν ευρύτερο χώρο, που να επιτρέπει την επίτευξη καινοτομιών, την έναρξη των επιτευγμάτων της τεχνολογικής προόδου με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και τη διενέργεια του απαιτούμενου για τον σκοπό αυτό μεγάλου όγκου δαπανών, που πρέπει να είναι αποτέλεσμα συλλογικής εισφοράς και να διενεργηθούν, χωρίς εθνικές προκαταλήψεις, στον χώρο που θα έχουν τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα προς όφελος του συνόλου των κρατών. Η ύφεση και η ανεργία, εξάλλου, προϋποθέτουν στενή συνεργασία και αποδοχή κοινού προγράμματος στόχων και θυσιών για να αντιμετωπιστούν. Η αποδοτικότητα, τέλος, των κεφαλαίων προϋποθέτει ευρεία ανάπτυξη της ζήτησης, που μόνο με τη σχεδιασμένη και αποφασιστική συνένωση των υπό ανάπτυξη χωρών είναι δυνατή».

Σκεφθείτε ότι αυτό το απόσπασμα είναι από άρθρο του, του 1986 και άνετα θα μπορούσε να είχε γραφτεί και σήμερα και να αποτελούσε τη βάση για μία ευρύτερη συζήτηση, ακόμα και στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, την πορεία της και τους κανόνες της λειτουργίας της.

Αυτό αποδεικνύει ότι, τόσο ο ίδιος όσο και οι περισσότεροι εκ των πολιτικών της γενιάς του, ήταν αυτό που χρειάζεται και σήμερα η πολιτική ζωή όχι μόνο της Ελλάδας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ίσως και της παγκόσμιας σκηνής, δηλαδή οραματιστές που ακολουθούν σε όλες τις πτυχές της πολυσχιδούς ζωής τους το ρητό «Αναλίσκεσθε εν τω υπηρετείν».

Εκ μέρους του Προεδρείου της Βουλής τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Κаланτζής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος ανήκει στην κατηγορία των διανοούμενων πολιτικών, που έχουν, όμως, ταυτόχρονα και τεχνκρατικές αρετές. Ήταν ένα ιδιαίτερο κράμα λόγιου ανθρώπου, αλλά και πολιτικού των έργων.

Όσοι είχαμε την τιμή να τον γνωρίσουμε και να συνυπάρξουμε πολιτικά μαζί του, ως νέοι Βουλευτές τότε, το 1993, από ολόκληρο το πολιτικό φάσμα, έχουμε πολλά να πούμε για την ποιότητα του ανδρός.

Αδιάψευστος μάρτυρας αυτής της ποιότητας του Θανάση Κανελλόπουλου είναι η ίδια η διαδρομή του στο δημόσιο βίο της χώρας: Ήταν νομικός και οικονομολόγος, ακαδημαϊκός δάσκαλος με έντονη αντιδικτατορική δράση, μάχιμος και παραγωγικός δημοσιογράφος σε σημαντικά μέσα ενημέρωσης της εποχής. Επίσης, υπήρξε πολυγραφώτατος συγγραφέας, στέλεχος διεθνών οργανισμών και επικεφαλής των εμπειρογνομημάτων του ΟΗΕ στο πρόγραμμα για τη Λιβύη, επί σειρά ετών Βουλευτής αλλά και Υπουργός, πρώτα με την Ένωση Κέντρου και στη συνέχεια με τη Νέα Δημοκρατία, με την οποία διετέλεσε Υπουργός σε νευραλγικά Υπουργεία από το 1990, καθώς και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης του Κωνσταντίνου Μητσotάκη.

Διένυσε μια πορεία που συνοψίζεται στις αρχές που ο ίδιος με συνέπεια υπηρέτησε: μετριοπάθεια, συνεννόηση, αποτελεσματικότητα, υπηρέτηση των συμφερόντων των πολλών αλλά και της πατρίδας, αλλά και της ιδιαίτερης πατρίδας του, της Ηλείας.

Άλλωστε, το γεγονός ότι στον τάφο του υπάρχει γραμμένη η φράση «Αναλίσκεσθε εν τω υπηρετείν» τα λέει όλα.

Κυρίες κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, είκοσι χρόνια μετά το θάνατό του, αυτή η πολιτική παρακαταθήκη του Θανάση Κανελλόπουλου είναι περισσότερο επίκαιρη από ποτέ, ιδιαίτερα στην παρούσα κρίσιμη συγκυρία για την Ελλάδα και το εθνικό μας Κοινοβούλιο, το οποίο καλείται να ανταποκριθεί στη σημερινή ανάγκη για συνεννόηση, που αποτελεί αίτημα ολόκληρου του ελληνικού λαού.

Είμαι, δε, βέβαιος ότι όλοι μας μέσα σε αυτήν εδώ την Αίθουσα, αντιλαμβανόμενοι την κρισιμότητα των στιγμών, θα αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων, ακολουθώντας το παράδειγμα της προσφοράς σπουδαίων πολιτικών ανδρών, όπως ο Θανάσης Κανελλόπουλος.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Νικήτας Κακλαμάνης έχει τον λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα είκοσι χρόνια της κοινοβουλευτικής μου παρουσίας είναι μια πολύ ευτυχής και συγκινητική στιγμή για εμένα η αποψινή. Ευτυχής, γιατί το κόμμα μου επέλεξε εμένα να μιλήσω για τον Θανάση Κανελλόπουλο και συγκινητική, γιατί όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε, οι δύο μας θητεύσαμε έξι μήνες περίπου δίπλα στον Θανάση Κανελλόπουλο, όταν στην πρώτη κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσotάκη το 1990 εκείνος ήταν πρώτος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, εσείς δεύτερος και εγώ τρίτος, πρωτοεκλεγμένος Βουλευτής.

Μέσα στα πολλά που μάθαμε από τον Θανάση Κανελλόπουλο, κυρίως μάθαμε να σεβόμεθα και να αγαπούμε την Αίθουσα της Ολομέλειας του ελληνικού Κοινοβουλίου. Αυτό ήταν το πρώτο που μας έμαθε και μας δίδαξε, εάν ενθυμείσθε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν αντί για εσάς είχα σήμερα απέναντί μου μια Αίθουσα γεμάτη από νέους και παιδιά, θα τους έλεγα μια ιστορία. Μια ιστορία που είναι πέρα για πέρα αληθινή, για έναν άνθρωπο πέρα για πέρα αληθινό, που δυστυχώς δεν είχαν την τύχη να γνωρίσουν.

Μια φορά κι έναν καιρό, λοιπόν, σε ετούτη τη χώρα έζησε ο Θανάσης Κανελλόπουλος. Ένας άνθρωπος μικρός το δέμας, μεγάλος στο πνεύμα. Ο «Θαναotάκης», όπως κάποιον τον αποκαλούσαν, ίσως για να διατηρήσουν μια ψευδαίσθηση ανωτερότητας για τους εαυτούς τους, ήταν πολύ, μα πολύ, ψηλότερος. Ήταν ψηλότερος από τους συναδέλφους του στο Κοινοβούλιο, ψηλότερος στο πνεύμα με τη βαθιά του μόρφωση, ψηλότερος στο χιούμορ και τον αυτοσαρκασμό, ψηλότερος και από τις περιστάσεις και τα γεγονότα της εποχής που έζησε, αρθρώνοντας έναν λόγο στιβαρό, προφητικό και τόσο επίκαιρο έως τις μέρες μας.

Ο εντός εισαγωγικών «δεξιός» Θανάσης Κανελλόπουλος ήταν εκείνος που από νωρίς δραστηριοποιήθηκε στο ΕΑΜ.

Ήταν αυτός που παραιτήθηκε από την έδρα του ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, από τις πρώτες κιόλας ημέρες της δικτατορίας.

Ήταν εκείνος που θήτευσε σε Υπουργεία ευθύνης, αυτά που σήμερα θα αποκαλούσαμε «καυτές πατάτες», όπως το Υπουργείο Οικονομικών, και άφησε πίσω του θετικό πρόσημο.

Ήταν βαθιά συνειδητοποιημένος και σκληραγωγημένος. Εξάλλου, πώς αλλιώς θα μπορούσε να είναι έχοντας ζήσει με τέσσερις γυναίκες στο πλευρό του, τη σύζυγό του και τις τρεις κόρες του!

«Το γέλιο», έλεγε, «είναι η συντομότερη απόσταση ανάμεσα στους ανθρώπους». Ο Θανάσης Κανελλόπουλος ήταν ίσως ο μοναδικός από όλους όσους έχουν περάσει από το Κοινοβούλιο αυτής της χώρας, που διέθετε ατόφιο, γνήσιο χιούμορ και διαινή, ανατρεπτική σκέψη.

Κάποτε, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου για τον πολιτικό γάμο, που είχε φέρει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ο Θανάσης Κανελλόπουλος είχε ενστάσεις για τη διατύπωσή του. Σε κάποιο σημείο αναφερόταν μέσα στο σχέδιο νόμου πως η δήλωση γάμου γίνεται στον δήμαρχο. Τότε εκείνος ξεσπάθωσε: «Η δήλωση, κύριε Υπουργέ, δεν γίνεται προς τον δήμαρχο. Γίνεται προς τον άλλο μελλοντομφο. Δεν παντρεύεται ο δήμαρχος. Μπροστά σε αυτόν απλώς γίνεται η δήλωση. Αντιλαμβάνομαι την επιθυμία του ΠΑΣΟΚ να ανυψώσει την τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά

όχι και να την ανεβάσει στο κρεβάτι μας!».

Σε κάποια άλλη συνεδρίαση παρακολουθούσε την ομιλία Βουλευτή, ο οποίος μιλούσε πολύ γρήγορα: «Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να συστήσουμε στον ρήτορα να ομιλεί αργότερα. Δεν μπορούμε να τον παρακολουθήσουμε. Έχω το αίσθημα ότι πάω να διαβάσω στο σπίτι μου το «PLAYBOY» και μου γυρίζει η γυναίκα μου τα φύλλα.».

Κάποτε άλλοτε ως Υπουργός Οικονομικών δέχτηκε στο γραφείο του έναν εφοριακό υπάλληλο που είχε έρθει για να διαμαρτυρηθεί επειδή ο προϊστάμενός του τον κυνηγούσε. Ανοίγοντας την πόρτα του γραφείου του βλέπει τον υπάλληλο, που ήταν πολύ πιο κοντός από τον ίδιο, και τον άκουσε προσεκτικά να λέει τα παράπονά του, ζητώντας του να τον προστατέψει. Τότε ο αείμνηστος Κανελλόπουλος, χωρίς κανένα κόμπλεξ για το μικρό του ανάστημα, απευθυνόμενος σε έναν συνεργάτη του, του δείχνει αυτόν τον κοντό κύριο και του λέει: «Τον βλέπεις τον κύριο; Ήρθε να ζητήσει από εμένα την εξ ύψους βοήθεια!».

Την εποχή, δε, που οι παραβιάσεις του εναέριου και θαλασσίσιου χώρου μας είχαν ξεπεράσει κάθε προηγούμενο, φθάνοντας μέχρι τις Σπέτσες, ο Κανελλόπουλος ασκούσε δριμυία κριτική στους τότε κυβερνώντες με όπλο το καταλυτικό του χιούμορ: «Γιατί να ανησυχεί η Κυβέρνηση; Πέτυχε ό,τι επεδίωκε: να φέρει τους Τούρκους στα νερά μας».

Εάν κάποιος από εμάς, από τις νεότερες γενιές Βουλευτών, δηλαδή, κάνει το λάθος να υποστηρίζει ότι το χιούμορ δεν έχει θέση στον κοινοβουλευτικό διάλογο ή ότι αποτελεί δείγμα ασέβειας στις εκάστοτε περιστάσεις, τότε βρίσκεται σε λάθος δρόμο. Ο Θανάσης Κανελλόπουλος χειρίστηκε εξύπνα το πιο περίπλοκο όπλο που μπορεί να κρατήσει ένας ρήτορας στα χέρια του. Με αυτόν τον τρόπο η άποψή του έγινε πιο εύληπτη, πιο κατανοητή, δίνοντας ζωντάνια και χρώμα στα ήδη τεκμηριωμένα επιχειρήματά του. Αυτά ακριβώς είναι τα στοιχεία που τον ξεχώρισαν και που έδωσαν στα λεγόμενά του ένα στίγμα διαχρονικό και προφητικό για όσα βιώνουμε.

Τριάντα χρόνια πίσω, είχε πει πως ζούμε σε μια εποχή που προέχει ο κυνισμός και όχι ο κοινωνισμός. Οι άνθρωποι γνωρίζουν την τιμή όλων των πραγμάτων, αλλά την αξία κανενός. Η αξία ως τρόπος επιλογής περιέπεσε σε αχρηστία. Τα λειτουργήματα καταλαμβάνονται κατ' αξίαν της αλφαβητικής σειράς. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η αξιοκρατία έχει αντικατασταθεί από την αναξιοκρατία. Τριάντα χρόνια μετά ο Θανάσης Κανελλόπουλος επαληθεύεται.

Στην πολιτική, έλεγε ένας άλλος μεγάλος, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, το θέμα δεν είναι πώς μπαίνεις, αλλά πώς βγαίνεις. Το ίδιο πιστεύω πως ισχύει και για την ίδια τη ζωή.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος ήρθε και έφυγε, τόσο από την πολιτική όσο και από τη ζωή, εν τιμή, γι' αυτό και προτίμησε τα δύσβατα μονοπάτια της γνώσης, της αυτογνωσίας και της προσφοράς στον άνθρωπο και τον τόπο του.

Έκανε πράξη αυτό ακριβώς, που σφράγισε πριν από είκοσι χρόνια την τελευταία του κατοικία, όπως είπατε, κύριε Πρόεδρε: «Αναλίσκεστε εν τω υπηρετείν». Αιώνια του η μνήμη!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Τον λόγο έχει ο κ. Κουρούμπλης εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «αναλίσκεστε εν τω υπηρετείν». Σήμερα η Βουλή των Ελλήνων τελεί πολιτικό μνημόσυνο στη μνήμη ενός δημόσιου άντρα που ανύψωσε τις αξίες του κοινοβουλευτισμού με το ήθος και το ύφος του, που τίμησε τον δημόσιο λόγο και ανύψωσε τις αξίες της πολιτικής ζωής.

Κύριε Πρόεδρε, ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος νεαρός, νεαρότατος, δεν επέλεξε τον δρόμο της απουσίας στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής. Συμμετείχε στις αντιστασιακές οργανώσεις, υπερασπιζόμενος το δικαίωμα ενός λαού να ζει με ελευθερία και δημοκρατία.

Βρέθηκε στη Μακρόνησο, όπου, όπως ομολογούσε ο επιστήθιος φίλος του Στάθης Αλεξανδρής, κάτω από τις κουβέρτες, με τον φακό, διάβαζε για να πάρει διδακτορικό. Έγινε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά.

Το 1963-1964 εξελέγη Βουλευτής και στάθηκε δίπλα στον

Γέρο της Δημοκρατίας στα δύσκολα χρόνια της δημοκρατίας, όπου παράλληλα με την πολιτική του δράση, με πύρινα άρθρα υπερασπίστηκε το δικαίωμα του λαού να εκλέγει τις κυβερνήσεις του.

Παραιτήθηκε από τη θέση του καθηγητή στα χρόνια της χούντας, αντίθετα από κάποιους πνευματικούς ανθρώπους που εκείνη την εποχή δυστυχώς υπέκυψαν στο βόλεμα της θέσης τους. Επέλεξε τον δρόμο της περιπέτειας, αντί της υποταγής στην κατάργηση της δημοκρατίας.

Τα επόμενα χρόνια τίμησε με την παρουσία του τα έδρανα της Νέας Δημοκρατίας. Υπήρξε Υπουργός με έντονη παρουσία στα δημόσια πράγματα. Ήταν ένας άνθρωπος που έδωσε το στίγμα του στα γράμματα με έλλογη σκέψη, ένας άνθρωπος με δύναμη ψυχής, που άνοιγε πραγματικά νέους δρόμους στη δημόσια ζωή.

Κύριε Πρόεδρε, πέρασαν είκοσι χρόνια μέσα από τη λήθη και την ανέκκλητη απουσία του Αθανάσιου Κανελλόπουλου στην αιωνιότητα. Όμως, την ύπαρξη του ανθρώπου αυτού δεν έχει αγχίξει η αχλή της λήθης και της απουσίας.

Υπήρξε μια προσωπικότητα που μέσα από το έργο της τίμησε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Έδωσε νόημα στην έννοια «πολιτικός», στο ήθος και το ύφος που πρέπει να έχει ο πολιτικός.

Θα μου επιτρέψετε να καταθέσω και μια προσωπική μαρτυρία, γιατί νιώθω την ανάγκη ως άνθρωπος. Το 1989 ως Υπουργός Προεδρίας προώθησε νομοσχέδιο στη Βουλή για τη ραδιοτηλεόραση. Εκεί προβλέφθηκε μια διάταξη που αφορούσε ένα τέλος για τον ελληνικό κινηματογράφο.

Συνέλαβα, λοιπόν, την ιδέα να προτείνω τότε στην κυβέρνηση να υπάρξει και ένα τέλος για την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των τυφλών. Παρά τις δυσκολίες που υπήρξαν με άλλους Υπουργούς, ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος έκανε τη μεγάλη υπέρβαση.

Παρά τις αντιθέσεις και τις άλλες απόψεις, προώθησε τη διάταξη που μέχρι σήμερα ισχύει και οι δανειστικές ταινιοθήκες των τυφλών έχουν ένα τέλος από τα έσοδα της ιδιωτικής τηλεόρασης, το οποίο χρησιμοποιείται για την πληροφόρηση των τυφλών της χώρας.

Ήταν μια θεσμική παρέμβαση, που άνοιξε ένα πραγματικό παράθυρο στο δικαίωμα των τυφλών της χώρας, ως πολίτες αυτής της χώρας, να έχουν έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι για όλους εμάς τους νεότερους, η εκρηκτική πορεία του Αθανάσιου Κανελλόπουλου, η πολυπραγμοσύνη του και η παρουσία του σε πάρα πολλούς τομείς της ζωής -στην επιστήμη, τα γράμματα και την πολιτική- είναι ένα ζωντανό παράδειγμα που το έχουμε ανάγκη σε δύσκολους καιρούς όπου ο κοινοβουλευτισμός δέχεται πανταχόθεν βολές. Είναι μία στάση ζωής που διδάσκει σε όλους εμάς το μέτρο.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Τον λόγο έχει εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ ο κ. Ιωάννης Κουτσούκος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, η γη της Ηλείας και της Ολυμπίας ανέδειξε πλήθος πολιτικών που τίμησαν και τιμήθηκαν από τον ηλειακό λαό.

Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος υπήρξε εκ των επιφανεστέρων με πνευματικό και πολιτικό εκτόπισμα που υπερέβη πολύ σύντομα τα όρια της πανέμορφης ιδιαίτερης πατρίδας μας, της Ηλείας.

Απετέλεσε, λόγω της ευρύτητας των γνώσεών του και των ικανοτήτων του, το παράδειγμα του πολιτικού που δεν αυτοπεριορίζεται στα αντικειμενικά όρια της εκλογικής του περιφέρειας και του κομματικού συστήματος που υπηρετεί, αλλά αποκτά εθνικό ακροατήριο, όχι μόνο στη μαχόμενη πολιτική και τους παρακολουθούντες αυτήν, αλλά και στο νομικό ακαδημαϊκό και ιδιαίτερα δύσβατο δημοσιογραφικό πεδίο.

Από την Ανδρίτσα, όπου γεννήθηκε το 1923 μέχρι τα κορυφαία αξιώματα του Υπουργού και του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, η διαδρομή του συνδέθηκε με τους ωκεανούς της γνώσης, τα ρεύματα της πολιτικής σκέψης, τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Εξελέγη επτά φορές Βουλευτής Ηλείας, το 1963 και το 1964

με την Ένωση Κέντρου και μετά την Μεταπολίτευση το 1974 και το 1977, με την Ένωση Κέντρου-Νέες Δυνάμεις, και το 1981, - 1985- 1989 με τη Νέα Δημοκρατία, στην οποία εντάχθηκε το 1978.

Εξελέγη, επίσης, δύο φορές Βουλευτής Επικρατείας με τη Νέα Δημοκρατία, τον Νοέμβριο του 1989 και τον Οκτώβριο του 1993.

Υπηρέτησε το κυβερνητικό έργο ως Υφυπουργός Συντονισμού, πριν από τη δικτατορία, ως Υπουργός Εμπορίου της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας το 1974, ως Υπουργός Οικονομικών και Υπουργός Γεωργίας από 1978 ως το 1981, ως Υπουργός Προεδρίας το 1989, ενώ από το 1990 μέχρι το 1993 διετέλεσε Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης.

Στον ακαδημαϊκό στίβο διακρίθηκε ως καθηγητής στο σημερινό Πανεπιστήμιο Πειραιά (ΑΒΣΠ), από το 1963, από όπου παραιτήθηκε στις 21 Απριλίου του 1967, όταν κατελύθη το δημοκρατικό πολίτευμα από τη χούντα των συνταγματαρχών και επανήλθε το 1974, ενώ το 1976 ορίστηκε ως επισκέπτης καθηγητής στο σημερινό Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, (ΑΣΟΕΕ).

Καταξιώθηκε στον δημοσιογραφικό χώρο ως διευθυντής του περιοδικού «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» και ως οικονομικός συντάκτης, ενώ καθιέρωσε με επιτυχία δημοσιογραφικές στήλες, όπως του «ΕΥΒΟΥΛΟΥ» στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» και του Κανέλλου Αθανασόπουλου στη «Ναυτεμπορική» και άλλες.

Το συγγραφικό του έργου είναι πλούσιο, οικονομικού, φιλοσοφικού και ευρύτερου κοινωνικοπολιτικού περιεχομένου.

Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος, με δημοκρατικές καταβολές, νέος εντάχθηκε στο ΕΑΜ, υπηρέτησε τους Δημοκρατικούς Θεσμούς και υπερασπίστηκε τη δημοκρατία σε δύσκολους καιρούς.

Έλεγε χαρακτηριστικά «από τότε που γνώρισα τη δικτατορία αγαπώ πολύ τη δημοκρατία,..., έστω και την ελληνική».

Άσκησε τα κοινοβουλευτικά και πολιτικά του καθήκοντα στηριζόμενος στην ευρυμάθειά του, την οξύτητα του πνεύματος, τη ρητορική του δεινότητα και το χιούμορ.

Το βιβλίο της κόρης του Κρινιώς, «Το χιούμορ του πατέρα μου», αξίζει να διαβαστεί για να κατανοήσουμε πώς αυτός ο ευφυής πολιτικός και διανοούμενος μπορούσε με λίγα λόγια και με τρόπο σκωπτικό, μερικές φορές αυτοσαρκαστικό, αλλά πάντα διεισδυτικό και παραδειγματικό, να ανατρέψει τα επιχειρήματα του αντιπάλου και να δώσει αποστομωτική απάντηση- αντί ύβρων και κραυγών.

Με την αρθρογραφία του ανέδειξε και σπηλίτευσε παθογένειες του πολιτικού συστήματος, που ακόμα και σήμερα ως γόρδιος δεσμός μάς ταλανίζουν. Σταχυολογώ μερικά: νομοθετική πληθοπαραγωγή εγγραφοκρατία- σταυρομαχίας – λιστομαχίας και λοιπά.

Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος ταυτίστηκε με μεταρρυθμίσεις- όπως, για παράδειγμα, η εισαγωγή των τεκμηρίων στο ελληνικό φορολογικό σύστημα-, που ξεσήκωσαν τότε θύελλα αντιδράσεων, τις οποίες αντιμετώπιζε όμως στωικά, με επιχειρήματα για την πάταξη της φοροδιαφυγής, αλλά και με χιούμορ, αφού ο ίδιος αναπαράγαγε γνωστά ανέκδοτα που κυκλοφορούσαν εις βάρος του -για την οικονομία του χρόνου, δεν σας τα λέω ενώ δεν απέφυγε και την κριτική για μεθόδους και πρακτικές που κυριαρχούσαν τότε στο πολιτικό σύστημα και κατά κύριο λόγο τις προεκλογικές περιόδους.

Υπήρξε υποστηρικτής των ευρωπαϊκών θεσμών και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και άσκησε κριτική στις αδυναμίες του ευρωπαϊκού οικοδομήματος ενόψει της διεύρυνσής του.

Επιχείρησε, με το πολιτικό του έργο να συναίρει πολιτικές αντιθέσεις της εποχής εκείνης, ιδιαίτερα ταραγμένης πολλές φορές, και με το ακαδημαϊκό, να ανατροφοδοτήσει την ιδεολογία της συντηρητικής παράταξης, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα ιδεολογικά ρεύματα της Μεταπολίτευσης και να αποδημήσει, ιδεολογικά και πολιτικά τις κυρίαρχες απόψεις εκείνης της εποχής.

Ο «ριζοσπαστικός φιλελευθερισμός», όπως τον πραγματεύθηκε, με πλήθος συγγραφικών έργων, άρθρων και σχολίων, χρησιμοποιώντας τη διαλεκτική (όχι ως μαρξική όπως έλεγε, αλλά ως αρχαιοελληνική μέθοδο), αποτέλεσε το βασικό του εργαλείο να ανατρέπει το σχέδιο της παράταξής του στα οράματα του ΠΑΣΟΚ.

Στην ιδιαίτερη πατρίδα μας, την Ηλεία, το έργο του Αθανασίου

Κανελλόπουλου είναι και σήμερα εμφανές-, είκοσι χρόνια μετά τον θάνατό του,- ιδιαίτερα στο επίπεδο των υποδομών και των εγγειών βελτιώσεων. Γι' αυτό και τον θυμούνται και τον τιμούν οι συμπατριώτες μας.

Προσωπικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είχα την τύχη να τον γνωρίζω-δεν συμπέσαμε ούτε χρονικά ούτε πολιτικά-οφείλω, όμως, να τον τιμήσω και ως ΠΑΣΟΚ, καθώς συγκέντρωσε στο πρόσωπό του και αποτύπωσε στη δράση πολλά από εκείνα τα στοιχεία τα οποία λείπουν από το πολιτικό προσωπικό σύστημά σήμερα και που αν τα είχαμε θα είμασταν όλοι καλύτεροι, ανεξάρτητα από ιδεολογία και πολιτική τοποθέτηση.

Το «Αναλίσκεσθε εν τω υπηρετείν», που είναι γραμμένο στον τάφο και το οποίο όλοι μνημονεύσαμε, αναφέρεται στη βασική αξία και αρετή που πρέπει να διακρίνει τα δημόσια πρόσωπα, και ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος το τίμησε.

Στο στήριγμα της ζωής του, τη σύζυγό του τη Χρυσή, την οποία γνώρισε όλη η Ηλεία, στις κόρες του Κρινιώ, Βασιλική, και Νέδα και τις οικογένειές τους, εύχομαι να είναι καλά και να τον θυμούνται.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρράκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Εκ μέρους των Ανεξάρτητων Ελλήνων, η Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κόλλια έχει τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συμπληρώνονται είκοσι χρόνια από την απουσία του αείμνηστου Ηλείου πολιτικού Αθανασίου Κανελλόπουλου. Μια εξέχουσα πολιτική φυσιογνωμία, με ανυπερέβλητο ήθος, ένας ευπατρίδης, που διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο, όχι μόνο στην πολιτική σκηνή της Ηλείας, αλλά ολόκληρης της Ελλάδας. Ήταν αναμφισβήτητος ένας εξαιρετος πολιτικός, αλλά πάνω από όλα ένας σεμνός άνθρωπος, με τεράστια προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.

Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος υπήρξε ομολογουμένως ένας επιφανής ακαδημαϊκός, με υψηλές τιμητικές διακρίσεις, που τον συνόδευαν σε όλη την πορεία της ζωής του.

Ωστόσο, σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να λησμονούμε τη δημοσιογραφική του δραστηριότητα, καθώς και το σπάνιο επισημονικό και συγγραφικό του έργο σε θέματα οικονομίας, πολιτικής, κοινωνιολογίας και φιλοσοφίας.

Θα ήθελα να σημειώσω στο σημείο αυτό ότι η πνευματική του καλλιέργεια και η ανωτερότητα δεν αντέφασκε, αλλά αντίθετα εναρμονιζόταν με την αντίληψη ότι η ενασχόληση με τα κοινά αποτελεί υπέρτατο καθήκον. Παράλληλα, υπήρξε ένας ευφυής πολιτικός, άνθρωπος με έμφυτη ηθική ευγένεια, υψηλό όραμα για την κοινωνία, την οποία υπηρέτησε με γνώμονα πάντα το συμφέρον της πατρίδας μας.

Ο προοδευτικός τρόπος σκέψης του τον οδήγησε στο πολυδιάσπαστο και πολυσχιδές έργο του, που διαδραμάτισε σημαντικό και θεμελιώδη ρόλο για να προχωρήσει η χώρα σε μεγάλες θεσμικές τομές. Στήριζε και εμπιστευόταν τις νεότερες γενιές, καθώς πίστευε ότι αποτελούσαν την ελπίδα για το μέλλον, αυτές τις γενιές που η σημερινή οικονομική και κοινωνική κρίση τις καταστρέφει ή τις αναγκάζει να μεταναστεύσουν, με ανυπολόγιστες συνέπειες για το μέλλον της πατρίδας μας.

Σήμερα, λοιπόν, τιμούμε τη μνήμη μιας χαρισματικής και εμβληματικής φυσιογνωμίας, έναν πολιτικό με αρετή και τόλμη, μα πάνω από όλα με κοινωνική ευαισθησία, που κουβαλούσε πάντοτε στους ώμους του τη συναίσθηση του χρέους ως προς το να υπηρετεί τον λαό και το εθνικό συμφέρον.

Θα μου επιτρέψετε μια προσωπική αναφορά. Χαίρομαι και φέρω περήφανα την τιμή ότι γνώρισα, συνεργάστηκα και είμαι φίλη με την κόρη του, την Κρινιώ.

Να είσαι καλά, Κρινιώ! Να είναι καλά η οικογένειά σου, η μητέρα σου και οι αδελφές σου! Θέλω να σου πω ότι η πατρίδα σε χρειάζεται!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή δομική κρίση του παλαιοκομματικού πελατειακού συστήματος στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τις βαρύτατες απώλειες σε οικονομικό, κοινωνικό και προνοιακό επίπεδο, την παραγωγική διάλυση, αλλά και τη

δραματική απαξίωση του Συντάγματος και των θεσμών, οδηγούν την Ελλάδα σε επικίνδυνες ατραπούς.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ, χρειαζόμαστε πολιτικούς σαν τον Θανάση Κανελλόπουλο, που θα επαναφέρουν τις έννοιες του δημοσίου αγαθού και του δημοσίου συμφέροντος ως βασικές συνιστώσες των πολιτικών τους αποφάσεων.

Ας είναι αιωνία του η μνήμη!

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Ευχαριστούμε πολύ.

Εκ μέρους της Δημοκρατικής Αριστεράς τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Τσούκαλης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είκοσι χρόνια πέρασαν από τότε που χάσαμε τον φιλόσοφο, τον κοινωνιολόγο, τον οικονομολόγο και ακαδημαϊκό Αθανάσιο Κανελλόπουλο. Δεν αναφέρθηκα στην ιδιότητά του, στην ιδιότητα του πολιτικού, γιατί όλα τα προηγούμενα εντάχθηκαν στην υπηρεσία της πολιτικής και γι' αυτό ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος τίμησε και την πολιτική, τίμησε αυτόν τον χώρο και είναι παρακαταθήκη για όλους μας.

Ήταν ένας άνθρωπος πολυπράγμων, ο οποίος εκτός από τον τόπο του τίμησε και τον πολιτικό κόσμο στη μακρά πολιτική και ακαδημαϊκή του πορεία. Με τα βιβλία του, που μεταφράστηκαν στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά, συνέβαλε στην εικόνα της χώρας ως μιας χώρας η οποία κάποτε δημιουργούσε, παρήγε και διανοούμενους, κάτι το οποίο μάς λείπει πάρα πολύ σήμερα.

Αναρριχήθηκε στα ανώτατα κλιμάκια της πολιτικής ως Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, της πανεπιστημιακής κοινότητας ως διαπρεπής καθηγητής πριν και μετά τη χούντα, της προαγωγής ιδεών που θεμελίωσαν τον Ελληνισμό και αποτέλεσε ένα από τα σύμβολα του δημοκρατικού κεκτημένου της χώρας σε δύσκολες για την Ελλάδα εποχές.

Μια ιδιαίτερη πτυχή του Αθανασίου Κανελλόπουλου ήταν η ένταξή του στο ΕΑΜ, προκειμένου, όπως ο ίδιος έκρινε τότε, να υπερασπιστεί τη χώρα έναντι του Γερμανού κατακτητή.

Εδώ θέλω να κάνω μια ειδική αναφορά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Όταν για αυτή του τη συμμετοχή στο ΕΑΜ κάποιοι τον πίεζαν να αποκηρύξει τον κομμουνισμό, ενώ δεν ήταν κομμουνιστής, είπε τότε, απευθυνόμενος -αρνούμενος, βεβαίως, να υπογράψει- ότι «διώκονται αι πράξεις, όχι αι ιδέαι». Από τότε!

Είναι ο πολιτικός που απέδειξε περίτρανα ότι ακόμα και η ιδεολογικοπολιτική μετατόπισή του, σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον, όπως ο ίδιος το εννοούσε, δεν είναι πάντα αποτέλεσμα καιροσκοπισμού. Η προσωπικότητά του του το επέτρεπε να το κάνει και αυτό το εισέπραξαν οι ψηφοφόροι του, οι οποίοι τον τίμησαν με την προτίμησή του δέκα συνολικά φορές, σε όποια παράταξη και αν εντάχθηκε, είτε στην Ένωση Κέντρου τη δεκαετία του '60 είτε στη Νέα Δημοκρατία τη Μεταπολίτευση.

Επρόκειτο για ταλαντούχο άνθρωπο, με έντονη προσωπικότητα, που κατάφερε να αναδειχθεί μέσα από ένα πολιτικό σύστημα, το οποίο δεν έφερε και τις καλύτερες περγαμινές. Όμως, προσωπικότητες σαν τον Αθανάσιο Κανελλόπουλο καταφέρουν και αναδεικνύονται ακόμα και από ένα πολιτικό σύστημα το οποίο χαρακτηριζόταν τότε ως ρουσφετολογικό ή φαυλοκρατικό.

Τείνουμε να θυμόμαστε το πλούσιο συγγραφικό του έργο, τη μακρά του πολιτική καριέρα, αλλά πρέπει να υπογραμμίσουμε και το αμείωτο χιούμορ του, χιούμορ το οποίο παραμένει πάντοτε επίκαιρο, αλλά και γλαφυρό του συστήματος το οποίο υπηρετήσε. Δεν θα αναφέρω τα ειδικά αποσπάσματα, τα οποία περιέχονται στο βιβλίο της κόρης του, της Κρινιώς Κανελλοπούλου, με τίτλο «Το χιούμορ του πατέρα μου», όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πω το εξής: Λένε ότι ο σαρκασμός και το χιούμορ είναι το ανώτατο επίπεδο της ευφυΐας. Αν αυτό ισχύει, τότε ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος ήταν από τους πλέον ευφυείς ανθρώπους.

Απευθυνόμενος στην οικογένεια εκφράζω τα βαθιά μας συλλυπητήρια και να θυμάστε τη μνήμη του πατέρα σας. Σε αυτά τα καθίσματα που καθόμαστε εμείς, πρέπει κάθε φορά να θυμόμαστε ποιοι τα τίμησαν, ούτως ώστε πραγματικά να μπορέσουμε να αναδείξουμε μια νέα θεσμική μορφή και του κοινοβουλευτι-

σμού αλλά και του πολιτικού κόσμου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος στη μακρόχρονη πολιτική του σταδιοδρομία διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις, αρχικά ως Βουλευτής της Ένωσης Κέντρου και της ΕΔΗΚ και στη συνέχεια με τη Νέα Δημοκρατία.

Έχοντας σπουδάσει νομικές, οικονομικές και πολιτικές επιστήμες, συνέγραψε πληθώρα επιστημονικών έργων, που έχουν εκδοθεί στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά, αφήνοντας ένα πλούσιο συγγραφικό έργο. Και από άλλους ομιλητές τονίστηκε η στάση του ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Πειραιά, θέση από την οποία παραιτήθηκε το 1967, εκφράζοντας με αυτόν τον τρόπο από τις πρώτες στιγμές την αντίθεσή του στη δικτατορία των συνταγματαρχών.

Υπηρετήσε από πολλές και καίριες θέσεις τις κυβερνήσεις της Ένωσης Κέντρου, αλλά και ιδιαίτερα της Νέας Δημοκρατίας, προσφέροντας τη δική του συμβολή στη διαμόρφωση του αστικού πολιτικού συστήματος, που οικοδομήθηκε στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης και στις αναγκαίες προσαρμογές που έγιναν εκείνη την περίοδο. Ήταν μια περίοδος που οι κυβερνήσεις του Κωνσταντίνου Καραμανλή προώθησαν μια σειρά σημαντικές τομές στην κατεύθυνση της εδραίωσης του πολιτικού συστήματος, συνέβαλε στις αναγκαίες προσαρμογές στις τότε συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί, για τη βαθύτερη ενσωμάτωση της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

Με τη στάση του, αλλά και με την πολιτική του δράση άφησε τη σφραγίδα του στις πολιτικές εξελίξεις της χώρας μας. Ευχόμαστε στην οικογένειά του και στο κόμμα του και να τον θυμούνται αλλά και να τον τιμούν.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με συγκίνηση αναπολώ εξέχουσες προσωπικότητες που είχα την τύχη να γνωρίσω σε αυτόν τον ιερό χώρο. Σε αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες ώρες για τη χώρα, πιστεύω ότι με την αναφορά σε πολιτικά μεγέθη, όπως του Αθανασίου Κανελλόπουλου -που ξεχώρισε σε όλη την διάρκεια του κοινοβουλευτικού του βίου, μέχρι του θανάτου του και που επί είκοσι χρόνια ζήσαμε, αγωνιστήκαμε ως φίλοι και ως πολιτικοί αντίπαλοι σε αυτόν τον ιερό, επαναλαμβάνω, χώρο-, έχουμε πολλά να διδαχτούμε και ειδικά οι νεότερες γενιές, αν σύρουσε αυτό το παραπέτασμα της απαξίωσης και της γενίκευσης που κυριαρχεί και είναι φυσικό να βρίσκει εύκολα ακροατές σε έναν πληθυσμό που υφίσταται σήμερα τόσα δεινά.

Όμως, το καθήκον το δικό μας είναι, αναδεικνύοντας τις αρετές και την προσφορά εκείνων που αφιέρωσαν τη ζωή τους στα κοινά, να προβληματιζόμαστε και ταυτόχρονα να οδηγούμαστε στις καλύτερες δυνατές λύσεις για τα μεγάλα οικονομικά, κοινωνικά και εθνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει και ίσως αντιμετωπίσει, αν δεν προσέξουμε καλά, η χώρα και το έθνος.

Κύριε Πρόεδρε, θυμάμαι πώς νιώσαμε ο' αυτήν την Αίθουσα με την είδηση του αιφνίδιου θανάτου του Αθανάσιου Κανελλόπουλου. Ακόμα και τώρα, ακούγοντας τους συναδέλφους μου, σκεφτόμουν πόσο γρήγορα τρέχει ο χρόνος. Είχα την τιμή τότε να προεδρεύω του Σώματος και να αποχαιρετήσω εκ μέρους όλων τον Αθανάσιο Κανελλόπουλο. Πρέπει να πω ότι ήταν σχεδόν σύσσωμη η Βουλή παρούσα εκεί.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, πηγαίνοντας βαθύτερα στην περιγραφή της προσωπικότητας και της προσφοράς του Αθανασίου Κανελλόπουλου, να σταθώ στον προβληματισμό που συχνά διατύπωνε εδώ. Είμαι σε θέση να γνωρίζω λεπτομερέστερα τις προτάσεις του για τη λειτουργία του πολιτεύματος, της κοινοβουλευτικής μας δημοκρατίας, για την οποία ανησυχούσε από

τότε. Έβλεπε ότι η μεγιστοποίηση των οικονομικών στοιχείων ολίγον κατ' ολίγον έρχεται να επιβληθεί της πολιτικής.

Ήταν η εποχή, κύριε Πρόεδρε, που το συναισθανόταν, όπως και εγώ και όλοι μας. Είχα πει, ανεβαίνοντας στο Βήμα εκείνο που εσείς τιμάτε με την επιλογή τη δική μας εκεί, ότι ήταν η εποχή που η συνείδηση των αντιπροσώπων του έθνους τότε - σκεφτείτε τώρα πώς έχει το πράγμα- πολιορκούνταν ασφυκτικά από ισχυρά οικονομικά συμφέροντα. Νομίζω ότι εάν τελικώς, είτε τώρα είτε αργότερα, προχωρήσει η Αναθεώρηση του Συντάγματος, οι προτάσεις του Αθανασίου Κανελλόπουλου πρέπει να μελετηθούν και να αξιοποιηθούν.

Θα ήθελα να πω, επίσης, ότι ο Θανάσης Κανελλόπουλος δεν ήταν ένας πολίτης ενεργότερος από άλλους πολίτες, διότι στη δημοκρατία πολίτης είναι ο ενεργός πολίτης. Ο μη ενεργός πολίτης είναι ο αχρείος, ο αχρείαστος πολίτης. Ήταν ενεργότερος, λοιπόν, πολίτης από την εφηβεία του. Είναι γνωστό πώς σπούδασε, φτωχός, αλλά πλούσιος στην καρδιά, στην ψυχή και στο μυαλό.

Σε κάθε δύσκολη ώρα αυτού του τόπου ήταν παρών. Ήταν παρών στην Εθνική Αντίσταση. Το πλήρωσε. Δεν είναι ώρα να αναφερθούμε σε πράγματα, στα οποία ίσως ο ιστορικός και οι βιογράφοι οφείλουν να σταθούν. Στάθηκε επίσης, στη συνέχεια, στην Ένωση Κέντρου σε αγώνες για τη δημοκρατία, γι' αυτό που ελέγχθη -πολύ σωστά- να μη διώκονται τα φρονήματα, αλλά οι παράνομες πράξεις. Το φρόνημα -έλεγε ο Γεώργιος Παπανδρέου- είναι ελεύθερο. Η παράνομη πράξη τιμωρείται.

Πολλά ελέγχθηκαν -και πολύ σωστά- για το χιούμορ του Αθανασίου Κανελλόπουλου. Πάνω από όλα ήταν ο αυτοσαρκαζόμενος που μπορούσε να διατυπώνει πολλές φορές με δηκτικό και καταλυτικό χιούμορ, για τους φίλους με πολύ χαμόγελο, για τους αντιπάλους όμως με μαχητικότητα και σθένος, αλλά ποτέ με αλαζονεία, ποτέ με εμπάθεια. Και σήμερα αξίζει -τουλάχιστον όσοι τον γνωρίσαμε και είναι αρκετοί σε αυτή την Αίθουσα- να θυμηθούμε ότι αυτό που χαρακτηρίζει τον Θανάση Κανελλόπουλο ήταν η μαχητικότητα που συνδυαζόταν με τη μετριοπάθεια, η αγωνιστικότητα για τις ιδέες του, η κατανόηση και η διάθεση να ακούσει και να ενσωματώσει, ενδεχομένως, άλλες απόψεις στις δικές του.

Επίσης, υπήρξε αυτό που πρέπει να χαρακτηρίζει τον πολιτικό από τον πολίτη. Ο Θανάσης Κανελλόπουλος ήταν συνεπής στις ιδέες του, που οι συνθήκες της χώρας κάθε φορά επέβαλλαν να είναι δημιουργικές και δημιουργική η παρουσία του.

Θέλω να πω -και δεν αποτελεί αυτό καμμία αιχμή για κανέναν- ότι εδώ δεν είμαστε στην εκκλησία, που πρέπει να εκπέμπουμε μόνο δεήσεις στον Ύψιστο. Πρέπει, βάζοντας τον δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων, να τιμούμε πραγματικά αυτούς που ο λαός τούς τίμησε εδώ επί τόσα χρόνια και στάθηκαν όρθιοι και όταν ακόμα και αυτό τούς έβλαπτε και όταν ακόμα τους έφερνε σε αντίθεση και σύγκρουση με την ίδια την παράταξή τους.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος, όπως γνωρίζουμε -αλλά πρέπει να αναφερθεί μαζί με τον αείμνηστο και τον Σταύρο Δήμα, όταν αυτό που πίστευαν ως ριζοπαστικό φιλελευθερισμό έβλεπαν ότι ακολουθεί ατραπούς νεοφιλελευθερισμού- και όπως ενθυμίστε όλοι, παραιτήθηκε από Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης. Στη βιβλιοθήκη του Υπουργείου Εργασίας, ήταν ημερομίσθιος εργάτης, κάτι που τον βοήθησε να σκάψει βαθιά και από εκεί να βγάξει χρυσάφι που το χάρισε πλούσια, με τα δεκάδες συγγράμματά του και όχι μόνο με το χιούμορ, που ήταν πραγματικά εξαιρετικό. Και δεν είναι μια αστειολογία, αλλά κάθε φράση του εδώ είχε βάθος. Δεν ήταν καλαμπούρι, είχε βάθος.

Ως γνωστόν ήταν πολύγλωσσος, γνώριζε τις τέσσερις ευρωπαϊκές γλώσσες, διαβάστηκαν και μεταφράστηκαν σ' αυτές έργα του. Στην εποχή του ίντερνετ, κύριε Πρόεδρε, και ενός συστήματος επιμόρφωσης του λαού και ψυχαγωγίας κ.λπ., καταλαβαίνετε ότι ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος εντάσσεται στη χωρία των μεγάλων εκείνων μορφών της πολιτικής, της τέχνης, του πνεύματος, η οποία είναι αποκλεισμένη από τη σημερινή δυστυχώς κατάσταση κατάργησης αξιών, αρχών, επικράτησης -αυτού που σωστά έλεγε- της τιμής και όχι της αξίας.

Να τον θυμόμαστε, λοιπόν, να διδασκόμαστε από αυτά. Εγώ θέλω και απ' αυτήν τη θέση να συλλυπηθώ και οι κόρες και η κ.

Χρυσή να είναι περήφανες και να χαίρονται, γιατί αυτή η παρακαταθήκη που έχουν είναι κοινή των Ελλήνων.

Και νομίζω ότι ιδιαίτερα η κόρη του, η Κρινιώ, την ετίμησε αυτήν την παρακαταθήκη εδώ από τα έδρανα της Βουλής.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μειμαράκης): Εμείς ευχαριστούμε.

Ο Πρόεδρος κ. Πολύδωρας έχει τον λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αισθάνομαι βαθιά τη φυσική και ηθική υποχρέωση να αποτίσω τον οφειλόμενο φόρο τιμής στη μνήμη του Αθανασίου Κανελλόπουλου.

Η υποχρέωσή μου γεννάται από το γεγονός ότι ο Θανάσης Κανελλόπουλος ήταν στενός συμπατριώτης μου, από την Ανδρίτσα της ορεινής Ολυμπίας. «Ο τόπος φτωχός, βραχύτοπος, στη χώρα την κατάνακρη του αμילητου», που λέει και ο Παλαμάς. Διεκρίθη στα γράμματα. Αριστούχος στο Γυμνάσιο Ανδριτσάινης, το οποίο ήταν η Ακαδημία της Πελοποννήσου, ένα από τα δέκα πρώτα γυμνάσια της ελεύθερης Ελλάδας. Στις τυπικές σπουδές του, νομικά και οικονομικά, ήταν άφθαστος, τόσο άφθαστος, που έλεγε ο ίδιος με έναν εγωισμό συμπαθείας: «Άμα ήταν να μην είμαι πρώτος, δεν θα σπούδαζα.».

Εκείνο που θέλω να εισφέρω σε αυτήν την τελετή μνήμης είναι να σας μεταφέρω κάπου στην Ανδρίτσα, να τον δείτε έναν μικρό το δέμας άνδρα να υποδέχεται τους αγροίκους, άξεστους ποιμένες της Αρκαδίας. Αρκαδικό το τοπίο. Είναι οι αιγοβοσκοί του Λυκαίου. Την είδα τη σκηνή, σας τη μεταφέρω. Και νομίζω ότι θα το ήθελε και αυτός να μεταφέρω αυτή τη σκηνή: κατά κύματα οι φτωχοί επάνω του, όχι να διεκδικήσουν, να τον θαυμάσουν και να τον λατρέψουν.

Εκεί, σε αυτή την εικόνα που σας μεταφέρω, σχηματίζεται ο ορισμός του «πολιτικού». Αλίμονο, εάν αυτός ο ορισμός του «πολιτικού», του ενδιαμέσου δηλαδή της ισχύος, που μετατρέπει την ισχύ σε αγάπη και χριστιανική ηθική, αλίμονο, αυτό να μη λείψει από την πολιτική! Αυτό μάς έδιδε έξω από τα έδρανα αυτά ο Θανάσης Κανελλόπουλος και σε εμένα προσωπικά.

Αν έκανε μία χάρη, αυτό που το λένε «πελατειακή σχέση» με περίσσια ευκολία και φαυλισμό οι σημερινοί, να ξέρετε ότι ο Θανάσης Κανελλόπουλος πέρασε με «άριστα» το κριτήριο της ανθρωπιστικής ανάγκης. Όσοι μπορούν ας πορευθούν αυτόν τον δρόμο, γιατί στη θέση της ανθρωπιστικής ανάγκης μπήκαν τα χυδαία κριτήρια της οικονομικής συναλλαγής. Δεν μακραίνω τον λόγο σε αυτήν την παράγραφο, αλλά απαιτώ να εννοήσετε τι σας λέω σαν χαρακτηριστικό του Θανάση Κανελλόπουλου και ταυτόχρονα πρότυπο.

Το δεύτερο στοιχείο! Ήταν τεχνοκράτης, αλλά ηρνείτο να υπαχθεί η πολιτική του σκέψη στον μηχανιστικό της τεχνοκρατίας.

Ήθελε την ευρύτατη θέαση των πραγμάτων και την πιο αυστηρή κριτική και αξιολόγηση των συνδυασμών των πραγμάτων. Κυρίαρχη η πατρίδα, η δημοκρατία, ο λαός.

Το ανάστημά του αυτό το μικρό, το κοντό, κατίσχυε του κομματικού ύψους. Η προσωπικότητα κατίσχυε. Προσέφερε στον κομματικό σχηματισμό -Ένωση Κέντρου, Νέα Δημοκρατία-, δεν αντλούσε από τον κομματικό σχηματισμό.

Μόνον έτσι γίνεται ο εμπλουτισμός, με χυμό ανθρωπιάς και σκέψης, ανώτερος από τον τεχνοκράτη. Ήταν γεννημένος να διευθύνει τον τεχνοκράτη, όχι να άγεται και να φέρεται από τον τεχνοκράτη της τρόικας, φερ' ειπείν.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος είναι η μακρά συνέχεια του ορισμού των πολιτικών ή του πολιτικού, όπως μπορεί να τη γνωρίσει κανείς αυτή τη συνέχεια, μέσα από την ιστορία της ελληνικής πολιτικής σκηνής.

Αν ήταν σήμερα εδώ κοντά μας και μιλούσαμε για κάποιον άλλου αξίου επιφανούς ανδρός τη μνήμη, θα έλεγε: «Διδάξατε πολιτική τους Ευρωπαίους. Μη νανίζεστε. Δεν είστε ο νανολαός», που λέει κάπου ο Μαρξ ή ο Τρότσκι. Δεν είναι βαλκάνιος νανολαός ο ελληνικός λαός.

Μια φορά σε μια κατ' ιδίαν συζήτηση μιλούσε λατινικά. Ο Βιργίλιος και ο Οράτιος ήταν παιχνιδι στη σκέψη του, την εκφορά

του και τη μνήμη του. Θα κλείσω με κάτι σχετικό, γιατί του το χρωστάω. Όπως ξέρετε, δεν δίσταζε να επιδειχθεί, για να καταλάβεις ποιος είναι ο συνομιλητής σου. Χαίρομαι που τον φέρνω στη μνήμη μου σε αυτά τα αυθεντικά, θέλω να ισχυρίζομαι, στιγμιότυπα.

Μια φορά, λοιπόν, μου είπε στα λατινικά μια φράση του Σοπενχάουερ. Με αυτή θα κλείσω. Μου την είπε, την έγραψα στο σημειωματάριό μου. Κάπου θα είναι στις σημειώσεις μου. Έλεγε: «Quid superbit homo? Cuius conceptio culpa, nasci roena, labor vita, necesse morti!»! «Γιατί να υπερηφανεύεται ο άνθρωπος, του οποίου η εν γαστρί σύλληψις θεωρείται αμάρτημα; Η γέννησής του πόνος, Labor vita, μόχθος η ζωή του, necesse morti και αφιερωμένος στον θάνατο».

Όλοι πεθαίνουμε. Πέθανε και ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος, αλλά έχει τέτοιο ανεξίτηλο ίχνος και στίγμα αφήσει, ώστε να μένει αθάνατος ως Έλληνας πολιτικός, πρότυπο πολιτικού, που μας κάνει όλους υπερήφανους που τον γνωρίσαμε και εμένα φυσικά που ήταν πατριώτης μου και δάσκαλος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μεϊμαράκης): Εκ μέρους της Κυβερνήσεως ο Υπουργός κ. Πλακιωτάκης έχει τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας): Εκ μέρους της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού θα ήθελα κι εγώ να τιμήσω την προσφορά μιας εξέχουσας πολιτικής φυσιογνωμίας, ενός πολιτικού του οποίου το πολυδιάστατο και πολυεπίπεδο έργο, στο οποίο αναφέρθηκαν πολλοί συνάδελφοι, προσυπογράφω, ενός πολιτικού η μνήμη του οποίου εδώ στο Κοινοβούλιο έφερε την ενότητα, σε μια στιγμή που περισσότερο από ποτέ την έχουμε ανάγκη.

Έχουμε ανάγκη τη συναίνεση, τη συνεννόηση, την υπέρβαση του εγώ και του προτάγματος του εθνικού συμφέροντος.

Ο Θανάσης Κανελλόπουλος ήταν ένας πολιτικός του οποίου το έργο αποτέλεσε τη βάση για πολλές και σημαντικές θεσμικές αλλαγές στον τόπο. Ήταν ένας ακαδημαϊκός ο οποίος τιμήθηκε με σημαντικές διακρίσεις, πολυπράγμων δημοσιογράφος ο οποίος συνέγραψε πληθώρα επιστημονικών εργασιών. Τιμούμε σήμερα τον άνθρωπο με έμφυτη την ηθική ευγένεια, το υψηλό όραμα για την ελληνική κοινωνία, το οποίο υπηρέτησε μέχρι την τελευταία του στιγμή.

Στην κόρη του την Κρινιώ, με την οποία είχα την ευκαιρία και την τιμή να υπηρετήσουμε μαζί, στη σύζυγό του και τις κόρες του εύχομαι να τον θυμούνται και να είναι υπερήφανοι για την προσφορά του και στην πολιτική, αλλά κυρίως στον τόπο. Βεβαίως σε όλους εμάς, παρ' όλο που είμαστε νεότεροι και δεν είχαμε την ευκαιρία να τον γνωρίσουμε και να τον ζήσουμε από κοντά, αυτό που θέλω να πω είναι ότι λείπουν πολιτικές φυσιογνωμίες σαν τον Αθανάσιο Κανελλόπουλο. Ας είναι αιωνία του η μνήμη.

(Χειροκροτήματα)

Πρόεδρος(Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μεϊμαράκης): Ευχαριστούμε πολύ.

Θα παρακαλέσω στο σημείο αυτό να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του Αθανάσιου Κανελλόπουλου.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

(Χειροκροτήματα)

Γίνεται γνωστό, επίσης, κύριοι συνάδελφοι, ότι στα θεωρεία είναι η σύζυγός του κ. Χρυσή Κανελλοπούλου, οι κόρες του και μέλη της οικογένειάς του.

Σας υποδεχόμαστε και σας ευχόμαστε πάντα να τον θυμάστε και να είναι αιωνία του η μνήμη.

Πρόεδρος(Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρράκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

**ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ
ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**

Συζήτηση και λήψη απόφασης για τον ορισμό προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής, υποβολής της έκθεσης Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Όπως γνωρίζετε, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 119 του Κανονισμού της Βουλής, οι προτάσεις αναθεώρησης διατάξεων του Συντάγματος που υπεβλήθησαν από τον Πρωθυπουργό και Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και εκατόν είκοσι πέντε Βουλευτές του κόμματός του, θα παραπεμφθούν για εξέταση σε Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος που συνίσταται από τον Πρόεδρο του Σώματος.

Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 119 παράγραφος 4 του Κανονισμού, η Βουλή με απόφασή της, η οποία λαμβάνεται μετά από πρόταση του Προέδρου αυτής, ορίζει στην Επιτροπή Αναθεώρησης προθεσμία για την υποβολή της έκθεσής της. Η σχετική συζήτηση περαϊνώνεται σε μία συνεδρίαση.

Η Διάσκεψη των Προέδρων στη συνεδρίασή της την 10^η Δεκεμβρίου 2014 αποφάσισε να λάβουν τον λόγο οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και ένας Εισηγητής από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα.

Από την Κυβέρνηση θα μιλήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Αθανασίου. Όσον αφορά στη διάρκεια των αγορεύσεων, προτείνω να δοθεί ο χρόνος των δεκαπέντε λεπτών για τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τον αρμόδιο Υπουργό, ο χρόνος των δώδεκα λεπτών για τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους και χρόνος δέκα λεπτών για τον κάθε Εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα επί της προτάσεως αυτής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρράκης): Το Σώμα συμφώνησε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ(Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρράκης): Παρακαλώ, κύριε Παφίλη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχουμε τοποθετηθεί κι έχουμε στείλει μία επιστολή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Θεωρούμε ότι μέσα σε αυτές τις συνθήκες εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας και την πιθανότητα βουλευτικών εκλογών, δεν υπάρχουν προϋποθέσεις για να γίνει μια τέτοιου είδους συζήτηση και να κινηθεί η διαδικασία για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Και φαντάζομαι ότι κάθε λογικός άνθρωπος το αντιλαμβάνεται αυτό.

Εμείς προτείνουμε, θεωρούμε δηλαδή, ότι θα πρέπει να τελειώσει αυτή η διαδικασία και όταν ξεκαθαριστεί το τοπίο πια για το τι πρόκειται να γίνει, να συζητήσουμε για τη διαδικασία της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Φυσικά η Κυβέρνηση δεν το έκανε δεκτό αυτό.

Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς σε αυτήν τη φάση δεν πρόκειται να πάρουμε μέρος στην επιτροπή. Επίσης, θεωρούμε ότι και η σημερινή συζήτηση δεν έχει κανένα νόημα με βάση αυτό το σκεπτικό και γι' αυτό δεν θα πάρουμε μέρος.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ευάγγελος-Βασίλειος Ι. Μείμαρράκης): Καταγράφονται οι απόψεις του κ. Παφίλη, του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΚΚΕ, όπως και των άλλων κομμάτων και στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Ο Κανονισμός ορίζει ότι η συζήτηση πρέπει να γίνει και πρέπει να γίνει σήμερα και γι' αυτό ακριβώς ετέθη αυτή η ειδική ημερήσια διάταξη.

Τον λόγο έχει ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα της Βουλής σήμερα δείχνει ανάγλυφα πώς η κρίση του πολιτικού συστήματος μετατρέπεται σε κρίση των θεσμών. Και μάλιστα σε μια κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία, όπως είναι η διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος.

Όλοι ομολογούν ότι η αναθεώρηση αυτή είναι απολύτως αναγκαία. Αλλά θυσιάζουν την Αναθεώρηση του Συντάγματος στο βωμό πολιτικών σκοπιμοτήτων και μάλιστα με το επιχείρημα το οποίο στηρίζεται στην στρέβλωση αυτού τούτου Συντάγματος. Δηλαδή στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Γιατί αυτό που ζούμε δεν είναι παρά η συνέπεια τού ότι μέσα από μια στρεβλή ερμηνεία των διατάξεων περί εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας κάποιοι επιχειρούν να οδηγήσουν τη χώρα σε εκλογές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ**)

Γι' αυτό φθάσαμε ως εδώ. Γι' αυτό δίνουμε αυτήν την εικόνα απέναντι στον πολίτη, ο οποίος μην νομίζετε ότι δεν ενδιαφέρεται για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Ήτοι των θεσμών εκείνων οι οποίοι μπορούν να εκσυγχρονίσουν, να εξορθολογήσουν το δημοκρατικό μας σύστημα και να καταστήσουν τη δημοκρατία μας πιο στέρεη.

Ενώ, λοιπόν, ξέρουμε την αναγκαιότητα της Αναθεώρησης του Συντάγματος, σήμερα έρχονται -τουλάχιστον ορισμένοι από εμάς- να κρίνουν τα πράγματα μέσα από τη δική τους οπτική γωνία και τη δική τους σκοπιμότητα.

Κάποιοι θα ερωτούν και το προέβαλαν σαν επιχείρημα: Γιατί άραγε να γίνει τώρα η Αναθεώρηση του Συντάγματος, δεν υπήρχε χρόνος νωρίτερα; Έτσι σκέφτονται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκείνοι οι οποίοι δεν αναγνωρίζουν -δεν θέλουν να καταλάβουν, δεν το καταλαβαίνουν πραγματικά- ότι οι θεσμοί έχουν τη δική τους πορεία, ακολουθούν τη δική τους λογική και όχι τη λογική των πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Έχουμε μια τετραετή κοινοβουλευτική περίοδο. Πώς έπρεπε να σκεφτεί ο Βουλευτής -γιατί είναι πρόταση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας- ο οποίος θέλει να προβεί στην αναθεώρηση με δική του πρόταση; Θα έπρεπε δηλαδή να κρίνει ποιες θα είναι οι σκοπιμότητες μέρους του Κοινοβουλίου και δη της Αξωματικής Αντιπολίτευσης, για να οδηγηθεί η χώρα σε εκλογές; Έπρεπε με αυτόν τον τρόπο να σκεφτεί; Μα, τότε θα θυσιάζε την ουσία της Αναθεώρησης του Συντάγματος στο βωμό των πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Λέω, λοιπόν, ότι η αναθεώρηση είναι αναγκαία. Και εμείς, όλη η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας που πήραμε την πρωτοβουλία, την αναλάβαμε, σας διαβεβαιώ, χωρίς να είμαστε σύμφωνοι στα πάντα. Αλλά αποφασίζοντας κατά πλειοψηφία ότι αυτή πρέπει να είναι η πρόταση, -θεωρούμε αναγκαία την Αναθεώρηση του Συντάγματος για τρεις λόγους.

Ο πρώτος λόγος είναι ότι υπάρχουν διατάξεις του Συντάγματος που έχουν υποστεί μια «κόπωση» μέσα στον χρόνο. Ουδείς παραγνωρίζει και ουδείς έχει δικαίωμα να παραγνωρίσει ότι το Σύνταγμα του 1975 είναι το μακροβιότερο και το πιο δημοκρατικό Σύνταγμα, το οποίο βίωσε ο Τόπος.

Και για όσους ρωτάνε τι έγινε επιτέλους στη Μεταπολίτευση και μετά, για όσους θεωρούν ότι η Μεταπολίτευση είναι ένα «μικρό μέγεθος» στην πολιτική και στη θεσμική μας ιστορία, ας θυμηθούν ότι ουδέποτε η Ελλάδα έζησε σαράντα ολόκληρα χρόνια δημοκρατικής περιόδου και ουδέποτε άλλοτε το Σύνταγμα αναθεωρήθηκε με πλήρη τήρηση των κανόνων του Συντάγματος. Και αυτό είναι ένα τεράστιο κεκτημένο θεσμικό και πολιτικό.

Είναι, λοιπόν, αναγκαία η αναθεώρηση, γιατί κάποιες από τις διατάξεις έχουν υποστεί κόπωση και θα τις δούμε. Κάποιες άλλες διατάξεις πρέπει να αναθεωρηθούν, γιατί οι προηγούμενες αναθεωρήσεις απέτυχαν. Στρέβλωσαν, ενδεχομένως, την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος. Μιλώ ιδίως για την αναθεώρηση του '85 - '86 που καθιέρωσε ένα πρωθυπουργικοκεντρικό σύστημα, το οποίο, ιδίως σήμερα, παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα.

Τέλος, η βαθιά οικονομική κρίση που έχει ενσκήψει, επιβάλλει τη θέσπιση διατάξεων, μέσα από τις οποίες είναι ανάγκη να θωρακίσουμε τα συνταγματικά δικαιώματα. Και είναι ανάγκη, περαιτέρω, να θωρακίσουμε ακόμη περισσότερο τη λειτουργία της

δικαστικής, αλλά και της νομοθετικής εξουσίας.

Γι' αυτό πήραμε αυτήν την πρωτοβουλία, μία πρωτοβουλία η οποία αφορά πριν απ' όλα τα ίδια τα συνταγματικά δικαιώματα. Και ρωτώ: Ποιος είναι εκείνος ο οποίος διαφωνεί στο ότι πρέπει να προβούμε σε μια αναθεώρηση των διατάξεων εκείνων που αφορούν το χρέος του κράτους απέναντι στον Ελληνισμό και τη γλώσσα μας;

Άκουσα διαφόρους, οι οποίοι παριστάνουν τους εκσυγχρονιστές να μέμφονται την πρόταση να προσθέσουμε τρίτη παράγραφο στο άρθρο 2, με την οποία το κράτος υποχρεούται να υπερασπίζεται τη γλώσσα και την εθνική μας ταυτότητα, και να λένε ότι αυτό είναι αναχρονισμός. Για σκεφθείτε τι θα γινόταν σε αυτούς τους παραγμένους καιρούς, αν δεν βάζαμε στο Σύνταγμά μας αυτήν την υποχρέωση του κράτους, σαν υποχρέωση καθενός από εμάς; Και ύστερα προτείνουμε μια σειρά από διατάξεις περί δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Μιλώ για το άρθρο 16 του Συντάγματος. Δεν είναι ώρα να καθερώσουμε τη δυνατότητα ίδρυσης ιδιωτικών, αλλά μη κερδοσκοπικών, ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων; Δεν είναι ώρα να αναθεωρήσουμε το άρθρο 17 για να προστατεύσουμε, σε μια εποχή που χειμάζεται, την περιουσία και όχι μόνο τα εμπράγματα δικαιώματα; Δεν είναι ώρα να εκσυγχρονίσουμε τις διατάξεις του άρθρου 24, ώστε και τον δασικό μας πλούτο να προστατεύσουμε περισσότερο αλλά και να συμβαδίζει η προστασία του περιβάλλοντος με μία αναπτυξιακή πορεία που τόσο έχει ανάγκη ο Τόπος; Επίσης, δεν είναι ανάγκη το πολιτικό δικαίωμα της ίδρυσης πολιτικών κομμάτων να το θέσουμε μέσα σε ένα δημοκρατικό πλαίσιο, αναθεωρώντας το άρθρο 29, αλλά με τρόπο που να είναι πολύ βαθύτερος και ουσιαστικός ο έλεγχος ο οποίος αφορά τα οικονομικά των κομμάτων και των Βουλευτών, αλλά και τη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία των πολιτικών κομμάτων; Μετά από τις εμπειρίες που έχουμε ζήσει, ποιος μπορεί να διαφωνήσει σε αυτό; Είναι μικρές οι τομές αυτές;

Έρχομαι στις τρεις εξουσίες. Δεν πρέπει άραγε να δούμε το πρόβλημα που υπάρχει στην εκτελεστική εξουσία; Δεν είναι ανάγκη να αναθεωρήσουμε τις διατάξεις περί εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας, διότι κάποιοι έτσι αποφάσισαν; Δεν είναι λάθος το Σύνταγμα. Λάθος είναι η εφαρμογή του, όπως κάποιοι επιχειρούν να την επιβάλλουν. Ξωστά ο Κωνσταντίνος Καραμανλής είχε σκεφθεί αυτόν τον τρόπο εκλογής, αλλά πού να φανταζόταν ότι και ο θεσμός του Προέδρου της Δημοκρατίας θα γινόταν θυσία στον βωμό των πολιτικών σκοπιμοτήτων! Έτσι ήρθαν τα πράγματα όμως και πρέπει να το αλλάξουμε και να αποσυνδέσουμε την εκλογή από την προσφυγή στις κάλπες, συνδυάζοντας την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας εν ανάγκη μετά την τρίτη ψηφοφορία, και με την προσφυγή στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από το εκλογικό σώμα.

Ταυτοχρόνως δε, για να μπορέσουμε να εξισορροπήσουμε τους θεσμούς, να επαναφέρουμε -πλην της διάλυσης της Βουλής- τις αρμοδιότητες που είχε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά το Σύνταγμα του 1975. Βεβαίως, εδώ να προσθέσουμε και τη δυνατότητα, η οποία σήμερα είναι μία συνθήκη του πολιτεύματος, του Προέδρου της Δημοκρατίας να συγκαλεί το συμβούλιο Αρχηγών των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή.

Ποιος είναι εκείνος ο οποίος αμφισβητεί ότι πρέπει επίσης, ως προς την εκτελεστική εξουσία να θεθούν φραγμοί στο δικαίωμα του Πρωθυπουργού να διαλύει τη Βουλή, απευθυνόμενος στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για κρίσιμο εθνικό θέμα; Ποιος είναι εκείνος ο οποίος διαφωνεί ότι πρέπει να μπει όριο θητειών στο πλαίσιο της άσκησης του πρωθυπουργικού λειτουργήματος;

Δεν πρέπει να δούμε και το ζήτημα του ασυμβίβαστου μεταξύ Υπουργού και Βουλευτή; Επίσης, δεν πρέπει να δούμε το κορυφαίο θέμα το οποίο σχετίζεται με την ευθύνη της Κυβέρνησης, δηλαδή των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών; Δεν πρέπει να αποσυνδέσουμε τη Βουλή από την ποινική ευθύνη και να καταργήσουμε την αποσβεστική προθεσμία ώστε να ισχύει κοινή παραγραφή; Θα το αφήσουμε έτσι αυτό;

Επίσης, όσον αφορά τη νομοθετική εξουσία, δεν οφείλουμε να δούμε το μεγάλο ζήτημα του ότι πρέπει να βρούμε μέσα, ώστε να διανύει την τετραετή κοινοβουλευτική της θητεία η Βουλή

μέσα από κριτήρια τα οποία θα υιοθετήσουμε για να υπάρχουν κίνητρα προς αυτή την κατεύθυνση; Δεν πρέπει να δούμε το ζήτημα του περιορισμού της ασυλίας και των προνομίων του Βουλευτή; Δεν πρέπει, επίσης, να δούμε την ενίσχυση του νομοθετικού ρόλου της Βουλής, του Βουλευτή;

Δεν πρέπει να δούμε πώς η φορολογική νομοθεσία θα εξορθολογιστεί, ώστε να υπάρχει σταθερό φορολογικό σύστημα, τουλάχιστον για τις μεγάλες δημόσιες επενδύσεις;

Σε ό,τι αφορά τη δικαστική εξουσία, δεν πρέπει να ενισχύσουμε περισσότερο την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, μειώνοντας τη διακριτική ευχέρεια της εκτελεστικής εξουσίας κατά την επιλογή των κορυφαίων οργάνων της;

Δεν πρέπει να δούμε πώς, με ειδικά τμήματα στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα υπάρξει ο έλεγχος, ο οποίος σχετίζεται με τις δημόσιες συμβάσεις στο πεδίο των αρμοδιοτήτων και της δικαιοδοσίας καθενός από τα δικαστήρια αυτά;

Δεν πρέπει να δούμε τη δημιουργία συνταγματικού δικαστηρίου, όχι μόνο για το θέμα του ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων -που εδώ θέλει προσοχή, γιατί πρέπει να διατηρήσουμε κατά βάση το μεγάλο κεκτημένο του διάχυτου ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων- αλλά κυρίως για τόσες άλλες αρμοδιότητες, για όλες τις εκλογικές αρμοδιότητες σχετικά με την εκδίκαση των εκλογικών διαφορών κάθε είδους, καθώς επίσης και για το θέμα των δημοψηφισμάτων;

Δεν πρέπει να δούμε εδώ την παρέμβαση του συνταγματικού δικαστηρίου σε ό,τι αφορά τη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία των πολιτικών κομμάτων, δηλαδή το να υπάρχει αυτό το στηρίγμα, το οποίο είναι ανεξάρτητο, για να μπορέσουμε να βιώσουμε ακριβώς την εσωκομματική δημοκρατία σε όλο της το μέγεθος;

Είναι λίγες αυτές οι τομές; Και ανέφερα μόνον ορισμένες. Η πρότασή μας είναι γνωστή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως σας είπα και πάλι, η Αναθεώρηση του Συντάγματος είναι αναγκαία. Πολύ περισσότερο είναι αναγκαία για να φύγουν από τη μέση οι διατάξεις που αφορούν την ευθύνη της Κυβέρνησης καθώς και τη βουλευτική ασυλία.

Δεν έχει δικαίωμα αυτή η Βουλή να στερήσει από τις επόμενες, από τους εκπροσώπους του λαού, να μην έχουν αυτό το βάρος, το οποίο εμείς τους κληροδοτούμε. Διότι από αυτό κρίνεται η αξιοπιστία του ίδιου του πολιτικού μας συστήματος. Και μόνο γι' αυτό θα έπρεπε να αναλογιστούμε τις ευθύνες μας. Και δεν είναι λίγο.

Τονίζω λοιπόν -Ξέρω ότι είναι μάταιο ίσως να το λέω, μα θα το πω- ότι και για το ζήτημα που σχετίζεται με την ευθύνη της Κυβέρνησης και για το θέμα των βουλευτικών προνομίων -όποιων υπάρχουν- είναι ώρα ακόμα να αλλάξουμε γραμμή πλεύσης και τούτη την ώρα να συνεχίσουμε, να μην αφήσουμε στη μέση αυτή την αναθεώρηση, η οποία υπό άλλες προϋποθέσεις θα πάει το 2020 και βάλε, με ό,τι συνέπειες θα υπάρχουν ως τότε για την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος.

Τελειώνω, λέγοντας ότι όπως είμαστε αυτή τη στιγμή μάλλον θυμίζουμε κάτι από εκείνο που ο Γιώργος Σεφέρης είχε περιγράψει σε ένα ποίημά του, τον «Τελευταίο Σταθμό». Γυρνώντας ο Γιώργος Σεφέρης, μαζί με την κυβέρνηση από τη Μέση Ανατολή μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, μαζί με όλη την αποστολή που ερχόταν κουβαλώντας μαζί της τις διαφορές, τους διχασμούς και άλλα τινά, έκανε μια στάση στην Cava dei Tirreni. Εκεί, ο Γιώργος Σεφέρης, που ήταν μέλος αυτής της αποστολής, έγραψε αυτό το κορυφαίο ποίημα, στο οποίο δεν έχουμε δώσει όση σημασία θα έπρεπε και ιδίως οι πολιτικοί, τον «Τελευταίο Σταθμό». Εκεί, παρατηρώντας γύρω του το πολιτικό σύστημα που επέστρεφε στην Ελλάδα και σαν να προφίτευε τι επρόκειτο να συμβεί, έγραψε αυτόν τον στίχο, που εύχομαι να μη μας ταιριάζει: «Ψυχές μαραγκιασμένες από δημόσιες αμαρτίες, καθένας κι ένα αξίωμα σαν το πουλί μες το κλουβί του».

Μακάρι να μην μας αξίζει αυτή η μοίρα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Οικονομικών, Εσωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κατέθεσαν την 12-12-2014 σχέδιο νόμου: «α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, β) ενσωμάτωση της οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16-6-2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις».

Επίσης, ενημερώνω το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής «Πράξεις εισφοράς σε γη και σε χρήμα – Ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις και άλλες διατάξεις».

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του ΠΑΣΟΚ κ. Τριαντάφυλλος για δέκα λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητούμε σήμερα την πρόταση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος και βεβαίως, όταν αναφερόμαστε στο κείμενο του Συντάγματος, πρέπει να έχουμε υπ' όψιν μας –και κυρίως όταν εισερχόμαστε σε διαδικασία αναθεώρησης– ότι το Σύνταγμα δεν είναι ένα κείμενο το οποίο περιγράφει περιπτώσεις, αλλά είναι ένα κείμενο λιτό, ελλειπτικό, είναι ένα κείμενο το οποίο περιγράφει μόνο τα αναγκαία.

Και λέγοντας αναγκαία, βεβαίως, πρέπει να αναρωτηθούμε σήμερα όλοι σε αυτήν την Αίθουσα και όσοι δεν προσήλθαν σε αυτή: Είναι κρίσιμη και αναγκαία η Αναθεώρηση του Συντάγματος στην παρούσα συγκυρία; Είναι κρίσιμη και αναγκαία η Αναθεώρηση του Συντάγματος στην προσπάθεια να βγει η χώρα από την κρίση;

Η απάντηση, προφανώς, είναι ότι είναι αναγκαία η Αναθεώρηση του Συντάγματος. Και είναι αναγκαία όχι μόνο γιατί πρέπει να απαντήσουμε στα μεγάλα και τα κρίσιμα ερωτήματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία και σε πολλές από αυτές τις εκκρεμότητες από το παρελθόν που οδήγησαν τη χώρα στην κρίση, αλλά είναι κρίσιμη και αναγκαία για να μην εισέλθει ξανά αυτή η χώρα σε παρόμοια κρίση στο μέλλον, να καλύψουμε δηλαδή τα θεσμικά ελλείμματα της χώρας με έναν τρόπο τέτοιο που να μην επαναληφθεί η διαδικασία παραγωγής οικονομικών ελλειμμάτων, κοινωνικών ελλειμμάτων, κυρίως όμως να μην ξαναέλθει η ελληνική κοινωνία σε μια αξιακή, οικονομική κρίση, παρόμοια με αυτή που ζούμε τα τελευταία χρόνια.

Πάνω σε αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να εισφέρω πέντε κυρίως άξονες διατάξεων, που θεωρούμε κρίσιμους εμείς ως ΠΑΣΟΚ ότι πρέπει να μπουν στη συζήτηση προκειμένου να αναθεωρηθούν και να συμβάλλουμε με αυτόν τον τρόπο στην αναγκαιότητα της συνταγματικής Αναθεώρησης.

Ο πρώτος άξονας αφορά τη διαφάνεια και τη λειτουργία του πολιτικού συστήματος. Βεβαίως, όλοι καταλαβαίνετε ότι όταν λέμε για διαφάνεια και λειτουργία του πολιτικού συστήματος αναφερόμαστε στα κρίσιμα ζητήματα, τα οποία θέτουν οι πολίτες καθημερινά στην επαφή τους με τον πολιτικό κόσμο.

Το πρώτο ζήτημα αφορά τη βουλευτική ασυλία, η οποία τελικά δεν λειτουργεί υπέρ της ελευθερίας του Βουλευτή. Αντιθέτως, δημιουργεί μία σκιά, ένα σύννεφο, το οποίο ποινικοποιεί τη βουλευτική ιδιότητα και δεν συμβάλλει σε καμία περίπτωση στον διαχωρισμό της ποινικής από την πολιτική ευθύνη των πολιτικών προσώπων. Και αυτό είναι πάρα πού κρίσιμο στην παρούσα φάση, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε το έλλειμμα εμπιστοσύνης που υπάρχει μεταξύ πολιτών και πολιτικών, μεταξύ πολιτών και πολιτικών κομμάτων. Ουσιαστικά είναι ένα έλλειμμα που ταλανίζει τη δημοκρατία μας και δημιουργεί συνεχώς έναν φαύλο κύκλο.

Επομένως, είναι πολύ σημαντικό να αναθεωρηθεί η διάταξη στην κατεύθυνση του διαχωρισμού της πολιτικής από την ποινική ευθύνη των πολιτικών προσώπων και βεβαίως να αναθεωρηθεί η διάταξη που αφορά την ευθύνη των Υπουργών, με έναν τρόπο τέτοιο, ώστε να μην υπάρχουν δύο ειδών παραγραφές αδικημάτων, αλλά να υπάρχει μία ενιαία αντιμετώπιση του κάθε εγκλήματος.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όταν συζητούμε για το πολιτικό σύστημα εν όψει μιας συνταγματικής αναθεώρησης, δεν είναι δυνατόν να μην εισέλθουμε και σε ένα συγκεκριμένο σύστημα διατάξεων, το οποίο ένα κομμάτι του μόνο ακουμπά πάνω στο Σύνταγμα και βεβαίως αφορά το εκλογικό σύστημα, το γεγονός δηλαδή ότι το Σύνταγμα επιτρέπει να υπάρχουν μεγάλες εκλογικές περιφέρειες, στις οποίες είναι αδύνατη η λογοδοσία των πολιτικών έναντι των εκλογέων και επομένως είναι αδύνατη η λειτουργία στην καθημερινή πράξη της δημοκρατίας.

Επομένως, πρέπει να κατοχυρωθεί με συγκεκριμένο τρόπο η ύπαρξη μικρών εκλογικών περιφερειών, ούτως ώστε να είναι δυνατή η άσκηση του δικαιώματος της λογοδοσίας των πολιτικών και βεβαίως να είναι δυνατός και ο έλεγχος από την πλευρά των πολιτών έναντι των ανθρώπων που τους αντιπροσωπεύουν.

Και βεβαίως, εδώ εισερχόμαστε και σε δύο ακόμα θεσμούς οι οποίοι είναι αδύναμοι, ατροφικοί στην ελληνική πολιτική τάξη. Είναι η συμμετοχή των πολιτών, η συμμετοχικότητα, η καθημερινή παρουσία του πολίτη, η οποία είναι πλέον δυνατή μέσω των ηλεκτρονικών δυνατοτήτων που δίνει η σημερινή εποχή αλλά και τα δημοψηφίσματα σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, τα οποία δεν έχουν τύχει αξιοποίησης από την πλευρά της ελληνικής πολιτείας και που προφανώς πρέπει να έχουν κομβικό ρόλο στη διαδικασία συμμετοχής των πολιτών.

Ο δεύτερος άξονας αφορά τον εκσυγχρονισμό του κράτους αλλά και των λειτουργιών των εξουσιών. Αυτός ο άξονας αφορά διατάξεις οι οποίες έχουν να κάνουν με την Κοινωνία των Πολιτών, την τοπική αυτοδιοίκηση, την απόδοση της ιθαγένειας –όπως γνωρίζετε, δεν λειτουργεί προοδευτικά τα προηγούμενα χρόνια, παρά τη σχετική τροποποίηση και τη σχετική αναθεώρηση της σχετικής διάταξης του Συντάγματος– τη λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία, τη αποσύνδεση της εκλογής Προέδρου από τη διάλυση της Βουλής, τον εκσυγχρονισμό της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Διατάξεις οι οποίες κωλύουν την Αναθεώρηση δεν λειτουργούν τελικά υπέρ του Συντάγματος, υπέρ του ελλειπτικού κειμένου του Συντάγματος, αλλά λειτουργούν στην αντίθετη κατεύθυνση.

Και βεβαίως πρέπει να έχουμε τη δυνατότητα να υπάρξει αναθεώρηση σε σχέση με το πότε και πώς ένας πρωθυπουργός διαλύει τη Βουλή και προκηρύσσει εκλογές. Μία απόφαση, η οποία είναι κρίσιμη, πρέπει πλέον να περνά μέσα από μία κοινοβουλευτική πλειοψηφία και να μην είναι απόφαση ενός ανδρός ή μιας γυναικός.

Ο τρίτος άξονας αφορά τη διαγενεακή δικαιοσύνη, μία έννοια απολύτως άγνωστη για τα ελληνικά κοινοβουλευτικά ειωθότα. Η διαγενεακή δικαιοσύνη αφορά κυρίως τον τρόπο με τον οποίο αυξάνονται τα ελλείμματα, αυξάνεται επομένως το χρέος και μεταφέρεται το κόστος ζωής της μίας γενιάς στην άλλη. Η δική μας η γενιά σήμερα πληρώνει το κόστος της ζωής των προηγούμενων γενιών και αυτό σημαίνει ότι δεν είναι δυνατόν να συνεχίζεται εσαεί αυτή η διαδικασία μεταφοράς ελλειμμάτων και κόστους ζωής εις βάρος των επομένων γενεών.

Επομένως τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς αλλά και τις υπερβάσεις αυτών δεν είναι δυνατόν να λαμβάνονται από απλές κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες. Πρέπει να κατοχυρωθεί συνταγματικά ο ισοσκελισμένος προϋπολογισμός και τυχόν υπέρβαση αυτού να υπάρχει μόνο στην περίπτωση που διαπιστώνεται μία ευρύτερη, ευρύτατη –θα έλεγα– κοινοβουλευτική πλειοψηφία με τρόπο τέτοιο που να προστατεύεται η χώρα και βεβαίως να προστατεύονται και οι επόμενες γενιές.

Στη διαγενεακή δικαιοσύνη υπάγονται και όλα τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το φυσικό περιβάλλον, το οποίο πρέπει να τυγχάνει της απόλυτης και αποτελεσματικής προστασίας και να μην υφίσταται αυτό τελικά μίας προστασίας η οποία καταλή-

γει να είναι κενή περιεχομένου.

Τέταρτος άξονας, κατά την άποψη του ΠΑΣΟΚ, είναι η συνταγματική κατοχύρωση του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της χώρας όχι μόνο με μία ρητή διάταξη στο Σύνταγμά μας αλλά και με μία ρήτρα, σύμφωνα με την οποία η ερμηνεία των συνταγματικών διατάξεων θα γίνεται σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και βεβαίως αυτό να προστεθεί στο άρθρο 25.

Με αυτόν τον τρόπο θα επιτυγχάνεται όχι μόνο τύποις ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της χώρας, αλλά κυρίως στην καθημερινή πράξη, στην ερμηνεία των νομοθετημάτων, στην ερμηνεία του Συντάγματος θα είναι απόλυτα συμβατή η καθημερινή πρακτική με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση και την Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Ο πέμπτος άξονας -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- αφορά τα κοινωνικά δικαιώματα, τις συνεχώς διευρυνόμενες, ουσιαστικά, ανισότητες, την έλλειψη διάταξης σε σχέση με το εγγυημένο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης, την προστασία των πολιτών έναντι της ανεργίας και τη δυνατότητα να υπάρχει συνεχώς εξελισσόμενο ένα κοινωνικό κράτος ως ένα δίχτυ ασφαλείας για τους ανθρώπους που βρίσκονται κάθε φορά σε ευάλωτη θέση, ούτως ώστε να αποφεύγεται ο κοινωνικός αποκλεισμός και να μπορούμε να αντιμετωπίζουμε τα ζητήματα που προκύπτουν, όχι μόνο στις περιόδους της κρίσης, αλλά και σε περιόδους ευημερίας, με έναν τρόπο κοινωνικά συνεκτικό, με έναν τρόπο ο οποίος να είναι κοινωνικά ευαίσθητος και με έναν τρόπο ο οποίος να είναι συμβατός με την τήρηση των κοινωνικών δικαιωμάτων, όχι μόνο των ευρωπαϊκών μας υποχρεώσεων, αλλά κυρίως με την καλύτερη δυνατή διασφάλιση ενός επιπέδου ζωής για τους Έλληνες πολίτες. Η διασφάλιση αυτή θα περάσει μέσα από μία συνταγματική κατοχύρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων και ενός κοινωνικού κράτους το οποίο θα έχει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα για τον Έλληνα πολίτη.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι είμαστε στην αρχή μιας διαδικασίας συνταγματικής αναθεώρησης και αυτή η συνταγματική αναθεώρηση πρέπει να αποφύγει δύο επικίνδυνα μονοπάτια. Το ένα μονοπάτι είναι να πάμε, λόγω της συγκυρίας, σε έναν ιδιότυπο συνταγματικό λαϊκισμό και να περάσουμε, λόγω συγκυρίας, διατάξεις οι οποίες τελικά είτε θα είναι άχρηστες, δηλαδή δεν θα χρησιμοποιηθούν στο μέλλον, είτε θα είναι κενές περιεχομένου. Το άλλο δύσκολο μονοπάτι, το άλλο επικίνδυνο μονοπάτι που πρέπει να αποφύγουμε στη διαδικασία που έχουμε μπροστά μας είναι να αποφύγουμε τον συνταγματικό μαξιμαλισμό, δηλαδή το να επιχειρήσουμε μία συνταγματική Αναθεώρηση που να τα έχει όλα μέσα.

Αυτό το οποίο προτείνουμε εμείς, αυτό το οποίο προτείνω εγώ, είναι να επιτύχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση στη συνταγματική Αναθεώρηση, σε αυτά που συμφωνούμε -και πιστεύω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε σε αρκετά- να μπορέσουμε να προχωρήσουμε τη συνταγματική Αναθεώρηση, να μπορέσουμε να αλλάξουμε και κυρίως να μπορέσουμε να αλλάξουμε έχοντας υπ' όψιν αυτό το οποίο ανέφερα στην αρχή. Τι είναι αυτό; Είναι το ότι το Σύνταγμά μας δεν μπορεί να εξυπηρετεί τις συγκυρίες, αλλά πρέπει να εξυπηρετεί τη διαχρονική ιστορική διαδρομή που έχει αυτή η χώρα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Στο σημείο αυτό, προτού καλέσω την κ. Κόλλια στο Βήμα, θα ήθελα ως Προεδρεύων να εκφράσω τη δυσарέσκεία μου για την απουσία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και δύο άλλων κομμάτων από την κορυφαία -το τονίζω- κοινοβουλευτική διαδικασία που είναι η Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Κυρία Κόλλια, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι πολίτες έχουν διατηρήσει την ικανότητά τους να σκέφτονται λογικά, ανεπιδέσμοι από αυτό που ορίζουν και προσπαθούν να επιβάλλουν τα πραγματικά αφεντικά αυτής της χώρας, αλλά και τον ρεαλι-

σμό που επιτάσσουν οι περιστάσεις, παρακολουθώντας όσα διαδραματίζονται τις τελευταίες ημέρες, έχουν με λύπη τους καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ως χώρα δεν έχουμε ελπίδες έτσι όπως πορευόμαστε.

Αντί όλοι και ειδικά όσοι έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης, σε αυτές τις δύσκολες ώρες -και αναφέρομαι στις ηγεσίες των δύο κομμάτων εξουσίας και στο περιβάλλον τους- να αφήσουν τις αστειότητες και να επιλέξουν τον δρόμο της σύνεσης και προπαντός να βρεθεί μία φόρμουλα να συσπειρώσουν, στο μέτρο του δυνατού, τη χώρα, οδηγούν τον τόπο στον γκρεμό μια ώρα αρχύτερα. Οι μεν σπέρνοντας τον τρόμο, υποστηρίζουν έμμεσα «εμείς ή τα τανκς», όπως πριν από σαράντα χρόνια και από την άλλη οι εκκολλαπτόμενοι μάγοι των παροχών και των υποσχέσεων, που συνεχίζουν την πολιτική του «λεφτά υπάρχουν» και των δανεικών, αρνούμενοι να αναλάβουν τις ιστορικές τους ευθύνες, στο όνομα των επόμενων γενεών, μας οδηγούν στο περιθώριο, διαρρηγνύουν ανεπιστρεπτί την κοινωνική συνοχή και ανοίγουν την κερκόπορτα για τον αφανισμό μας. Από τη μια χρησιμοποιούν τον φόβο και από την άλλη εκμεταλλεύονται την οργή και την απογοήτευση του λαού. Εγκλωβισμένοι στα αδιέξοδα των επιλογών τους, όλοι καταφεύγουν στον λαϊκισμό και στις κοντόφθαλμες εντυπώσεις.

Οι άλλοι επιλέγοντας να μη δυσαρεστήσουν κανέναν, μιας και σκοπός τους είναι να καταλάβουν τα «Θερινά Ανάκτορα» και με τους αριστερούς λεονταρισμούς τους δεν αντιλαμβάνονται ότι οι δανειστές είναι όλο και πιο εξασφαλισμένοι από το ενδεχόμενο της ελληνικής χρεοκοπίας.

Και αντί να απαιτήσουν συνεννόηση, συνεχίζουν να προβάλουν τις επιθυμίες και τις φαντασιώσεις τους ως πραγματικότητα.

Τα ψέματα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελείωσαν για όλους, και για αυτούς που δεν άδραξαν την ευκαιρία να κάνουν τις αλλαγές που έπρεπε, αλλά για τους άλλους, του αισχρού λαϊκισμού, οι οποίοι υποτιμούν τη νοημοσύνη μας μέσα στην προσδοκία της κατάκτησης της εξουσίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, με τη κουράγιο να μιλήσεις στο όνομα των θεσμικών αλλαγών για μία νέα Ελλάδα που θα μπορούσε να αναπυχθεί μέσα από την κρίση. Την ώρα που οι αγορές κατέρρεαν, αντί πραγματικά να σταθούν άπαντες στους λόγους και στις αιτίες που το προκάλεσαν, μας επέβαλαν πριν από λίγες ημέρες ως πρώτη είδηση το εάν ένας καταδικασμένος ληστής τραπεζών θα σταματήσει την απεργία πείνας. Αυτές οι προτεραιότητες έχουν να κάνουν με το παρελθόν και τελικά εξυπηρετούν όλες εκείνες τις δυνάμεις που στηρίζουν τη διαφθορά και την ολιγαρχία στην πατρίδα μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα σε αυτό το θέατρο του παραλόγου η εμπειρία μας έχει δείξει ότι είναι σύνθετες όταν κάποιος αδυνατούν να πλειοδοτήσουν οικονομικά, να καταφεύγουν στην πλειοδοσία μεγάλοστομων διακηρύξεων.

Η Νέα Δημοκρατία σε ένα, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, από τα ανέντιμα Ζάππειά της, αυτά που σήμερα προσβάλλουν την ίδια την ιστορία της παράταξης, παρουσίασε τις θέσεις της για τους θεσμούς, την κοινωνία, την ασφάλεια και πρότεινε τότε μία μεγάλη συνταγματική Αναθεώρηση. Τότε, ξεκινήσαμε -γιατί ήμουν και εγώ εκεί- λέγοντας να αλλάξουμε τα πάντα, να θεμελιώσουμε μία νέα μεταπολίτευση και είδαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πού έχουμε καταλήξει.

Τότε, οι σημερινοί εταίροι τους τους κατηγορούσαν για φυγομαχία σε όλα τα μεγάλα θέματα που προϋποθέτουν δύσκολες αποφάσεις. Αρχές Γενάρη είναι βέβαιο ότι, όταν διαλυθεί αυτή η ερμαφρόδιτη συγκυβέρνηση, θα εκλείψει κάθε πολιτικός πολιτισμός ανάμεσά τους. Αυτός ο αδιόρθωτος ανεύθυνος δικομματισμός έχει κλείσει τον κύκλο του, με όποια προσωπεία και αν μετεξελιχθεί αύριο.

Η έννοια και η σημασία της πρωτοβουλίας, αλλά και η αναγκαιότητα της συνταγματικής Αναθεώρησης τίθενται σε αμφισβήτηση, όταν δεν έχουν δημιουργηθεί οι απαραίτητες προϋποθέσεις, σχετικά με την αξία της σύμπνοιας σε ό,τι αφορά τη λήψη των σημαντικών αποφάσεων.

Επιχειρείτε, κύριοι συνάδελφοι, μέσα στην αδυναμία σας, να θυσιάσετε ίσως την πιο σημαντική μεταρρύθμιση, αυτήν της Ανα-

θεώρησης του Συντάγματος, όχι μόνο γιατί σας λείπει η ισχυρή βούληση να προχωρήσετε στο δρόμο των μεταρρυθμίσεων, αλλά και γιατί δεν υπάρχει η αναγκαία πολιτική ωριμότητα των κομμάτων της συγκυβέρνησης, των ηγεσιών σας και ειδικά του ΠΑΣΟΚ που αμφισβητείται αν εκφράζει την πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και όχι μόνο.

Κατά τη δική μας άποψη, των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, τα κόμματα εξουσίας δεν είναι σε θέση να αφήσουν στο περιθώριο τις μικροπολιτικές τους αντιπαραθέσεις και τις όποιες κομματικές τους σκοπιμότητες, για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε με σύνεση, προκειμένου η επικείμενη Αναθεώρηση του Συντάγματος να αποφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Δεν είναι δυνατόν αυτοί που έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης για όλα όσα βιώνουμε σήμερα, αλλά και για την Ελλάδα που κληροδοτούμε στους νεότερους, όλοι αυτοί να ορίσουν την ανασύνταξη της ελληνικής κοινωνίας ή την επανίδρυση του κράτους. Μα, οι ίδιοι έχουν τόσα θέματα ανοικτά! Είναι οι ίδιοι που έχουν προκαλέσει το δημόσιο αίσθημα, είναι οι ίδιοι που έχουν πλήρως απαξιωθεί.

Αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε το πολιτικό θένος, οφείλετε να παραδεχθείτε ότι εσείς εγκαθιδρύσατε την κοινοκρατία. Έχετε κλείσει τον κύκλο σας ως καταχρεωμένες κομματικές επιχειρήσεις, εγκληματικά ένοχες, που αλληλοπροστατεύονταν, επιδιώκοντας το ακατάδικο μιας κλειστής ομάδας ηγεσίας και του περιβάλλοντός τους.

Δεν αφορά κανέναν πλέον η πολιτική επιβίωση κλινικά νεκρών ηγετών. Οι ενοχές τους, οι ενοχές σας, για χρόνια καθόριζαν τις πολιτικές εξελίξεις και τώρα θα πρέπει να επιλέξουν αν θα κάνουν την υπέρβασή τους, για να ορίσουν την πορεία της χώρας με ένα νέο καταστατικό χάρτη.

Κατά τη δική μας εκτίμηση, των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, η πατρίδα μας χρειάζεται εκλογές για Συντακτική Συνέλευση, ένα καινούργιο εξευκαριστικό Σύνταγμα. Ίσως να είναι και η τελευταία μας ιστορική ευκαιρία για ένα τέτοιο Σύνταγμα, για μια Ελλάδα που μας αξίζει.

Σαφέστατα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν Σύνταγμα δεν παρέχει καμμία δυνατότητα Συντακτικής Εθνοσυνέλευσης, αλλά έχει σημασία να αναφερθεί ποιο είναι το κυριότερο πρόβλημα της σημερινής δημοκρατίας.

Στην ουσία, η λαϊκή κυριαρχία που επιτάσσει το Σύνταγμα - αυτό που έχουμε μέχρι σήμερα - είναι στην πραγματικότητα κυριαρχία μιας οικονομικής ολιγαρχίας επί του λαού, μια λαϊκή κυριαρχία ουσιαστικά χωρίς περιεχόμενο, και δεν είναι δυνατόν εύκολα να ανατραπεί η υπάρχουσα κατάσταση, όταν η πληροφόρηση του λαού είναι απολύτως ελεγχόμενη και κατευθυνόμενη από ισχυρά οικονομικά συμφέροντα.

Ορισμένοι διαφωνούν, αλλά ο λαός θα πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο των αποφάσεων, έτσι ώστε ο ίδιος να αποφασίσει για τα μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν, αλλά και για την κατεύθυνση της ανάπτυξης που θα επιλέξει, να επιλέξει τι ανταποκρίνεται καλύτερα στα συμφέροντα αλλά και στα οράματά του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο μόνος τρόπος για να βρούμε από αυτήν την κρίση, είναι η συνεννόηση όλων των πολιτικών δυνάμεων που μπορεί να οδηγήσει σε μια κοινωνική συναίνεση και όχι μόνο η συνεννόηση για ψήφο εκλογής Προέδρου.

Η αδυναμία μας να προτάξουμε τη συνεννόηση προκαθορίζει και τα αποτελέσματα όλων των ενεργειών μας. Προσωπικά, θέλω να θεθούν στο πολιτικό περιθώριο όλοι εκείνοι που ήθελαν το έθνος να πορεύεται χωρίς αξίες, πρότυπα και στόχους, μια χώρα όπου η κοινωνία ζούσε πάνω από τις δυνάμεις της με δάνεια από το παρελθόν και δανεικά από το μέλλον, να ξεχαστούν ως να μην υπήρξαν αυτοί που επιβράβευαν τη λογική της ήσυχας προσπάθειας, την αναβλητικότητα, τον ωχαδελφισμό. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, η μόνη μας επιλογή είναι η ανατροπή αυτής της σαθρής πραγματικότητας μέσα από την προβολή και επικράτηση μιας συνολικής πρότασης αναγέννησης της πολιτικής ζωής. Και αν η συνεννόηση, η σύνθεση και η συναίνεση είναι έννοιες ξένες προς τον πολιτικό μας πολιτισμό, είναι θεωρητικά εύκολο να επιτευχθεί ξεκινώντας με την παιδεία, την προαγωγή της ανθρωπιστικής παιδείας, της καλλιέργειας του πνεύματος, με στόχο τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων Ελλήνων, με

ανάπτυξη της ανεξαρτησίας και κριτικής σκέψης τους. Οι αλλαγές στην παιδεία είναι η λυδία λίθος οποιασδήποτε πολιτικής που θα γκρεμίσει αυτό το σαθρό οικοδόμημα.

Από την άλλη, είναι η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος που έχει πάρει ανεξέλεγκτες εθνικές διαστάσεις και απειλεί την εθνική μας ανεξαρτησία και υπόσταση, την εδαφική μας ακεραιότητα. Δεν έχουμε άλλη επιλογή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπροστά σε αυτή τη συντελούμενη γενοκτονία της χώρας εξαιτίας της υπογεννητικότητας και της παράνομης εισόδου πολιτών άλλων χωρών ανεξέλεγκτα. Θυμίζω το Δουβλίνο II που καθιστά τη χώρα μας χοάνη ξένων, παράνομων και λαθραίων πολιτών. Να προασπίσουμε λοιπόν και να θωρακίσουμε την οικογένεια.

Σε αυτήν τη μάχη για την αποκατάσταση της αξιοπιστίας πρέπει να γίνουμε οι θεματοφύλακες, προκειμένου το κράτος να λειτουργεί σύμφωνα με όσα οι νόμοι επιτάσσουν, να βρούμε έναν τρόπο να εκφράσουμε την απαίτηση των πολιτών, δείχνοντας μηδενική ανοχή στη διαφθορά, υπηρετώντας το δημόσιο και το κοινό συμφέρον.

Άπαντες, Βουλευτές, Υφυπουργοί, Υπουργοί, Πρωθυπουργοί, ακόμα και ο αρχηγός κοινοβουλευτικού κόμματος, ο οποίος κατά την άσκηση των καθηκόντων του προέβη με δόλο ψευδώς σε σαφείς γραπτές ρηματικές ανακοινώσεις εν γνώσει της αναληθείας τους, οι οποίες αφορούσαν σοβαρό εθνικό ζήτημα της κεντρικής πολιτικής σκηνής και επέτυχε δι' αυτήν να παραπλανήσει σημαντική μερίδα ψηφοφόρων, να τιμωρούνται με στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων και με ποινή κάθειρξης πέντε έως δέκα ετών.

Να μια πρόταση για να μας κάνει όλους πιο προσεκτικούς. Όσον αφορά το πώς και με ποια διαδικασία θα γίνει αυτό, ιδού ο δρόμος λαμπρός για όλους μας.

Όλοι οι συνολικά καταβαλλόμενοι φόροι, επίσης, και τέλη οποιασδήποτε μορφής και είδους, έκτακτοι ή τακτικοί, απαγορεύεται να οδηγούν σε παραβίαση του ορίου αξιοπρεπούς διαβίωσης του ανθρώπου, των Ελλήνων πολιτών.

Όλοι όσοι έχουν τελέσει αξιοποιήσιμη πράξη κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να λογοδοτούν, όπως όλοι οι πολίτες, στα κοινά δικαστήρια, χωρίς καμμία ανάμειξη της Βουλής.

Διασφάλιση της λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών και καθιέρωση τού να γίνονται οι προαγωγές στις θέσεις ηγεσίας της δικαιοσύνης με τις ολομέλειες των ανωτάτων δικαστηρίων, με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών τους.

Θέσπιση διατάξεων για την ενίσχυση της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Θέσπιση ρητής πρόβλεψης για την προστασία της εθνικής ταυτότητας και της ελληνικής γλώσσας μας.

Πλήρης διαφάνεια στα οικονομικά των κομμάτων.

Εμείς, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες ζητάμε ένα νέο Σύνταγμα που θα αποτελέσει καταλύτη για έναν ελπιδοφόρο κοινωνικό μετασχηματισμό και γνωρίζουμε καλά ότι για να γεννηθεί το καινούργιο θα πρέπει να γκρεμιστεί το παλιό.

Με τις σκέψεις αυτές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι οποίες δίνουν το στίγμα μας σε αυτήν τη διαδικασία και αυτήν τη συζήτηση, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες πιστεύουμε ότι αυτή η συζήτηση θα πρέπει να συμβεί και να ολοκληρωθεί μετά την ψήφο για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, διότι πέραν των όσων είπα, η συγκυβέρνηση δεν μπορεί να μας πείσει για την καθαρότητα, την αγνότητα και την ειλικρίνεια των λόγων που επέβαλαν σε αυτό το χρονικό σημείο να φέρει στο προσκήνιο τη συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, αφού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της συγκυβέρνησης, επισπεύσατε και τις διαδικασίες εκλογής Προέδρου. Έτσι προτείνουμε η συζήτηση γι' αυτήν την αναθεώρηση να γίνει μετά την ψήφο για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα των ΑΝΕΛ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο εκ μέρους της ΔΗΜΑΡ έχει ο κ. Πανούσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οι τρεις θεσμικές διαδικασίες, η συνταγματική Αναθεώρηση, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρα-

τίας και οι βουλευτικές εκλογές μπορεί να εφάπτονται, αλλά δεν πρέπει ούτε να βαίνουν παράλληλα ούτε να αλληλοαναιρούνται. Εφάπτονται διότι μέσω της συνταγματικής Αναθεώρησης μπορεί να απεμπλακεί η εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας από τις εθνικές εκλογές, ενώ αν οι εθνικές εκλογές ακυρώνουν τη συνταγματική Αναθεώρηση ή αν η εκλογή ή η μη εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας οδηγεί σε βουλευτικές εκλογές ή όχι, τούτο σημαίνει ότι οι θεσμοί και η πολιτική βρίσκονται σε αμοιβαία ακυρωτική καχυποψία, πράγμα το οποίο δεν βοηθάει κανέναν.

Η Δημοκρατική Αριστερά πιστεύει ότι οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση από τη στιγμή που όλες οι πολιτικές δυνάμεις έχουν διαπιστώσει αδυναμίες και ανάγκη αναθεώρησης ορισμένων διατάξεων βαίνει τελικά σε βάρος της λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος και της ίδιας της δημοκρατίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η ερμηνεία του Συντάγματος, όπως έγραψε ο αείμνηστος Τσάτσος, δεν είναι έργο μόνο της επιστήμης, αλλά της δικαιοσύνης, της διοίκησης, της Κυβέρνησης, της Αντιπολίτευσης και του ίδιου του κοινού νομοθέτη, στον οποίον το Σύνταγμα θέτει όρια και κριτήρια για τις πολιτικές του επιλογές.

Επειδή υπεύθυνο λόγο αρθρώνουν και τα κόμματα στο πλαίσιο του θεσμικού ρόλου και της ευθύνης για τη λειτουργία της δημοκρατίας, η Δημοκρατική Αριστερά πριν από λίγες ημέρες είχε πάρει την πολιτική πρωτοβουλία κατάθεσης επίκαιρης επερωτήρησης με πυρήνα τη συνταγματική Αναθεώρηση, καθώς η ιστορικοπολιτική συγκυρία είναι πολύ κρίσιμη και απαιτεί νέα θωράκιση της δημοκρατίας από τα ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα, τη διαφθορά, τα ακραία ρατσιστικά φαινόμενα, τις νέες τεχνολογίες, αλλά κυρίως από την πολιτική απαξίωση του συστήματος στο σύνολό του, καθώς και των κοινοβουλευτικών θεσμών.

Η πατρίδα, το κράτος δικαίου, το κοινωνικό κράτος, οι ελευθερίες και τα δικαιώματα βρίσκονται σε μια κατάσταση υψηλής επικινδυνότητας, γι' αυτό χρειαζόμαστε άμεσες και τολμηρές τομές. Το ίδιο το Κοινοβούλιο βάλλεται και γι' αυτό πρέπει να βρει ένα νέο ρόλο. Αυτό μόνο μέσα από μια συνταγματική Αναθεώρηση μπορεί να επιτευχθεί.

Όμως, αυτό που πρέπει να χαρακτηρίζει τη συνταγματική Αναθεώρηση είναι μια συμφωνία επί των συνταγματικών εννοιών, της ασφάλειας του δικαίου, των ερμηνευτικών σχημάτων, της διαφάνειας, της ωρίμανσης των θεσμών και εντέλει της ενιαίας συνταγματικής πολιτικής.

Το βάθος ή το πλάτος της αναθεώρησης πρέπει βέβαια να εναρμονιστεί –και το είπε και ο κ. Τριαντάφυλλος– με τον κοινό ευρωπαϊκό νομικό μας πολιτισμό. Επειδή είναι δεδομένη η εσωτερική συνάφεια μεταξύ κράτους δικαίου και δημοκρατικής αρχής, τα νέα δημοκρατικά συντάγματα δεν πρέπει να έχουν οικονομικοδημοσιονομικό και εργαλειακό χαρακτήρα λόγω της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της παγκοσμιοποίησης, αλλά πρέπει να ενισχύουν περισσότερο τα συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών από την έννομη δράση της εξουσίας: Ασφάλεια δικαίου, διαφάνεια, ουσιαστική απονομή της δικαιοσύνης, αμεροληψία, όχι αυθαιρεσία και, κυρίως, προστατευόμενη εμπιστοσύνη, την οποία παραβιάζουν οι νόμοι με αναδρομική ισχύ ή και με επαχθές περιεχόμενο.

Το Σύνταγμα είναι ο καταστατικός χάρτης του πολιτεύματος. Όμως, για να καταστεί και η ψυχή του πολιτεύματος, πρέπει να περιβληθεί με την ευρύτερη δυνατή πολιτική συναίνεση και κυρίως να γίνεται σεβαστό απ' όλους. Μια συνταγματική Αναθεώρηση, η οποία θα διεξαχθεί μέσα σε κλίμα ακραίας αντιπαλότητας, απαξιωτικών χαρακτηρισμών, μικροκομματικών υπολογισμών και ανελαστικών θέσεων όχι μόνο δεν θα αποτυπώνει με αξιοπιστία την πολιτική πραγματικότητα, αλλά και θα διευρύνει ακόμη περισσότερο την κοινωνική καχυποψία ότι όλα γίνονται για το θεαθήναι, ότι τίποτα δεν θα εφαρμοστεί, ότι οι ισχυροί είναι υπεράνω νόμων και Συντάγματος. Αφού στοχεύουμε στην ενίσχυση της δημοκρατίας, θα πρέπει να συμφωνήσουμε με ποιον τρόπο θα τη θωρακίσουμε θεσμικά καλύτερα, δίνοντας ταυτόχρονα το μήνυμα στους πολίτες ότι όλα αυτά δεν είναι «γράμμα κενό».

Κατά τη γνώμη της Δημοκρατικής Αριστεράς, η εξουσία

πρέπει να ελέγχεται από τις άλλες εξουσίες. Με την έννοια αυτή, πρέπει να βρεθεί ένα σημείο ισορροπίας ανάμεσα στις αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής, της Βουλής και της Κυβέρνησης, της Κυβέρνησης και της Δικαιοσύνης.

Χρειαζόμαστε τόσο πολιτικά και θεσμικά όσο και κοινωνικά αντίβαρα και ισοδύναμα, για να ισορροπήσει η δημοκρατία μας στο σύνολό της και όχι μόνο σε κοινοβουλευτικό επίπεδο.

Αν στη συνταγματική Αναθεώρηση, το πολιτικό χρήμα, η κομματική διαφθορά, η κομματική νομενκλατούρα, επιβιώσουν, τότε όχι μόνο δεν θα συμμετάσχουν στην όλη διαδικασία οι πολίτες, αλλά και θα γυρίσουν την πλάτη στο δημοκρατικό πολίτευμα.

Το νέο Σύνταγμα πρέπει, λοιπόν, να ανοιχθεί στην κοινωνία των πολιτών και να μην παραμείνει ένα παιχνίδι ειδικών ερμηνευτών, τεχνοκρατών και ανθρώπων κλειστών κυκλωμάτων εξουσίας.

Ποιες πρέπει να είναι οι βασικές του προϋποθέσεις;

Προϋπόθεση πρώτη: Περαιτέρω ενίσχυση των θεσμών που στηρίζουν το κράτος δικαίου και προστατεύουν καλύτερα τα δικαιώματα του ανθρώπου, και νομοθετικά και δικαστικά.

Προϋπόθεση δεύτερη: Όχι οπισθοχώρηση ή υποχώρηση από το κεκτημένο της μεταπολιτευτικής μας δημοκρατίας και από τα έστω μίνιμα των συνταγματικών θεσμών της ελευθερίας.

Προϋπόθεση τρίτη: Ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων υπό το πρίσμα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Άρα διεύρυνση και όχι μείωση της παρεχόμενης προστασίας.

Προϋπόθεση τέταρτη: Όχι επίκληση συνταγματικής εξαίρεσης ή άλλων επιφυλάξεων που θίγουν τον πυρήνα των δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Προϋπόθεση πέμπτη: Λήψη θετικών μέτρων ενίσχυσης των δικαιωμάτων με ένταξη τους στο Σύνταγμα.

Μολονότι τα άρθρα που αφορούν στην αξιοπρέπεια –άρθρο 2 παράγραφος 1– στην ισότητα –άρθρο 4 παράγραφος 1– στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας –άρθρο 5 παράγραφος 1– δεν αναθεωρούνται, τίποτα δεν πρέπει να αποκλείει τη διεύρυνση του κανονιστικού τους περιεχομένου, δεδομένου ότι αλλάζουν οι κοινωνικές συνθήκες και οι τεχνολογικές δυνατότητες. Άρα όχι στατική διάσταση των ατομικών δικαιωμάτων.

Προϋπόθεση έκτη: Μεγαλύτερη θεσμική δυνατότητα δράσης και επέμβασης της κοινωνίας των πολιτών.

Προϋπόθεση έβδομη: Μη ένταξη των λόγων εξαιρέτησης του γενικότερου δημοσίου συμφέροντος στο δίκαιο της ανάγκης.

Αυτές οι παραδοχές και οι προϋποθέσεις για μία Αναθεώρηση του Συντάγματος που να είναι σε συμφωνία και να είναι και φιλική με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας πρέπει, παρά την αυτονομία των εννοιών, να ερμηνεύονται *pro libertate*. Θυμίζω ότι το κοινωνικό κράτος ενισχύει και συμπληρώνει το κράτος δικαίου.

Άρα οι θεμελιώδεις διατάξεις και οι λεγόμενες «περιφρουρούμενες ρήτρες» σε μια εποχή παγκοσμιοποιημένων κινδύνων και ευρωπαϊκών οδηγιών πρέπει να αντιστέκονται, για να μην αλλοιώνεται το πολίτευμα, αλλά πρέπει και να μετεξελίσσονται, για να μη γίνεται το πολίτευμα «γράμμα νεκρό».

Όχι, λοιπόν, σε ένα υπερ-Σύνταγμα, ούτε σε ένα υπο-Σύνταγμα. Έχουμε ανάγκη από έναν ευέλικτο, εθνικό, ευρωπαϊκό, κυρίαρχο, εγγυητικό Καταστατικό Χάρτη. Αυτό θέλει, αυτό διεκδικεί και αυτό πρότεινε η Δημοκρατική Αριστερά πριν από λίγες εβδομάδες.

Το Σύνταγμα δεν εκφράζει το του κρείττονος συμφέρον, δηλαδή το δίκαιο των ισχυρών και δεν ταυτίζεται με τη θέληση της οικονομικά και πολιτικά κυρίαρχης τάξης. Συνιστά έναν ενοποιητικό θεσμό. Γι' αυτό, χρησιμοποιώντας έννοιες και ρήτρες του συνανήκειν, επιχειρεί να πετύχει τη συναίνεση και τη νομιμοποίηση του μεγαλύτερου αριθμού των πολιτών.

Με αυξημένο κύρος και θεσμική ισχύ, το Σύνταγμα προσπαθεί να εκφράσει έναν συσχετισμό κοινωνικών, πολιτικών δυνάμεων μέσα σε μια νομική πλαισίωση που θα οδηγούσε σε έναν πολιτικό νόμο και μία συμφωνία, σε έναν πολιτικό συμβιβασμό, με στόχο την ανασύνθεση της ενότητάς μας, της ενότητάς της κοινωνίας που βρίσκεται σε κρίση. Αρκεί να μην είναι ένα πλασματικό

Σύνταγμα που κανείς δεν εφαρμόζει.

Δεν νοείται, επίσης, όπως έγραφε ο αείμνηστος Αριστόβουλος Μάνεσης, η συνταγματική πραγματικότητα να είναι αντισυνταγματική. Έτσι, λοιπόν, δεν μπορεί και δεν πρέπει να μεταβάλλει την πολιτικοκοινωνική πραγματικότητα το Σύνταγμα ούτε, όμως, να υπάρχει ένα δεύτερο κρυφό Σύνταγμα εκτάκτων συνθηκών. Θα πρέπει να προσέξουμε να μην αυτοπεριορίζουμε το εθνικό και δημόσιο συμφέρον στο όνομα μιας μνημονιακής ή αντιμνημονιακής προσαρμογής.

Η ΔΗΜΑΡ πιστεύει ότι οι συνταγματικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις θα συμβάλουν στον εκσυγχρονισμό του Καταστατικού μας Χάρτη, στην αποκατάσταση της πολιτικής νομιμοποίησης του συστήματος διακυβέρνησης, στη βελτίωση λειτουργίας και των δημοκρατικών θεσμών και του διοικητικού συστήματος.

Στην Ελλάδα της κρίσης και κυρίως στον οραματισμό για την Ελλάδα που εξέρχεται της κρίσης πρέπει να προβλεφθούν ασφαλιστικές δικλίδες, καθώς η ρευστότητα του πολιτικού σκηνικού και η αποστασιοποίηση των πολιτών από τις δημοκρατικές διαδικασίες -η αποχή- θέτουν σε κίνδυνο τη νομιμοποίηση της κοινοβουλευτικής μας εκπροσώπησης.

Τελειώνοντας θέλω να πω, όπως είχα πει και στην επίκαιρη επερώτηση, ότι πιστεύω σε αυτό που είχε πει ο Τόμας Τζέφερσον ότι, δηλαδή, κάθε εποχή και κάθε γενιά θα πρέπει να θεσπίσει το δικό της Σύνταγμα. Μιλάμε ιδίως για τη γενιά της κρίσης. Γι' αυτό χρειάζεται μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή στην αναθεωρητική διαδικασία και λιγότερη μικροψυχία, ιδίως των πολιτικών κομμάτων που βρίσκονται σήμερα στη Βουλή.

Αυτό, δηλαδή, το ότι η γενιά της κρίσης πρέπει να φτιάξει το δικό της Σύνταγμα, θα είναι η μεγαλύτερη θεσμική προσφορά της δικής μας γενιάς στη γενιά των παιδιών μας. Να φτιάξουμε, λοιπόν, ένα Σύνταγμα-γέφυρα ανάμεσα στις ενοχές και παραδοχές της Μεταπολίτευσης και στον αιώνα που θα ζήσουν οι γενιές των μεγάλων αλλαγών μετά την κρίση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της ΔΗΜΑΡ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Δημοκρατικών Βουλευτών έχει η κ. Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η κρίση που βιώνει σήμερα η χώρα μας δεν είναι μόνο οικονομική. Είναι, θα έλεγα, κρίση πολιτική, κρίση των θεσμών και του ιδίου του πολιτικού συστήματος συνολικά. Για την υπέρβαση της πολιτικής κρίσης απαιτείται μεταξύ άλλων η θεσμική ανασυγκρότηση της χώρας προς την κατεύθυνση της αναγέννησης του πολιτικού συστήματος και της εμβάθυνσης της δημοκρατικής νομιμοποίησης όλων των κρατικών λειτουργιών. Η ανάγκη για θεσμική ανασυγκρότηση της χώρας προϋποθέτει Αναθεώρηση του Καταστατικού Χάρτη της.

Η Αναθεώρηση πρέπει να είναι σε κατεύθυνση βαθιά προοδευτική, να στοχεύει στην ενίσχυση του ρόλου του πολίτη και στην ουσιαστική εκδημοκρατικοποίηση του κράτους. Κατά συνέπεια είναι αναγκαίο βασικές θεμελιώδεις συνταγματικές έννοιες, όπως αυτή του κράτους-δικαίου, οι αρχές της λαϊκής κυριαρχίας και του κοινωνικού κράτους και της διαφάνειας στη λειτουργία των κομμάτων να ενισχυθούν ουσιαστικά για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Γι' αυτό τον λόγο προτείνω τις εξής αλλαγές για τον Συνταγματικό Χάρτη της χώρας μας, όπως ψηφίστηκε το 1974 και αναθεωρήθηκε στη συνέχεια στις τρεις συνταγματικές Αναθεωρήσεις που ακολούθησαν:

Πρώτη αλλαγή πρέπει να είναι η καθιέρωση ενός ανώτατου ορίου συνολικής βουλευτικής θητείας, η υπέρβαση του οποίου θα συνεπάγεται αυτοδίκαια κώλυμα, τόσο για την επιβολή νέας υποψηφιότητας όσο και για την εκλογή ως Βουλευτή κάθε προσώπου που έχει υπερβεί ήδη αυτό το όριο. Συζητήσιμο είναι το ακριβές ύψος του ορίου, ίσως κάπου μεταξύ δέκα και δεκαπέντε ετών, όπως και η τυχόν πρόβλεψη μεταβατικών ρυθμίσεων για τους ήδη εν ενεργεία Βουλευτές. Το κώλυμα τούτο θα έπρεπε πάντως να είναι απόλυτο, δηλαδή να μην αίρεται με κανέναν τρόπο για το υπόλοιπο του βίου και γενικό, δηλαδή να ισχύει σε

όλες τις περιφέρειες της χώρας. Θα μπορούσε έτσι να παρεμποδιστεί σε κάποιον βαθμό η επαγγελματικοποίηση των πολιτικών και η μετατροπή τους σε μία ιδιαίτερη ημίκλειστη κοινωνική ομάδα με οιονεί αριστοκρατικά χαρακτηριστικά.

Δεύτερη προτεινόμενη αλλαγή είναι η κατάργηση του άρθρου 86 του Συντάγματος στο σύνολό του. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αναθέτουν αποκλειστικά στη Βουλή την πρωτοβουλία για τον καταλογισμό ποινικής ευθύνης στα μέλη της κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς για αδικήματα που τέλεσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά παρέκκλιση από τις ποινικές διατάξεις που ισχύουν για όλους τους υπόλοιπους Έλληνες και θα εφαρμόζονται, επομένως, αν καταργηθεί συνολικά το άρθρο 86 του Συντάγματος.

Η τρίτη αλλαγή θα έπρεπε να είναι η περιστολή του ακαταδίωκτου του Βουλευτή, η εφαρμογή του οποίου έχει οδηγήσει στην πράξη σε πλήρη ποινική ασυδοσία.

Το τέταρτο σημείο μιας συνταγματικής Αναθεώρησης με στόχο τη ριζική μεταβολή του τρόπου λειτουργίας του πολιτικού μας συστήματος πρέπει να είναι η καταπολέμηση του φαινομένου της κατ' ουσίαν εξαγοράς βουλευτικών εδρών από υποψηφίους που δαπανούν υπέρογκα χρηματικά ποσά στην προεκλογική τους εκστρατεία, με την πρόβλεψη έκπτωσης Βουλευτή που έχει υπερβεί το νομοθετικά καθοριζόμενο όριο εκλογικών δαπανών.

Θα έπρεπε, συνεπώς, να προβλεφθεί, με την προσθήκη σχετικής νέας παραγράφου 5 στο άρθρο 47 του Συντάγματος, η δυνατότητα υποβολής ένστασης από όποιον έχει έννομο συμφέρον ενώπιον του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου ή του Συνταγματικού Δικαστηρίου, εφόσον ιδρυθεί τέτοιο και επιφορτισθεί και με τις αρμοδιότητες του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου στο εκπαιδευτικό από το βουλευτικό αξίωμα με απόφαση του τελευταίου, εφόσον ο Βουλευτής έχει υπερβεί το νομοθετικά καθοριζόμενο όριο εκλογικών δαπανών.

Πέμπτο σημείο είναι η κατάργηση της παραγράφου 3 του άρθρου 54 του Συντάγματος και του θεσμού των Βουλευτών Επικρατείας, δηλαδή των δοτών Βουλευτών.

Οι πέντε παρεμβάσεις στον θεμελιώδη νόμο της χώρας, οι οποίες προτάθηκαν παραπάνω, αναφέρονται κυρίως στο πολιτικό προσωπικό. Η ριζική μεταρρύθμιση απαιτείται, όμως, και στους πολιτικούς θεσμούς.

Στο ζήτημα αυτό αναφέρονται οι τρεις επόμενες συν μία προτάσεις που θα κάνω.

Η έκτη από τις συνολικά δώδεκα προτεινόμενες αλλαγές αφορά την καρδιά του πολιτικού συστήματος, τα πολιτικά κόμματα, δηλαδή, όπου η αρχή της εσωκομματικής δημοκρατίας χρειάζεται σαφέστερη και πληρέστερη κατοχύρωση. Ευκαίω, μάλιστα, θα ήταν τούτο να συνοδευθεί και με ρητή συνταγματική μνεία για τα καταστατικά των κομμάτων, αφού μέσω εκείνων ακριβώς μπορεί και πρέπει να εκφραστεί η αντίληψη καθενός κόμματος για τη δημοκρατία και τη λειτουργία στο εσωτερικό του με την έννοια και της ανάληψης της σχετικής αυτοδέσμευσης.

Εξίσου σοβαρό με την έλλειψη εσωκομματικής δημοκρατίας και την αποθέσμιση των κομμάτων είναι το θέμα της αδιαφάνειας στην οικονομική τους διαχείριση. Από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς τους προκύπτει ότι τα κόμματα και ιδίως τα μεγάλα συνητρώνται χάριν της κρατικής επιχορήγησης και των τραπεζικών δανείων με εγγύηση τις επιχορηγήσεις των επόμενων ετών, ενώ οι φανερές εισφορές των μελών και των φίλων τους καλύπτουν ασήμαντο μέρος των δαπανών τους. Πέρα από τα δηλωμένα έσοδα-έξοδα, βέβαια, είναι κοινό μυστικό ότι υπάρχουν μεγάλοι ύψους αφανείς χρηματοδοτήσεις προς τα κόμματα από τον επιχειρηματικό κόσμο και αντίστοιχες αφανείς δαπάνες. Σε μία δημοκρατία αντάξια του ονόματός της τα κόμματα οφείλουν να είναι οργανισμοί, μέσω των οποίων η κοινωνία ελέγχει την εξουσία, πρώτιστα την πολιτική και κατ' επέκταση και την οικονομική, αφού ο νομοθέτης θεσπίζει το γενικό πλαίσιο λειτουργίας της οικονομίας.

Στην πραγματικότητα, όμως, στην Ελλάδα συμβαίνει το αντίστροφο. Τα κόμματα εξουσίας είναι οι μηχανισμοί μέσω των οποίων η τάξη των επαγγελματιών πολιτικών και τα διαπλεκόμενα

με αυτήν ιδιωτικά συμφέροντα επιβάλλουν τον έλεγχο τους στην κοινωνία. Γι' αυτό και η χρηματοδότησή τους προέρχεται κατά μικρό μέρος από την κοινωνία, δηλαδή από τις φανερές συνεισφορές φίλων και μελών, και κατά πολύ μεγαλύτερο μέρος από το κράτος και την ολιγαρχία των συμφερόντων. Η προνομιακή πρόσβασή τους στις δύο τελευταίες πηγές χρήματος τους παρέχει τεράστιο οργανωτικό πλεονέκτημα απέναντι σε οποιονδήποτε νέο σχηματισμό θα μπορούσε να εκφράσει με πιο αυθεντικό τρόπο την κοινωνία.

Ο εκδημοκρατισμός της χώρας προϋποθέτει την επιβολή διαφάνειας στα οικονομικά των κομμάτων με κατάλληλες ρυθμίσεις στο επίπεδο της κοινής νομοθεσίας, όπως, παραδείγματος χάριν, η απαγόρευση κάθε συναλλαγής σε μετρητά και η διοχέτευση όλων των χρηματικών ροών καθενός σε αντίστοιχο τραπεζικό λογαριασμό, ονομαστικές μόνο συνεισφορές φίλων και μελών, όχι ανώτερες ενός συγκεκριμένου ποσού σε ετήσια βάση κ.ο.κ..

Η κύρωση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης θα μπορούσε να είναι η στέρηση ενός μέρους ή και ολόκληρης της κρατικής χρηματοδότησης του παραβατικού κόμματος. Σε συνέχεια, συνεπώς, της αναθεώρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 29 θα ήταν χρήσιμο να διευκρινιστεί στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ότι δικαίωμα στην κρατική ενίσχυση δεν έχουν όλα τα κόμματα αδιακρίτως. Παράλληλα χρειάζεται να ενισχυθούν οι εγγυήσεις αυτές από διαδικαστική άποψη με την ανάθεση του ελέγχου στο Ελεγκτικό Συνέδριο αντί της αποδεδειγμένα αναποτελεσματικής μεικτής επιτροπής, συναρτηζόμενης από Βουλευτές και δικαστικούς λειτουργούς, του εδαφίου δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 που ισχύει σήμερα.

Η έβδομη αλλαγή αφορά το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος και τον θεσμό του δημοψηφίσματος. Οι διαδικαστικές προϋποθέσεις για την προκήρυξη δημοψηφίσματος, σύμφωνα με την παραπάνω συνταγματική διάταξη, έχουν καταστρωθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε πρακτικά σχεδόν να αποκλείεται η διεξαγωγή του, ειδικά, μάλιστα, μετά την αναθεώρησή του. Πρέπει να παρασχεθεί η δυνατότητα στην κοινοβουλευτική μειοψηφία, παραδείγματος χάριν με τις υπογραφές του ενός τρίτου των Βουλευτών ή και στον λαό με τη συγκέντρωση μερικών εκατοντάδων χιλιάδων υπογράφων, να προκαλέσει την προκήρυξη δημοψηφίσματος με θέμα την ακύρωση πρόσφατα ψηφισμένου από τη Βουλή νομοσχεδίου.

Η όγδοη αλλαγή, που θα μπορούσε να συνεισφέρει προς την κατεύθυνση του εκδημοκρατισμού της ελληνικής πολιτείας, θα ήταν η αναθεώρηση του εδαφίου στ' της παραγράφου 5 του άρθρου 74 του Συντάγματος, ήτοι η πρόβλεψη δυνατότητας δικαστικού ελέγχου για διατάξεις άσχετες με το κύριο αντικείμενο του νόμου στον οποίο εμπεριέχονται και συνεπώς αντισυνταγματικές για τον λόγο αυτό.

Η ένατη επιμέρους παρέμβαση στο ισχύον συνταγματικό κείμενο θα έπρεπε, λοιπόν, να είναι η αναθεώρηση του άρθρου 90 του Συντάγματος. Θα ήταν χρήσιμη η προσθήκη ερμηνευτικής δήλωσης στην παράγραφο 5, με την οποία να διευκρινίζεται ότι δεν επιτρέπεται η θέσπιση περισσότερων της μίας ή δύο θέσεων αντιπροέδρου σε καθένα από τα τρία ανώτατα δικαστήρια της χώρας. Ο ραγδαίος πολλαπλασιασμός των αντιπροέδρων των ανώτατων δικαστηρίων δεν εξυπηρετεί πραγματικές ανάγκες των τελευταίων, παρά μόνο την επιδίωξη των κυβερνώντων να ασκήσουν μεγαλύτερη επιρροή στη δικαιοσύνη, χρησιμοποιώντας συχνότερα το δέλεαρ της προαγωγής στις θέσεις εκείνες. Τα τμήματα των δικαστηρίων αυτών θα μπορούσαν να τελούν υπό την προεδρία του αρχαιότερου μέλους τους.

Η δέκατη αλλαγή θα ήταν, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν παραπάνω, η προσθήκη νέας περίπτωσης ή στην παράγραφο 1 του άρθρου 98 του Συντάγματος, με την οποία να συμπεριληφθεί στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ο έλεγχος των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων. Εξυπακούεται ότι προκειμένου να έχει νόημα η προσθήκη αυτή, θα πρέπει ο αρμόδιος σχηματισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου να υποστηριχθεί από εξειδικευμένο επιστημονικό ή υπαλληλικό προσωπικό και γενικότερα τη σχετική οργανωτική υποδομή.

Η ενδέκατη ενδεδειγμένη αλλαγή είναι η ενίσχυση της συνταγματικής νομιμότητας με την ίδρυση Συνταγματικού Δικαστηρίου,

με συνέπεια την κατάργηση του σημερινού Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος και των άρθρων 87 παράγραφος 2 και 93 παράγραφος 4 του Συντάγματος, στα οποία στηρίζεται σήμερα ο διάχυτος έλεγχος.

Το υφιστάμενο σύστημα διάχυτου και παρεμπιπτόντος ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων, με καταγωγή από το δεύτερο μισό του δεκάτου ενάτου αιώνα, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί -το λιγότερο- αναχρονιστικό.

Κύριο μειονέκτημα του διάχυτου ελέγχου της συνταγματικότητας είναι η ύπαρξη κινδύνου έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων από διαφορετικά δικαστήρια και συνακόλουθα η έλλειψη της αναγκαίας ασφάλειας δικαίου. Ο κίνδυνος αυτός δεν αποσοβείται με τις διατάξεις των άρθρων 100 παράγραφος 1, στοιχείο ε' και παράγραφος 5 του σημερινού Συντάγματος, επειδή από την ψήφιση και δημοσίευση ενός νόμου μέχρι το να φτάσει να κριθεί η αντισυνταγματικότητά του από τα ανώτατα δικαστήρια της χώρας και εν συνεχεία από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, διαδράμει μεγάλο χρονικό διάστημα αβεβαιότητας. Υπάρχουν δε υποθέσεις, οι οποίες ουδέποτε φθάνουν στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο.

Η ανασφάλεια δικαίου που δημιουργείται δεν θίγει μόνο τους ιδιώτες. Έχει πολλές φορές επισημανθεί ότι η εκάστοτε κυβέρνηση και ιδίως το Υπουργείο Οικονομικών αδυνατεί να χαράξει σταθερή δημοσιονομική πολιτική, αφού από πλήθος δικαστικών εκκρεμοτήτων εξαρτάται τι παροχές και τι επιδόματα πρέπει να δοθούν και ποιοι και πόσοι είναι οι μισθοδοτούμενοι από το δημόσιο και τους υπόλοιπους δημόσιους φορείς.

Εξάλλου, όπως αποδεικνύει η εμπειρία των τελευταίων ετών, υπάρχουν υποθέσεις συνταγματικού ενδιαφέροντος που αφορούν μεγάλο αριθμό πολιτών, οι οποίες κατακλύζουν κυριολεκτικά τα δικαστήρια όλων των κλάδων και των βαθμίδων, με αποτέλεσμα τόσο την επιβράδυνση της απονομής της δικαιοσύνης και την άσκοπη και συνεχή ενασχόληση των δικαστηρίων με πανομοιότυπες υποθέσεις, όσο και την υπέρμετρη οικονομική επιβάρυνση των πολιτών, που επιδιώκουν τη δικαίωσή τους με αποφάσεις που αφορούν ατομικά τους ίδιους. Συνεπώς η κατάργηση του διάχυτου ελέγχου θα συνέβαλλε καθοριστικά και στην επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης, μέσω της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Επομένως, κύριε Πρόεδρε –και θα χρειαστώ ένα λεπτό για να ολοκληρώσω την εισήγησή μου– χρειαζόμαστε ένα ειδικό συνταγματικό δικαιοδοτικό όργανο, ανάλογο εκείνων που λειτουργούν με επιτυχία εδώ και δεκαετίες στη μεγάλη πλειονότητα των μεγάλων ευρωπαϊκών κρατών, όπως το Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας, της Ιταλίας, της Ισπανίας, το Συνταγματικό Συμβούλιο της Γαλλίας κ.ο.κ..

Αυτό πρέπει να έχει μόνιμη σύνθεση από μέλη μακράς θητείας και αποκλειστικής απασχόλησης, εκλεγμένα με αυξημένη πλειοψηφία κυρίως από τη Βουλή και να διαθέτει –εκτός από τις σημερινές αρμοδιότητες του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου– και την αρμοδιότητα ακύρωσης αντισυνταγματικής διάταξης νόμου, ύστερα από παραπομπή από οποιοδήποτε δικαστήριο θεωρεί ότι μια τέτοια διάταξη, που είναι κρίσιμη για τη διάγνωση επίδικης διαφοράς, είναι αντισυνταγματική.

Επίσης, θα ήταν ευκαίριο σε αυτό το δικαιοδοτικό όργανο να ανατεθεί η δικαιοδοτική επίλυση διαφορών σχετικών με το κύρος της εκλογής και των ρυθμιστικών διαταγμάτων του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Η δωδέκατη αλλαγή είναι η θέσπιση ενός ορίου ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για κάθε Έλληνα πολίτη, ώστε να διασφαλίζεται η συνταγματική επιταγή για την αξιοπρεπή διαβίωση όλων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι είναι κοινός τόπος πως απαιτείται ριζική θεσμική μεταρρύθμιση μέσω της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Σκοπός των προτεινόμενων στο Σύνταγμα αλλαγών είναι η υπέρβαση της πολιτικής κρίσης, ο ουσιαστικός εκδημοκρατισμός της χώρας, η ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών και η μετάβαση από ένα πολιτικό σύστημα επιφανειακά μόνο δημοκρατικό –όπως αυτό που εγκαθι-

δρύθηκε στη χώρα μας μετά τη Μεταπολίτευση του 1974- σε ένα νέο, περισσότερο αντιπροσωπευτικό μοντέλο λειτουργίας του ιδίου του κράτους.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και για την ανοχή σας ως προς τον χρόνο ομιλίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κ. Χαράλαμπος Αθανασίου για δεκαπέντε λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι η διαδικασία της Αναθεώρησης του Συντάγματος ξεπερνά τις πολιτικές μας διαφορές. Είναι σαφές ότι η χώρα μας και η κοινωνία χρειάζεται αυτή την αναθεώρηση. Έχει έλθει ο καιρός να κάνουμε δύο βήματα μπροστά.

Συνεπώς θεωρώ αυτονόητη την υποχρέωση όλων των κομμάτων να συμμετάσχουν στην κοινοβουλευτική διαδικασία, που θα έπρεπε να διαπνέεται από πνεύμα συνεννόησης και συναίνεσης.

Θλίβομαι, όμως, που πολιτικές παρατάξεις βάζουν τα αβέβαια κατά τα άλλα μικροπολιτικά οφέλη τους και τη στείρα άρνησή τους πάνω από τις πραγματικές ανάγκες της χώρας.

Μέχρι πριν από λίγο καιρό όλοι κόπτονταν ότι πρέπει μερικές διατάξεις του Συντάγματος να αναθεωρηθούν, για να είναι όλοι οι πολίτες ίσοι απέναντι στον νόμο. Αναφέρομαι στην ασυλία των Βουλευτών, στα άρθρα 62 και 86 του Συντάγματος, που αφορά την αναθεώρηση όλου του θεσμικού πλαισίου, δηλαδή και του άρθρου 86 αλλά και του νόμου περί ευθύνης Υπουργών, ούτως ώστε να μην υπάρχει ιδιαίτερη αποσβεστική προθεσμία και όλοι να έχουν την ίδια αντιμετώπιση, τόσο όσον αφορά το ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο όσο και το δικονομικό Ποινικό Δίκαιο.

Φοβάμαι ότι δεν πίστευαν πολύ σε αυτά τα οποία έλεγαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να ορίσουμε προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης της Επιτροπής Αναθεώρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι μετά και τη σημερινή απόφαση του Κοινοβουλίου κινούνται και τυπικά όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες, που θα ολοκληρωθούν με την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Γι' αυτό και η σημερινή συνεδρίαση έχει θεσμικά, αλλά και λειτουργικά ξεχωριστή σημασία. Η συγκυρία είναι κομβική και η ευκαιρία που μας δίνεται μοναδική, γιατί δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι, εάν σε μία δημοκρατική χώρα προέχει η εφαρμογή του Συντάγματος, η Αναθεώρησή του είναι η κορυφαία πράξη του θεσμικού εκσυγχρονισμού της.

Είναι σαφές πως κατά τη Μεταπολίτευση, η οποία οριοθετήθηκε εν πολλοίς με το Σύνταγμα του 1975, καταφέραμε πολλά. Μία μικρή χώρα γνώρισε τη μεγαλύτερη σε διάρκεια περίοδο δημοκρατίας από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους και όχι μόνο οδηγήθηκε στην κλειστή ομάδα των χωρών που δημιούργησαν αυτό που σήμερα ονομάζουμε «Ευρωπαϊκή Ένωση», αλλά και προχώρησε σε πολλά επιτεύγματα μειώνοντας ή καλύπτοντας πλήρως την απόσταση που τη χώριζε τότε από πολλές χώρες του δυτικού κόσμου. Ας μην το παραγνωρίζουμε αυτό και ας μη ρίχνουμε στην πυρά στο σύνολό τους τις κατακτήσεις αυτής της περιόδου.

Ωστόσο, οι καιροί αλλάζουν και η χώρα μας τέθηκε και τίθεται αντιμετώπιση με νέες προκλήσεις. Τις πιο δύσκολες από αυτές τις βιώνουμε τα τελευταία χρόνια. Αποδείχτηκε ότι δεν ήμασταν θεσμικά έτοιμοι να ανταποκριθούμε πλήρως, αλλιώς ένα πολύ σημαντικό μέρος των συνεπειών τους θα το είχαμε αποφύγει.

Κάποιοι θεσμοί μας, όπως αυτοί ορίζονται από το Σύνταγμα μας, δεν οικοδομήθηκαν αρκετά ισχυρά, για να αντεπεξέλθουν στις σύγχρονες απαιτήσεις. Άλλους εμείς τους αφήσαμε να απολέσουν εν μέρει το κύρος τους, γιατί δεν τους θωρακίσαμε όσο έπρεπε.

Σήμερα, λοιπόν, τριάντα εννέα χρόνια μετά το Σύνταγμα του 1975, δεκατρία χρόνια μετά την Αναθεώρηση του 2001 και έξι χρόνια μετά από αυτήν του 2008, επιβάλλεται μία συνολική όσο

και τολμηρή επαναξιολόγηση των συνταγματικών μας ρυθμίσεων. Οφείλουμε να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο συγκροτείται και ασκείται η κρατική εξουσία, τον τρόπο με τον οποίο συγκροτείται και λειτουργεί η κοινωνία των πολιτών.

Η σημερινή συγκυρία είναι κρίσιμη. Είναι η ώρα να θωρακίσουμε την ελληνική δημοκρατία θεσμικά, χωρίς να περιοριστούν ούτε κατ' ελάχιστον τα συνταγματικά δικαιώματα. Ακούσατε προηγουμένως και τον Προκόπη Παυλόπουλο να δίνει έμφαση σε αυτό το ζήτημα. Αντιθέτως, οφείλουμε να βρούμε τρόπους να ενισχύσουμε τις αμυντικές ρήτρες και τις θεσμικές εγγυήσεις που τα περιβάλλουν.

Σήμερα που οι πολιτικές δυνάμεις αναδιατάσσονται, οι κοινωνικές ισορροπίες επανακαθορίζονται και οι προσδοκίες των πολιτών αναζητούν την καλύτερη δυνατή έκφραση, οφείλουμε να αντικρίσουμε την αλήθεια: Η κοινωνία, που είναι αντιμετώπιση με τα διαρθρωτικά προβλήματα του ελληνικού πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού συστήματος, θα πάψει να μας εμπιστεύεται, αν το πολιτικό μας σύστημα δεν αντανακλά τις ανάγκες της.

Εν πολλοίς η χώρα μας έχει ανάγκη από ένα Σύνταγμα που θα ορά το αύριο και θα ικανοποιεί τις ανάγκες της κοινωνίας, ιδίως των αδυνάτων, ενισχύοντας τις προοπτικές της για το μέλλον. Ομιλούμε, λοιπόν, για μια στοχευμένη παρέμβαση στο Σύνταγμα μας και η συζήτηση δεν πρέπει να περιστραφεί τόσο γύρω από το ποιες είναι οι βασικές αναθεωρήσιμες διατάξεις, αλλά πώς σκοπεύουμε να τροποποιήσουμε αυτές τις διατάξεις.

Δεν υπάρχει λόγος να αναθεωρούμε διατάξεις απλώς για να λέμε ότι τις αναθεωρήσαμε. Χρειαζόμαστε λύσεις και προτάσεις τολμηρές και με προοπτική. Χρειαζόμαστε μία αναθεώρηση όχι ευκαιριακή αλλά συστηματική.

Την ανάγκη αυτή η Κυβέρνησή μας και προσωπικά ο Πρωθυπουργός της χώρας την έχει αναδείξει από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησής μας και δεν κουράζεται να επαναλαμβάνει τις εκπεφρασμένες απόψεις του, με τις οποίες βεβαίως συμφωνώ απόλυτα.

Η παρατάξη αυτή η Κυβέρνηση έχει από καιρό εκκινήσει την επεξεργασία των θέσεων της, τις οποίες κοινοποιήσαμε στην κοινωνία. Συζητήσαμε μεταξύ μας και συνεχίζουμε να διαλεγόμαστε γι' αυτές με τους κοινωνικούς εταίρους.

Η Κυβέρνησή μας και ιδίως η παράταξή μας, για την οποία μπορώ να πω περισσότερα, είναι έτοιμες για τη μεγάλη πρόκληση γιατί είναι έτοιμη και η κοινωνία μας. Η ολοκλήρωση της κρίσιμης διαδικασίας απαιτεί πολλά βήματα άλλα μεγαλύτερα και άλλα μικρότερα.

Το πρώτο έγινε ήδη με την κατάθεση της πρότασης των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας αναφορικά με τις αναθεωρήσιμες διατάξεις. Η πρόταση που προετοιμάστηκε υπό την εποπτεία του συναδέλφου και αναγνωρισμένου καθηγητή Προκόπη Παυλόπουλου είναι τολμηρή και εύστοχη. Θεωρώ ότι αντανάκλα μια σωστή προσέγγιση.

Αν θέλουμε να προχωρήσουμε σε μια στοχευμένη, συστηματική και επιτυχημένη Αναθεώρηση, αυτό δεν μπορούμε να το πράξουμε αν προσεγγίσουμε το υπάρχον Σύνταγμα με στεγανά και προκαταλήψεις. Ας συζητήσουμε όσα περισσότερα θέματα μπορούμε και μέσω αυτής της συζήτησης, ας συνδιαμορφώσουμε τις στοχεύσεις, τις στρατηγικές και εν τέλει τις τελικές μας προτάσεις.

Επομένως η στοχευμένη και συστηματική Αναθεώρηση προϋποθέτει ευρεία συζήτηση χωρίς προαπαιτούμενα. Αυτό θεωρώ ότι είναι το πνεύμα της πρότασης των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας και το πνεύμα αυτό το επικρατώ.

Από τις επιμέρους προτάσεις θα ήθελα να αναφερθώ μόνο σε κάποιες, είτε γιατί τις θεωρώ κρίσιμότερες είτε γιατί κατ' αρμοδιότητα μπορώ να πω περισσότερα.

Εκλογή και ενίσχυση του ρυθμιστικού ρόλου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Έχω πολλές φορές πει πως το ελληνικό πολιτικό σύστημα πρέπει να γίνει λιγότερο πρωθυπουργοκεντρικό. Λειτουργούν καλύτερα συστήματα, όπου υπάρχει ισχυρός θεσμικός πόλος, ικανός να ελέγξει την εκλεγμένη κυβέρνηση.

Αυτό ο πολιτικός πόλος πρέπει να είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος πρέπει να έχει ενισχυμένες αρμοδιότητες και ισχυρότερη πολιτική νομιμοποίηση, η οποία προέρχεται από

την εκλογή του από τον λαό.

Όμως κάποιοι, ακόμα και εντός του Κοινοβουλίου, θεωρούν ότι έτσι αλλάζει το πολίτευμα και γίνεται Προεδρική Δημοκρατία. Δεν συμφωνώ με αυτή την άποψη. Ζητούμε να προσοδίδει το πολίτευμα κρίσιμες αρμοδιότητες στον πρώτο τη τάξει πολιτικό άρχοντα της χώρας, ώστε να δημιουργούνται ισορροπίες στο πολιτικό οικοσύστημα της χώρας και όχι να καταστεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κυρίαρχος του πολιτικού συστήματος. Αν ζητούσαμε το δεύτερο, τότε θα μιλούσαμε για Προεδρική Δημοκρατία. Αυτό που ζητούμε είναι η πεμπτούσια της Προεδρευόμενης Δημοκρατίας, που είναι το πολίτευμά μας.

Χρονικά όρια στις θητείες των πολιτικών προσώπων. Υπάρχει σοφία σε πολιτικά συστήματα που επιτρέπουν συγκεκριμένο αριθμό θητειών στους ανώτατους άρχοντες. Η χώρα μας δεν πρέπει να μένει εξαρτημένη από τους ίδιους πολιτικούς. Αντιθέτως πρέπει να ενθαρρύνονται νέοι άνθρωποι να δοκιμάζουν τις δυνάμεις τους. Νέοι άνθρωποι σημαίνει ανανέωση και νέες ιδέες. Τα χρονικά όρια στις θητείες των πολιτικών προσώπων μπορούν να αποτελέσουν το έναυσμα για την ανανέωση ολόκληρου του πολιτικού συστήματος.

Ασυμβίβαστο, Υπουργοί, λειτουργία της κυβέρνησης: Συναφές με όλα τα παραπάνω είναι και ένα ακόμα ριζοσπαστικό μέτρο που υιοθετώ. Οι Υπουργοί –αν όχι όλοι, τουλάχιστον κάποιοι που καταλαμβάνουν κρίσιμες θέσεις σε μια κυβέρνηση, όπως ο Υπουργός Οικονομικών για παράδειγμα- θα πρέπει να μην είναι Βουλευτές. Και αν ακόμα είναι Βουλευτές, πριν την τοποθέτησή τους σε υπουργικό θώκο θα πρέπει να παραιτούνται της βουλευτικής τους ιδιότητας.

Επιπλέον και για κάποιες θέσεις Υφυπουργών που είναι αμιγώς τεχνοκρατικές, όπως για παράδειγμα του Υφυπουργού Οικονομικών ή του Υφυπουργού Ανάπτυξης, θα έπρεπε να αναζητήσουμε μεθόδους τοποθέτησης αξίων τεχνοκρατών, που θα έχουν τη μέγιστη δυνατή πολιτική και κοινωνική συναίνεση.

Θητεία της κυβέρνησης. Είναι σαφές ότι στη χώρα μας έχει γίνει κατάχρηση του θεσμού των πρόωγων εκλογών. Οι κυβερνήσεις εκλέγονται για να κυβερνούν τέσσερα χρόνια. Νομιμοποιούνται πλήρως γι' αυτό το χρονικό διάστημα και υποχρεούνται να εξαντλήσουν τη θητεία τους και κρίνονται τότε για το έργο τους. Μόνο πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να δικαιολογήσουν εξαίρεση στον κανόνα και αυτό πρέπει να διασφαλιστεί συνταγματικά, αλλά το κυριότερο να γίνει συνειδητή όλων.

Ασυλία των Βουλευτών και ευθύνη των μελών της κυβέρνησης. Αποτελεί κοινό τόπο ότι το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο είναι προβληματικό. Ομιλώ ιδίως για το άρθρο 62. Είναι σαφές ότι η ασυλία δεν είναι θέσφατο και οφείλει να καλύπτει μόνο εκείνες τις δραστηριότητες που αφορούν και συνδέονται με την ενάσκηση των καθηκόντων του Βουλευτή.

Μόνο για τυχόν διατήρηση αυτού του είδους της ασυλίας οφείλει να γνωμοδοτεί το Κοινοβούλιο και όχι για την ασυλία, όσον αφορά τα υπόλοιπα αδικήματα. Οποιοσδήποτε άλλος ορισμός του όρου είναι κατά την άποψή μου καταχρηστικός.

Ομοίως και στο άρθρο 86, που οριοθετεί τα σχετικά με την ευθύνη των μελών της κυβέρνησης χωρούν βελτιώσεις που θα ενισχύσουν την πρόοδο που επιτεύχθηκε με την Αναθεώρηση του 2001 και θα θεραπεύσουν τυχόν θεσμικές αδυναμίες.

Ενίσχυση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης: Ήρθε η ώρα να προχωρήσουμε στην περαιτέρω θωράκιση της αδέσμευτης δικαιοσύνης, ενισχύοντας την ανεξαρτησία της. Η διαδικασία ορισμού της ηγεσίας του ανωτάτου δικαστηρίου της χώρας θεωρώ ότι αποτελεί το κατ' εξοχήν πεδίο παρέμβασης που μπορεί να ενισχύσει λειτουργικά και θεσμικά τους δικαστές και να περιορίσει τυχόν παρεμβατικές τάσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Τώρα, όσον αφορά τη συνταγματικότητα των νόμων και γι' αυ-

τούς που διαφωνούν για την καθιέρωση συνταγματικού δικαστηρίου, μπορούμε να πούμε ότι η συνταγματικότητα μπορεί να ελέγχεται από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 100 του Συντάγματος, αφού τροποποιηθεί, όσον αφορά τη σύνθεσή του και τον τρόπο επιλογής των μελών του.

Προβλέψεις αναπτυξιακού χαρακτήρα: Είναι ανάγκη το Σύνταγμά μας να αποτελέσει τον θεσμικό εγγυητή της πορείας της εθνικής οικονομίας, προστατεύοντας την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις και οριοθετώντας σαφώς τις σχέσεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Προτεινόμενες διατάξεις, όπως η καθιέρωση σταθερού και προβλέψιμου φορολογικού συστήματος, κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κόμματα, διαφάνεια, χρηματοδότηση, νόμος περί κομμάτων: Κι εκεί οι πρωτοβουλίες που μπορούν να αναπτυχθούν είναι σημαντικές. Η διασφάλιση δημοκρατικών και θεσμικών διαδικασιών στα κόμματα είναι η καλύτερη εγγύηση που διασφαλίζει την εφαρμογή τους και σε κεντρικό επίπεδο. Η δημοκρατική και διαφανής λειτουργία των κομμάτων πρέπει να εξασφαλίζεται και νομοθετικά, αλλά και να ενθαρρύνεται από τα ίδια τα κόμματα. Υπάρχει πρόβλεψη στο Σύνταγμά μας γι' αυτό, αλλά δεν υπήρξε ποτέ ο σχετικός εφαρμοστικός νόμος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή είναι οι βασικοί άξονες που θεωρώ ότι μπορούν να ορίσουν το πεδίο συνεννόησης και εν τέλει, συναίνεσης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Όπως ενδεχομένως θα διαπιστώσατε, ομιλώ για ζητήματα που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στον δημόσιο διάλογο και η δυνατότητα αναθεώρησης των αντίστοιχων διατάξεων του Συντάγματος δεν ακούγεται για πρώτη φορά σήμερα εδώ. Θα έχουμε πολύ χρόνο να συζητήσουμε γι' αυτά τους προσεχείς μήνες. Μέχρι τότε είναι καλόν να καλλιεργήσουμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις κλίμα συναίνεσης αναφορικά με τη διαδικασία της συνταγματικής Αναθεώρησης.

Γνωρίζω καλά πως διαφωνίες θα υπάρξουν, αλλά δεν είναι σκόπιμο να μετατρέψουμε αυτή την τόσο ουσιαστική διαδικασία σε πεδίο στείρας πολιτικής αντιπαράθεσης. Πιστεύω ακράδαντα πως οι Έλληνες Βουλευτές θα σταθούν αντάξιοι του ρόλου μας. Θυμίζω ότι τη διαδικασία της Αναθεώρησης η Βουλή την κινεί και την εποπτεύει και η Βουλή ορθώς έχει τον πρωτεύοντα ρόλο.

Μέσα από αυτή την τόσο σπουδαία κοινοβουλευτική διαδικασία έχουμε από κοινού τη δυνατότητα να διατρανώσουμε την πίστη μας στο κράτος δικαίου και μάλιστα, στην πιο σύγχρονη όψη του. Ακολουθώντας, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στον λαό και την παρούσα συγκυρία, θα συζητήσουμε ουσιαστικά και προτάσσοντας αυτά που μας ενώνουν, θα κάνουμε ό,τι είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλίσουμε το συμφέρον της χώρας, αλλά κι ένα καλύτερο μέλλον για τις γενιές που έρχονται.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι με την υπ' αριθμόν 12303/8213/16-12-2014 απόφαση του Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκε η κατά το άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής προβλεπόμενη Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος.

Η σχετική απόφαση θα καταχωριστεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και θα κοινοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους Βουλευτές.

(Η προαναφερθείσα απόφαση του Προέδρου της Βουλής καταχωρίζεται στα Πρακτικά και έχει ως εξής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΔΑ: 0Β-033Α

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2014

Πρωτ: 12303
Αριθμ.
Διεκτ: 8213ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Σύσταση Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. το άρθρο 110 του Συντάγματος,
2. το άρθρο 119 σε συνδυασμό με τα άρθρα 31 και 29 παρ. 5 του Κανονισμού της Βουλής,
3. την, από 6 Δεκεμβρίου 2014, πρόταση των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για αναθεώρηση διατάξεων του Συντάγματος,
4. τις υπ' αριθμ. 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701 και 3702, από 8 Δεκεμβρίου 2014, επιστολές του Προέδρου της Βουλής προς τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους Ανεξάρτητους Βουλευτές,
5. τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τις δηλώσεις των Ανεξαρτήτων Βουλευτών,

αποφασίζουμε,

συνιστούμε Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος, που προβλέπεται στο άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής, η οποία συγκροτείται ως ακολούθως:

1) Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας:

Αραμπατζή Φωτεινή
Αυγερινού Διονυσία - Θεοδώρα
Γκιουλέκας Κωνσταντίνος
Δαβάκης Αθανάσιος
Δήμας Χρίστος
Καλαφάτης Σταύρος
Καλογιάννης Σταύρος
Κεφαλογιάννης Ιωάννης
Κουτσογιαννακόπουλος Κωνσταντίνος
Μανδρέκα Ασπασία
Μαρκόπουλος Κωνσταντίνος
Μπακογιάννη Θεοδώρα (Ντόρα)
Μπούρας Αθανάσιος
Νεράντζης Αναστάσιος
Παναγιωτόπουλος Νικόλαος
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Πάνος)
Πατριανάκου Φεβρωνία
Παυλόπουλος Προκόπιος
Στυλιανίδης Ευριπίδης
Ταλιαδούρος Σπυρίδων
Τζαβάρας Κωνσταντίνος
Τραγάκης Ιωάννης
Τσαβδαρίδης Λάζαρος

2) Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος:

Γκόκας Χρήστος
Κακλαμάνης Απόστολος
Κουτσούκος Γιάννης
Ρήγας Παναγιώτης
Σαλτούρος Δημήτριος
Τριαντάφυλλος Κωνσταντίνος

3) Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα των Ανεξαρτήτων Ελλήνων:

Κόλλια – Τσαρουχά Μαρία
Χρυσοβελώνη Μαρίνα

4) Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Δημοκρατικής Αριστεράς:

Πανούσης Ιωάννης
Τσούκαλης Νικόλαος

5) Από την Κοινοβουλευτική Ομάδα «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές»:

Βουδούρης Οδυσσέας
Κουράκος Ιωάννης
Τζάκρη Θεοδώρα

6) Από τους Ανεξάρτητους Βουλευτές:

Οικονόμου Βασίλειος
Πολύδωρας Βύρων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ

ΛΙΓΓΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΤΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΟΛΑΣΗ

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Προέδρου της Βουλής
- Γραφεία Γενικών Γραμματέων Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα της Βουλής
- Γραφείο Ειδικού Γραμματέα της Βουλής
- Γραφεία Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
- Γενική Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Έργου
- Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου
- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- Διεύθυνση Διαρκών Επιτροπών
- Διεύθυνση Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών
- Διεύθυνση Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών
- Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Εφαρμογών
- Τμήμα Διαδικτυακών Εφαρμογών

»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Τον λόγο έχει, εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Αναστάσιος Νεράντζης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Είπες τόσο σιγά το όνομά μου, κύριε Πρόεδρε, που εγώ δεν το άκουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Μάλλον, δεν άκουγες καλά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ακούω πολύ καλά. Μάλλον εσύ χαμηλά το έλεγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Το είπα πολύ δυνατά. Λοιπόν, πάρτε τον λόγο τώρα και μη μιλάτε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Πραγματικά είναι να λυπάται κανείς. Δεν είναι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση απουσιάζει από αυτή την υπέρτατη συζήτηση. Είναι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση προτάσσει το Σύνταγμα ως εμβρυολόγο για να βγούμε από την κρίση. Το προτάσσει ως εργαλείο που μπορεί να μας οδηγήσει μακριά από την κρίση αυτή.

Επομένως η απώλεια και το όνειδος -θα έλεγα- είναι διπλό.

Εγώ δεν πρόκειται να είμαι χαλίφης στη θέση σου, κύριε Παυλόπουλε. Εσύ είσαι ο εισηγητής και τα κατάφερες, κατά τη συνηθειά σου, πάρα πολύ καλά. Ο ρόλος μου ως Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου είναι άλλος. Είναι να προσεγγίσω πολιτικά το θέμα, χωρίς να επαναλαμβάνω είτε το σκεπτικό είτε το φραστικό κομμάτι αυτής της προτάσεως.

Θέλω, λοιπόν, να κάνω δύο παρατηρήσεις και με αυτές νομίζω ότι πρέπει να αρχίσω. Όταν ένα Κοινοβούλιο, ενώ έχει στη θέση του και στη διάθεσή του συνταγματικές διατάξεις οι οποίες είναι συναινετικές και οι οποίες, πραγματικά, εάν χρησιμοποιηθούν, μπορεί να επιφέρουν αποτελέσματα -και επέφεραν στο παρελθόν- αναζητεί και επιχειρεί μετέωρα βήματα, αδιέξοδα βήματα, έχουμε το εξής αποτέλεσμα. Δεν έχουμε κάποιον γιατρό εδώ, αλλά αν είχαμε, θα λέγαμε ότι δημιουργείται οξεία κοιλία και χρειάζεται επέμβαση. Αυτά για το Κοινοβούλιο.

Όταν πάλι ένα κόμμα κάνει διάφορα παιγνίδια, δεν μπορεί να συνειδητοποιήσει την απότομη άνοδό του -συνθήκες γαρ- από το 4% στο 24% και νομίζει και φοβάται συγχρόνως, δικαίως, ότι αυτήν την απότομη άνοδο θα τη διαδεχθεί η απότομη πτώση, τότε βρισκόμαστε και πάλι προ ενός αδιεξόδου, στο οποίο πρέπει να επέμβουμε για να φύγει από τη μέση.

Με βάση αυτές τις δυο παρατηρήσεις, ξεκινώ τη συλλογιστική μου, που θα είναι ούτως ή άλλως σύντομη. Το επιβάλλει, άλλωστε και το ρολόι.

Όστε, λοιπόν, συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Είναι εποχή για να συζητήσουμε την Αναθεώρηση; Αναμφισβήτητο, ναι. Γιατί; Αν ρίξουμε μια ματιά στις τελευταίες συνταγματικές παρεμβάσεις, θα διαπιστώσουμε ότι και στις τρεις τελευταίες υπήρξαν συνθήκες που προσομοιάζουν με τις παρούσες.

Πρώτον, Σύνταγμα του 1952: Διαδέχεται τη θλιβερή περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου και της γερμανικής κατοχής. Δεύτερον, Σύνταγμα του 1975: Αποτελεί μια πραγματικά γενναία -από πλευράς ουσίας και από πλευράς βάθους τομών, γι' αυτό και ανθεκτική- Αναθεώρηση του Συντάγματος του 1952. Τρίτον, η παρούσα πρωτοβουλία. Και στις τρεις περιπτώσεις είχαμε κάτι. Στη μία είχαμε τη δικτατορία, παλιά είχαμε τον Εμφύλιο και τη γερμανική κατοχή, τώρα έχουμε το γεγονός ότι βρισκόμαστε στα κράσπεδα της εξόδου από αυτήν την οδυνηρότατη, πολύπλευρη και πολύπτυχη κρίση, την οποία έχουμε. Άρα, λοιπόν, υπάρχει αναλογία εκείνων των συνθηκών.

Αυτό το γεγονός δεν είναι μόνο σημειολογικό: Σύνταγμα-κρίσις, Σύνταγμα-κρίσις. Είναι γεγονός ότι αυτά τα τωρινά μηνύματα δεν δημιουργήθηκαν από το Σύνταγμα, αλλά το Σύνταγμα, με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονταν, δημιούργησε θεσμική πτώση και κατάπτωση και εξευτέλισε τους πολιτικούς και την πολιτική σε αυτό το δύστηνο τόπο.

Να, λοιπόν, γιατί επιβάλλεται η τροποποίηση του Συντάγματος αυτήν την περίοδο. Υπάρχει μήπως και αυτήν τη στιγμή ανάγκη;

Άκουσα με έκπληξη μια φίλη μου, εξαιρετική Βουλευτίνα, η οποία προηγουμένως είπε ότι «θα ψηφίσουμε για Πρόεδρο, θα βγάλουμε ή δεν θα βγάλουμε Πρόεδρο και μετά θα δούμε το Σύνταγμα». Φαίνεται ότι ξεχάστηκε εντελώς ότι το Σύνταγμα αναθεωρείται σε δύο διαδοχικές φάσεις, από δύο διαδοχικές Βου-

λές. Η πρώτη Βουλή είναι εκείνη η οποία θα καθορίσει τα θέματα προς παρέμβαση -αναθεώρηση- και η δεύτερη Βουλή, η οποία θα προκύψει από δεύτερες, μεταγενέστερες εκλογές, θα υποδείξει και θα καταλήξει στις διατυπώσεις των μεταβολών.

Εάν, λοιπόν, εμείς περιμένουμε να εκλεγεί Πρόεδρος και εάν εκλεγεί ή δεν εκλεγεί, σημαίνει ότι χάνεται ολόκληρη αυτή η περίοδος. Θα αρχίσει η Βουλή να προτείνει και να συζητά την τροποποίηση του Συντάγματος από το 2016 και μετά. Και αφού περάσει η Βουλή η επόμενη, η οποία θα τελειώσει το 2019-2020, στην μεθεπόμενη Βουλή θα επέλθει μεταβολή. Εν τω μεταξύ, κάποιος ελαφρόχειρες -ελπίζω να μην υπάρχουν πια σε αυτήν τη Βουλή- θα μπορούν να κλέβουν. Ο λαός θα φωνάζει. Δεν θα υπάρχει ούτε εντιμότητα ούτε διαφάνεια. Και εμείς θα καθόμαστε να διυλίζουμε το κώνωπα και να καταπίνουμε την κάμηλο.

Και η εποχή και η στιγμή είναι κατ' εξοχήν αρμόδιες να μας υποδείξουν και να επιβάλουν τη διενέργεια της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Γι' αυτό και η απουσία είναι μια κραυγή, είναι ένα μαχαίρωμα στην πλάτη και το στήθος της ίδιας της δημοκρατίας, της ίδιας της προοπτικής του έθνους αυτού.

Ποια είναι η αιτία, όμως, όλης αυτής της καταστροφής που έγινε τον τελευταίο καιρό; Γνωρίζουμε τα αίτια. Είναι ο εκτραχηλισμός της οικονομίας, της κοινωνίας, του πολιτισμού, των αξιών, της παραδόσεως. Συμφωνούμε. Είναι η αχαλίνωτη τάση και βιασύνη κάποιων και τα υπόλοιπα, τα οποία έχουν επισημανθεί.

Υπάρχει, όμως, και ένας τρίτος παράγοντας, ο οποίος συχνά υποτιμάται, αλλά στην ουσία είναι ο πιο δραστήσιμος. Είναι η ξύλινη γλώσσα που επικρατεί εδώ. Υπάρχει μια αριστερόστροφη παλαιά τακτική η οποία λειτουργεί λαθραία και τυχαία δήθεν και η οποία εφοδιάζει τις αγορές με κίβδηλα νομίσματα, τα οποία αντί να πλουτίζουν ουσιαστικά τους χρήστες αυτών των νομισμάτων, τους εξαθλιώνουν. Αυτή η ξύλινη γλώσσα αφαιμάσσει, αποχυμποιεί, αδρανοποιεί τις λέξεις και τη σημασία τους, τις διαστρέφει, τις αναστρέφει, τις υποστρέφει και εν τέλει, τις καταστρέφει.

Θέλετε ένα και μόνο παράδειγμα; Μίλησε και προχθές ο κ. Τσίπρας. Καλά δεν ξέρει; Λογικό! Αλλά δεν μαθαίνει κιόλας; Δεν ακούει κιόλας; Δεν πληροφορείται κιόλας; Μίλησε για απονομιμοποιημένη Βουλή. Μου δόθηκε άλλη αφορμή, παρουσία του ιδίου σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά και σε άλλα fora, να του εξηγήσω ότι αυτό δεν υπάρχει, είναι αστειολόγηση. Απονομιμοποιημένη Βουλή δεν υπάρχει. Η Βουλή, άπαξ συγκροτηθεί από και διά της διενέργειας γενικών και καθολικών εκλογών, είναι νόμιμη. Χάνει τη νομιμοποίησή της, όταν διαλυθεί. Και η διάλυσή της προβλέπεται ρητά από το Σύνταγμα. Δεν γίνεται, επειδή έτσι μας καπνίζει!

Όταν, λοιπόν, μιλάμε για απονομιμοποιημένη Βουλή, τι σημαίνει; Δημιουργούμε ένα νεολογισμό, αυτήν την ξύλινη γλώσσα, και στην έννοια των λέξεων «Βουλή» και «νομιμοποίηση» που είναι συμφυείς, αφού δεν υπάρχει στάδιο απονομιμοποίησης της Βουλής, εμείς βάζουμε αυτό το γεγονός, δίνουμε ένα ιδεολογικό πρόσημο, δίνουμε ένα κομματικό λάβαρο, δίνουμε ένα μετάλλιο κομματικής αναγνωρίσεως σε αυτήν τη λέξη, σε αυτόν τον όρο.

Τέτοιες λέξεις και όροι χρησιμοποιούνται κατά κόρον από την Αξιωματική Αντιπολίτευση και από τον Αρχηγό της. Λυπάμαι που δεν είναι εδώ, αλλά θα τα μάθει και θα τα ακούσει. Να, λοιπόν, γιατί αυτή η ξύλινη γλώσσα είναι παράγοντας ο οποίος δημιουργεί όλη αυτήν την προστριβή.

Εμείς ζητάμε να αποκτήσουν οι λέξεις και οι όροι το πραγματικό τους νόημα, την πραγματική τους έννοια και τη σημασία, για να μπορούμε να συνεννοηθούμε. Διότι αυτή η ξύλινη γλώσσα φθείρει την έννοια της γλώσσας, φθειρίδα -όπως θα έλεγαν, κύριε Παυλόπουλε, οι καθαρευουσιάνοι- την ίδια τη λέξη, την ψειρίζει, την κάνει γεμάτη ψείρες.

Θα μπορούσα να επικαλεστώ, για να είμαι και ανσάμπλ -όπως το λένε οι νεοέλληνες- με τον κ. Παυλόπουλο, κάποιους στίχους του Σεφέρη ότι «θέλω να μιλήσω απλά», αλλά δεν με παίρνει ο χρόνος.

Άρα, εκείνο που προέχει τώρα πια είναι, μια που υπάρχει η καταλληλότητα και η κρισιμότητα της περιόδου, η καταλληλότητα και η κρισιμότητα των στιγμών, να προχωρήσουμε σε αυτήν ακριβώς την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Δεν θα σταθώ στα επιμέρους θέματα, τα οποία ανέλυσε διεξοδικά ο κ. Παυλόπουλος. Πράγματι, υπάρχουν σημεία τα οποία είναι ώριμα. Απλώς θα σας πω ότι δεν έλαβε υπ' όψιν της κάθε τι το επιστητό αυτή η πρωτοβουλία. Παραδείγματος χάριν βρισκόμαστε σε μία περίοδο που ο θεσμός του Συντάγματος υφίσταται καινούργιες επιδράσεις. Υπάρχει η κρίση των αποφάσεων δικαιοδοτικών ημεδαπών οργάνων από διεθνή ευρωπαϊκά φόρα. Δεν θα περιλάβουμε αυτές τις διατάξεις. Θα περιλάβουμε όμως εκείνα τα σημεία προς αναθεώρηση στα οποία υπάρχει μία άτυπη ομοφωνία. Η ευθύνη των Υπουργών, τα λεγόμενα «προνόμια» των Βουλευτών, όσα απέμειναν, η ασυλία, η αποσύνδεση της αποτυχίας της εκλογής Προέδρου Δημοκρατίας εν σχέσει με το άλλο θέμα και από την άλλη πλευρά τα πανεπιστήμια, που δεν είναι κρατικά και άλλα σημεία στα οποία υπάρχει συμφωνία, αυτά είναι ο σκληρός πυρήνας της προτάσεως αυτής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Καλώ, λοιπόν, τη Βουλή, καλώ τα κόμματα να αρθούν πάνω από τις περιστάσεις, να αφήσουν για άλλους χώρους και άλλους χρόνους τις όποιες αντιλήψεις έχουν και στο τέλος, να συμπράξουν το συντομότερο δυνατό στην Αναθεώρηση του Συντάγματος. Δεν μπορεί χωρίς εμβρυολογικό να γίνει αυτός ο τοκετός. Δεν μπορεί χωρίς ένα νέο Σύνταγμα που να αξιοποιεί τα γεγονότα – υπάρχει άλλωστε ρυθμιστικός κάματος ορισμένων διατάξεων – να προχωρήσει η χώρα.

Ζητώ, λοιπόν, την υπερψήφισή. Και αυτό φυσικά κάνουμε εμείς, οι οποίοι συμπράξαμε στην κατάρτιση αυτής της προτάσεως και την υποστηρίζουμε εκθύμως.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Τον λόγο έχει εκ μέρους των Ανεξαρτήτων Ελλήνων η κ. Μαρίνα Χρυσοβελώνη.

ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα στα χρόνια του μνημονίου έζησε τον εξευτελισμό του Συντάγματος.

Σήμερα, λοιπόν, την ώρα που η συγκυβέρνηση απομακρύνεται πλέον από την εξουσία η Νέα Δημοκρατία επιλέγει να ευτελίσει και τη διαδικασία της Αναθεώρησής του. Μετά από μία μακρά περίοδο θεσμικής ανωμαλίας ακούμε σήμερα, εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ότι «Αυτό που έλειπε ήταν η Αναθεώρηση για να λειτουργεί καλύτερα το Σύνταγμα».

Δεν είχατε λοιπόν, κανένα πρόβλημα με τις διαδοχικές πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που περνάγατε εκτός Βουλής. Δεν είχατε κανένα απολύτως πρόβλημα με τη διακωμώδηση της νομοθετικής διαδικασίας εντός Βουλής. Δεν σας ήταν πρόβλημα το ότι φέρνατε –και δυστυχώς συνεχίζετε να το πράττετε– νομοσχέδια εκατοντάδων σελίδων για να ψηφιστούν με τη διαδικασία του κατεπείγοντος μέσα σε λίγες ώρες χωρίς συζήτηση. Όλες αυτές οι συνειδητές πράξεις αλλοίωσης του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος δεν σας πείραζαν.

Αντίθετα, η παραβίαση του Συντάγματος βόλεψε τόσο τη Νέα Δημοκρατία όσο και το ΠΑΣΟΚ, για να περάσουν τόσο τα μνημόνια όσο και τα παρελκόμενά τους. Βόλεψε και τους Βουλευτές, γιατί όπως είπε και ο κ. Χρυσοχοϊδης «δεν είχαν χρόνο να διαβάσουν τα μνημόνια», ψήφιζαν κατεπείγοντως όσα τους ζητούσατε χρησιμοποιώντας μετά την έλλειψη χρόνου σαν δικαιολογία για να πούνε τι; «Δεν ήξερα τι ακριβώς νομοθετούσα. Δεν πρόλαβα να το διαβάσω».

Δυστυχώς, όμως, για εσάς, κύριοι συνάδελφοι της συγκυβέρνησης, καμμία τέτοια δικαιολογία δεν μπορεί πλέον να σταθεί ενώπιον του ελληνικού λαού, καμμία μετάθεση ευθυνών. Το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, γι' αυτό και δεν θέλετε να σταθείτε μπροστά στον ελληνικό λαό. Δεν θέλετε εκλογές, γιατί προφανώς φοβάστε να λογοδοτήσετε. Προσπαθείτε όμως, απλά να καθυστερήσετε το αναπόφευκτο είτε χρησιμοποιώντας το φόβο είτε με διαδικαστικά τεχνάσματα. Δεν μπορείτε πια να αποφύγετε την απόδοση των ευθυνών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ**).

Ο ελληνικός λαός θα μας κρίνει όλους. Δίκαια, αλλά θα μας κρίνει.

Πέρα από τον τρόπο και τις πράξεις πολιτικής απελπισίας της συγκυβέρνησης –για να το πω με όρους τους οποίους, ενδεχομένως, θα καταλάβαινε και η κ. Βούλτεψη– οι εθνικές εκλογές δεν είναι πιστωτικό γεγονός. Οι εθνικές εκλογές είναι πλέον ένα αναπόφευκτο πολιτικό γεγονός, που θα οδηγήσει στην προσωπική χρεοκοπία όσων ενέπαιξαν τον ελληνικό λαό, όσων επιχειρήσαν να του προσφέρουν φόβο, αντί για ελπίδα, όσων είπαν ψέματα και συνεχίζουν να παίζουν μέχρι σήμερα με τους θεσμούς.

Μετά από χρόνια εργαλειοποίησης και παραβίασης ουσιαστών διατάξεων του Συντάγματος, σήμερα συζητούμε, με πρωτοβουλία της συγκυβέρνησης, την αλλαγή του. Μας λέει ο κ. Σαμαράς πως το Σύνταγμα έχει ελλείψεις και προβλήματα. «Πρέπει να το αλλάξουμε κατεπείγοντως» υποστηρίζει και το ΠΑΣΟΚ, σιγοντάρωντας την αναθεωρητική επιχείρηση της Νέας Δημοκρατίας.

Με όλη, λοιπόν, την υποκριτική συνταγματική ευαισθησία που μπορεί να διακρίνει εκείνους που εξευτέλισαν το Σύνταγμα, οι συγκυβερνώντες γίνονται ξαφνικά υπέρμαχοι της σημασίας του και κήνσορες της πολιτικής ηθικής όλων των άλλων κομμάτων. Επιπληττούν αυστηρά όποιους δεν θέλουν να συμμετάσχουν στις φάρσες της τελευταίας στιγμής, τις οποίες επινόησε ο κ. Σαμαράς. Κατακρίνουν την Αντιπολίτευση, δαιμονοποιούν και προσπαθούν να εκφοβίσουν τους Έλληνες πολίτες. Οι συγκυβερνώντες υποδύονται τους προστάτες της χώρας, ενώ για την Αντιπολίτευση που ζητά εκλογές λένε ότι την υπονομεύει.

Εκείνοι είναι δήθεν οι θεσμικά υπεύθυνοι, οι άνθρωποι οι οποίοι χρησιμοποιούν τη συζήτηση για Πρόεδρο της Δημοκρατίας και Σύνταγμα προκειμένου να παραμείνουν λίγο παραπάνω στην εξουσία, που εκμεταλλεύονται τους θεσμούς για να γαντζωθούν στις καρέκλες τους. Είναι τα ίδια τα κόμματα του μνημονίου, τα οποία σήμερα κατηγορούν την Αντιπολίτευση επειδή αρνείται να συμμετάσχει στη φαιδροποίηση των πιο σπουδαίων θεσμικών διαδικασιών. Έτσι, ξαφνικά, η άλλη άποψη γίνεται παραβατική, εκτός συνταγματικής τάξης, επικίνδυνη και ό,τι άλλο μπορεί να γεννήσει το φοβικό μυαλό της συγκυβέρνησης.

Να το ξεκαθαρίσουμε, λοιπόν, για ακόμα μια φορά: Οι Ανεξάρτητοι Έλληνες, ακριβώς επειδή υπερασπιζόμαστε την Ελλάδα και τους θεσμούς, προσπαθούμε με κάθε τρόπο να αποτρέψουμε τον ευτελισμό τους από τη συγκυβέρνηση. Ζητήσαμε από τον κ. Σαμαρά να παραιτηθεί και να προκηρυχθούν εκλογές, που θα έδιναν όλες τις αναγκαίες λύσεις και για τη μελλοντική Κυβέρνηση και για το πρόσωπο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το αρνήθηκε. Σε σχέση με το Σύνταγμα ζητήσαμε συντακτική και όχι αναθεωρητική Βουλή. Και αυτό το αρνηθήκατε, φέρνοντας μια πρόταση που αλλάζει τον πυρήνα του πολιτεύματος, χωρίς να ζητάτε γι' αυτό την άμεση έγκριση του ελληνικού λαού.

Προσπαθείτε για ακόμα μια φορά να τον παρακάμψετε. Δεν θέλετε με κανέναν τρόπο να ακούσετε τη φωνή του. Τρέμετε τα δημοψηφίσματα, όπως ακριβώς τρέμετε και τις εκλογές.

Σε αυτό το μείζον θέμα θα επανέλθω σε λίγο, αφού πρώτα θέσω κάποια ερωτήματα που χρήζουν απάντησης και αφορούν τη διαδικασία την οποία ακολουθεί σήμερα η συγκυβέρνηση.

Το πρώτο, λοιπόν, ερώτημα είναι «γιατί τώρα;». Γιατί κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία την πρότασή της για συνταγματική Αναθεώρηση λίγες μόλις μέρες πριν αποχωρήσει από την εξουσία; Μήπως δεν είχε καταλήξει τόσα χρόνια που την επεξεργάζεται; Μήπως δεν είχε τους πενήντα Βουλευτές για να τη συνυπογράψουν; Τι την εμπόδιζε επιτέλους τόσο καιρό και το θυμήθηκε σήμερα; Γιατί άργησε τόσο πολύ, ενώ διατείνεται ακόμα και τώρα πως πρόκειται για ένα εξαιρετικά σημαντικό θέμα. Ήταν τόσο σημαντικό, αλλά προτιμούσε η συγκυβέρνηση να το αφήσει στα συρτάρια της για χρόνια. Προφανώς, κάτι διαφορετικό συμβαίνει.

Σήμερα, όμως, ο κ. Σαμαράς εμφανίζεται να ζητά την κατεπείγουσα εκκίνηση της διαδικασίας συνταγματικής Αναθεώρησης. Εκεί, όμως, που περισσεύει η υποκρισία, λείπει πάντοτε η ντροπή. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός που ανοιγόκλεινε τη Βουλή κατά το προσωπικό του συμφέρον, έρχεται να κάνει σήμερα συνταγματική χρηστομάθεια. Η ίδια η Κυβέρνηση που δήλωσε πρόσφατα δια του Υπουργού των Οικονομικών, ότι δεν λογαριάζει τη διάκριση των εξουσιών, γιατί τα δικαστήρια δεν μπορούν να αποφασίσουν δήθεν για δημοσιονομικά θέματα, έρχεται εδώ να

μας διδάξει για την κορυφαία σημασία του Συντάγματος στη διατήρηση της πολιτικής ομαλότητας.

Και όλα αυτά τα θεατρικά κόλπα, όλη αυτή η υποκρισία για να εξασφαλίσουν λίγες μέρες παραμονής στην εξουσία. Έλεος, κύριοι της συγκυβέρνησης!

Πραγματικά, αν ήταν εδώ ο κ. Σαμαράς, θα ήθελα να τον ρωτήσω το εξής: Άραγε, το πρόβλημα εκείνο που τον οδήγησε στο να παραβιάζει συστηματικά το Σύνταγμα κατά τα τελευταία δύο-μισι χρόνια, ήταν οι ελλείψεις του ισχύοντος συνταγματικού πλαισίου; Είναι ποτέ δυνατόν κάποιος που έχει κάνει τόσα σε βάρος της συνταγματικής τάξης, να έρχεται εδώ για να μας μιλήσει για Αναθεώρηση; Είναι κωμικοτραγικό, σα να λέει δηλαδή ο βιαστής εκ των υστέρων ότι η γυναίκα που βίασε δεν ήταν αρκετά όμορφη και οφείλει ο ίδιος τώρα να την ομορφύνει.

Αναρωτιέμαι τελικά: Δεν υπάρχει λίγη ντροπή στη Νέα Δημοκρατία; Δεν υπάρχει ένας άνθρωπος να πει ένα «όχι» στον κ. Σαμαρά, ο οποίος προσβάλλει το πάλοι ποτέ κόμμα του Κωνσταντίνου Καραμανλή;

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ψευδοπρόβλημα της Αναθεώρησης συνιστά πλέον στις σημερινές συνθήκες πολιτικό ανέκδοτο, αφού η συγκυβέρνηση «πέταξε λευκή πετσέτα» με την υποψηφιότητα Δήμα.

Παρ' όλα αυτά, θα επιχειρήσω να σχολιάσω τελειώς ενδεικτικά δύο μόλις σημεία από την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας.

Εκινώ με το νόμο περί ευθύνης Υπουργών. Πρόκειται πραγματικά για διακωμώδηση της όλης ιστορίας της συνταγματικής Αναθεώρησης. Θυμίζω ότι το Σύνταγμα, που προβλέπει την αποσβεστική προθεσμία και το μη ιδιώνυμο των υπουργικών αδικημάτων, το ψήφισαν μαζί ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία.

Παρ' όλα αυτά, δεν μας λέει το ισχύον Σύνταγμα πως η ειδική ευθύνη του Υπουργού πρέπει να είναι μόνο ποινική. Θυμίζω πως η σημερινή συγκυβέρνηση, δηλαδή ο τότε δικομματισμός ΠΑΣΟΚ-Νέα Δημοκρατία, ψήφισε τον ισχύοντα νόμο που προβλέπει αποκλειστικά ποινική ευθύνη και όχι διοικητική ή αστική ευθύνη του Υπουργού.

Να το πούμε καθαρά: Δεν μας έφταιγε τόσα χρόνια το Σύνταγμα. Θα μπορούσαν τα κόμματα που κυβερνούσαν επί δεκαετίες την Ελλάδα να ψηφίσουν άλλα πράγματα, προβλέποντας, για παράδειγμα, και αστική και διοικητική ευθύνη των Υπουργών, όμως δεν το έπραξαν γιατί ήταν δικοί τους Υπουργοί και τώρα κατασκευάζουν αστείες προφάσεις περί συνταγματικής Αναθεώρησης για να μείνουν λίγες ακόμα μέρες γαντζωμένοι στην εξουσία.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο σημείο που είναι η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με μικτό σύστημα από τη Βουλή και το λαό. Πρόκειται σαφέστατα για τη δημιουργία ενός τεχνητού υβριδίου όπου ο Πρόεδρος θα εκλέγεται, αν φτάσουμε στην τελευταία φάση, απευθείας από το λαό. Ακόμα και αυτήν την περίπτωση, όμως, θα τη συζητούσαμε με μία βασική προϋπόθεση, να προηγηθεί δημοψήφισμα όπου ο ίδιος ο λαός θα αποφάσιζε για τη μορφή του πολιτεύματος.

Εμείς είμαστε περί ενός καθαρού πολιτεύματος όπου ο Πρόεδρος θα εκλέγεται μόνον από το λαό. Για κάθε, όμως, τέτοια ριζική πολιτειακή αλλαγή, θα πρέπει να αποφαινεται πρώτα ο ίδιος ο ελληνικός λαός, όχι η Νέα Δημοκρατία ή μια Βουλή που έκλεισε τον κύκλο της.

Γι' αυτό, οι Ανεξάρτητοι Έλληνες δεν ομιλούμε για αναθεωρητική Βουλή, αλλά για συντακτική Βουλή που θα ψηφίσει ένα νέο Σύνταγμα μετά από δημοψήφισμα. Οι νόθες λύσεις και τα υποκριτικά λόγια πολύ απλά συνιστούν κοροϊδία του ελληνικού λαού. Ο κυρίαρχος λαός και μόνον αυτός μπορεί να αποφασίσει για την οποιαδήποτε αλλαγή πολιτεύματος από προεδρευομένη σε προεδρική ή ημιπροεδρική δημοκρατία.

Εμείς ως Ανεξάρτητοι Έλληνες ζητούμε μια νέα ελληνική δημοκρατία. Το ίδιο ακριβώς ζητά και η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Μεταπολίτευση έχει τελειώσει εδώ και καιρό και η συγκυβέρνηση τελειώνει μέσα στις επόμενες μέρες. Οι οξύτερες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας επιβάλλουν σε όλους μας να την αουγκραστούμε άμεσα. Μας επιβάλλουν πολύ απλά άμεσες εκλογές και τίποτε

άλλο, ώστε να μιλήσει ο ίδιος ο ελληνικός λαός. Μόνο όποιοι φοβούνται τη δίκαιη κρίση του, θα συνεχίσουν να κρύβονται πίσω από διαδικασίες που επιχειρούν να ξεκινήσουν, χωρίς όμως να μπορούν να ολοκληρώσουν.

Ήλθε η ώρα η συγκυβέρνηση να σταματήσει τις υποκριτικές κουβέντες και να λογοδοτήσει επιτέλους στους Έλληνες πολίτες για όλα εκείνα που τους υποσχέθηκε αλλά δεν τα έκανε, αλλά και για όσα έπραξε σε βάρος του ελληνικού λαού και της πατρίδας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Ευχαριστούμε την κ. Χρυσοβελώνη.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Νικόλαος Τσούκαλης για δώδεκα λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα της Βουλής είναι άκρως αποκαρδιωτική. Είναι εντελώς αναντίστοιχη της σημασίας του θεσμικού εγχειρήματος που υποτίθεται ότι ξεκινά σήμερα, του κορυφαίου θεσμικού εγχειρήματος της Αναθεώρησης του Συντάγματος. Είναι μία Βουλή η οποία στέλνει μήνυμα υστέρησης στις ανάγκες του τόπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν λίγες εβδομάδες η Δημοκρατική Αριστερά ανέλαβε μια πρωτοβουλία και με επίκαιρη επερώτηση απευθύνθηκε προς την Κυβέρνηση προκειμένου να διασαφηνιστούν οι διαθέσεις των Βουλευτών, βασικά, όσον αφορά τη συνταγματική Αναθεώρηση. Θεωρούσαμε ότι η χώρα δεν πρέπει να καθυστερήσει όσον αφορά την αναγκαιότητα επανεξέτασης βασικών διατάξεων του Συντάγματος και αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στη χώρα και καλέσαμε το σύνολο των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, το σύνολο των Βουλευτών να αναλογιστούν την κρισιμότητα αυτής της διαδικασίας. Τα αποτελέσματα –θα επαναλάβω για άλλη μια φορά– είναι απογοητευτικά. Και τα βλέπουμε σε αυτήν εδώ την Αίθουσα.

Εκτίμηση μου, κύριε Παυλόπουλε, είναι ότι η ελληνική Βουλή και ο πολιτικός κόσμος, δυστυχώς, δεν αντιμετώπισε ποτέ με τη δέουσα σοβαρότητα τις συνταγματικές Αναθεωρήσεις. Ουσιαστικά χρησιμοποίησε διαχρονικά τη συνταγματική Αναθεώρηση προκειμένου να χρωματίσει ιδεολογικοπολιτικά το Σύνταγμα σύμφωνα με τους συσχετισμούς της στιγμής και σύμφωνα με τις ιδεολογικοπολιτικές επιλογές του κάθε κόμματος.

Και, βεβαίως, φτάσαμε στο αποκορύφωμα στην τελευταία Αναθεώρηση του Συντάγματος –γιατί πρέπει να τα θυμόμαστε και αυτά– όπου απουσίαζε τότε η Αξιωματική Αντιπολίτευση από τη Βουλή και χάσαμε μια πολύ μεγάλη ευκαιρία να εξασφαλίσουμε κάποιες ρυθμίσεις, οι οποίες ίσως να βοηθούσαν στη διαχείριση της κρίσης.

Είπα και στην τελευταία μου τοποθέτηση κατά τη διάρκεια της συζήτησης της επίκαιρης επερώτησης, ότι η κρίση δοκίμασε τις αντοχές του κορυφαίου θεσμικού κειμένου της χώρας. Η αξιολόγηση αυτής της δοκιμασίας προϋποθέτει υπερβάσεις, προϋποθέτει καθαρό μυαλό, ευρύτερες συναινέσεις και μεγάλες πλειοψηφίες.

Εάν αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν εξασφαλιστούν, τότε πολύ σύντομα θα βρεθούμε στην ανάγκη να επανεξετάσουμε τις ίδιες μας τις ρυθμίσεις.

Είπε ο κ. Νεράτζης στην τοποθέτησή του πολύ σωστά, ότι οι δύο συντακτικές διαδικασίες της τελευταίας πεντηκονταετίας σηματοδοτούνται από το καθοριστικό σημείο των μεταβατικών περιόδων, από τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν μεταβατικές περιόδους: Και το Σύνταγμα του '52 και το Σύνταγμα του '75.

Εκφράζω μια επιφύλαξη και ένα φόβο: Ακριβώς επειδή η περίοδος που βιώνουμε και που σηματοδοτεί την έναρξη αυτής της διαδικασίας ουσιαστικά δεν έχει ολοκληρωθεί, επειδή βρισκόμαστε ακόμα στον πυρήνα του προβλήματος –και αυτό αποδεικνύεται, δυστυχώς, με τον πλέον τραγικό τρόπο, από το επίπεδο αντιπαράθεσης των πολιτικών κομμάτων– αν μας το επιτρέπει αυτή η περίοδος και αυτές οι συνθήκες, ας σκεφτούμε ώριμα για τις θεσμικές ανάγκες που έχει αυτός ο τόπος.

Η διαδικασία αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια διαδικασία η οποία ανήκει αποκλειστικά στη Βουλή και στους Βου-

λευτές, όπως ορίζει και το άρθρο 110 του Συντάγματος. Δεν αναφέρεται καν σε Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Είναι πρωτοβουλία πενήντα Βουλευτών να φροντίσουν, να μεριμνήσουν ώστε να εκκινήσει η διαδικασία. Το Σύνταγμα δεν αναφέρεται ούτε σε πενήντα Βουλευτές της Πλειοψηφίας, ούτε σε πενήντα Βουλευτές της Μειοψηφίας.

Πράγματι η Κυβέρνηση καθυστέρησε πάρα, μα πάρα πολύ. Θα πω ότι οι κυβερνητικοί Βουλευτές, οι οποίοι θα έπρεπε να έχουν και την πρωτοβουλία των κινήσεων, καθυστέρησαν πάρα πολύ. Αυτή η καθυστέρηση μας διαμόρφωσε εύλογα την ανησυχία ότι μέσα απ' αυτήν τη διαδικασία υπάρχει μια σκοπιμότητα, μια σκοπιμότητα που συνέχεται απολύτως και με τη διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Και είναι βάσιμη αυτή η επιφύλαξη και βάσιμη αυτή η αιτίαση εκ μέρους ακόμα και καλοπροαίρετων ανθρώπων.

Υπάρχει, όμως, και η άλλη πλευρά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Την ίδια πρωτοβουλία θα μπορούσε να αναλάβει η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Δυο κόμματα διέθεταν τον απαιτούμενο εκ του Συντάγματος αριθμό των πενήντα Βουλευτών. Οι Βουλευτές του ενός εταίρου της Κυβέρνησης και η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Την ίδια ακριβώς μομφή η Δημοκρατική Αριστερά και ο ομιλών θα καταλογίσει και στην Αξιωματική Αντιπολίτευση. Και θα πω ότι δεν δικαιούται να απευθύνεται στους από εδώ Βουλευτές, λέγοντάς τους ότι το καθυστέρησαν και το έκαναν σκόπιμα. Και η Αξιωματική Αντιπολίτευση είχε την υποχρέωση -όχι μόνο το δικαίωμα- να υποβάλει τη συγκεκριμένη πρόταση, η οποία, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι, θα υποχρέωνε και όλες τις άλλες Κοινοβουλευτικές Ομάδες να τοποθετηθούν. Ήρθε, λοιπόν, η ώρα της Βουλής.

Ως Δημοκρατική Αριστερά τοποθετούμαστε σαφέστατα. Το ανέφερε και ο εισηγητής μας, ο Γιάννης Πανούσης, με επάρκεια τόσο όσον αφορά στη διαδικασία αλλά και όσον αφορά στην ουσία: Η Δημοκρατική Αριστερά είναι παρούσα. Θα συμμετάσχει στην επιτροπή. Και αν οι εξελίξεις οδηγήσουν τη χώρα σε εκλογές, θα συμβεί αυτό το οποίο προβλέπει το Σύνταγμα.

Εμείς δεν θα θέλαμε η Αναθεώρηση να είχε την τύχη, να διακοπεί η όλη διαδικασία και να επανεκκινήσει από τη νέα κοινοβουλευτική περίοδο. Θα θέλαμε αυτή η διαδικασία να ολοκληρωθεί με ομαλό τρόπο. Η εκτίμησή μας είναι ότι θα μπορούσε να συμβάλει και στην άμβλυνση των παθών. Θα έδινε μια ευκαιρία συνεννόησης που, ίσως, να βοηθούσε και σε άλλα πράγματα. Δυστυχώς, αυτό φαίνεται ότι δεν επιτυγχάνεται.

Η απουσία κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης -αναφέρομαι κυρίως στην Αξιωματική Αντιπολίτευση- θεωρώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι είναι ένα ακόμα πλήγμα στην αξιοπιστία του ίδιου του Κοινοβουλίου. Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η διαδικασία της ψηφοφορίας δεν συνεπάγεται παύση των εργασιών της Βουλής. Η Βουλή, αν μάλιστα δεν μεσολαβούσαν και οι γιορτές των Χριστουγέννων, θα λειτουργούσε κανονικά. Θα νομοθετούσε, θα λειτουργούσε με τις πλήρεις αρμοδιότητές της. Όταν λοιπόν, μοιχοκόταρες αυτήν τη βασική διαδικασία με αυτόν τον τρόπο, η εκτίμησή μου είναι ότι το Κοινοβούλιο και ο κοινοβουλευτισμός δέχεται ένα ακόμα πλήγμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα αναφερθώ σε λεπτομέρειες όσον αφορά την ανάγκη των συγκεκριμένων άρθρων που πρέπει να εξεταστούν. Το έκανε με περισσή επάρκεια ο εισηγητής μας, ο Γιάννης Πανούσης. Θα ήθελα, όμως, να υπενθυμίσω κάποιες βασικές αρχές.

Όσο κι αν φαίνεται κοινότυπο, πρέπει να το υπενθυμίζουμε συνεχώς, ιδίως σε αυτήν την περίπτωση: Άρθρο 1, παράγραφος 2: «Θεμέλιο του πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία.» Παράγραφος 3 του άρθρου 1: «Όλες οι εξουσίες πηγάζουν από το λαό και ασκούνται υπέρ αυτού και του έθνους.» Και θα ήθελα να αναφερθώ και σε μια διαχρονική αρχή, όπως την διατύπωσε ο Κικέρων: «Υπέρτατος νόμος είναι το συμφέρον του πολίτη.»

Γιατί έκανα αυτές τις τρεις αναφορές; Διότι το ζητούμενο σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, είναι η υποβάθμιση, η υποχώρηση, η απογοητευτική υποχώρηση της πολιτικής έναντι μιας νέας αντίληψης που κυριαρχεί απ' άκρου εως άκρον σε όλον τον κόσμο και τώρα εμφανίζεται και στην Ελλάδα, «το δίκαιο της αποτελεσματικότητας». Είναι αυτό που λέ-

γαμε παλιότερα, ότι τα μέσα είναι που καθαγιάζουν το σκοπό και όχι ο σκοπός που καθαγιάζει τα μέσα. Δυστυχώς σήμερα αυτές οι βασικές αρχές -και το διαπιστώνουμε σήμερα- καταπατώνται σε πολύ επικίνδυνο βαθμό κυρίως από τους τεχνοκράτες που έχουν πάρει το πάνω χέρι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι βέβαιος ότι κανένας από το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης δεν ξέρει βασικές αρχές του Συντάγματος. Το είπα και στην προηγούμενη ομιλία: Είμαι βέβαιος ότι σε πολλούς τεχνοκράτες της Κυβέρνησης -και όχι μόνο, για να είμαστε δίκαιοι- οι συνταγματικές διατάξεις, οι βασικές αρχές του πολιτεύματος, θεωρούνται «περιττό γραφειοκρατικό βαρίδι» σε αυτό που θεωρούν αποτελεσματικότητα. Θέλουμε να πετύχουμε τους στόχους. Δεν μας ενδιαφέρει με ποιο τρόπο θα τους πετύχουμε. Ο σκοπός καθαγιάζει τα μέσα και όχι το αντίθετο. Κι έχουμε φτάσει σε ένα σημείο όπου αυτήν τη στιγμή αγωνιζόμαστε απεγνωσμένα να αναδείξουμε το βασικό πυρήνα της ύπαρξης του κοινοβουλευτισμού, που είναι ουσιαστικά η εξυπηρέτηση του πολίτη, και κυρίως να αναδείξουμε τις βασικές αρχές του Συντάγματος.

Με αυτό το πλαίσιο η Δημοκρατική Αριστερά προσέρχεται στην επιτροπή, θεωρώντας ότι ο χαρακτήρας της Βουλής και του Βουλευτή πρέπει να αναδιοργανωθεί. Ναι, να καταργηθούν τα παλιά προνόμια, κύριε Παυλόπουλε, πολλά από τα προνόμια των Βουλευτών. Όμως, πρέπει να τους απονεμηθούν νέα προνόμια. Και αυτά τα νέα προνόμια έχουν να κάνουν με το βασικό χαρακτηριστήρα, με τον πυρήνα της λειτουργίας του Βουλευτή, που είναι ο πυρήνας του ελέγχου της εκτελεστικής εξουσίας. Και αυτό πρέπει να γίνει με τρόπο αποτελεσματικό, με τρόπο διαφανή και με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των πολιτών. Να γίνει η διαμόρφωση μιας κυβερνώσας Βουλής, η οποία θα οριοθετηθεί σαφέστατα από τις άλλες δύο εξουσίες. Πρέπει να αναδείξουμε πλέον τα νέα όρια της αρχής της διάκρισης των εξουσιών και αυτά τα όρια να τα τηρήσουμε. Και, βεβαίως, θα πρέπει να αναθεωρήσουμε βασικές απόψεις που έχουν σχέση με τα δικαιώματα. Παραδείγματα: χάριν, την επικυριαρχία των ατομικών δικαιωμάτων επί των κοινωνικών δικαιωμάτων, στοιχείο βασικό του νεοφιλελευθερισμού. Να προσδιορίσουμε το νέο χαρακτήρα ή μάλλον να επαναπροσδιορίσουμε την έννοια του κράτους και να επαναφέρουμε την κρατική αυθεντία όπως τη γνωρίσαμε παλιότερα και η οποία τώρα έχει εξοβελιστεί, ως βασικού στοιχείου διασφάλισης της κοινωνικής συνοχής, κάτι το οποίο δυστυχώς μέσα στη λαίλαπα του νεοφιλελευθερισμού αλλά και της κρίσης, ουσιαστικά τείνει να ξεχαστεί.

Αυτές είναι βασικές αρχές, οι οποίες πρέπει να διέπουν τη λειτουργία μας. Δεν είμαι σίγουρος ότι οι πολιτικοί συσχετισμοί θα ευνοήσουν τέτοιου είδους παρεμβάσεις. Έχω πάρα πολύ μεγάλες επιφυλάξεις, όμως ας το προσπαθήσουμε και ας στείλουμε ένα μήνυμα στους πολίτες ότι σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες μπορούμε, τουλάχιστον σε αυτήν την κορυφαία θεσμική διαδικασία, να τα βρούμε, έστω σε αυτήν, αν και είμαι πάρα πολύ επιφυλακτικός μετά και τη στάση των δύο κομμάτων απέναντι στην πρωτοβουλία η οποία ανελήφθη και η οποία απερρίφθη μετ' επιφύλαξης στοιχειώδους συνεννόησης ακόμα και σε αυτήν την κορυφαία διαδικασία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ο κ. Κουτσούκος, για δώδεκα λεπτά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος ξεκίνησε σε μια πολύ κρίσιμη συγκυρία για τη χώρα, μια συγκυρία που έχει αναδείξει το πραγματικό πρόβλημα της χώρας. Το πραγματικό πρόβλημα της χώρας αυτήν τη στιγμή είναι η έξοδος από την κρίση.

Αυτή η προσπάθεια συμπυκνώνεται στους τελευταίους μήνες με τη διαπραγμάτευση που βρίσκεται σε εξέλιξη με τους δανειστές μας και η οποία στην πράξη έχει ανασταλεί για το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Εμείς ελπίζουμε ότι η Βουλή με τη συνειδηση ευθύνης που

έχουν οι Βουλευτές και τα κόμματα μπορεί να λύσει αυτό το γόρδιο δεσμό και να συμμετάσχουμε όλοι μαζί στη συζήτηση για τη νέα φάση, τη μεταμνημονιακή Ελλάδα. Άρα, σε αυτό το πλαίσιο είναι πολύ κρίσιμο για εμάς το να συμμετέχουμε και στη συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος χωρίς να σημαίνει ότι τούτες τις μέρες είναι το πρωτεύον. Δεν μπορεί, όμως, κανένας να αρνηθεί δια της απουσίας του με οποιαδήποτε δικαιολογία τη μη συμμετοχή σε αυτήν τη διαδικασία, διότι αν το αρνηθεί, κυρίως από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όπως συμβαίνει και της Αριστεράς, είναι σαν να φαλκιδεύει μια ιδεολογική προσέγγιση που είχε για τα ζητήματα όλο αυτόν τον καιρό, που λέει ότι το θεσμικό μας οικοδόμημα θέλει ανατροπές, όχι απλώς αλλαγές και άρα αν δεν συμμετέχουμε σε αυτήν τη διαδικασία δεν πρόκειται αυτές να γίνουν.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύουμε ότι η κρίση ανέδειξε τα προβλήματα της αντιπροσωπευτικής μας δημοκρατίας στο επίπεδο όλων των θεσμών, όχι μόνο σε ό,τι αφορά το Κοινοβούλιο ή και τις λειτουργίες του Συντάγματος.

Για να είμαστε ειλικρινείς, πιστεύουμε -και πρέπει να το πούμε- ότι χρειαζόμαστε ένα σύνολο αλλαγών που θα ανατρέψουν τις παθογένειες του πολιτικού μας συστήματος, οι οποίες παρά τις μεγάλες αλλαγές που κάναμε την περίοδο της Μεταπολίτευσης, παρά τον προοδευτικό χαρακτήρα του Συντάγματος του '74, παρά τις αλλαγές που έγιναν στην Αναθεώρηση του 2002 -η οποία ενσωμάτωσε ζητήματα όπως ήταν οι Ανεξάρτητες Αρχές, το ΑΣΕΠ, τον έλεγχο των οικονομικών των κομμάτων, του πολιτικού χρήματος, κ.ο.κ.-, εν τούτοις χρειάζεται παραπέρα βελτιώσεις και αλλαγές.

Για να είμαστε, όμως, ειλικρινείς και πραγματικοί, σήμερα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν έχουν να κάνουν ακριβώς με την ίδια την αναφορά των διατάξεων του Συντάγματος, πολλές φορές έχουν να κάνουν με την παραφθορά των διατάξεων του Συντάγματος και την εκμετάλλευσή τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό που συμβαίνει αυτές τις ημέρες, όπου η συνταγματική επιταγή για την εθνική συνεννόηση στο επίπεδο της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας αξιοποιείται ακριβώς για μικροπολιτικούς λόγους.

Η δεύτερη παρατήρησή μου είναι ότι υπάρχουν πολλοί μύθοι, που δεν συνδέονται με την πραγματικότητα ακριβώς γύρω από τη λειτουργία του συνταγματικού μας πλαισίου.

Πού επικεντρώνεται, παραδείγματος χάριν, η δημόσια συζήτηση όταν μιλάμε για το πολιτικό σύστημα και τις διατάξεις του Συντάγματος;

Επικεντρώνεται στην ασυλία των Βουλευτών. Έδειξε η παρούσα Βουλή και η λειτουργία του θεσμού της ασυλίας ότι εμπόδισε το Σύνταγμα και οι διατάξεις της ασυλίας να παραπεμφθεί κανένας στο φυσικό του δικαστή όταν είχε παραβιάσει διατάξεις του Ποινικού Δικαίου;

Θα μπορούσε, βεβαίως, να λειτουργεί αντίστροφα αυτή η διαδικασία. Όμως, εν τη πράξει, ουδέποτε αυτό εμπόδισε να οδηγηθεί κανένας εκ των μελών του Κοινοβουλίου στο φυσικό του δικαστή.

Ο δεύτερος μύθος είναι ο νόμος περί της ευθύνης των Υπουργών. Έδειξε η πράξη ότι κανένας που διετέλεσε αξιωματούχος, Υπουργός ή οποιοδήποτε άλλο μέλος της Κυβέρνησης, στο βαθμό που ήταν επίορκος, εμπόδισαν οι διατάξεις του Συντάγματος να οδηγηθεί στο εδώλιο, να καταδικαστεί ή να βρίσκεται καθ' οδόν προς τη δικαιοσύνη;

Άλλος μύθος είναι ο αριθμός των Βουλευτών, όπου υπάρχει ένας λαϊκισμός προσφοράς γύρω από τον αριθμό των Βουλευτών, ξεχνώντας το χαρακτήρα της Ελλάδας, τον ορεινό, το νησιώτικο και την αντιπροσωπευτικότητα. Διότι για να διασφαλίσεις την αντιπροσωπευτικότητα, δεν αρκεί να αλλάξεις τον αριθμό των Βουλευτών, αλλά χρειάζεται να αλλάξεις τη λειτουργία όλου του εκλογικού συστήματος. Αυτή η συζήτηση φυσικά δεν αναδεικνύεται κάθε φορά από τον τρέχοντα δημόσιο λόγο, απλώς παίρνει ένα χαρακτήρα αριθμητικό και σχετίζεται με το πόσο μας κοστίζει η δημοκρατία, λες και υπάρχει κανένα καλύτερο σύστημα που κοστίζει λιγότερο. Υπάρχουν συστήματα, βεβαίως, που λένε ότι δεν κοστίζουν και αναφέρονται στα αυταρχικά.

Εμείς πιστεύουμε, λοιπόν, ότι όντως χρειαζόμαστε ένα Σύν-

ταγμα που θα είναι της νέας εποχής, ένα Σύνταγμα που δεν θα είναι το Σύνταγμα της κρίσης που θα ξεπερνάει τα προβλήματα που ανέδειξε η κρίση.

Θα είναι το Σύνταγμα της Ελλάδας μετά την ύφεση, με το δικαίωμα στην ευημερία κατοχυρωμένο, με τα κοινωνικά δικαιώματα κατοχυρωμένα, με το ελάχιστο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης κατοχυρωμένο, με τα ατομικά δικαιώματα εν όψει των νέων εξελίξεων που αναδεικνύονται και των νέων κινδύνων από την κυριαρχία των αγορών και του διαδικτύου κατοχυρωμένα, με τέτοιου είδους θεσμικές κατοχυρώσεις.

Μία καινούργια, λοιπόν, θεσμική συγκρότηση της δημοκρατίας μας, η οποία θα περιλαμβάνει ένα νέο καταστατικό πλαίσιο που θα ξεφεύγει από τη συγκυρία και θα καταγραφεί ως μια ιστορική αναθεώρηση.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση το ΠΑΣΟΚ, οφείλω να σας πω, ότι έχει καταθέσει από το 2013 μία δέσμη προτάσεων που αναφέρονται στο σύνολο αυτών των θεμάτων. Ο εισηγητής μας κ. Τριαντάφυλλος αναφέρθηκε σε αυτά τα κεφάλαια. Δεν είναι ούτε η ώρα ούτε μπορούμε τώρα να μπούμε στις λεπτομέρειες των άρθρων. Πολλά από αυτά που εμείς έχουμε ως κόμμα προτάξει σε μία επικείμενη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος, προφανώς και δεν είναι συμβατά με την πρόταση που κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία και σε πολλά σημεία διαφωνούμε κιόλας.

Αυτό, όμως, δεν μας εμποδίζει να συναίνεσουμε στην έναρξη της διαδικασίας Αναθεώρησης, ακριβώς γιατί εκτιμούμε την ανάγκη αυτής της διαδικασίας και πιστεύουμε ότι ο απαιτούμενος αριθμός των εκατόν πενήντα Βουλευτών σε αυτήν τη Βουλή μπορεί να προσδιορίσει τα αναθεωρητέα άρθρα.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, το ουσιαστικό περιεχόμενο των άρθρων, η αποτύπωση των διατάξεων δεν μπορεί παρά να γίνει από μία πλειοψηφία που υπερβαίνει το συγκυριακό συσχετισμό μίας κυβερνητικής πλειοψηφίας, δηλαδή του εκατόν πενήντα. Πρέπει να είναι στον αριθμό των εκατόν ογδόντα για να υπάρχει μία ευρύτερη συναίνεση και να καταστεί αυτή η Αναθεώρηση, όπως είπα, ιστορική και διαχρονική.

Με αυτό το πνεύμα εμείς θα τοποθετηθούμε στη συζήτηση στην επιτροπή και όπως είπα, ελπίζω κι εύχομαι ότι η συνείδηση ευθύνης των Βουλευτών, θα μας δώσει τη δυνατότητα να μπούμε σε αυτήν τη συζήτηση. Γι' αυτόν τον λόγο από θέση ευθύνης, όπως έχουμε κάνει πάντα, θα συμμετάσχουμε, μην κατανοώντας την άποψη όσων επέλεξαν σήμερα την στάση της αποχής, στην οποία αναφέρθηκε νωρίτερα και ο αξιότιμος συνάδελφος της Δημοκρατικής Αριστεράς κ. Τσούκαλης.

Αντιπαρέρχομαι τις αιχμές, βεβαίως από τον ίδιο σε σχέση με την προηγούμενη Αναθεώρηση, γιατί είναι γνωστοί οι λόγοι που μας οδήγησαν το 2007 στην αποχή. Όμως, έχασε ο αγαπητός συνάδελφος ότι εκείνη η Βουλή υπήρξε αναθεωρητική. Διότι η συγκυριακή πλειοψηφία της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ τότε αναθεώρησε ένα και μόνο άρθρο -είναι γνωστό από το άρθρο που αναθεώρησε, είναι περί του ασυμβίβαστου- και απέτρεψε η επόμενη Βουλή, στην οποία ήταν πλειοψηφία το ΠΑΣΟΚ, να καταστεί αναθεωρητική, ώστε να μας δώσει τη δυνατότητα, ακόμα και τώρα την περίοδο της κρίσης, -να συζητήσουμε τις ευρείες αλλαγές που απαιτούνται στο Σύνταγμα και να βρούμε συναίνεσεις.

Άρα, έχουμε χαμένες ευκαιρίες. Υπάρχουν χαμένες ευκαιρίες και ενδεχομένως υπάρχουν και ευθύνες, αλλά δεν είναι πρώτες και δικές μας.

ΠΡΟΚΛΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν μας είπατε γιατί φύγατε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Εμείς όταν είχαμε την πολιτική ευθύνη, οδηγήσαμε τη χώρα σε αναθεωρήσεις, που ήταν βελτιωτικές και ενισχυτικές του προοδευτικού, όπως είπα, συνταγματικού πλαισίου του 1974.

Θέλω να σημειώσω ότι η Ελλάδα έχει ένα Σύνταγμα πολύ προοδευτικό. Δεν εμποδίζει το Σύνταγμα να ασκήσουμε τις πολιτικές που επιθυμούμε, άλλο που εμείς θέλουμε να τις κατοχυρώσουμε, όπως είπα, προστατεύοντας κοινωνικά και ατομικά δικαιώματα στη σύγχρονη Ελλάδα της μετά την κρίση εποχής, της μεταμνημονιακής εποχής.

Με αυτήν την προοπτική εμείς θα συμμετάσχουμε στις διαδικασίες της Αναθεώρησης. Όπως είπα, έχουμε ολοκληρωμένες

προτάσεις. Θα τις βάλουμε στη βάση του διαλόγου, και του κοινοβουλευτικού και του δημόσιου, γιατί πιστεύω ότι μια συνταγματική Αναθεώρηση πρέπει να απασχολεί ευρύτερα την κοινωνία. Δεν είναι αντικείμενο μόνο μιας επιτροπής και των κομμάτων που συμμετάσχουν.

Επίσης, αν οι εξελίξεις πάνε όπως εμείς επιδιώκουμε, δηλαδή να πάμε ομαλά στην εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας και να συνεχίσει η σκληρή, όντως, διαπραγμάτευση με τους εταίρους μας για την επόμενη ημέρα της Ελλάδας, θα έχουν την ευκαιρία και τα κόμματα που τώρα αρνήθηκαν να συμμετάσχουν.

Διότι επαναλαμβάνω ότι η συνταγματική Αναθεώρηση δεν είναι αντικείμενο μόνο μιας τρέχουσας πλειοψηφίας, αφορά το σύνολο του πολιτικού συστήματος, γιατί οι παθογένειες εκφράζονται συνολικά σε όλα τα κόμματα και αποτυπώνονται σε μια άποψη που έχει ο λαός ότι «όλοι ίδιοι είστε».

Άρα, αν πρέπει να αλλάξουμε τον κακό μας εαυτό, απαιτείται συμμετοχή όλων των δυνάμεων. Μια πολιτική γραμμή αποχής στο όνομα των σκοπιμοτήτων της συγκυρίας, όπως πράττει σήμερα η Αντιπολίτευση, νομίζω ότι δεν βοηθάει, κυρίως τον εαυτό της, που θέλει να ταυτιστεί με αλλαγές, που τις οραματίζεται, τις εξαγγέλλει, αλλά από ό,τι φαίνεται, δεν έχει ούτε τη δύναμη ούτε την τόλμη και κυρίως τη βούληση σε πρακτικό επίπεδο να τις κάνει πράξη.

Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ για την ανοχή σας.
(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και το ν. 3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», όπως ισχύει, δικογραφία που αφορά σε διατελέσαντες Πρωθυπουργούς και Υπουργούς του ελληνικού κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση για τον ορισμό προθεσμίας, σύμφωνα με το άρθρο 119 του Κανονισμού της Βουλής, υποβολής της έκθεσης της Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Προτείνω να διατεθεί χρόνος μέχρι 30 Ιουνίου 2015, όπως συμφώνησε και η Διάσκεψη των Προέδρων.

Ερωτάται το Σώμα εάν συμφωνεί να οριστεί η 30^η Ιουνίου 2015 ως ημερομηνία υποβολής της έκθεσης της Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Το Σώμα συνεφώνησε.

ΜΑΡΙΝΑ ΧΡΥΣΟΒΕΛΩΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, εν όψει της τοποθέτησης την οποία είχαμε, δηλώνουμε «παρών», όσον αφορά την προθεσμία την οποία αναφέρατε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Το Σώμα συμφώνησε, εσείς δεν συμφωνείτε.

Ερωτάται το Σώμα εάν συμφωνεί αν η επιτροπή δεν ολοκληρώσει το έργο της να μπορεί να δοθεί παράταση των εργασιών της.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Δριβελέγκας): Το Σώμα συνεφώνησε.

Συνεπώς το Σώμα συμφώνησε να οριστεί η 30^η Ιουνίου 2015 ως ημερομηνία υποβολής της έκθεσης της Επιτροπής για την Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.10' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου 2014 και ώρα 19.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

